

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΓΙΑΤΙ να είναι τόσο καλή; Μέ την καλωσύνη της τάχει. Κά- νοντας τον έλεγχό του έαυτού της, βρίσκει, ότι το μεγαλύ- τερο ελάττωμά της είναι η καλω- σύνη.

Άλλες αυτοκατηγορούνται για τα αμαρτήματά τους. Πλαγμένες, με τις αισθήσεις πολύ ελαφείς, με χαλαρά τα φρένα, με θερμή ιδιο- συγκρασία, με χαρακτήρα αδύνατο, που δεν τους επιτρέπει να συγκρα- τηθούν και, πιστές στην κοινωνική τάξη, να προστατεύσουν από το δια- συρμό την υπόληψή τους. Άλλες πάλι αυτοκατηγορούνται για ψυχικά ελαττώματα. Συμπλέγματα, που δε μπορούν να τα ξεπεράσουν, δύστρο- πες, κακές, φθονερές, άφιλες... Έρ- χεται στιγμή που το νιώθουν και αισθάνονται την ανάγκη κάπου να ξεσπάσουν, σε κάποιον ν' ανοιχτούν.

Είναι ακόμα εκείνες, που κλαίει πάνω στην αμαρτία τους, σαν τὸ παιδί, που έσπασε την κανάτα που κρατούσε, και θρηνεί πάνω στα συν- τριμμάτα της. Άπαρηγόρητες για τη ζημία.

Η σημερινή, όμως, κοπέλλα δεν προβάλει έναντιόν της κανένα κα- κό στοιχείο. Η μόνη κακία, που βλέπει, είναι η μεγάλη... καλωσύ- νη της. Γιατί να είναι τόσο καλή; Γιατί να μη μπορεί να φυτρώσει και στη δική της ψυχή κάποια δόσι κα- κίας; Κάθε κύτταρο, κάθε πόρος της, κι' ένας κρουσός από τὸν ὁ- ποίο χύνεται τὸ κύμα της καλωσύ- νης. Σαν την 'Αντιγόνη, την ήρωίδα τὸν Σοφοκλή, που λέει στο βασιλέα τὸν Θόδω, ότι είναι πλασμένη από τη φύσι της μόνο για ν' αγαπά. Τὸ μίσος γλυστρά από πάνω της και

Ο ΚΑΛΟΣ ΚΑΛΟ ΔΕΝ ΕΧΕΙ

φεύγει, όπως φεύγει η λάσπη και τὸ νερό από τὰ φτερά του κύκνου.

Εργαστάσιο, που παράγει αγάπη ή επιστολογράφος. Γεννήθηκε για ν' αγαπά. Άγαπά τὸς πάντας και τὰ πάντα, τὰ παιδιά, τὸς μεγάλους, τὸς ἄντρες, τὴς γυναίκες, τὸς γνωστούς, τὸς ἀγνωστούς. Κάθε πλάσμα ἄν- θρώπινο έχει κάποια θέση στην καρδιά της. Άν ήταν πλούσια, δὴ σκόρ- πιζε την περιουσία της στη βοήθεια τὸν πλησίον. Νὰ μη νιώσει πόνο, νὰ μη καταλάβει δυστυχία. Άκόμα και στίς περιπτώσεις, που δὴν της μιλούν για δυστυχία, δὴν της ἀνοίγονται νὰ της μιλήσουν για τὸν πόνο τους, τὸν μυρίζεται αὐτή, σαν τὰ λαγωνικά, που δαμνίζονται τὸ κρυμμένο θήραμα. Ὑποφέρει τότε. Κάποτε περισσότερο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ δυστυχισμένο. Ὑ σκέψι της είναι πὼς νὰ παρηγορήσῃ, πὼς νὰ τοῦ φανῇ χρήσιμη.

Τὰ δικά της οὐτε τὰ σκέπτεται. Προέχουν οἱ ἄλλοι. Μία ἀδελφὴ τοῦ ἑλέους χωρίς τὴν λευκή μπλούζα, που πάσχει ἡ ἴδια, ἀλλά παραμελεῖ τὴ δική της πάθησι για νὰ συντρέξῃ τὸς ἄλλους, που δὴν ἀποκλείεται νὰ πάσχουν λιγώτερο ἀπ' αὐτήν.

Ένας ἔμφυτος ἀποστολισμός. Σὰ νὰ τὴ διόρισαν κοινωνικὸν λειτουργὸ και είναι ὑποχρεωμένη ἀπὸ τὸ λειτούργημα της ν' ἀνακουφίῃ τὴν ἄνθρω- πινη δυστυχία.

Καθῆκον κάθε ἀνθρώπου, που είναι πραγματικὰ ἄνθρωπος, ἡ ἐκδήλωσι της κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Σ' ἕνα κόσμο, ὅπου ὁμαδικὰ ζοῦμε, δὴν είναι νοητὸ ν' ἀγνοοῦμε τὸν πλησίον και, ἐγωιστές, νὰ μη βλέπομε παρά μόνον τὸν ἑαυτοῦ και. Παθολογικὸ κι' αὐτό. Άλλά μήπως δὴν είναι παθολο- γικὸ και τὸ δικό της; Νὰ σπρώχνῃ στὸ περιθώριο τὸ αἰτοῦ της, ν' ἀδια- φορῇ για κάθε τι που τὴν ἀφορὰ καὶ μοναδικὴ της σκέψι νὰ είναι ὁ πλησίον; Ἰνὴ παθολογικὴ κατὰστασι βλέπει μόνη στὴν περίπτωσί της και είναι ἀπαρηγόρητη γι' αὐτό. Θεὲ της ἀγάπης, τί νὰ κάνῃ, για νὰ μη ἀγαπᾷ τὸ σῶμα, για νὰ μη είναι τόσο καλὴ σ' ἄλλους και σ' ἑαυτήν. Ὑχει κι' αὐτὴ δικαιώματα στη ζωὴ. Ὑχει προπάντων δικαιώματα στὴν ἀγάπη τὸν ἄλ- λων, σὲ μία κάποια ἀνταπόκρισι της θυσίας.

Βέβαια, δὴν κάνει κανεὶς τὸ καλὸ για τὴν ἀμοιβή. Κάνε τὸ καλὸ και ρίξτὸ στὸ γυαλό. Ὑ γιάλοῦς ὅμως αὐτὸς νὰ μη σηκώνῃ τὰ κύματα της ἀχαριστίας του και νὰ μη σὲ καλύπτῃ με τὸς πικρούς ἀπόρους του. Ὑ χολή, ἀντὶ τοῦ μάννα. Άν ἔξερτε πὼς της φέρονται πρὸς εὐεργετούμεν ἀπ' αὐτήν. Άν ἔξερτε πὼς φαρμάκια τὴν ποτίζουν ἀπὸ ἄλλους, που σ' αὐτὴν ὀφείλουν τὴν εὐτυχία τους.

Μας ἀναφέρει ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ: Σὲ ἡλικία δεκαεφτά ἐτῶν, εἶχε μίᾶ φίλη. Ὑ φιλικὸς σύνδεσμος εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὰ θρανία τὸν Δημοτικὸν φιλῆ. Ὑ φιλῆ ἀπὸ πατέρα ἡ φιλῆ, κίνησε τὴ συμπεθεία της κοπέλλας, με τὸ ἀνεξάντλητο ἀπόθεμα της καλωσύνης, που τὴν παρακολουθεῖ ἀπὸ τὴν κού- ασις της. Μὲ κάποιο ἔξυπνο συνδέθηκε ἐρωτικὰ ἡ ὄρανη. Ὑ ἀπειρή ἀ- κόμα, χωρίς ν' ἀναλογίζεται τίς κακοποιίες, που παρανομεύουν μία κόρη στὰ παρθενικὰ της βήματα, δόθηκε στὴν ἀγάπη της. Δόθηκε μ' ἄλη της τὴν ψυχή, ἀλλά και μ' ὅλο τὸ σῶμα της. Παράδοσι, που εἶχε τὰ ἐπακόλουθα της. Δὴν ἄργησαν νὰ φανοῦν οἱ συνέπειες. Δημιουργήθηκε κατὰστασι ἀπελ- πιστικῆ, που ὀνομάζεται και ἐνδιαφέροντος. Ὑ ἔξυπνος, μὲλις πληρο- φορήθηκε τὸ γεγονός, φρόντισε γὰ ἑξέλιξι. Εἶναι ὁ κανόνας. Ὑ ὀρφανὴ προσέφυγε στὴ φίλη. Αὐτὴ μοναδικὸς δέκτης τὸν δυστυχισματος. Σὲ πῶν ἄλλο ὑπορούσε νὰ τὴ; Τὴς ἐμπιστεύθηκε τὸ πάθημα της. Μία ἡ διέ- ἑλος, που ἔβλεπε, ἡ ἀσέκτονία. Εἶν' εὐκόλες στίς ἀποφάσεις τους οἱ νεαρές. Πρὶν ἐναντιῶναι ὅλα τὰ μέσα, σκέπτονται τὸ θάνατο. ἔ... Τὰ λό- για της αὐτὰ μ' ἔκαναν νὰ πονέσω πολὺ και νὰ ἰαλῶμαι μαζί της. Προ- σπάθησα νὰ τὴν ἑνθάρμονω και νὰ τὴν ἀποτρέψω ἀπὸ τὴν ἀπόφασί της... ἰὸ ἴδιο, θὰ πῆτε, ὅταν και κάθε ἄλλος, που ἔχει μίᾶ στοιχειώδη ἄν-

Μὲ κάποιον (ἔξυπνο) συνδέθη- κε ἐρωτικὰ ἡ ὀρφανή...

θρωπία μέσα του.

Όταν ἕνας τοῦ ἐμπιστεύεται, ὅτι πηγαίνει νὰ σκοτωθῇ, δὲ σηκώνει με ἀπάθεια τὸς ὄμους. Άλλά δὴν εἶ- ναι ἄρκετὰ τὰ λόγια. Χρειάζονται και δράσι για τὴν ἀποτροπὴ τοῦ κακοῦ. Πὼς νὰ τὴ σώσῃ; Ὑ σκέψι αὐτὴ βασάνισε τὴν Καλή. Τὸ σκέ- φτηκε, τὸ σκέφτηκε, ὅσπου πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφασί. Μεγάλη, για μίᾶ κοπελλίτσα τόσο νέα. Θὰ πῆγαυε στὸ διευθυντὴ τῆς Ἑταιρείας, ὅπου ἐργαζόταν ὁ ἔξυπνος, που ἔγκα- τέλειψε τὴ φίλη της και θὰ τοῦ ἀ- νέφερε τὰ γεγονότα. Ὑνα τέτοιο διάθεμα ἦταν πολὺ τολμηρὸ. Ὑν τούτοις, δὲ δίστασε. Πῆρε τὴν ἀπό- φασί και προχώρησε στὴν ἐκτέλεσι. Ὑ ἔμπρος στὴ φίλη τίποτα δὲ λο- γάρισε.

Κατὰ καλὴ συμπτωσι, ὁ διευθυ- ντὴς ἦταν ἕνας ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος. Δέχτηκε τὴν κοπέλλα, τὴν ἀκούσε με προσοχή και κατανόησι και ὁ- ποσέθηκε πὼς θάκανε ὅ,τι ἦταν δυ- νατόν νὰ γίνῃ σ' ἕνα τόσο λεπτό θέμα.

Ἠ ἐπέμβασι ἦταν ἀποτελεσματι- κή. Κάλυψε τὸν ὑπὸ ἄλλῳ, που ἦ- ταν ὁ δρᾶστης, και τοῦ ὑπέδειξε τὸ καθῆκον του ἀπέναντι της κόρης, τὴν ὅποια εἶχε ἐγκαταλείψει. Ὑ φ- στερ' ἀπὸ μίᾶ-δύο ἐβδομάδες, ἡ φί- λη, που τὴν προηγουμένη φορά, της εἶχε προαναγγέλει τὴν αὐτοκτονία της, της πῆγε τὰ κουφάτα τὸν ἀρ- ραθῶν. Ὑκολούθησε ὁ γάμος, μετὰ ἕνα μῆνα, με κουμπάρὸ τὸν διευθυντὴ.

Μίᾶ ὑπάρχει, που σάθηκε ἀπὸ τὸ θάνατο ἡ ἀπὸ τὸ διασυρμό. Ποιὸ ὅμως ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα μίᾶς τὸ- σος μεγάλης προσφορᾶς; ἔ... Τὸ ἀ- ποτέλεσμα ἦταν νὰ μὴ κλείσῃ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της. Βλέπετε, της ἤμουν πιά περιττὴ για τὴν εὐ- τυχία της.

Άν ἦταν τὸ μόνον... Ὑναρίθμη- τες οἱ ἀνάλυγες περιπτώσεις. Ὑ- πὸν κι' ἂν ἔλθοιρε τὸ καλὸ, θέρσει τὸ κακό. Ὑ ἀχαριστία με διάφορες ἐκδηλώσεις. Πρόσωπα, που ἐνεργε- τήθηκαν ἀπ' αὐτὴν, της ἔστρωσαν τὴς πλάτες, τὴν ἀγνόησαν μερικὰ και τὴν κατηγορήσαν.

Βαρὺ τὸ φορτίο της εὐγνωμοσύ- νης. Ὑ ἄνθρωπος που εὐεργετῆται, ὁποῦσινδήποτε αἰσθάνεται δυσά- ρστα ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁ- ποῖος τὸν εὐεργέτησε. Προσπαθεῖ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ βάρος της ὁ- φειλῆς, νὰ τὸ ἐξγάσῃ, νὰ μικρύνῃ τὴν ἀξία του. Οἱ σχέσεις εὐεργετημένου και εὐεργέτη εἶναι δύσκολες. Ὑ πρῶτος αἰσθάνεται μειωμένους ἀπέναντι τοῦ δευτέρου. Ὑκόμα και ὅταν ἂν ταποκρίνεται με εὐγνωμοσύνη στὴν ἀγαθοεργία, ἡ ἀνταπόκρισι του εἶναι τυπικὴ μίᾶ ἐκδήλωσι που ἔχει τὴν ἐννοία, ὅτι θέλει νὰ βγάλῃ ἀπὸ πάνω του τὸ φορτίο τοῦ καλοῦ που τοῦ ἔκαναν. Σὰ νὰ μὴ τὸ σηκώνῃ ὁ ἐγωισμὸς κι' ἡ περηφάνειά του.

Νέα είναι, πολλὰ ἄμωρ δειγμάτα ἀγνωμοσύνης ἔχει συναντήσει κατὰ τὴ διάρκεια της ζωῆς της. Ὑταν ἐποχή, που εἶχε τὰ οικονομικὰ μέσα και μπορούσε νὰ δώσῃ και ὀλικὴ βοήθεια.

Ἰης ἔλειψαν ἡμέτερα τὰ μέσα. Ὑλειψαν ὅμως κι' ἐκείνι που τὴν περι- στοίχιζαν κι' ἐπαφελούνταν ἀπὸ τὴ γενναιοδωρία της. Ὑτώρα, που δὲ ὑπο- ρῶ νὰ βοηθῶ κανένα, ἔχω ἐγκαταλείψῃ ἀπὸ ὅλους και ζῶ μόνη με τὴ δυστυχία. ἰώρα ἰσά-ἰσά που ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ φίλους και φίλους για μίᾶ λέξι παρηγορίας. Κλαίω μόνη μου. Κανένας δὲ δίνει σημασία σ' ἐμένα, που στάθηκε σὲ ὄλους ἄγγελος παρηγορίας... Ὑ.

Μὲ ἀχαριστία ἀπαντοῦν ἐκείνοι, τὸς ὁποῖους βοήθησε, με προστυχία της φερνόνται οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἔχουν ἐρωτικὴς σχέσεις μαζί της. Γιατί, ὑπάρχουν κι' αὐτές. Νέα και ὠραία καθὼς εἶναι, κινεῖ τὸν ἄνδρα. Δίνει τὴν ἀγάπη της ὅμως νὰ είναι και εὐπαθῆς, αἰσθηματικὴ και ἐπιστήσι. Καὶ συναντᾷ τὴν ἀνεί- με δση ἀπλοχεριά ἔδινε και τὰ ὀλικά ἀγαθὰ της. Καὶ συναντᾷ τὴν κρέας. Ὑνθρωποι που δὲ βλέπουν σ' αὐτὴν παρά ἕνα κομμάτι κρέας. Μοναδικὴ τὸς σκέψι ἡ ἱκανοποίησι τοῦ πόθου. Ὑτε προσέχουν τὴν καρδιά. Ὑτε λογαριάζουν, ὅτι ὑπάρχει και μίᾶ ψυχὴ.

Ὑγάπη ἔδωσε, ἀγάπη ζήτησε. Σὲ ἀπάντησι της προσφορᾶς και της αἰ- τήσεως, εἶδε ζωάκια που δὴν ἐνδιαφέρονταν παρά για τὴν ἱκανοποίησι τοῦ ἐνοστικῶ. Ὑλλοι ἐξεδήλωναν τίς προθέσεις τὸς βίαια, ἀπότομα, κινικά ἄλλοι με κόλπα, με πονηριές, με διπλωματία. Ὑλλοι ὅμως με τὸν ἴδιο σκοπό.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲ στάθηκε ἀφελής. Ὑντιστάθηκε. Κανεὶς δὲ μπορεί νὰ καυχῆται για τὴν ἀπόκτησί της. ἔ... Δὴν ἄφρα κανένα νὰ σπαράξῃ τὸ σῶμα μου. Τὸ διατηρᾷ ἄγνῳ. Δὲ μπόρεσα ὅμως νὰ κρατήσω ἀγνὴ και τὴν ψυχὴ μου... Ὑ ἰνὴ αἰσθάνεται νάχη σκληρυνθῇ ἀπὸ τίς δοκιμασίες, καὶ δὲ μὲνει παρά νὰ γίνῃ κακία και αἰμοδόρα. Ὑσως ἔτσι μπόρεσῃ νὰ νιώσῃ τὴν εὐτυχία, που ποτὲ δὴν ἔχει γνωρίσει... Ὑ.

Λόγια που λέγονται πάνω στὴν ἀπελπισία. Δὴν κρατοῦμε στὸ χέρι τὴν ψυχὴ, για νὰ τὴ μετατρέπομε ὅπως ἐμεῖς θέλομε. Ὑ ψυχὴ μᾶς κατευ- θώνει στίς πράξεις μας. Εἴμαστε καλοὶ γιατί δὲ μπορούμε νὰ γίνουμε κακοὶ. Ὑσο κι' ἂν πιέσῃ ὁ καλὸς τὸν ἑαυτὸ του νὰ γίνῃ κακὸς, δὲ θὰ τὰ κα- ταφέρῃ. Τὸ κακό, που τυχόν θὰ κἀνῃ, θὰ εἶναι ψευτικό, ὕγκεφαλικά, κατὶ που δὲ βγαίνει ἀπὸ τὴν ψυχὴ του. Καὶ τότε αἰσθάνεται περισσότερὸν δυστυ- χίας, παρ' ὅσο ὅταν πῆνῃ τὸ πικρὸ ποτήρι της ἀπογοητεύσεως.

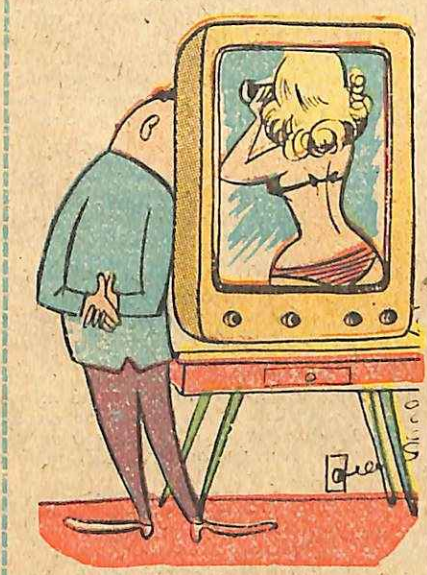
Π. ΠΑΛΙΟΛΟΓΟΣ

Ἡ γλῶσσα της πεθερᾶς

ἰὸ δικαστήριο της αἰγυπτιακῆς Μεμφοῦ καταδίκασε κάποιον Μαωάμετ Ἀμπνέλ Μασσούρ σὲ τριάμιση χρόνια φυλάκισι, γιατί εἶχε κῶφι τὴ γλῶσ- σα της... πεθερᾶς του. Ὑτό ἔκαμα αὐτό - εἶπε στὴν ἀπολογία του ὁ κα- τηγορούμενος - γιατί ἡ ζωὴ μου εἶχε κατακτήσει μαρτύριο με τὴ γκρίνια αὐτῆς της γυναίκας!.

— Νὰ μάθης ἄλλη φορὰ νὰ μὴ ξε- χνάς τὸ κλειδί, που ἀνοίγει τίς κουνέο- ρες!...

Χωρὶς λόγια.

— Ὑπως μοῦ εἶπες, γιατρέ, δὲν ὤρω παρὰ μόνον... λίγα φωνήτα!

Σ' ἕνα κέντρο μπαίνει ἕ- νας ἡλικιωμένος ἀλλὰ ζωηρὸς τύπος, ἐπιβλητικὸς, βιβλικὸς, με γενειάδα και μουστάκες και ἔμφανιὰ πρὸς μεγάλην τέρψιν τὸν θαμνῶν ἀρχίζει νὰ βγάξῃ ἕνα φλο- γερὸ πατριωτικὸ λόγο. Οἱ θαμνῶνες τὸν χειροκροτοῦν ζωηρότατα και τότε ὁ ρυ- τῶρας τοῦ ποδερῶ τοῦ νη- ρίζει στυγροὺς στίχους.

Μὲ στεμφῶδη φωνὴ δηλῶ- νει πρῶτα ὅτι δὴν εἶναι μόν- ον ρητορας, ἀλλά και ποιη- τὴς κι' εὐθὺς ἐμέσως ἀρχί- ζει ν' ἀπαγγέλλῃ ποιήμα- τα... ἐρωτικὰ, πατριωτικὰ και φιλοσοφικά, που προκα- λοῦν νέα χειροκροτήματα. — Μπράβοοοο! τοῦ φωνά- ζουν ἐπὶ πλεόν μερικὸι ἀπ' τὸς θαμνῶνες.

Ὑμως ὁ ἄνθρωπος δὲ φαί-

νεται ἱκανοποιημένος ἀπ' ὁ- λες αὐτές τίς ἐκδηλώσεις και βλέποντας ὅτι κανένας ἀπ' τὸ ἀκοοατῶριο δὴν προ- δαίνει σὲ καμμία χειρονο- μίᾶ πῶς οὐσιαστικὴ κάνει τὴ σκετικὴ συστασι με στίχους:

Ὑ ποιητὴς και ρήτωρ, της τέχνης μέγας κτήτωρ, ἐκτός ἀπ' τὰ χειροκροτήματα δέχεται και φιλοδωρήματα!

Ὑπότε ὅλοι καταλαβαί- νουν τὸν ἀντικειμενικὸ σκο- πὸ τῆς ρητορικῆς και ποιη- τικῆς τὸν ἰσχυρισμόν και κ' ἀποφασίζουν, ἐπὶ τέλους, νὰ φέρον τὸ χέρι τὸς στὴν τσέπη.

ΣΤΟ Ἑθνικὸ Θέατρο παι- ζόντουσαν, ὡς γνωστόν, κατὰ τὸ τέλος της σαζὶν δυὸ ἔργα μαζί, ἕνα μικρὸ δραματικὸ μονοπροκτο και μίᾶ ὁπερατικὴ φάρα. Μοῦ διηγούνται, λοιπόν, ὅτι στὴν τελευταία παράστασι μίᾶ ἀ- φηρημένη και ἀπρόσεκτι κυρία, που δὴν εἶχε πληρο- φορηθῇ, κἀν ὅτι ἐπρόκειτο για δύο ἔργα, ἐξέφρασε τὴν ἐκπληξί της στὸ διάλειμμα, ὅταν βρισκόντουσαν στὸ φουαγιέ.

— Περιεργο, πολὺ περιο- ρο αὐτὸ τὸ ἔργο. Ὑγὼ στὴ πρώτη πράξι ἦταν τόσο δρα- ματικὸ ἔμφανι στη δευτε- ρη πράξι γύρισε στὸ ἀστείο.

Ὑ σύζυγος εἶναι κατακόκ- κινος και συνείσπασε με σι- γανὴ φωνή:

— Σῶπα! Σ' ἀκούει και ὁ κόροκος!

Ἀλλὰ ἡ κυρία δὴν τῶδε- λε κάτῃ.

ἔ... κι' ἐν μ' ἀκούει:

Ὑγὼ τὴ γνῶσι σου θὰ τὴν πῶ κι' ὅς εἶναι καὶ Βασιλι- κὸ Θέατρο!...

Ὑσυζυγὴ, οἱ νεύοντες που ἀκούσαν τὴν βαρρολή γνῶ- σι της κυρίας περιωρίστη- καν νὰ μειδιάσουν διακρι- τικά.

Σ

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα κα- ταστήματα ἀπ' ὅπου συ- νήθως φωνίζει τὰ ὄρα του ὁ κόσμος, μπαίνει ἕνας πε- λᾶτης προφανῶς πολὺ τοιγ- κρῶν.

— Θέλω νὰ πάρω ἕνα ὄω-

Θησαυρός

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΡΑΦ. ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4—ΤΗΛ. 36.781 ΤΙΜΗ ΔΡΧ 6

ρο, λέει στὸν ὑπάλληλο, για ἕνα φίλο μου, που παντρεύ- εται πού... νὰ τὸν παρ' ὁ δι:βόλος! Τί νὰ τοῦ πάρω; — Ὑ,τι θέλετε, κύριε. Μή- πως ἔξερετε τί περίπου τοῦ χρειάζεται;

— Δὴν ξέρω που νὰ τὸν παρ' ὁ διάβολος!

— Ποτήρια ἔχει ἀρκετὰ; — ἔχει, που νὰ τὸν παρ' ὁ διάβολος!

— Βάζα κρουτάλλινα; — ἔχει που νὰ τὸν παρ' ὁ διάβολος.

— Τίποτα βενιέζες, λάμ- πες; — ἔχει, που νὰ τὸν παρ' ὁ διάβολος.

Ὑ ὑπάλληλος, ἀφοῦ ἀρά- δειασε ἕνα σωρὸ πράγματα ἀκόμα και ὁ τοιγκοῦνης τὰ ἀπέρριψε ὅλα, κατάλαβε ὅ- τι ὁ ἄνθρωπος δὴν εἶχε καμ- μίᾶ ὀρεξι νὰ ψωνίσῃ.

— Δὲ τοῦ στέλνετε, καλῶ- τερα, λίγα λουλουδάκια;

— Μὰ θὰ τοῦ στείλουν ὁ- λοι! Τί νὰ τὰ κάνῃ τόσο λουλουδᾶ;

— Τότε στείλτε του μίᾶ

τρεῖς γαρίδες διαμαρτύρε- ται!

— Πεῦ ἀκούστηκε ὁ ἄστα- κὸς νὰ γαρνιρεται με γαρί- δες!

Και τὸ γκαρσόνι με ἀξι- οπρέπεια:

— ἔτσι τὸν γαρνίρομε ἑ- μείς, κυρία μου.

— ἔγώ, ὅμως, δὲ θέλω αὐτὴ τὴ γαρνιτούρα.

— Καὶ τί θέλετε κυρία μου;

Καὶ ἡ κυρία με ἐκρηξί εἰ- λικρινεῖται:

— Θέλω νὰ... φάω, γκαρ- σόνι! Νὲ καταλαβαίνει; ὅε- ρε, λοιπόν, πρῶτα μίᾶ δι- πλὴ μακρονόνα κι' ὕστερα βλέπομε τίς γαρνιτούρες!

ἩΛΥΚΕΣ ὁρμόνες ἔκτισε κατὰ λ:ζος σ' ἕναν ἡλι- κιωμένο πελατὴ τὸν ἕνας γιατρός κι' ὁ ἄνθρωπος κα- τὰπληκτος εἶδε ὅς λίγο νὰ ἀναστρέφεται τὸ... στήθος τοῦ κατὰ τρόπον ἀνασκευα- στικό. ἔβαλλας, λοιπόν, ὕστασι μίᾶ μέρα στὸ ἱα- τρεῖο τοῦ ἀπρόσεκτου για- τρῶ κι' ὀρῦεται!

— Τί κόλπο εἶναι αὐτὰ, για- τρέ; ἔβαλε, ὅς ἔκανε! Ὑν πῶς ἔτσι, ὅς σ' ἀκούω! Ὑ ὁ γιατρός με ψυχραι- μίᾶ:

— Ὑν με ἀκούσατε, κύ- ριε, θὰ μείνετε ἐπὶ! Ὑ!

ὙΠΕΡΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ εἶναι τὸ θερμὸ κέντρο. Ὑπ' ἔσω ἀσπρὰ οἱ λμουζίνες. Ὑ κό- σμος στὰ τραπέζια ἐκλε- κτός, ἡ θεὰ θαυμασία, ἡ μου- σικὴ γλυκύτατη, ὅλα ὠραία και ἀριστοκράτερες ἀπ' ὅλα εἶναι οἱ... μερίδες τοῦ φα- νητοῦ.

Σνίτελ και ἄστακό πα- ραννύας μίᾶ πέρα κι' ὁ- ταν ἐρχονται τὰ παραγγελ- βέντα, με ἀπελπισία βλέ- πουν οἱ καλοφροντιστές ὅτι τὰ πιάτα τους - παρὰ τίς τσουχτερές τιμές - δὲ φτά- νουν.

ἔ... κι' ἐν μ' ἀκούει:

Ὑγὼ τὴ γνῶσι σου θὰ τὴν πῶ κι' ὅς εἶναι καὶ Βασιλι- κὸ Θέατρο!...

Ὑσυζυγὴ, οἱ νεύοντες που ἀκούσαν τὴν βαρρολή γνῶ- σι της κυρίας περιωρίστη- καν νὰ μειδιάσουν διακρι- τικά.

Σ

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα κα- ταστήματα ἀπ' ὅπου συ- νήθως φωνίζει τὰ ὄρα του ὁ κόσμος, μπαίνει ἕνας πε- λᾶτης προφανῶς πολὺ τοιγ- κρῶν.

— Θέλω νὰ πάρω ἕνα ὄω-

Μὲ κατάνυξιμ οἱ πίντες βλέπουν, ἦδη, τὸ ἰσάκι, ὅπου γίνεται μεγάλο πατριὸν και πατριὰς και τὸς κόδετ' ἡ ἀνάσα και τὸς κόδετα ἡ μιλία, εἴτε σαν ζαβλακωμένο μέο' στοῦς ὁρμούς περπα- τᾶν.

γιατὶ ὀπάνω ἀπ' τὴ Βαγδάτι δὴν πετᾶνε, πιά, καλὰ ἀλλὰ σμῆνη ἐσπορῶν ἀδίκαια πετᾶνε...

Πρὸς στὸν ὕψιστον τὸ βλέμμα στρέφουν ὅλοι τοῦς (ἐν τέλει)

και ζητοῦν νὰ μὴ

Τα όράματα της καρδιάς

ΚΑ'ΥΜΕΝΗ ΤΕΡΕΖΑ!..

Όταν πήγα στο Παρίσι να σπουδάσω, ήμουν πλούσιος σ' έλπίδες και φτώχος σε χρήματα. Μα τα έμποδια δέ με τρομάζανε, γιατί είχα ακατάβλητη θέλψη.

Έμενα σε μία καμαρούλα, στο πέμπτο πάτωμα μιάς λαϊκής πολυκατοικίας. Στο ίδιο σπίτι έμενε και μία δυορφη, γλυκειά κοπέλλα, η Τερέζα.

Άπ' την πρώτη φορά που συναντηθήκαμε στη σκάλα, μάς φάνηκε πως είμαστε δυο παλιοί φίλοι που ξανασημίγαμε. Μας ένωσε αμέσως μία αυθόρμητη κι' αγνή συμπάθεια. Έκμισθηρέυτηκε ο ένας στον άλλο τη ζωή του, μ' εμπιστοσύνη.

Η Τερέζα ήταν συνομήλική μου, δυστυχισμένη όπως κι' εγώ. Ο πατέρας της είχε αναπαυτηθεί, μετά το θάνατο της μητέρας της, κι' η μητριά της την αντιπαθούσε. Είχε φύγει λοιπόν όπ' το σπίτι της κι' είχε έσθει στο Παρίσι να σπουδάσει ζωγραφική. Τη φιλοξενούσε κάποια μακρινή θεία της. Ο πατέρας της της έστελνε κάθε μήνα ένα τυπικό γράμμα, με λίγα λεφτά που μόλις έφταναν για τις πιο στοιχειώδεις ανάγκες της.

Υποφέρει λοιπόν από οικονομική στενοχώρια. Μα εκείνο που της φαινόταν αδύσταχο, ήταν ιδίως η έλλειψη στροφής, άγανθης κι' αφοσίωσης.

Κουβεντιάσαμε καμιά ώρα. Πριν χωρίσουμε, της έφειξα το χέρι, τίμια και μ' ειλκικόνεια, και της είπα: — Θά είμαστε σαν αδερ-

φός κι' αδερφή.

— Ναί, σαν αδερφός κι' αδερφή, συμφώνησε κι' εκείνη.

Έτσι περάσαμε δεκαοχτώ μήνες. Μία ζωή αδελφική, αγαπημένη, γλυκειά.

Τρώγαμε μαζί το μεσημέρι, σ' ένα μικρό ρεστοράν. Τις Κυριακές, έπισκεπτόμαστε τα μυσεία ή πηγαίναμε στις έξοχες.

Η ζωή αυτή με γοήτευε. Ίκανοποιούσε τη δίψα μου γι' αγνή αγάπη κι' αφοσίωση.

Κι' αλήθεια, αγαπούσα την Τερέζα σαν αδερφός.

Μα ξαφνικά συνέβησε ο οδυρμός μας... Ο πατέρας της Τερέζας πέθανε καταχρεωμένος κι' η μητριά της έπαψε να της στέλνει λεφτά.

— Θά δουλέψω! μου είπε. Θά στενοχωρηθώ πολύ, μα θά φτάσω στο σκοπό μου!

Άλλοίμονο όμως! Δεν άρκοιιν οι ώραίοι ένθουσιασμοί, στη σκληρή βιοπάλη... Η Τερέζα αναγκάστηκε να παρατήσει τις σπουδές της και να γίνει μοδιστρώλα, για να ζήσει. Πόσο έκλαψε, για το θάνατο των ονείρων της!...

Συγχρόνως άρχισε να μ' αποφεύγει. Κι' όταν τήν έβλεπα, άσπια και ποτ, την εύρισκε κάθε φορά πιο έξασθενημένη. Αυτό μου σπάρωσε την καρδιά.

Ένα βράδυ, την είδα τυχαίως να μπαίνει σ' ένα φούρνο και ν' αγοράζει ένα φράγκο ψωμί, για το βραδυνό φαγητό της.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Υποβρυχίως

Την παρελθούσαν Κυριακήν έν όψει λαύρου τζιρου μετέβην εις την θάλατταν έντεθεν του θαλήρου, ένθα έν μέωσ Άθιδών και μανδών έπίσης άνίχνευον προς εύρεσιν ορεκτικής γοήσεως. Ήγουν έν μέωσ της πλαζας επόχραρον εγκύρως κι' όρων τας Μίς άφ' ύψηλου και μάλλον παμπονήρως έποίουιν έκ του σννεγγυς έρωτικόν λαχτάραν έπίδεικνύν με μαγίω την θείαν μου κορμάραν. Κι' έν τη θαλάσση ουν ίδων Άθιδα με μβκίνιον κι' έπιθυμών να εύφρανθώ τοιούτον γάρ λιθρίνιον ήρξάμην την κολύμβησιν έν μέωσ των κυμάτων προς δρσιν υποβρυχίον μετά πασπατεμάτων. Καί άπαξ το λιθρίνιον μεστών έκ οριπίων έπρώγετο, ώ Άπολλων, μεθ' όλων των λεπίων κι' ευελπιστών εις φάγασιν σσφώς και κατά βάσιν υποβρυχίως ήρχισον την δέουσαν την δρσιν. Προς την Άθιδα τοιγοιρουν βαλύν ευ- (θώς στόχον)

ήρξάμην μακροβούτην μετά ποζών έ- (έχων)

κι' εις πασπατεύσεις συναφείς, ώ παι- (δες, παρεδόθην)

πλην έξεθλών έκραυγσσαν και τρις έ- (φασκελώθην).

Τουτέστι έλοξοδρόμουν ο βλάξ μακρο- (βουτών)

και φευ εύρέθην πρό γυνής... έζήκον- (τα έτών)

κι' ένώ διά λιθρίνιον εκτύπων την και- (θάναν)

ώ συμφορά! ένέπεσον εις την... καθου- (ρομάναν!)

Ο ΓΕΡΟ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

Πήγα άμέσως κοντά της και της πρόσφερα δανεικά όσα λεφτά είχα. Δεν τα δεχτηκε. Μού απάντησε, σχεδόν θυμωμένη:

— Από σάς;... Όχι, ποτέ!

— Γιατί, καλή μου Τερέζα; Δεν είμαι πιά αδερφός σου; της παραπονέθηκα.

Με κύτταξε κατάματα, άμίλητη. "Υστερα είπε, μ' ένα αλλόκοτο τόνο και μ' ένα χαμόγελο που δέ θα το ξεχάσω ποτέ:

— Ναί, αλήθεια!... Συγχώρεσέ με, αδερφέ μου. Τό ξεχάσα!...

Και δάκρυσε.

Αποφασίσανε να ξαναρχίσουμε την παλιά ζωή μας. Συμφωνήσαμε να τ'ώμε πάλι μαζί. Μα έπειδή τα λεφτά μου δέ θ' άρκούσαν πολύν καιρό και γιά τους δυό μας, σκέφτηκα να πάω στην πατρίδα μου και να ζητήσω τη βοήθεια ενός θείου μου.

Θυμάμαι πως η Τερέζα με παρακίνησε πολύν να κάνω αυτό το ταξίδι.

Τρεις μέρες άφου έφυγα, πήρα ένα γράμμα της. Το έχω άποστηθήσει. Το θυμάμαι λέει προς λέξη, τριάντα χρόνια τώρα.

Νά τί μουγραφε η Τερέζα μου:

«Φίλε μου. Είναι ο τρυφερότερος χαριετισμός αυτός που του στέλνω, είναι ολοκληρη η ψυχή μου. Δεν έχω πιά δύναμη, δεν έχω θάρρος να ζήσω. Ανθεξά στη διάβρωση των καλλιτεχνικών ελπίδων μου, στη σκληρότητα των συγγενών μου, στην ταπεινότητα, στη φτώχεια... Μα δέ μπορώ ν' άνθξω σε μία άλλη οδύνη: Σ' αγαπώ, αδελφέ μου, μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου, σε λατρεύω!... Άλλα δέ θα γίνω ποτέ δική σου.

»Δέν είμαι παρά αδελφή σου... Γι' αυτό προτιμώ να πεθάνω!

»Εύχομαι νάναι εύτυχισμένος ο βίος σου, πολυαγαπημένο μου. Σ' ευχαριστώ γιά όσα έκανες γιά μένα. Φύλαξε στην καρδιά σου την άνομήνι της καλής σου Τερέζας».

Έτρεξα σαν τρελλός στο Παρίσι. Μά δεν την πρόλαβα! Είχε δηλητηριαστεί και την είχαν θάψει το ίδιο πρωί.

Τότε μονάχα σκέφτηκα και κατάλαβα μεμιάς ό,τι δέν είχα καταλάβει ποτέ: κάτι αλλόκοτα λόγια της, τις λαμπερές ματιές της, τη θαυμάσια εκείνη γλίσκα και τρυφερότητα της. Σκέφτηκα ακόμα πως έκεινο που μ' έδωκε να γελιέμαι τόσα χρόνια και να νομίζω ότι την αγαπούσα σαν αδελφή — ένώ τη λάτρευα με φλόγα, με πάθος — ήταν ο υπέρμετρος σεβασμός μου γιά την άθωότητα και την παρθενικότητα της...

Άπό τότε, είμαι δοσμένος μ' όλη μου την ψυχή σ' αυτό τόν έρωτα και θά πεθάνω μαζί του!

Κάθε πρωί, πηγαίνω και κλαίω πάνω στην πλάκα, που σκεπάζει την Τερέζα. Κάτω άπ' αυτήν θ' άναπαυθώ κι' εγώ μιά μέρα...

ΦΡ. ΚΟΠΠΕ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παράσκήνια

Πιχάντικο ρεπορτάζ

Η Ρίτα Δημητρίου, η έκλεκτη πρωταγωνίστρια της μουσικής σκηνής, που γύρισε στην Άθήνα, ύστερ από έξη χρόνια, ακολουθώντας το σύστημα της «αμερικανικής διαίτας». Έγινε έντελως άγνωστη.

Μετά την εμφάνισή της στο Μπορντο, η Ρίτα Δημητρίου, με τ' όνομά της συγκεκριμένο «Ντιμίτρι», έπεδλθη σά διεθνής τραγουδίστρια και έμφανίστηκε σ' α μεγαλύτερα κοσμικά κέντρα με διεθνές ρεπετόριο.

Γιά την έπιτυχία της στην όπερέτα του Πόρτερ «Κάν-Κάν», που κράτησε το πρόγραμμά του θεάτρου «Σουμπρεα» επί δύο συνεχώς χρόνια, λέει τά έξης:

«Κάτι μου χροστούσε το θέατρο και μού το έδωσε ύστερ από τόσα χρόνια... Όταν βγήκα γιά πρώτη φορά στο θέατρο του Μπορντο, άγνωστη μεταξύ όγνώμων, ένοιωσα τά πόδια μου να τρέμουν. Τά κατάφερα όμως μιά φορά. Με έσωσε η πείρα της σκηνής...».

Κατά τις έδώ εμφανίσεις της, η Ρίτα Δημητρίου θά λαοσάση ένα νέο έλληνικό τραγούδι, που έγραψε γι' αυτήν ο μαέστρος Τάκης Μωράκης, με τόν τίτλο «Στον κόσμο δέν έχω καίνα».

Τό τραγούδι αυτό, μεταφρασμένο από την ίδια, έα κυκλοφορήσει και σέ αμερικανική έκδοσι, μετά την έπιστροφή της στη Νέα Υόρκη.

Η Άννα Καλουτά κατέληξε στην απόφασι να μην παίξει τελικά στη «Ζακυνθινή Σερενάτα», που θά άνεβάσει ύστερα από λίγες μέρες ο Νίκος Χατζίσκος, στο νέο θέατρο της οδού Μαυροματσίω.

Στό μεταξύ, η Άννα κι' η Μαρίκα Καλουτά, πούν φύγουν γιά τό έξωτερικό, θά κάμουν μιά σειρά εμφανίσεων στη Θεσσαλονίκη, κατά τη διάρκεια της Έκθεσεως, το Σεπτέμβριο.

Τό γιουγκοσλαβικό τσίρκο «Άντρια», που περιλάμβανει, κατά τό πλείστον εύρωπαϊκές άττραξίον, έπιστράτευσε και άρκετές Έλληνίδες, που εμφανίζονται ως κομπάρσοι στις έδώ παραστάσεις του.

Η Άλίκη συνεχίζει έντατικά τις προετοιμασίες του θιάσου της, που θά παρουσιάσει από τόν Οκτώβριο, στο θέατρο της Πλατείας Συντάγματος.

Ός τώρα, εκτός από τό Δ. Σταρένιο, έξασφάλισε και τη συνεργασία του πρωταγωνιστού του βασιλικού θεάτρου — Ι ληνού.

Ο θεατρικός έπιχειρηματίας κ. Μπουνέλλης, μετά την έγκατάστασι του Φωτοπούλου στο δικό του νέο θέατρο της οδού Στουρνάρα, κατέληξε στην απόφασι να παρουσιάσει το χειμώνα, στο θέατρό του της οδού Πατισίων, μεγάλο έπιθεωρησάκό συγκρότημα. Γιά τό σκοπό αυτό βρίσκειται από τώρα σε διαπραγματεύσεις με τόν Όρ. Μακρή, τό Νίκο Σταυρίδη, τη Μαρίκα Νέξερ και τη Ρένα Βλαχοπούλου.

Η Ζωζά Σαπουντζάκη, που έφυγε ξαφνικά στην Αμερική — όλες οι διατυπώσεις έγιναν μέσα σε μιά βδομάδα — παρέλαβε μαζί της πολλές τουαλέτες έλληνικού ουθυού, πάνω σε μακέτες του Μαυροματή, που θά παρουσιάσει, γιά πρώτη φορά, στη Νέα Υόρκη. Επίσης, μ' ένα είδικό καθηγητή της Αγγλικής, η Σαπουντζάκη κατάφερε, μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα, να συνεννοηται άρκετά καλά.

Άνάμεσα σ' α διάφορα γερμανικά τραγούδια, που τραγουδύσε στην Άθήνα ο Τζιμς Μακούλης, ήταν και μιά πολύ γνώσιμη έλληνική μελωδία.

Πρόκειται γιά τη γερμανική άποδοσι του γνωστού τραγουδιού «Γαρφαλάλο στ' ατί», που παρουσίασε, ντυμένος σ' α γιγάντες στην έπιθεώρησι «Μπουόνα σέρα, σινιορίτα», που παίχθηκε τελευταία στη Γερμανία.

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Η ιστορία δέν άσχολήθηκε μόνο με τούς άλλους και τά κατωδώματα του Θεσεία, αλλά και με τις έρωτικές περιπέτειες του Άθηναιού ήρωα, που μαζί με τόν έξέδελφο του τόν Ήρακλη ύπήρξαν οι μεγαλύτεροι κυνηγοί του ώραίου φύλου στην προ-ιστορική Ελλάδα.

Θά έλεγε κανείς πως ο βασιλιάς αυτός της Άθήνας, που σνιοκίρησε την πόλι, έμπέδωσε την τάξι και μεγάλωσε τό κράτος του, δέν έκανε άλλη δουλειά παρ ά να τρέχει πίσω από τόν ποδόγυρο και να παντρεύεται γυναίκες. Τ' άρχαία κείμενα παρουσιάζουν τό Θεσεία ότι έπιχείρησε ολόκληρες και μακυνές εκστρατείες, γιά να κατακτήσει κάποια ώραιά της έποχής. Μαζί με τό φίλο του, τό βασιλιά της Θεσσαλίας Πείριδο, δέ δίστασε να φτάσει ως τόν... Άδη, γιά να κλέψη την Περσεφόνη...

Άλλ' ας παρακολουθήσουμε τις έρωτικές περιπέτειες του Άθηναιού ήρωα, — όσες τούλάχιστον μάς φύλαξε ο γραπτός λόγος, γιατί θά ύπήρξαν άσφαλώς και πολλές άλλες, που δέ θ' άδιδώθηκαν της ιστορικής απογραφής.

Η πρώτη έρωτική κατάκτησι του Θεσεία σημειώνεται στην οδοιπορία, που έκανε από τό βασιλείο του παππού του, την Τροιζήνα — όπου ανάτρεψε — πηγαίνοντας στην Άθήνα, σέ ηλικία 16 χρόνων. Ξεκαθαρίζοντας τό δ'όμο από τούς διαφόρους ληστές, σκότωσε κοντά σ' τόν Ίσθμο κι' έναν φοβερό λήσταρχο, τό Σίννη τόν Πητυοκάμπη. Άπήγαγε την κόρη του Πειριούνη, έφτιαξε μαζί της ένα παιδί, τόν Μελανίππο, και όταν τη βαρέθηκε, φρόντισε να την καλοπαινήσει.

Μερικά άρχαία κείμενα γράφουν πως ο Σίννης, δέν ήταν ληστής, αλλά βασιλιάς στην περιοχή του Ίσθμου και συγγενής του Θεσεία. Άναφέρουν ακόμα ότι έκτός από την Πειριούνη, ο Θεσείας είχε πάρει μαζί του μιά κοπέλλα από την Τροιζήνα, την Άνατά, καθώς και την κόρη ενός άλλου λήσταρχου, τού Κερκύονα, που είχε σκοτώσει κοντά στην Έλευσίνα.

Όταν ο Θεσείας έφτασε στην Άθήνα, κι άναγνωρίστηκε από τόν πατέρα του, τόν Αιγέα, ξεκίνησε γιά την Κρήτη, μαζί με τούς «έπτά νέους» και τις «έπτά παρθένες», που έστειλαν οι Άθηναίοι «φύρο αίματος» σ' τόν πανίσχυρο βασιλιά της Κρήτης Μίνωα.

Στην Κρήτη, ο ώραιός και άθλητικός Θεσείας, ακολουθώντας τη συμβουλή του Μαντείου τών Δελφών, που τό είχε πη τά πάρη της έξ' Άφροδίτη γιά οδηγό και συνοδοιπόρο, φρόντισε προτού συναντηθεί με τό Μινώταυρο να συναντήσει την ώραια κόρη του Μίνωα, την «καλλιπλόκαμον» Αριάδνη. Καί είναι γνωστό, από τό μυθό του Θεσεία, πως η ώραια βασιλοπούλα τόν βοήθησε να σκότωση τό Μινώταυρο και π'ό παντός να μη χαθεί μέσα σ' τό πολυδαίδαλο ανάκτορο του πατέρα της. Καί ο Θεσείας, γι' άνταμοιβή, την έπήγαγε με την υπόσχεσι να την παντρευτεί όταν θά έφταναν στην Άθήνα.

Ειδυλλιακό ήταν τό ταξίδι της έπιστροφής του Άθηναιού ήρωα με την Αριάδνη άνάμεσα σ' α πεντάμορφα νησιά του Αιγαίου και της Μεσογείου. Η Κύπρος, η Δήλος και η Νάξος, διεκδικούν τό προνόμιο της παρουσίας του παρναμου ζεύγους σ' τό έδαφός τους. Στη ιερό της Δήλου ο Θεσείας χάρισε τό άγαλμα της Άφροδίτης, που τού είχε δώσει η Αριάδνη και δίδαξε τούς Δηλίους έναν κρητικό χορό, τό Γέρανο, που τόν χόευν ακόμα και σ' α σημερινά χρόνια.

Έκει στη Δήλο ο Θεσείας φαίνεται πως γνωρίστηκε με την Αίγλη. Καί καθώς λέγει ο Ίσίδος: «...δενιός τόν κατέκτηκεν Αίγλης ο έρως».

Ο Θεσείας παρέλαβε την Αίγλη μαζί του και φρόντισε να ξεφορτώσει την Αριάδνη προτού να φτάσει στην Άθήνα. Πετώντας από τη Νάξο την έγκατέλειψε, ένώ κοιμόταν, σέ κάποια από τις κατάρτες και σήμερα τοποθεσίες του ώραίου νησιού...

Γιά τό τέλος της Αριάδνης ποικίλες είναι οι έκδοχές. Καί καθώς γράφει ο Πλούταρχος «πολλοί και διάφοροι έχουν άσχοληθί, που διαφωνούν μεταξύ τους. Άλλοι λένε πως η Α'ιαδνη κρεμάστηκε, γιάτι την έγκατέλειψε ο Θεσείας, άλλοι ότι έμεινε στη Νάξο και παντρεύτηκε τόν ιερό τού Διονύσου Ώναρο και άλλοι πως πέθανε στην Κύπρο από πρόωρο τοκετό».

Ο θρύλος εμφανίζει γιά άντρα της Αριάδνης και τόν ίδιο τό θεό Διόνυσο, που την έρωτεύθηκε όταν την είδε να κοιμάται στη Νάξο. Όπως δέχτηκε, η έπιστροφή του Θεσεία με την Α'ιαδνη ύπήρξε μιά μεγάλη πηγή έμπνευσε γιά τούς άρχαίους ποιητές και τούς καλλιτέχνες. Η Νάξος και η Κύπρος λάτρευναν την Α'ιαδνη σαν θεότητα και προσέφεραν θυσίες σ' αυτή.

Τό ειδύλλιο του Θεσεία με την Αίγλη, δέν κράτησε πολύν καιρό. Ο ήρωας μας ξεκίνησε, μαζί με τόν Ήρακλη, γιά μιά μακρινή εκστρατεία εναντίον τών Αμαζόνων, που τό βασιλείο τους βρίσκειται σ' α βουνά του Κακάσου. Η βασιλιάς τους, η Ίππολύτη, έρωτεύθηκε τό Θεσεία κι' εκείνος, κατά τη συνθήκη του, την... άπήγαγε και την έφερε στην Άθήνα.

Μερικοί άρχαίοι συγγραφείς δίνουν τό όνομα της Αντιόπης αντί της Ίππολύτης, σ' εκείνη που άπήγαγε ο Θεσείας. Είναι ο- πως πολύν πιθανόν ν' άπήγαγε και... δύο Αμαζόνες, λαφύρα της εκστρατείας του. Άλλα οι άντρογυναικες αυτές, που πολεμούσαν καλύτερα από άντρες, δέ συγχώρεσαν την άπαγωγή της βασιλιάς τους. Κι' άνταποδίδοντας την έπιδρομή του Θεσεία, ένοι-α-

ΟΙ ΕΡΩΤΙΚΟΙ "ΑΘΛΟΙ," ΤΟΥ ΘΗΣΕΥΣ

Άπό την περιπετειώδη ζωή του πρώτου βασιλιά της άρχαίας Άθήνας

πως της είχε έπιτεθί έρωτικά ο Ίππολύτος. Ο Θεσείας παρακάλεσε τούς θεούς να τιμωρήσουν τό γιού του. Κι' όταν σέ λίγο σκότώθηκε ο Ίππολύτος και φανερώθηκε όλη η αλήθεια και η άδωδότητά του, η Φαίδρα κρεμάστηκε από ένα δέντρο...

Ίσως γιά να παρηγορηθί από τό δράμα της Φαίδρας και τού Ίππολύτου, ο πενηντάρης πιά Θεσείας έπέχειρησε την άπαγωγή της... ώραιας Έλένης. Η βασιλοπούλα αυτή, που έμελεε κατόπι να αίματοκυλήσει την Ελλάδα, ήταν 11 χρόνων όταν ο Θεσείας πήγε στη Σπάρτη και την είδε να χορεύη μισογυμνη στο ιερό της Ά'α'εμίδος. Θάμπώθηκε ο γεροκατακτητής από την όμορφιά τού άωρου φρούτου. Κι' έφαρμόζοντας την παλιά του μέθοδο, την έκλεψε με τη βοήθεια του φίλου του Πείριδο. Οι Σπαρτιάτες κυνηγούσαν τό Θεσεία ως την Τεγέα, γιά να πάρουν πίσω την Έλένη. Έπειτα όμως δέν έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον, προαισθανόμενοι ίσως τί θά πάθαιναν από αυτή άργότερα, όταν θά γινόταν βασιλίσσα της Σπάρτης. Έπειδή όμως η Έλένη ήταν πολύν μικρή, ο Θεσείας την έδωσε σ' α μητέρα του, την Αίθρα, να την προσέχει και να την άνατρέφει, ώσπου να φτάσει σέ «ώραν γάμου». Τις έγκατέστησε,

Ο Θεσείας με τό φίλο του Πείριδο άρπάζουν την Έλένη. (Παράστασι σέ άρχαιο άγγείο).

λοιπόν, στις άρχαίες Αφίδες, κοντά σ' α σημερινά Κιούρκα, ύπό την προστασία του τοπικού άρχοντα Α'ριδίου. "Υστερα ξεκίνησε γιά καινούργια εκστρατεία"

Άπό τις πιο μακυνές κι' άπόσιτες χώρες έδεσχετο στην άρχαία όπλη, τό βασιλείο τών Μολοσσών. Βρισκόνταν σ' α γεωγραφικά απομονωμένα βουνά νοτιοδυτική περιοχή της Ήπειρου. Έκει τοποθετούσαν οι άρχαίοι την είσοδο του Άδλ, κοντά σ' τόν Άχέροντα ποταμό, σ' ένα τοπίο φοβερό και τραγικά μεγαλόπρεπο με άδυσσταλέους γκρεμούς. Βασιλιάς τών Μολοσσών ήταν ο Αΐδωνεύς και τη γυναίκα του, την Πεσέφονη, έπιχείρησε να κλέψη ο Θεσείας με τόν Πείριδο. Τους έπιασε όμως αχμολάτους ο Αΐδωνεύς και μόνο ύστερ από χρόνια έλευσε σ' α Θεσεία ο Ήρακλης.

Στό μεταξύ, οι δύο άδελφοί της ώραιας Έλένης, ο Κάστωρ και ο Πωλύδεας, τή βρίσκον στις Αφίδες, την έλευθερώσαν και βοήθησαν έναν παλιό βασιλιά της Άθήνας τού Μινεσθενή ν' ανατρέψη τό Θεσεία και να πύση εκείνος τό δρόμο. Ο Θεσείας κατέφυγε τότε σ' α βασιλιά της Σκύρου Λυκομήδη, ο όποιος τόν σκότωσε.

Ύστερ από χίλια περίπου χρόνια, τ' α όττά του Θεσείας μετέφερε με έξαιρετικές τιμές στην Άθήνα ο στρατηγός Κίμων.

ΕΠΑΜΕΝΗ Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τα έντομα έχουν αποκτήσει άντοχή στα νέα και ισχυρά έντομοκτόνα...

ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ Οά κυριαρχήσουν στη Γη;

Ένας σκληρός άνώνας δίχως τέλες

Οι προαιώνιοι εχθροί του ανθρώπου, τα έντομα, έχουν γίνει απειλητικότερα παρά ποτέ—τονίζει σε μία πρόσφατη ανακοίνωση του Οργανισμού Παγκόσμιου Υγείας—έχουν αποκτήσει άντοχή στα νέα και ισχυρά έντομοκτόνα και ανασυντάσσονται για μία καινούργια επίθεση κατά της ανθρωπότητας. 'Η έκβαση δε της μάχης μένει ακόμη αμείβωλη.

Δεν αποκλείεται μάλιστα να επικρατήσουν τελικά τα έντομα, σ' ένα κόσμο χωρίς ανθρώπους!

Η ποικιλία των εντόμων είναι αφάνταστη. Έχουν μελετηθεί και ταξινομηθεί πάνω από 650.000 είδη τους, και κάθε χρόνο βρίσκονται κι' άλλα. Τα είδη των εντόμων είναι διπλάσια απ' των φυτών και τετραπλάσια απ' τα υπόλοιπα ζώα κι' είδη.

Όσο για τον αριθμό των εντόμων, κανείς δε μπορεί να τον ξέρει. Σε μία μερμηγκοφωλιά της Χαμάικας βρέθηκαν 630.000 μερμηγκία. Και μία κυψέλη μπορεί να περιέχει πάνω από 50.000 μέλισσες...

Σύμφωνα μ' ένα πρόχειρο υπολογισμό, υπάρχουν τό λιγότερο 4-5 εκατομμύρια έντομα από κάθε είδος. 'Αν λοιπόν η ανθρωπότητα αναλάμβανε μία γενική στατιστική εξοντώσεώς τους, κάθε άνθρωπος στον κόσμο—άντρας, γυναίκα ή παιδί—θα έπρεπε να σκοτώσει πάνω από 12.000 έντομα μεμιάς, πριν προφτάσουν να πολλαπλασιαστούν πάλι!

Κάθε είδος έντομου έχει τις δικές του ποικιλίες στο ζήτημα της διατροφής. Κανένας δε άλλος τύπος ζώου δε χι σε τόσο διαφορετικά περιβάλλοντα. 'Αρκεί να πούμε ότι βρέθηκαν έντομα ακόμα και πάνω στους παγετώνες ή μέσα στις θερμές πηγές ή στο αλμυρό νερό.

Χάρη στο μικρό μέγεθος και την ελσφορότητά τους, τα έντομα υπήρξαν τα πρώτα ζώα που πέταξαν. Το μεγαλύτερο νινιστό φτερωτό έντομο έζησε πού 300 εκατομμυρίων ετών και είχε πλάτος 90 πόντων, απ' τη μία ως την άλλη άκρη των φτερών του.

Σήμερα το πιο μεγάλο έντομο βρίσκεται στην Κεντρική και τη Νότιο 'Αμερική κι' έχει μήκος 28 πόντων. Το μικρότερο είναι ένα παράσιτο, που τα παιδιά του μεγαλώνουν μέσα στα αυγά ενός άλλου εντόμου.

Ενώ στον άνθρωπο η κάθε γενιά αντιστοιχεί σε 33 χρόνια, στα περισσότερα έντομα η διάρκεια της είναι μερικές μέρες. Μέσα σ' ένα χρόνο λοιπόν, βγαίνουν δεκάδες γενιές από ένα ζωνικό έντομο.

Τα έντομα μεταδίδουν στον άνθρωπο αρκετές βαριές αρρώστιες: Τά κουνούπια έλονοσία, κίτρινο πυρετό, δάγκειο, έλφενταντία. 'Η υγεία τοσ-τοε τη φοβερή ασθένεια του ύπνου. Ο κοινός μυϊγες τον τύφο, τη δυσεντερία, τη διάρροια, τη χολέρα, τα τραχυμάτα, τη φυματίωση, διάφορες παρασιτικές παθήσεις, ίσως δε και την πολιομυελίτιδα.

Η πανώλη που θορίζει τον κόσμο του Μεσαίωνα—και διαπρετείται ακόμη και σήμερα στους τροπικούς—μεταδίδεται από τους ψύλλους των κυνικών.

Ο έξαθηματικός τύφος, που εμφανίζεται στους στρατιώτες και στους πρόσφυγες, από έλλειψη καθαριότητας, προέρχεται από τις ψείρες.

Εκτός όμως από την ύγεια μας, τα έντομα καταστρέφουν και τα υπάρχοντά μας. Μας κλέβουν τα ένα δέκατο της παγκόσμιας παραγωγής τροφίμων. Τρώνε την ξυλεία των σπιτιών και των επίπλων.

Ο άγώνας μεταξύ ανθρώπου και εντόμων είναι παλιός όσο και ο ίδιος ο άνθρωπος. Οι προϊστορικοί πρόγονοί μας άναβαν στην εισοδό της σπηλιάς τους φωτιές που κάπνιζαν, για ν' απομακρύνουν έτσι τις μυίγες. 'Αλλά η μέθοδος αυτή είχε μία άσχημη και άπρόβλεπτη συνέπεια:

Ο καπνός έδωχνε μέσα απ' τις σπηλιές και τις νυχτερίδες. Και οι κορόι, που τρέφονταν ως τότε με το αίμα των νυχτερίδων, έστρεψαν την προσοχή τους στον άνθρωπο κι' έγιναν μόνιμη πληγή της ανθρωπότητας επί αιώνες.

Τά μέτρα υγιεινής της εποχής μας, η αντικατάσταση του αλόγου από το αυτοκίνητο και το τρακτέρ, η απόσπαση των ελών, κλπ., ελάττωσαν πολύ τις μυίγες και τα κουνούπια. Συγχρόνως χρησιμοποιήθηκαν ενάντιον τους διάφορα έντομοκτόνα.

Στην άσχη, τα όγρα αυτά αποτελούντο από σκόνη πυρρός και σούσα-μόλαδο. 'Επίσης ήταν αποτελεσματική η «ροτενόντ», που έβγαινε από τις ρίζες ενός φυτού της 'Απω 'Ανατολής και της Νοτίου 'Αμερικής, συγγενούς με το τριφύλλι.

Τά δηλητήρια αυτά παρέλυσαν ή σκότωσαν τα έντομα, χωρίς να πειράζουν τον άνθρωπο ή τα οικιακά ζώα. Σιγά-σιγά όμως, έχασαν την αποτελεσματικότητά τους.

Επειτα, το 1942, βρέθηκε το περίφημο Ντι-Ντι-Τι, και φάνηκε τότε ότι τά βλαβερά έντομα θα εξολοθρευόνταν. 'Αλλά μέσα σε λίγα χρόνια, μυίγες και κουνούπια ποφόσαν με την άλλη έπωση.

Οι στρατιώτες και οι πρόσφυγες γλύτωσαν μ' αυτό από τις ψείρες, στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Υστερα όμως από λίγα χρόνια, τά έντομα άρχισαν ν' αποκτήν άντοχή απέναντί του. 'Ετσι, το 1947, βρέθηκαν στην 'Ιταλία μυίγες που τό άνηφοσαν—καθώς και όλα τα προηγούμενα έντομοκτόνα. Στις επόμενες δε γενιές των εντόμων αυτών, η άντοχή τους αυξήθηκε κατά 2.000 φορές (άντεχαν διπλάσι σε 2.000 φορές περισσότερη ποσότητα έντομοκτόνου).

Επίσης βρέθηκαν κουνούπια άνθεκτικά στο Ντι-Ντι-Τι στην 'Ιταλία, στις 'Ινδίες και στην Καλιφόρνια, καθώς και ψείρες στην Κορέα.

Αλλά και τά παράσιτα των όπασοφόρων δέντρων άρχισαν να μην έξοντώνονται πια με τον άρσενικό μολυβδό, ή ακόμη και με τό ισχυρότατο όδροκυάνιο (που τό χρησιμοποιούσαν οι παρσάγωγοι της Καλιφόρνιας κατά της ψώρας των έσπεριδοειδών).

Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις, ο όργανισμός των εντόμων απέκτησε την ικανότητα να διασπά τά χημικά δηλητήρια και να τά κάνει άβλαβή.

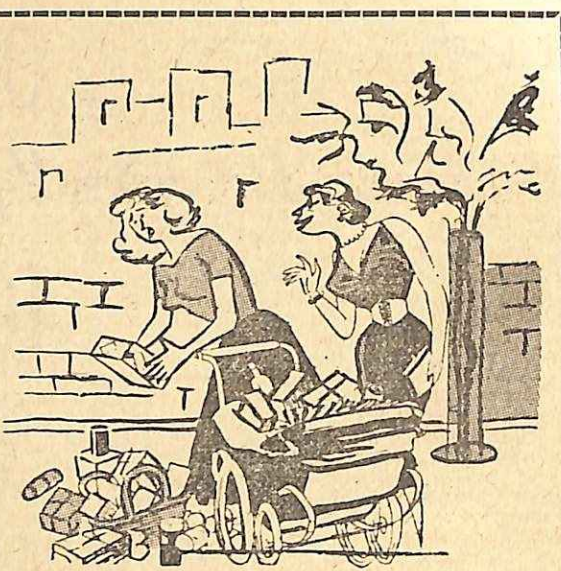
Τό ίδιο κάνουν και τά ανθρώπινα όργανα, ίδιως τό σπύκτι. 'Αλλά τά έντομα έχουν τό πλεονέκτημα της σύστασης ζωής και της γρήγορης ανάπτυξης.

Ετσι, γίνεται πολύ πιο σύντομα η προσαρμογή του όργανισμού τους στις νέες συνθήκες. Με την εξέλιξη αυτή, ποσάγονται μ-ρικά έντομα άνθεκτικά στα έντομοκτόνα, τά όποια πολλαπλασιάζονται ύστερα άνεσυχλητά και επιζούν απ' τά άλλα.

Καλύτερα και άσφαλέστερα αποτελέσματα δίνει ο «βιολογικός πόλεμος» κατά των εντόμων, ό όποιος γίνεται με άλλα έντομα ή με πουλιά που τά καταροχθίζουν.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ή αύξηση της οσδιενεργείας από τά θερμωπυρηνικά πειράματά, που επιταχύνει τις μεταλλάξεις (τις άλλες των χασοκαρπιοτικών) των ζωντανών όργανισμών, ευνοεί (ιδιαίτέρως) τά έντομα. Κάνει δηλαδή να δημιουργηθούν πιο γρήγορα οι νέες γενιές τους, οι άνθεκτικές στο έντομοκτόνα.

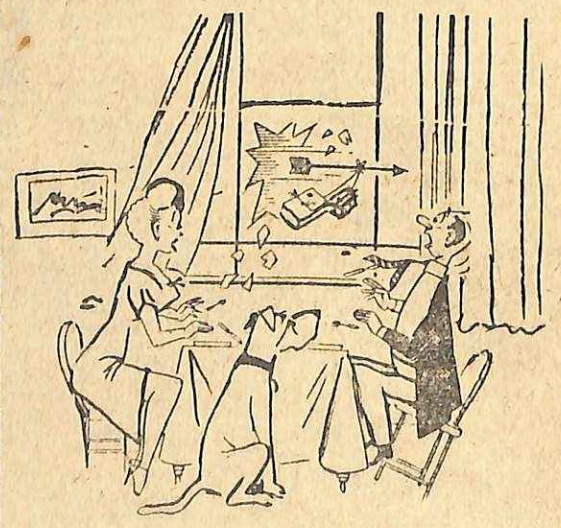
Αν τώρα ένας πόλεμος με άτομικο όπλα καταστρέψει την ανθρωπότητα και τά περισσότερα σπονδυλωτά ζώα, θά διασθούν άσφαώς πολλά έντομα, κρυμμένα μέσα στο έδαφος, θ' αποτελέσουν ίσως αυτά τους καινούργιους «κοιμούς και κυριάρχους της Γης!

Μη βασανίζεσαι, αγαπητή μου. Βλέπω τό υπέυπη σου καμιά άλλη φορά!

Είπα να πάω λίγη δουλειά και στο σπίτι μου, κύριοι διευθυντά!

Είναι ο ταχυδρόμος! Πάλι ξέχασες να τσάδωσης πουργιανά.

Οι ήθοιοι αυτοκτονούν

ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ !

Η ιστορία των τελευταίων 30 ετών είναι γεμάτη από δραματικές αυτοκτονίες ήθοιοιων

Οι πρόσφατες αυτοκτονίες διασήμων στάρ της όδθνης και της σκηνής—της Μπελίντα Λη, της 'Υδον Μενάρ, της 'Ελέν Ρεμύ και άλλων—επιβεβαίωσαν μία παλιά διαπίστωση: Πώς κανένα επάγγελμα δεν παρρσιάζει τόσο μεγάλη άναλογία σε αυτόχειρες ή παρ' όλιγο αυτάχειρες, όσο τό επάγγελμα του ήθοιοιού!

Φυσικά, άν κρίνει κανείς επιφανειακά τό πράγμα, θά ξαφνιαστή: Τό προνομίοχο αυτό επάγγελμα, που έξασφαλίζει και δόξα και πλουσιοπάροχα κέρδη, θάπρεπε να μην έμπνεί σ' αυτούς, που τό ακολουθούν, παρά μόνο τη μέθη της ζωής και την ήδονή της έπιτυχίας. Ξεκινούν, όμως, όσοι θά έκαναν αυτή την παρατήρηση, πώς ή καριέρα ενός ήθοιοιού είναι άστατη, όσο κανενός άλλου, και πώς ή δόξα του, που εξαγοράζεται τόσο ακριβά, μπορεί να χαθεί μέσα σ' έλάχιστο διάστημα.

Ένας ήθοιοιός—και, μάλιστα, ένας πρωταγωνιστής με παγκόσμια άκτινοβολία—χρειάζεται νύχη σιδερένια νύρα και τεράστια αυτοκυριαρχία, για να μην έμπρεαστή από τά καπρίτσια της τύχης, τά τόσο συνθησιμένα στο επάγγελμα του. Όταν δεν έχη αυτά τά χαρίσματα, αυτοκτονεί, μόλις φωσήξει αντίθετος άνεμος, ή γίνεται ένα ψυχικό και σωματικό κομμάτι. 'Αλλά στίς συνέπειες αυτές δεν έδνηέ μόνο μία άτυχία ή ή πρόωγη δύοι μιάς σταδιοδρομίας. 'Οδγούν, έπίσης, και οι σισθηματικές απογοητεύσεις, που ο αντίκτυπός τους πολλαπλασιάζεται σ' έναν ήθοιοιό, καθώς τον έχει κάνει νευρωτικό κι' υπερ-ευαίσθητο τό σκληρό του επάγγελμα.

Η ιστορία των τελευταίων τριάντα ετών είναι γεμάτη από όνόματα ήθοιοιων, που, ενώ είχαν συγκινήσει και γοητεύει την εποχή τους, τελείωσαν τίς ημέρες τους με τον τραγικό αυτό και άδοξο τρόπο.

Ορισμένοι από τους πιο παλιούς πιστούς της 'Εδδής Τέχνης θά θυμούνται άσφαλώς, τον περίφημο Μάξ Λίντερ, που είχε σταθή μία από τις σημαντικότερες φυσιογνωμίες του βωδού κινηματογράφου. 'Ο πολός κόσμος φανταζόταν τον μεγάλο αυτόν κομικό χαρούμενο, κεφάτο, αϊσιόδοξο, όπως τον έδλεπε στην όδθνη. Μάνα όσοι τον είχαν πλησιάσει ήξεραν τον μελαγχολικό, πικρόχολο και παθολογικά ζηλότυπο χαρακτήρα του.

Μιά μέρα, χωρίς κανείς να τό περίμενη, έξασπσε τό δράμα: Σε ηλικία 43 χρόνων, ο Μάξ Λίντερ, άσού είχε άπειλήσει άρκετές φορές τη γυναίκα του, την Τζίν Πήτερς, που είχε τά μισά χρόνια από εκείνον, πώς θά τη σκότωνε και θά την ακολουθούσε στον τάφο, βρέθηκε νικρός στο πλευρό της. Μία θριαμβευτική καλλιτεχνική καριέρα είχε απότομα τελειώσει, ενώ περνούσε την πιο λαμπρή καμπή της. 'Αλλά ή τραγωδία αυτή ξεχάστηκε γρήγορα, για να δώσει τη θέση της σε άλλες τραγωδίες με ήρωες και ηρωίδες της όδθνης και του θεάτρου.

Τό 1927, ο Γάλλος ήθοιοιός Μωρίς 'Αμέλ τινάζε τά μυαλά του στον άέρα, επειδή είχε τυφλωθή. 'Η σκέψη πώς δε θά μπορούσε να ξαναπαίξει, του έφερνε φρίκη.

Τόν ίδιο χρόνο, βρέθηκε κρεμασμένη από τό παράθυρο του καμαρινού της, στο θέατρο «Σάρα Μπενάρ», ή Μπλάνς Ντυφρέν, που είχε, πριν από λίγο καιρό, έσασρκώσει με θαυμάστη έπιτυχία την «Κυρία με τας καμειλάς».

Τό 1928, ή Κλωντ Φράνς, επειδή την έγκατέλειψε ο φίλος της, αυτοκτόνησε, αφήνοντας άνοιχτό τό γκαζί στην κάμορά της.

Μερικούς μήνες άργότερα, ή βραή γόρσα του Χόλλυγουντ Τζένου Γκόλντερ σκοτώθηκε, για τόν ίδιο λόγο, με μία σφαίρα στην καρδιά.

Τό 1930, σημειώθηκαν άλλεςάλλες αυτοκτονίες νεαρών, προπαντός, ήθοιοιων του κινηματογράφου. 'Ηταν ο μοιραίος χρόνος, που ο βωδός έδωσε τη θέση του στον όμιλωνα, αναγκάζοντας έτσι άρκετους στάρ, που δεν είχαν τά προσόντα για ν' ανταποκριθούν στις καινούργιες απαιτήσεις, να χαμείνουν από τό όνειρο μιας λαμπρής σταδιοδρομίας, μερικές δε μπόρεσαν ν' άνθεξουν από τό βάρυ πλάγος.

Τό 1932, ο καλλιτεχνικός κόσμος του Παρισιού συγκλονίστηκε από ένα άκόμη δράμα. 'Η Μαρσέλ Ρομέ, ύποφέροντας από άγίατρευτη ψυχική κατάθλιψη, έπνιγχε στο Σηκουάνα.

Τό 1934, ή 'Εντίτ Μερά, επειδή πίστευε πώς έφερνε δυστυχία σε όσους την πλησίαζαν, κατόδίκασε τόν εαυτό της σε θάνατο από άσφυξία.

Την ίδια εποχή, στην 'Αμερική, ο Λιού Τέλλεγκεν, που τόν θεωρούσαν ως τόν άραιότερο άντρα του κόσμου μετά τόν θάνατο του Ροδόφου Βαλεντίνο, σκοτώθηκε, μπήγοντας ένα ψαλλίδι στην καρδιά του, επειδή είχε προσβληθή από καρκίνο. Οι άμέτρητες θαυμάστριές του τόν θορήσανε με άληθινό σπαραγμό.

Δυό ακόμη αυτοκτονίες ήθοιοιων σημειώθηκαν τό 1936: Του νάνου Ντωφέν στο Παρίσι και της Ρέτζιν Φλόρυ στη σκηνή του θεάτρου Ντριούρου Λέρν.

Η αυτοκτονία της πρωταγωνίστριας του περιαινού θεάτρου «Οντέον» Έως Ρευνάλ, τό 1939, αποτέλεσε ένα προσωρινό τέρμα στην άλυσιδα των έκουσίων θανάτων Εύρωπαίων ήθοιοιων. 'Ο παγκόσμιος πόλεμος—όπως συμβαίνει πάντα σε περιπτώσεις μεγάλων σπράξεων—κατέβασε τη στάμνη των αυτοκτονιών στο μηδέν.

Κανένα, έπίσης, κρούσμα δε σημειώθηκε και στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια.

Στό Χόλλυγουντ, αντίθετα, έγιναν αυτοκτονίες και άπότειρες αυτοκτονιών, που έδωσαν, για πολλόν καιρό, πλούσια τροφή στον υπερατλαντικό τύπο. 'Η Λούπε Βελέζ, ή Καρόλ Λάντις και ο Ρόμπερτ Γουάλκερ προσέθεσαν τά όνόματά τους στο μακάβριο κατάλογο των στάρ, που έδωσαν ένα έκούσιο τέλος στη ζωή τους, ενώ, άργότερα, ή Τζούντι Γκάλνταν και ή Σούζαν Χάιγ-γουαρντ έπιχειρήσανε τό ίδιο χωρίς έπιτυχία.

Αναμφίβολα, ή πιο τραγική, άνάμεσα σ' αυτές τις αυτοκτονίες, στάθηκε εκείνη της Λούπε Βελέζ, της έλκυστικότερης από τίς «μοιραίες γυναίκες», που παρούσισε ο άμερικανικός κινηματογράφος.

Στην πολυτελέστατη έπαυλή της, στο Μπέντερλν Χίλς, ή άρσία στάρ έδωσε με άγανία να πλησιάξη τό άδοξο τέλος. 'Ο κόσμος άρχισε, σιγά-σιγά, να την ξεχνά.

Προσπαθούσε, μάταια όμως, να έκδιήσει τό πεπρωμένο, πρωταγωνιστώντας σε μικρά ιδιωτικά σκάνδαλα χωρίς σημασία, μά που της έπιτρέπανε να βλέπη, που και που, τό όνομά της στις έφημερίδες.

Επειτα, ήρθε μία στιγμή, που και τά σκάνδαλά της ακόμη δεν έδιαφέρανε πια κανένα. Τότε εκείνη προετοιμάσε, μυστικά τό θάνατό της.

Ηβέλε, ο θάνατος αυτός να είναι άσυνήθιστος, υπέροχος, ν' αποτελεί ένα είδος έκδικήσεως για τόν άδικο παραγκωνισμό της στην άνάμνηση.

Παράγγειλε, λοιπόν, εκατοντάδες κάνιστρα με λουλούδια, έδωσε ότι έπόανε από την τράπεζα άλποτε περιουσία της για να μεταβάλη την έπαυλή της σ' ένα άνθινο παλάτι, έτοιμάσε ένα συμπόσιο στο φως των κεριών, με την ίδια σάν μοναδικό συμποσιολή χωρίς κανένα άλλο καλεσμένο, φόρσε την άραιότερη τουαλέτα της για τό μακάβριο αυτό γέυμα, όπου θα καθόταν άνάμεσα σ' άγαπημένα φαντάσματα του παρελθόντος της, και έπειτα, άργά τό βράδυ, άπασσέρθηκε στο δωμάτιό της, όπου ήπρε μία μεγάλη δόσι ύπνωτικού.

Τά είχε προβλέψει όλα, εκτός από μία μικρή λεπτομέρεια: Πώς τό ύπνωτικό, αντίδρώντας στα πλοίσια φαγητά του τελευταίου της γεύματος, θά της προκαλούσε μία έντονη στομαχική διαταραχή.

Η Λούπε, για να μη λερώσει την έπαυλή της, καταστρέφοντας έτσι την ποθητή σκηνοθεσία του θανάτου της, έπρεξε, όσο μπορούσε πιο γρήγορα, στο μπάνιο.

Τρέχοντας, γλίστρησε κι' έσπασε τόν αυχένα της. Τό άλλο πρωί, βρέθηκαν τά στάρ νύχτη, με τό κεφάλι βαυτηγμένο στο άκάβατο νερό μιάς λεκάνης, πάνω στην όποια είχε πέσει...

Η μόρια είχε θριαμβεύσει με τόν πιο σκληρό κι' άπάνθρωπο τρόπο άπέναντί αυτής γυναικά, που ήθελε να την έκδικήξη μ' έναν άραιο, άνδρσφαναμένο θάνατο, που θά άφνε εποχή...

Αριστερά: Η 'Αμερικανίδα Τζένου Γκόλντερ, που αυτοκτόνησε, επειδή την έγκατέλειψε ο φίλος της. Στο μέσον: Η Γαλλίδα 'Εντίτ Μερά, που σκοτώθηκε, γιατί πίστευε πώς έφερνε δυστυχία σε όσους την πλησίαζαν. Δεξιά: Ο Γάλλος ήθοιοιός Ρολάν 'Αλεσάντρ, που κανείς δε μπόρεσε να εξακριβώσει τους άληθινούς λόγους της αυτοκτονίας του.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ!

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΠΙΠΗΣ: Ψηλός, ώχρος, συμποθητικός νέος, με ρεμώδες ύφος και μεγαλοχάλια μάτια. 25 χρόνων. Φιλόλογος, ΓΙΑΝΝΗΣ: Φίλος του, απλός, πρακτικός, «σπόρτμαν». 26 χρόνων. Δικηγόρος, ΜΠΕΜΠΑ: Κομψή, προκλητική, συναρπαστική. Μοντέρνο «στυλ», μοντέρνο ντύσιμο, κραυγαλέα καμπυλωτή και λικνιστική «γοητεία». Το πολύ 34 χρόνων. ΕΝΑΣ ΑΛΛΟΣ ΦΙΛΟΣ: Κινός τύπος.

ΣΚΗΝΗ 1η

ΓΙΑΝΝΗΣ: ... Αυτό είναι αγαπητέ Σπύρο... 'Ο ρομαντισμός είναι ελάττωμα. Πρόσεξε, γιατί θα σε καταβροχθίσω. Ζήσ' έκτος εποχής. Είσ' έξω απ' την πραγματικότητα!...

ΠΙΠΗΣ: Μ' άφου την άγαπη;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Σαχλαμάρες! Δεν έρωτεύονται σήμερα οι σώφρονες άνθρωποι, αγαπητέ μου! Αυτά είναι ξεπερασμένα πράγματα. 'Ο έρωτας θεωρείται στα χρόνια μας ασθένεια. Ρώτησε ένα νευρολόγο να δες τί θα σου πη.

ΠΙΠΗΣ: Έγώ είμαι δυστυχής και σύ παίζεις με τον πόνο μου.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Δυστυχής είσαι, γιατί φυσικά όλοι οι άνθρωποι είναι δυστυχείς. Άλλα εγώ δεν παίζω με τον πόνο σου. 'Αντιθέτως προσπαθώ να σε θεραπεύσω.

ΠΙΠΗΣ: Ματαιοπονείς. Δεν είναι δυνατό. 'Αν θέλεις πραγματικά να με βοηθήσεις, πές μου τί να κάνω για να την κατακτήσω.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Αυτό είναι το απλούστερο. Άλλα είναι συγχρόνως και η καταστροφή σου.

ΠΙΠΗΣ: (άπορημένος): Βρίσκεις πως είναι απλό να κακτήσω τη Μπέμπα;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν έχω την τιμή να γνωρίζω τη Μπέμπα, αλλά γνωρίζω πολύ καλά τη νοοτροπία της!

ΠΙΠΗΣ: Πώς είναι δυνατόν;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Είναι. Γιατί τα σύγχρονα κορίτσια του τύπου της, έχουν ακριβώς την ίδια ψυχολογία.

ΠΙΠΗΣ: Και πού ξέρεις έσύ τον τύπο της;

ΓΙΑΝΝΗΣ: 'Από τις περιγραφές σου. 'Απ' όλα όσα μου διηγήθηκες... 'Ασφαλώς είν' ένα φιλάρεσκο, μοντέρνο και πρακτικό κορίτσι, που ζή στην εποχή του και θέλει να φάει τη ζωή με το κουτάλι. Και βέβαια, θα προτιμάει το κουτάλι αυτό να είναι χρυσό.

ΠΙΠΗΣ: Μ' άφου δεν την ξέρεις!

ΓΙΑΝΝΗΣ: Την ξέρω άρκετά για να τη χαρακτηρίσω. Ζούμε στην ίδια εποχή.

ΠΙΠΗΣ: Κι' εγώ πού ζω;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Σ' άλλα χρόνια. Στο ποσειθών. Έχεις δραπέτευσε από άλλον αιώνα. Ρομαντισμός, ποίηση, καίμοι, δάκρυα και κάταχρα εμβόλια! Κιτσιριαμένες εποχές!...

ΠΙΠΗΣ: Νομίζω πως μιλάω με ζώεμπορο ή τοκογλύφο.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν αποκλείεται να γίνω και τ' αυτό. Μόνο ρομαντικός δε θα γίνω.

ΠΙΠΗΣ: Το μόνο που μου μένει απ' όλα όσα είπες, είναι, ότι βρίσκεις την κατάκτηση της Μπέμπας απλή υπόθεση.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Πολύ απλή. Είσαι πλούσιος, έχεις κατάρτιση, έχεις πλούτο, έχεις μεγάλη κοινωνική παρουσία.

ΠΙΠΗΣ: Και είμαι, τέλος πάντων, ένας κάπως γνωστός λογοτέχνης και ποιητής.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Αυτό δεν τ' νοιάζει. Τα λεφτά την ενδιαφέρουν! 'Υστερα — με συγχωρείς που σ' απογοητεύω — με τ' αλεφτά βγάξεις και τ' αβέβαια. Χωρίς παρακάμψεις θα βάλεις ποτέ σου τυπωμένη άρδρα δική σου.

ΠΙΠΗΣ: Εύχαριστώ!

ΓΙΑΝΝΗΣ: Είμαι φίλος και σου λέω την αλήθεια.

ΠΙΠΗΣ: Και τί τακτική, λές να τηρήσω;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Με τη δεσποινίδα; 'Επίδειξη χρήματος. Και «γκαλαντερί!» Χουβαρ-ντσούνη!... Δείξε της πως δε λογαριάζεις τα λεφτά! 'Ότι τ' α περιφρονείς και τ' α σκορπάς!

ΣΚΗΝΗ 2η

(Σε παραθαλάσσιο αριστοκρατικό κέντρο).

ΜΠΕΜΠΑ: ... 'Αλήθεια, σ' ευχαριστώ και για το δαχτυλίδι σ' ας.

ΠΙΠΗΣ: Δεν έχετε ανάγκη από στολίδια. Άλλα σ' ας δ' στείλα... από ύστεροβουλία...

ΜΠΕΜΠΑ: Είσαστε, βλέπω... ελκρινής!

ΠΙΠΗΣ: (σπεύδει να διορθώσει τη φράση του, που τη νομίζει... πως ήταν έξω απ' τ' α δρία του αισθηματικού «τάκτ»): Δηλαδή... «υστεροβουλία» ήθελα να πώ... δηλαδή... να βλέπετε το δαχτυλίδι και να με θυμάστε. (Παίρνει λίγο θάρρος). Θέλω να σ' ας γεμίσω με την «παρουσία» μου, ακόμα και στις στιγμές που δεν είμαστε μαζί. Θέλω... όπου περφέτε το βλέμμα σ' ας να είναι κάτι δικό μου! Γι' αυτό και θ' ας αγοράσω έν' αυτοκίνητο.

ΜΠΕΜΠΑ: Αυτοκίνητο; 'Α είσαστε πολύ καλός!... (Δύσπιστα) Δεν πιστεύω ν' α στείλειτε;

ΠΙΠΗΣ: Μά τί λέτε, δε σποινίς; Αύριο το πρωί στίς έντεκα, ραντεβού στού «Φλόκα»... να πάμε να τ' αγοράσουμε!... Σ' ας έφερα και κάποιο άλλο δώρο, άπόψε.

ΜΠΕΜΠΑ: (με λαχίσια): Είν' αληθινό;

ΠΙΠΗΣ: Πολύ αληθινό! Χιλίων καρατιών!...
ΜΠΕΜΠΑ: 'Αλήθεια;
ΠΙΠΗΣ: Ναι. Είναι βγαλμένο απ' την καρδιά μου! Είναι το καινούργιο μου ποίημα για σ' ας.

ΜΠΕΜΠΑ: (μ' απογοήτευση): 'Α!... (Θυμάται το αυτοκίνητο). Θ' α είναι πολύ ωραίο!...

ΠΙΠΗΣ: (πίνει μία γουλιά ούίσκυ): 'Ό,τι γραστή για σ' ας, είναι φτωχό!... Θ' α σ' ας τ' απαγγείλω:

«Πού θ' αβρης άλλα τέτοια μά-
(τια)
καρδιές να κάνουνε κομμάτια
και να γκρεμίζουνε παλάτια;
Μάτια δεκαοχτώ καράτια!
Σ' όλα τ' α μακρη και τ' α πλά-
(τια)
ποτέ δε θ' αβρης τέτοια μά-
(τια)!».

ΜΠΕΜΠΑ: (θυμάται το αυτοκίνητο): 'Αοιστούρημα! 'Όυτε ο Παλαμάς δε θ' α τ' α γραφέ!

ΣΚΗΝΗ 3η

(Σ' ένα μήνα στο «μπάρ»)

ΠΙΠΗΣ: ... Της πήρα το αυτοκίνητο, της αγόρασα και τη βίλλα και την έπιλωσα...
ΓΙΑΝΝΗΣ: 'Ε, βλέπεις, λοιπόν; Κατεκτήθηκε!

ΠΙΠΗΣ: 'Α, όχι! 'Ακόμα δεν της έχω πιάσει το χέρι!

ΓΙΑΝΝΗΣ: 'Ε, είσαι ήλιος!

ΠΙΠΗΣ: Με συγχωρείς! 'Εγώ δε θέλω να κατακτήσω και πάλι ο κόσμος γι' αυτήν. Την βοηθήσε σ' αυτό ο κομωτής της, ο οποίος ύστερα από μία άτυχη επέμβαση του την άφησε σχεδόν χωρίς τριχα στο κεφάλι. 'Η Μαίλα τότε αντί να διαμαρτυρηθή σκέφτηκε να εκμεταλλευθή το πάθος της και να πα-ρυστήσει ως έπληκος Γιούλ Μπριν-νερ. Με τη νέα της αυτή εμφάνιση έγινε και πάλι περιζήτητη.

ΠΙΠΗΣ: 'Ηθελα να πώ «την ψυχή της».

ΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν υπάρχει «ψυχή»! Οι «ψυχές» είναι στον ουρανό! Δεν κάθονται στη γη, ούτε τους αγοράζουν αυτοκίνητα!

Ο ΑΛΛΟΣ ΦΙΛΟΣ: (πλησιάζει): Γεια σας!... Βρε Πίπη, χάθηκε! Μέρες έχουμε να σε δούμε. (Κάβεται). Σε είδα ένα βράδυ στη Βαρμπόπη με τη Μπέμπα.

ΠΙΠΗΣ: (μ' ενδιαφέρον): Την ξέρεις;

Ο ΦΙΛΟΣ: Τη Μπέμπα δεν ξέρω; Μια μακαρονάδα και κανένα καστορένιο και την έ-χεις άμέσως παρέα!

ΠΙΠΗΣ: Πώς;

Ο ΦΙΛΟΣ: Τί έπαθες;

ΠΙΠΗΣ: Σοβαρά το είπες αυτό;

Ο ΦΙΛΟΣ: 'Αλλά; Τί, δεν την ξέρεις; Την ξέρει όλος ο κόσμος, καμένε! Γυρίζει με-σημέρι-βράδυ στα «μπάρ» να βρη κανένα να της κάνει το τραπέζι. Μόνο τώρα τελευταία την έχουμε χάσει. Κάποιο γε-ρό κοσάδο θ' α βρήκε!...

ΓΙΑΝΝΗΣ: Πολύ γερό μά-
λιστα!

ΠΙΠΗΣ: (κίτρινος): Λίγο νερό...

ΓΙΑΝΝΗΣ: ... Κι' έβδο-
μήντα δικιά κινείται!

(Λύλεια)
ΕΦΙΛΟΝ

Της στιγμής

— Μήπως έχετε κανένα δω-
μάτιο να μου νοικιάσετε, κυ-
ρία; Μόνο για να κοιμάμαι!...

— 'Εγώ φεύγω πολύ νωρίς το πρωί και γυρίζω άργα το βράδυ.

— 'Α, τότε μπορώ να σ' ας δώσω αυτό που κάθεται ένας ζωγράφος. Αυτός έρχεται το πρωί και φεύγει το βράδυ!

ΕΝΑΣ ΘΗΛΥΚΟΣ ΓΙΟΥΛ ΜΠΡΥΝΝΕΡ
'Η Μαίλα Νοόρμ, γνωστή στορ της τη-
λεοράσεως του Λος Άντζελες, έβλεπε τε-
λευταία τις μετοχές της να πέφτουν και
δεν ήξερε τί να κάνει για να ενδιαφερθή
και πάλι ο κόσμος γι' αυτήν. Την βοή-
θησε σ' αυτό ο κομωτής της, ο οποίος
ύστερα από μία άτυχη επέμβαση του την
άφησε σχεδόν χωρίς τριχα στο κεφάλι. 'Η
Μαίλα τότε αντί να διαμαρτυρηθή σκέφτη-
κε να εκμεταλλευθή το πάθος της και
να πα-ρυστήσει ως έπληκος Γιούλ Μπριν-
νερ. Με τη νέα της αυτή εμφάνιση έγινε
και πάλι περιζήτητη.

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΗΛΙΟΣ

Μετά το μπάνιο σ' ας αλλάξετε άμέσως
μαγιό και παντελονάκι. 'Η ευεργετική
επίδραση του ήλιου μπορεί να μεταβληθή
σε καταστροφική, όταν στεγνώση το
βρεγμένο μαγιό πάνω στο σώμα σ' ας.
Το αποτέλεσμα της κακής συνήθειας εί-
ναι κρουολογήματα, έντερικες έντοχλεις,
ρευματισμοί και πολλές φορές σοβαρές
παθήσεις των νεφρών. 'Η νέα της φω-
τογραφίας μας συμφορεύονται με τη
συμβουλή του γιατρού της και έτσι τα
θαλάσσια λουτρά της θ' α έχουν γι' α-
τή μεγαλύτερη ωφέλεια.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πώς θ' α κάνουμε τους πε-
ριηγητές να νουταλή-
σουν τον τόπο μας:

ΠΩΣ θ' α μπορούσαμε να προσελ-
κύσουμε στον τόπο μας περ-
σσότερους περιηγητές; Τί θ' α
μπορούσε να γίνει, ώστε αυτοί οι ά-
νθρωποι να διατηρούν άληθινές
άνεμνσεις από την 'Ελλάδα, έτσι
που προπαγανδίζοντας για τον τό-
πο μας, να στέλνουν τους συμπα-
τριώτες τους να μας έπισκεφτούν;
Πάνω σ' αυτό το θέμα είχαμε μια
σχετική συνομιλία με τους αρμοδι-
ους του Τουρισμού. 'Ακούρατος ο
κ. Θωμάς, καταβάλλει προσπάθειες
ώστε η 'Ελλάδα να μένει άεχάστη
στούς ξένους μας.

— 'Εκείνο που κυρίως δίνει έναν ξέ-
νο με τον τόπο, που έπισκέπτεται,
είναι η έπαφή με το λαό, με τις συ-
νθήσεις του και τις παραδόσεις του.
Κι' εκεί είναι το μεγάλο μυστικό της
έπιτυχίας. Να κάνουνε τους ξένους
ν' αγαπήσουν την 'Ελλάδα και να
την θυμούνται με νουτάλεια σ' όλα
τα χρόνια τους. Σ' αυτή την έρευνα
μου με βοηθήσαν πολύ οι αρμόδιοι
του ΟΕΤ κ. κ. Ν. Βελώνης, Δημητρί-
αδης και Παίσης που άνασχολούνται
με την κίνηση των περιηγητών στην
'Ελλάδα.

— Είναι αλήθεια, μου είπε ο πρώ-
τος, ότι θ' α έπρεπε ίσως το παρ-
ονταίμα της Μυκόνου να το μιμηθούν
και πολλά μέρη της 'Ελλάδος και
περισσότερο τα μέρη που βρίσκον-
ται μακριά από τις μεγάλες πολι-
τείες. Στη Μύκονο, όπως ξέρετε, οι
ξένοι έχουν την έντυψη ότι βρί-
σκονται στο σπίτι τους. Ζούνε όπως
έχουν τη ζωή τους κι' οι κάτοικοι
δεν τους κυττάζουν σαν φαινόμε-
να. Βέβαια, σ' όλη την 'Ελλάδα είναι
ίερη η φιλοξενία. 'Ο ξένος γίνε-
ται παντού εύπρόδεκτος. Μά το πα-
ράδειγμα της Μυκόνου θ' α πρέπει
ίσως ιδιαίτέρως να προσεχθή. 'Εκει
ο ξένος δεν ξεφεύγει καθόλου από
τ' α συνθήκες του και τις εύκαρ-
τες του. Και βλέπει με ικανοποίη-
ση ότι βλέμμα των κατοίκων δεν πα-
ρκοχαίνει με περιέργεια κάθε κι-
νση του.

— Τί θ' α μπορούσε ίσως να γίνει
στο παντού, σ' όλη την 'Ελλάδα, ο
ξένος να νοιώθει άπόλυτη άνεση και
να μην έντοχλται ή να έρχεται σ'
αντίθετοι με τις συνθήκες των κα-
τοίκων του τόπου;

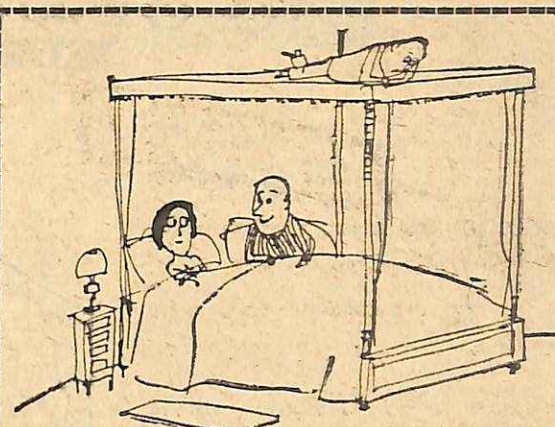
— 'Αντιθέτως ο συννητής μας, Σ' α-
τούς σποιδίματες περισσότερους, θ' α
ξέρετε, βέβαια, ότι Γερμανοί μαθη-
τές και σπουδαστές φιλοξενούνται
από έλληνικές οικογένειες. Ζούνε
μτζι τους και μαθαίνουν τον τρόπο
της διαβίωσης τους. Το ίδιο συμ-
βαίνει και με τα παιδιά διαφόρων
άλλων χωρών.

— Οι 'Έλληνες της υπαίθρου έχουν
αντιληφθή το σμνέρον τους και πε-
ριποιούνται τους ξένους που μας έ-
πισκέπτονται;
— Ναι, δεν υπάρχει αμοιβολία. Εί-
ναι μέσα στην ψυχή του 'Ελληνα
η φιλοξενία. Ώρσικά, φροντίζουνε
γρήτα να έχουν άποκτήσει μερ-
τάς ύποφερτης διαβίωσης των ξέ-
νων κι' έπειτα τους στέλνουμε σ' έ-
ναν τόπο. Μά κι' οι 'Έλληνες της
υπαίθρου έχουν καταλάβει πόσο
μπορεί να τους ωφελήσει. 'Όργανώ-
νουν και ξαναοργανώνουν τις διά-
φορες τοπικές νιοτές, που προσελ-
κούν τους ξένους. Μία άποδείξη εί-
ναι τ' α περίφημα 'Αναστενάρια τ' α
Λαγκαδά.

Και για να κλείσουμε αυτή την
έρευνα θ' α πρέπει να σ' ας αναφέ-
ρουμε το έξης:

Για να αυξηθή ο αριθμός των ξέ-
νων έπισκεπτών μας, πρέπει να τους
βοηθήσουμε να ζούνε όπως στο σπι-
τί τους. Να μη νοιώθουν ότι βρίσκον-
ται σε ξένο τόπο και με τον σπασμα-
τικό έλεγχο ενός περιέρου βλεμα-
τος. Το παράδειγμα της Μυκόνου
πρέπει να τ' ακολουθήσουν πολλά
μέρη της 'Ελλάδος. 'Υποδειγματική
φιλοξενία, καλή καρδιά και πλήρης
άδιαφορία για τον τρόπο της ζωής
των ξένων έπισκεπτών μας. 'Ετσι
μόνο ο ξένος θα έχη τις πιο εύκα-
στες άνεμνσεις του από την 'Ελ-
λάδα.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

—'Οχι αγαπητή μου! 'Εγώ δεν πιστεύω στην
ιστορία των φίλων που κρύβονται δήθεν κάτω από
τ' α κρεβάτια!

Επίκαιροι στίχοι

«ΓΙΑ ΙΔΕΣ ΚΑΙΡΟ...»

Στ' α προύστια εν γένει, μά κι' έντός της πρωτεύου-
(σης)
θραύσι έκαναν οι κούρρες και τ' α σκουτεράκια άκόμη
και με των τροχών τη δράση και τις αλληλοσυ-
(κρούσεις),
έδουλέψανε άκούντως οι γιατροί κι' οι νοσοκόμοι!

Με τη σύγχρονη, τουτέστιν, αυτοκινητοκρατία
έπληρώσανε τη νύφη άρκετοι πολίτες πάλι
κι' άλλοι στρατασαστήσαν, άλλοι έγιναν κιμάς
κι' ήταν και, σημειωτέον, της... «Τροχάιας έδδο-
(μας)»!

ΟΥΔΕΝ ΝΕΩΤΕΡΟΝ

Για να νοιώσουμε τις ώρες της ζωής μας πιά τερ-
(πνές),
στην κλεινή Πρωτεύουσά μας ήθε το τσίρο διεθνές,
που διαφημίζει έντόνος κλόουν, ζώα και χορούς
και πρό πάντων άκροάτες άφαντάστως τοιμηρούς!

Μά δε νοιάζεται, νομίζω, μ' όλα ταύτα το κοινόν
και δε δίνει για τους ξένους άκροάτες σημασία
γιατί συνοδιανέι τ' ας άδούς τ' ας 'Αθηνών
κι' επιδίδεται μονίμως σε γερο... άκροάσια!

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟΝ

'Η 'Ομόνοια ξανά δεν τελειώνει
κι' έχει υπόληψη άκόμη δουλειά
κι' όπως το ύπουργείο δηλώνει
θα τελείωση την... ποταποπολία!

ΣΟΒΑΡΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

«Σάκκον», λέει, έχει φορέσει και η Μανσηλντ,
(επειδή)
περιμένει ν' άποκτήση μετά τοίμηρον, παιδί
και τ' α έντοπα θ' άρχίσουν, όλες πλέον τις στιγμές,
να μας λένε πως πηγαίνουν οι γοφοί της κι' οι
(γραμμές)!

Είναι έπίμενον άκόμη να μ' ας πούνε σοναφώς,
πως για το υωρό της μάλλον δε θ' α χρειαστή τροφός,
γιατί η Μανσηλντ έχει στήθη άσυνήθη μέσ' στη γη
και πλουσία εξασφαλίζει... γαλακτοπαράγωγή!

ΟΡΟΝ ΠΡΟΤΑΣΙΣ

'Η πολυμελής έδωσε λαβή κι' αία
ν' άφεθούν στη μπάντα οι τύποι και η γραφειο-
(κρατία)
και με ζήλον, πιά, φροντίζει η πλειάς των ειδών
γιατί την ίδρουν συγχρόνως «Κέντρων άναπνευστι-
(κών)»!

Την προσπάθειά τους όλοι σοβαρή τη θεωρούν
και προτείνουν ώρσιμενοι και ζήτούν μ' ατούς τους
(όρους),
τ' άναπνευστικά τ' α κέντρα ν' αζήθηδον όσο υπορούν,
για να δύναται ο κόσμος... ν' αγαπήνη από τους
(φύρους)!

ΑΙΩΝ... ΑΤΟΜΙΚΟΣ

Τροποποίησιν ο Δήμος λένε πως θ' α υποστή
κι' αν η άποψη η νέα τελικώς επικρατήσει,
σε δύο πόλεις η 'Αθήνα προσεγγώ θ' α μοιρασθή
και χωρίς πολυλογία...δου Διμάρχοις θ' άποκτήση!

Διχοτόμησι θ' α γίνει της 'Αθήνας δηλαδή,
Κι' αν αυτό το νέο κολπο σημειώση έπιτυχία,
πιθανόν είναι, στο μέλλον, ο καθένας μας να δη-
νύχη κάθε 'Αθηναίος και... δική του Διμαρχία!

Τ. ΟΥΣΕΒΙΟΣ

— Πήγαινε νὰ τὸ ἐξακριβώσης.

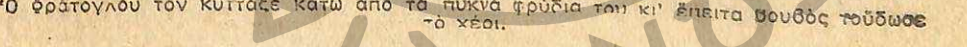
—

ΤΟ ΟΙΔΑΝΕΙΟ ΚΙ ΕΠΕΙΔΗ ΟΥΜΦΩΝΟΥΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟ

νεια μου ἕνας Φίλιππος. Κανένας παππούς
μου δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ ὄνομα!...

Ο φρατογλου τον κυττασε κατω απο τα πυλ
το xi

καὶ φρονία τῶν καὶ εἰπεῖτα θυβόος τοῦδ' ἔειπε.

χαστούνε όλα. Μην ανησυχείς η κοινωνία ξεχνάει γρήγορα τώρα...
Κατάπινε το φαρμάκι ο πατέρας, κι Έλεγε και ξανάλεγε:
— Αν δεν αισθανόμουν πως είχα φταίξει κι' εγώ, θα τη σκότωνα! Άλλα έφταιξα, τὸ ὁμολογῶ. Νόμιζα πως είχα νὰ κάνω μ' ἕνα ρομπότ, πού δὲν είχα παρὰ νὰ τὸ διατάξω.
— Τὸ ἴδιο ἔπαθε κι' ὁ ἄμιρος, ὁ Ἀλέξανδρος, ἔλεγε ἡ Οὐράνια.
— Θὰ βρῇ κι' αὐτὸς τὴν ἀγαπημένη του, ἔλεγε τότε ὁ Φρίξος Φρατόγλου. Καὶ τότε θὰ βρῇ κι' αὐτὸς τὴν εὐτυχία.
Ὁ Φίλιππος, ὁ Στέφανος κι' ὁ Μίνως ἔκαναν συμβούλια κάθε μέρα.
— Πῶς νὰ καταφέρουμε νὰ μὴ χάσουμε τὴν κληρονομία τῆς Ὑπατίας; ἔλεγε μὲ πείσμα ὁ Στέφανος. Θὰ σκάσω, ἂν τύχῃ καὶ πάθῃ τίποτα καὶ μείνουν τὰ λεφτὰ τῆς σὸ δημόσιο.
— Θὰ εἶναι φοβερό! ἀναστένανε ὁ Μίνως.
Ὁ Φίλιππος, μαῦρος, ζοφερός πάντα, ἀναστένανε:
— Πῶς θὰ καταφέρουμε ν' ἀποκτήσῃ ἕνα γυιό ὁ Ἀλέξανδρος; Ἡ μόνη λύσι γιὰ ὅλα εἶναι αὕτη!
— Νὰ δοῦμε τώρα τὸ παιδάκι πού θὰ γεννηθῇ... πετοῦσε ὁ Μίνως.
Τὸν ἀποπαίαναν κι' οἱ δύο:
— Ἄν εἶναι παιδί τοῦ Ἀλέξανδρου, δὲ θὰ ζήσῃ. Τί συζητάς;
— Νὰ τοῦ γίνῃ μετὰγγισι...
Δὲ μίλούσε κανένας. Ἡ σκιά τοῦ θανάτου ἔπεφτε πάντα βαρεία κάθε φορὰ πού μιλοῦσαν γιὰ τὸ παιδί.
Ὅταν πέρασε κάμποσος καιρὸς καὶ τὸ σκάνδαλο ὁρίσκει νὰ χάνῃ τὴν ἐπικαιρότητα του στὴν κοινωνία, ὁ Στέφανος ἔκανε τὴν πρότασι:
— Ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νὰ βροῦμε μιά νύφη νὰ παντρεύσουμε τὸν Ἀλέξανδρο.
— Δὲ θὰ θελήσῃ, εἶπε ὁ Φίλιππος.
— Γιατί; Θὰ μείνῃ γεροντοπαλλῆκαρος;
— Ἡ καρδιά του εἶναι δοσμένη στὴν ἄλλη γυναίκα...
— Ἄν ὑπῆρχε ἄλλη γυναίκα, θὰ παρουσιαζόταν, ἔλεγε ὁ Στέφανος. Ποιὸς ἔξεραι τί ἔγινε ἐκεῖνη γιὰ νὰ μὴ φανῇ...
— Ἀρχισαν νὰ περιάνε τὸν κατάλογο τῶν οἰκογενειῶν πού εἶχαν κορίτσια τῆς παντρείας. Βάσι πού κοριτρίου ἦταν καὶ τὸ χοῦμα. Ἀλλά, μὲ τὴν ἐπιφύλαξι αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ γίνῃ πρὶν ἀπὸ κάθε συζήτησι ἡ ἐξέτασι τοῦ αἵματος.
Ὅταν μίλησαν δειλὰ δειλὰ στὸν Ἀλέξανδρο γιὰ τὰ παντολογήματα αὐτά, ὁ νέος τοὺς ἀποπῆρε ἄγρια.
— Ἀκούστε, εἶπε ἀπειλητικά. Σὰς τὸ

δηλώνω! Δὲ θὰ μ' ἐξαπαγκάσετε νὰ παντρεῖται αὐτὴ τὴ φορὰ. Αὐτὸ νὰ τὸχετε ὑπ' ὀφί καὶ νὰ μὴν ἐκτεθεῖτε ἀδικαί...
Τὸν ἀκούσαν μὲ εἰρωνικά χαμόγελα καὶ δὲν ἔπαιρναν πολὺ σοβαρὰ τὰ λόγια του.
— Ἀς βρεθῇ ἡ κατάλληλη καὶ τὰ λέμε, ψιθύριζε ὁ Στέφανος πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη του.
Κι' ὁ Φίλιππος πού δὲν αἰσθανόταν τύψεις γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν καταστροφὴ, ἔλεγε κι' αὐτὸς σίγουρος:
— Θὰ τὸ ἀπαιτήσω! Ἀρκετὰ ρεζίλευ- τήκαμε. Δὲ θὰ θελήσῃ νὰ πάθουμε πάλι κι' ἄλλο ρεζίλικι.
Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως, ὅσο τοὺς ἔδλεπε νὰ μαζεύονται καὶ νὰ συζητοῦν, ὥρες ἀτέλειωτες, αἰσθανόταν μιά ἀπέχθεια μέσα του γιὰ αὐτούς, κι' ἔλειπε ὥρες ἀπὸ τὸ σπῆτι.
Θὰ ἤθελε νὰ εἶναι φίλος μὲ τὸν Γιώργο Πρεντιδῆ. Κι' ὁ Γιώργος πολλές φορές τοῦ μνησθῆκε πῶς τὸν ἐπεθύμησε καὶ γιὰτὶ χάθηκε. Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως πῆβαινε ἀπὸ ντροπὴ κάθε φορὰ πού συναντιόταν μὲ τὸν ἀδελφὸ τῆς ἀγαπημένης του. Ἐπειδὴ κάθε φορὰ ὁ Γιώργος προσπαθοῦσε νὰ τοῦ ζητήσῃ πάλι συγγνώμην γιὰ τὸ κακὸ πού τοῦ εἶχε κάνει ἡ Φανούλα (ἐτοῖς πίστευε πάντα). Κι' αὐτὸ ἔκανε τὸν Ἀλέξανδρο νὰ πεθαίνῃ ἀπὸ ντροπῇ.
Στὸ μετὰξυ, κανένα σημεῖο ζωῆς δὲν εἶχε ἀνακαλυφθῇ ἀπὸ τὴν δυστυχισμένη τὴν κοπέλλα, κι' ὁ Πέτρος Καρόκος, ὁ ἰδιωτικὸς ἀστυνόμενος εἶχε καταθέσει τὴν ἐντολὴ, ἀνεπίσημα, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀποτυχία του, ἀλλὰ οὐσιαστικὰ ἔπειδὴ εἶχε παύσει τὶς ἐνέργειες γιὰ τὴν ἀνακάλυψι τῆς Φανούλας.
Βάντης!
Μέσα στὶς ἀποκρίεις, ἐνὸς ὁ κόσμος γιόρταζε χαρούμενος τὰ καρναβάλια, γεννήθηκε τὸ παιδάκι τῆς Μαριλένας. Ὁ Ἀλέξανδρος πῆγε στὴν κλινικὴ, ἔπειδὴ τὸν παρακάλεσε ἡ Μαριλένα. Λίγες ἡμέρες προτύτερα τὸν πῆρε στὸ τηλέφωνο καὶ τοῦ ὁμολόγησε πῶς ἔχει τὴν πεποίθησι ὅτι τὸ παιδί εἶναι δικό του.
Πῆγε, λοιπόν, ὁ Ἀλέξανδρος στὴν κλινικὴ τοῦ Ἀνδρέα Μάνια πού ἦταν ἐν γνῶσει ὅλης τῆς ὑποθέσεως, καὶ δὲν παραξενεύτηκε βλέποντας δύο πατέρες νὰ περιμένουν τὴν γέννησι ἐνὸς παιδιοῦ.
Ἦταν πάλι ἀγόρι. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ὅμως πού παρουσιάστηκε στὸν κόσμο ὁ γυναικολόγος φώναξε:
— Βάντης! Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, Μαριλένα. Ἐνας Βάντης ἀσθενικός κι' ἐτοιμοθάνατος...
Σπάρραξε ἡ δύστυχη γυναίκα.
— Γιατρέ μου, τί θὰ κάνουμε; Θάβει

νὰ ζήσει αὐτὸ τὸ παιδάκι, θάβει νὰ τὸ χαρίσω στὸν Ἀλέξανδρο μετὰ τὸ κακὸ πού τοῦκανα...
— Ἡ μόνη ἐλπίδα εἶναι νὰ γίνῃ ἀμέσως ἡ μετὰγγισι. Θὰ τὴν οἰφικινδυνεύσουμε, ἀφοῦ ἐτοῖς κι' ἀλλοιῶς εἶναι καταδικασμένο.
Ἡ Οὐράνια κόντεψε νὰ λιποθυμήσῃ μόλις ἀκούσε τὴν θὰ γινόταν, κι' ὁ Φρίξος δάγκωνε τὰ δάκτυλά του γιὰ νὰ μὴ κλάψῃ.
Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνοῶνθε τὴν ἀγωνία νὰ τοῦ σφίγγῃ τὴν ψυχὴ. Τώρα αἰσθανόταν κι' αὐτὸς μιά ἀκατανίκητη λαχτάρα νὰ ζήσει αὐτὸ τὸ παιδάκι.
— Ἰσως αὐτὸ νὰ μὲ κάνῃ νὰ ἀγαπήσω πάλι τὴν οἰκογένειάν μου συλλογιζόταν... Ἰσως νὰ μοῦ δώσῃ κάποιοι προορισμοί.
Βάσταξε κάμψη ὥρα ἡ λεπτή αὐτὴ ἐπέμβασι, κι' ἂν ἔξω ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Φρίξος κι' ἡ Οὐράνια λιποθυμοῦσαν ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Ὁ Νότης εἶχε ἐξαφανιστῇ, μόλις τοῦ εἶπαν πῶς τὸ παιδί δὲν εἶναι δικό του.
Ὅταν ἀνοίξε ἐπὶ τέλους ἡ πρῶτα τοῦ χειρουργείου, ὁ Μάνιας φαινόταν εὐχαριστημένος:
— Ἡ μετὰγγισι πέτυχε περίφημα, εἶπε. Τὸ παιδάκι βάσταξε μιά χαρά, τώρα υπο- ρεῖτε νὰ τὸ δῆτε.
Ἐσκυψε ἀπάνω στὸ φορεῖο ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἐνοῶνθε δάκρυα νὰ πλημμυρίζουν τὰ μάτια του. Τὸ μωρουδάκι αὐτὸ εἶχε ἔρ-θει στὸν κόσμο μὲ τὴν σφραγίδα τῆς οἰκογενείας Βάντη. Λὲς κι' ἤθελε νὰ ἐξελιχθῇ τρὸπον τινὰ τὴν δύστυχη ὑπέρτα του. Μα- κροῦλο προσωπικά, καστὰνὰ μαλλῶν καὶ ματάκια πολὺ ἀνοιχτὰ γαλανά.
Τὸ χὰιδεψε μὲ ἀπειρὴ τρυφερότητα ὁ Ἀλέξανδρος στὸ κρινόλευκο μετωπάκι κι' ἐνοῶνθε μιά παράξενη ἀνατριχίλα καθὼς ἀγγίζει τὴν ἀπαλὴ σάρκα, πού ἦταν ζεστὴ βελουδένια. Ἡ σκέψι πῶς θὰ ἦταν δυνατόν νὰ τὸ πάσῃ σπῆτι τὸν αὐτὸ τὸ παιδάκι, νὰ τὸ μεγαλώσῃ, νὰ τὸχη μιά μέρα συντροφιά καὶ παρηγοριά, τοῦ ζέστανε τὴν καρδιά. Τὸ θεωροῦσε φυσικὸ, τόσο νέος, νὰ ἀπαρνηθῇ κάθε σκέψι ἐνὸς καινούριου γάμου.
— Ὅθὰ ζήσω γι' αὐτὸ τὸ παιδάκι, συλ- λογιζόταν.
Μπήκε στὸ θάλαμο τῆς Μαριλένας καὶ τὴ φίλησε ἀνάλαφρα.
— Σ' εὐχαριστῶ γι' αὐτὸ τὸ παιδάκι, τῆς εἶπε.
Κατέβασε αὐτὴ τὰ μάτια τῆς καὶ τὰ χεῖ- λη τῆς τρεμούλιασαν.
— Συχώρα με, συχώρα με, τοῦ ψιθύρισε. Τῆς χὰιδεψε τὰ ξανθὰ μαλλιά:
— Σ' ἔχω συγχωρήσει ἔσένα, ἀποκρίθη- κε. Ἐκεῖνος πού δὲ θὰ συγχωρήσῃ ποτέ εἶναι οἱ ἄλλοι... Ἀλλὰ πῶς πολὺ ἂν ὄλους δὲ μπορῶ νὰ συγχωρήσω τὸν ἐαυτό μου.
— Ἀς ζήσῃ τὸ παιδάκι, ἀναστένανε ἡ Μαριλένα μὲ φωνὴ γεμάτη κλάμα. Κι' ἂν τὸ θέλῃς, Ἀλέξανδρε, θὰ σὸ δώσω. Θὰ σὸ χαρίσω, θὰ εἶναι δικό σου...
— Αὐτὰ θὰ τὰ ξαναποῦμε ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Φτάνει νὰ ζήσῃ...

Τὸ παιδάκι ζῇ

Πέρασαν οἱ δέκα ἡμέρες στὴν κλινικὴ, κι' ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ φύγῃ ἡ Μαριλένα. Ὁ Ἀνδρέας Μάνιας, ὁ μαγειρῆς, ἦταν ἐν-θουσιασμένος.
— Ἀφοῦ ἔζησε αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ἔχει ὅ- λες τὶς πιθανότητες νὰ προσαρμωθῇ ὁ ὁρ- γανισμός του, ἔλεγε.
Τὴν τελευταία ἡμέρα πῆγε ὁ Φίλιππος Βάντης στὴν κλινικὴ μαζί μὲ τὸ Στέφανο.
— Ἦρθε, εἶπαν μὲ ὕψος ἐπίσημο, ν' ἀκούσουμε ἀπὸ τὰ χεῖλιά σας, κύριε καθη- γητὰ πρῶτον ὅτι εἶναι ἕνας γνήσιος Βαν- τῆς, καὶ δεύτερον ὅτι θὰ ζήσῃ.
— Τὸ πρῶτο μπορῶ νὰ σὰς τὸ διαβε- βαιώσω ἐνδοκῶς, εἶπε ὁ γιατρός. Δὲν χω- ρεῖ συζήτησι γι' αὐτό. Ὅσον ἀφορὰ τὸ δεύτερο, δὲν εἶμαι τόσο σίγουρος.
— Μὰ ἀφοῦ ἔζησε αὐτὲς τὶς ἡμέρες...
— Αὐτὸ μὰς δίνει, φυσικά, πολλὰς ἐλ- πίδες.
— Πότε θὰ μπορέσετε νὰ μὰς πῆτε ὅτι δὲν κινδυνεύει ἡ ζωὴ τοῦ μικροῦ;
— Πρέπει νὰ ζήσῃ μερικὰ χρόνια...
Ὁ Φίλιππος κι' ὁ Στέφανος πῆδησαν.
— Χρόνια; Ὁχι ἡμέρες;
— Μερικὰ χρόνια, ξανάπε ὁ γιατρός. Τό- τε ἴσως θὰ μπορέσουμε νὰ ποῦμε μὲ βε- βαιότητα ὅτι εἶναι ἕνα παιδί φυσιολογικὸ σὰν ὅλα...
Τὰ δύο ἀδελφὰ κυττάχτηκαν μὲ ἀπό- γνωσι.

— Τί νὰ κάνουμε λοιπόν; ὥρτησε ὁ Φί- λιππος.
— Τὸ παιδάκι θὰ τ' ἀφήσετε μὲ τὴ μη- τέρα του ὅσο θηλάξει, εἶπε ὁ γιατρός. Εἶ- ναι κι' αὐτὸ μιά προϋπόθεσι γιὰ νὰ ζήσῃ.
— Ἀδύνατον! φώναξε ὁ Στέφανος μὲ ἀ- γανάκτησι. Αὐτὴ ἡ... (πρόφερε μὲ κακίαν τὴν λέξι, γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς Μα- ριλένας). αὐτὴ θὰ παντρευτῇ, δὲ θὰ περι- μένῃ νὰ περάσῃ ὁ χρόνος.
— Ἀς παντρευτῇ.
— Ἐχει καὶ τ' ἄλλο τὸ παιδί...
— Καὶ τί σημασία ἔχει αὐτό; Τὸ ἄλλο τὸ παιδί; Ὅθὰ ζήσουν σὰν ἀδελφάκια.
— Ὁχι, εἶπε ὁ Φίλιππος, αὐτὸ δὲν τὸ παραδέχομαι. Τὸ παιδάκι θὰ τὸ πάρουμε ἐμεῖς ἐφ' ὅσον εἶναι Βάντης. Κι' ἡ ἰδία τὸ δεχεται. Τὴν ἐξυπηρετεῖ μάλιστα. Θέλει νὰ κῶπῃ κάθε δεσμὸ μὲ μὰς. Ὅχνη τὸ παιδί τοῦ ἄλλου καὶ θὰ τὸν παντρευτῇ...
— Ἐγὼ σὰς λέω ποῖ εἶναι τὸ φρόνιμο εἶπε ὁ Ἀνδρέας Μάνιας. Ἐσεῖς τώρα εἰστε ἐλευθεροὶ νὰ τὰ κανονίσετε ὅπως θέλετε.
Πάλι κυττάχτηκαν ὁ Στέφανος κι' ὁ Φί- λιππος. Στὸ τέλος ὁ Στέφανος νύρε τὴ λύσι:
— Ἀς τὸ κρατήσῃ ὅσπου νὰ παντρευτῇ. Ὅθὰ τῆς ποῦμε ὅτι τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου τῆς θὰ μὰς παραδώσῃ τὸ παιδί.
— Ἔστω κι' αὐτό, παραδέχθηκε ὁ για- τρός. Ὅσο περισσότερο μείνῃ μὲ τὴν ὑπέρτα του, τόσο πῶς πολλὰς πιθανότητες ἔχει νὰ ζήσῃ.

Ὁ μικρὸς Στέφανος Βαντῆς

Οἱ ἡμέρες περιούσαν πῶς χαρούμενες τώρα γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο. Πῆγαινε κάθε μέ- ρα κι' ἔδλετε τὸ παιδάκι τοῦ σπῆτι ὅπου τῆς Μαριλένας. Μὲ τὸ Νότη εἶχαν γίνεῖ οἱ- λοί. Ἄν τὸν ἔδλεπαν οἱ γονεῖς του κι' οἱ θείοι του νὰ κάβεται στὸ σαλόνι, νὰ καπνί- ζῃ καὶ νὰ μιλῇ φιλικὰ, μὲ τὸν ἄνθρωπο πού τὸν εἶχε «ἀτιμάσει» ὅπως ἔλεγαν ἐκεῖνοι, θὰ τὸν ἀπεκήρυσαν. Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως δὲν αἰσθανόταν καμμιὰ στενοχώρια νὰ τὸ κά- νῃ αὐτό. Ἄν εἶχε ἀγαπήσει τὴ Μαριλένα θὰ τοῦ φαινόταν ἀδύνατον ἕνα τέτοιο πρά- γμα, ἔπειδὴ ὅμως δὲν εἶχε γι' αὐτὴν τίπο- το ἄλλο παρὰ μιά ἀνθρώπινη συμπάθεια. δὲ δυσκολευόταν νὰ τὴρήσῃ αὐτὴ τὴ στά- σι τώρα.
Καὶ τὸ θεωροῦσαν φυσικὸ οἱ δύο «υπα- μωδες» νὰ βλέπουν τὰ παιδάκια κοντά- κοντὰ, χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα. Ὁ μι- κρὸς Φίλιππος, πού ἔκλεινε τώρα τὸ χρό- νο τῆς ζωῆς του περπατοῦσε κιόλας, ἦταν ἕνα λεβέντικο παιδάκι δυνατὸ κι' ἐξυπνὸ καὶ ἔ- σκυβε μὲ ἀπειρὸ ἐνδιαφέρον ἀπάνω ἀπὸ τὴν κούνια τοῦ μωροῦ.
Καμάρωνε ὁ Νότης γιὰ τὸ γυιό του, κι' ὁ Ἀλέξανδρος αἰσθανόταν σὰν κάποιο δάγκωμα ἡλίας. Ἡ μόνη του προσευχὴ ἦταν τώρα νὰ γίνῃ καὶ τὸ δικό του τὸ παι- δάκι σὰν τὸ παιδί τοῦ ἄλλου.

Στὸ μετὰξυ βῆκε ἡ ἀπόφασι τοῦ δικα- στηρίου. Ἐν τάξει τὸ διαζύγιο κοινὴ συ- ναίνεσι. Κι' ἡ Μαριλένα ὄλησε μιά μέρα στὸν Ἀλέξανδρο ὅτι θὰ παντρευόταν μετὰ ἕνα μῆνα.
— Ὅ' ἀνέβαλλα τὸ γάμο, τοῦ εἶπε, ἄλ- λά δὲ μπορῶ νὰ ζῶ χωρὶς νὰ τακτοποιηθῶ στὴν κοινωνία. Ἐπειτα εἶναι κι' ὁ πατέρας πού ἀγωνιά. Ὅσο βλέπει τὸ Νότη νὰ υπαί- νῃ καὶ νὰ βγαίνει στὸ σπῆτι τὸ παίρνει κα- τάκαρδα.
— Δὲ βλέπω τὸ λόγο γιὰτὶ νὰ μὴ τα- κτοποιηθῇ, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Τὸ μόν- ο πού θέλω ἀπὸ σένα εἶναι νὰ μὲ εἰδοποιή- σῃς δύο ἡμέρες πρὶν νὰ πάρω τὸ παιδί.
Ἡ Μαριλένα ἀναστένανε καὶ τὰ μάτια τῆς βούρκωσαν.
— Ναί, Ἀλέξανδρε, σοῦδωσα τὸ λόγο μου γι' αὐτό καὶ στὸ χρωστάω. Τὸ ξέρεις ὅμως πῶς θὰ μοῦ στοιχίσῃ πολὺ.
Τῆς ἔφριξε τὸ χέρι.
— Ναί, τὸ ξέρω ἀλλὰ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ.

Πραγματικά, μιά ἐβδομάδα πρὸ τοῦ γά- μου, τοῦ εἶπε ἡ Μαριλένα ὅτι εἶχε ὀριση- ἡ ἡμερομηνία. Τὸ μωρουδάκι ἦταν τριῶν μηνῶν, κι' εἶχε δυναμώσει ἀρκετὰ, χωρὶς νὰ μοιάζῃ μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδάκια, ἀπόλυ- τα. Κάτι εἰδεινε στὴ φυσιογνωμία του πῶς δὲν εἶχε ἀπόλυτη ὕνεσι.
Τὸ εἶδε ὁ Μάνιας τὴν ἡμέρα πού ἐπρόκει- το νὰ τὸ πάρουν, τὸ ἐξήτασε καλὰ κι' αὐ- τὸς τὸ εἶδε κι' ἕνας καθηγητὴς παιδίατρος.

Κι' οἱ δύο ἀπεφάνθησαν ὅτι δὲν ἦταν ἐπι- κίνδυνον νὰ σταματήσουν τὸ θηλασμό γιὰ νὰ τ' ἀναθρέψουν μὲ ἕνα γάλα.
Κι' ὁ Ἀλέξανδρος πῆγε τὸ παιδί του. Εἶχε ἔρσει μὲ μιά Γερμανίδα νταντὰ πού ἐπρόκειτο νὰ τ' ἀναλάβῃ, σὰν μάνα.
Ἐκλαψε πολὺ ἡ Μαριλένα, ὅταν εἶδε τὸ μωρουδάκι τῆς σπῆν ἀγκαλιά τῆς ξένης γυ- ναίκας κι' ὁ μικρὸς Φίλιππος ἔδραλε κι' αὐ- τὸς τὰ κλάματα λὲς καὶ καταλάβαινε πῶς ἔχανε τὸν ἀδελφὸ του.

Στὸ σπῆτι τοῦ Φίλιππου ὅμως ὑποδέ- γτηκαν τὸ μωρουδάκι σὰν Βασιλόπουλο τοῦ παρουσιβοῦ. Τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει, ἡ Ἑρ- μίνα ἕνα δωμάτιο περιφών, ὅλο θαλασ- σι καὶ λευκὸ κι' ἡ νταντὰ ἐγκαταστάθηκε. ῥοδαλὴ, δεμένη δροσερὴ στὸ ἴδιο δωμάτιο. Ἦταν τόσο ὁ πόθος τους κι' ἡ λαχτάρα τους γι' αὐτὸ τὸν κληροῦμο, πού δὲν ἔλα- δαν ὑπ' ὀνιν τὶς ὑποδείξεις τῆς Ὑπατίας:
— Αὐτὸ εἶναι ρεζίλιμα, τοὺς εἶπε. Τὶ θὰ πῇ ὁ κόσμος, δὲν τὸ βάζετε στὸ μυαλό σας; Εἶναι ἐξωφρενικὸ. Τὸ ἕνα παιδί νὰ μείνῃ μὲ τὴ Μαριλένα, τὸ ἄλλο μ' ἔσας.
— Τί θὰ πῇ ὁ κόσμος; εἶπε ὁ Φίλιππος. Τίποτα! Ὅτι τὰ μοιάσαμε τὰ παιδιά. Δὲν εἶναι πρωτοφανὲς αὐτό. Τὸ ἕνα τ' ἀφήσαμε στὴν ὑπέρτα, τὸ ἄλλο τὸ πῆραμε ἐμεῖς.
— Καὶ πῶς θὰ τὸ βροτίσετε αὐτό;
— Φίλιππο, ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος Βαν- τῆς ἀδίστακτα.
Κούνησε ἡ Ὑπατία τὸ κεφάλι τῆς.

— Τελευταίον αὐτὸ νὰ μὴ τὸ κάνετε. Εἶναι σὰν νὰ φαιάξετε τὴν ἀλήθεια. Ἀς τὸ νομιάσετε Στέφανο, δὲ χαλάει ὁ κόσμος.
Ἰδρωσε νὰ τοὺς πείσῃ νὰ μὴ τὸ βγά- λουν κι' αὐτὸ τὸ παιδάκι Φίλιππο. Κι' ἡ Βάπτισι τοῦ μωροῦ ἔγινε μετὰ λίγες ἡμέ- ρες, χωρὶς καμμιὰ ἐπισιμότητα αὐτὴ τὴ φορὰ. Μόνον καλεσμένοι οἱ πολὺ στενοὶ συγγενεῖς πού ἤξεραν λίγο πολὺ τὴν ἀλή-θεια.
Ἡ Ἑρμίνα ἀνέλαβε κι' ἐνθουσιασμὸς τὰ χρέη τῆς γιανιάς, ἂν καὶ ἡ νταντὰ ἦταν τόσο ἀξία πού δὲν εἶχε λόγο ν' ἀσκολῆται αὐτὴ μὲ τὸ μικρό.
Κι' ὁ Ἀλέξανδρος, αἰσθανόταν μιά πο- νεμένη εὐτυχία νὰ παίρνῃ τὸ μωρουδάκι αὐ- τὸ στὴν ἀγκαλιά του. Μέσα του τὸ θεω- ροῦσε ὁρατόν:

— Παιδάκι χωρὶς ὑπέρτα, ἔλεγε. Ἡ Μαριλένα δὲ μπορεῖ νὰ τ' ἀγαπήσῃ. Ὅθὰ κἀνῃ κι' ἄλλα παιδιὰ μὲ τὸ Νότη. Κι' αὐ- τὸ θὰ εἶναι πάντα σὰν ξένο. Ἐγὼ θὰ εἶ-μαι κι' ὁ πατέρας κι' ἡ μάνα αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ.

Μπροστὰ στὸ χριστουγεννιάτικο δέντρο

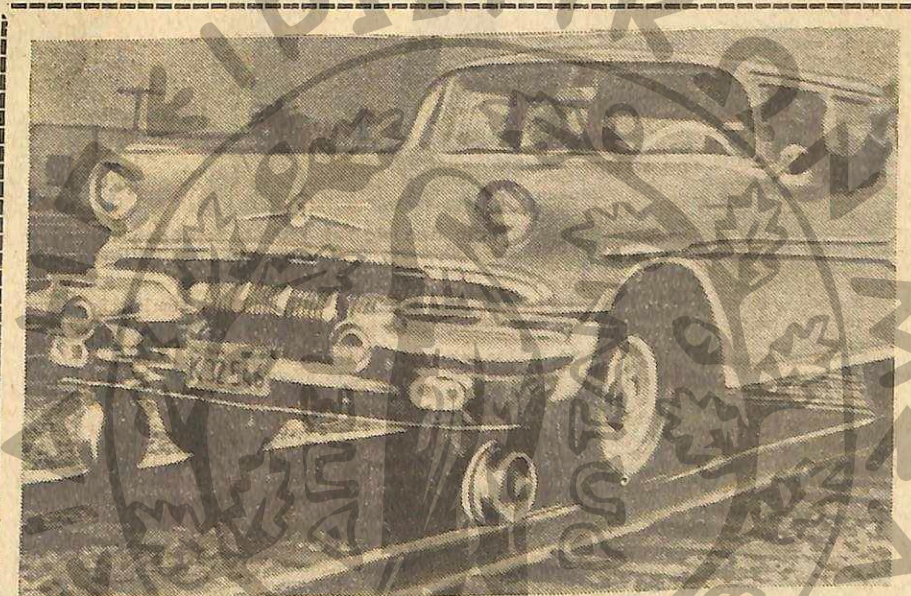
Ὁ μικρὸς Στέφανος στεκόταν μὲ τὰ γα- λανά του ματάκια διάπλατα, μὲ τὰ χερά-κια του ἀνοιχτά, ἐτοιμα νὰ τ' ἀγκαλιάσουν, μπροστὰ στὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρο. Τὸν τὸ εἶχε στολίσει περίφημα ἡ Γερμανί-δα μὲ τὰ πλούσια στολίδια πού εἶχε ἀγο-ράσει ἡ Ἑρμίνα. Ὅλοι γύρω κύτταζαν ἐκ- στατικοὶ τὸ μικρὸ κι' ἐνοῶνθαν θαρρῶς τὴν ἰδία ἐκστασι πούνοιθε κι' αὐτό μπροστὰ στὸ θάμα τῶν γωμάτων καὶ τῶν κεριῶν.
Ὁ Ἀλέξανδρος παρακολουθοῦσε μὲ λα- χτάρα τὸ παιδάκι του, ρουφούσε τὴν ἀνα- πνοὴν του, καὶ σὲ κάποια στιγμή τὸ πῆ-ρε ἀπὸ τὰ χεράκια τῆς Γερμανίδας καὶ τὸ λῆκωσε ψηλὰ γιὰ νὰ δὴ καλυτέρα τὸ δένδρο.
Τὸ σωματάκι τοῦ παιδιοῦ ἦταν ἀδύνατον, τόνιωσε σὰν πούπουλο στὴν ἀγκαλιά του. Ὁ παιδίατρος πού τὸ παρακολουθοῦσε, δὲ τοὺς μίλούσε ποτέ μὲ ἀπόλυτη αἰσιοδοξία.
— Ἐλπίζουμε, τοὺς ἔλεγε πάντα.
Κι' αὐτὴ ἡ λέξι ἔμπαινε σὰ μαγαριὰ στὴν καρδιά τῆς.
— Γιατί δὲν εἰσάστε σίγουρος; ἐπέμενε ὁ Φίλιππος.
Κι' ὁ γιατρός ἐξηγοῦσε:
— Παρατηρῶ κάποια ἀνωμαλία στὸ κυ- κλοφορικὸ σύστημα. Εἶναι πράγματα τό-σο λεπτά. Εἶπαμε, μόνον ἂν περάσουν με- ρικὰ χρόνια καὶ τὸ δοῦμε τὸ παιδάκι νὰ γί- νεται ἀπόλυτα φυσιολογικὸ θὰ ποῦμε ὅτι ἀπεσοδῆθῃ κάθε κίνδυνος.
Αὐτὸ τὸ χαρούμενο βράδυ τῆς παραμο- νῆς τῶν Χριστουγεννίων ὅμως, κανένας δὲ συλλογιζόταν τὸν κίνδυνον οὔτε ἔδλετε τὸ θάνατο νὰ ζυγώνει γοργά, μὲ δάκνοιτες τὶς μαῦρες του στερνοῦρες ἀπάνω ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ σπῆτι.
Μονάχα ὁ Ἀλέξανδρος αἰσθανόταν μιά ἀκατανίκητη μελαγχολία. Κι' ὁ ἴδιος δὲ θάβειρε νὰ πῇ ἂν ἦταν ἀπὸ τὴν διαρκὴ του ἀνησυχία γιὰ τὸ παιδάκι του ἢ ἂν ἦταν ἔ- πειδὴ αὐτὲς τὶς γιορτερὲς ἡμέρες συλλογι- ζόταν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ τὴ Φανούλα. Ἡ σκέψι τῆς δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ μυαλό του.
— Δύστυχη Φανούλα, δύστυχη Φανούλα, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μέσα του, καθὼς κρα- τοῦσε τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά του. Τάχα πού βροίσκεσαι; Ἰσως νὰ παντρευτῆς κι' ἐσύ, ἴσως νὰ σὲ ἀξιώσει ὁ Θεὸς νὰ κρατᾷς κι' ἐσύ μιά τέτοια μέρα ἕνα παιδάκι στὴν ἀγκαλιά σου. Ἰσως νὰ σὲ ἀξιώσει ὁ Θεὸς νὰ ἔχῃς δίπλα σου ἕναν ἄντρα νὰ σὲ κατα- λαβαίνει καὶ νὰ σ' ἀγαπᾷ ὅπως σὺ ἀξίζεις.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΣΧΟΛΗ ΓΙΑ ΣΚΥΛΟΥΣ ΟΔΗΓΟΥΣ ΤΥΦΛΩΝ

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ τῆς φωτογραφίας μας εἶναι πολὺ συνηθισμένη γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς γερ-μανικῆς πόλεως Ἰγγκολσταντ τῆς Βαυαρίας. Στὴν πόλι αὐτὴ λειτουργεῖ μιά μοναδικὴ στὸν κόσμο καὶ ἐξακουστὴ σχολή, στὴν ὁποία γυμνάζονται λυκόσκυλα, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ὁδηγοῦν τυφλοὺς καὶ νὰ τοὺς βοηθοῦν νὰ διασχίζουν ἀσφαλὸς ἀκόμα καὶ τοὺς πῶς πολυ- σύχνατους δρόμους τῶν μεγαλουπόλεων. Κατὰ τὴν ἐκπαίδευσιν οἱ σκύλοι σέρνουν πίσω- τοὺς ἕνα κορτοσάκι. Ὑστερὰ ἀπὸ ἕξ βδομάδες ὅμως, ὅταν δηλαδὴ τελειώσῃ ἡ ἐκπαί- δευσι, ὁ σκύλος τίθεται στὴν ὑπηρεσία ἐνὸς τυφλοῦ, γιὰ νὰ τοῦ προσφέρῃ ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΠΑΝΩ ΣΕ ΣΙΔΗΡΟΤΡΟΧΙΕΣ

Τὸ αὐτοκίνητο αὐτὸ κατασκευάστηκε γιὰ λογαριασμὸ μίας ἀμερικανικῆς ἐταιρείας σιδη- ροδρομῶν τῆς Αὐστραλίας καὶ μπορεῖ νὰ κινηθῇ μὲ τὴν ἰδία ταχύτητα τόσο πάνω στυὺς μεγάλους αὐτοκινητοδρόμους, ὅσο καὶ πάνω στυς σιδηροτροχιές, πού προορίζονται γιὰ τὰ τρέινα. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητο εἶναι ἐφοδιασμένο μὲ τέσσερις ἐφεδρικοὺς σι- δερένιους τροχούς, ἰδίους μ' αὐτοὺς πού ἔχουν τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα καὶ οἱ ὁποῖοι τὸ ἐμποδίζουν νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὶς γραμμές, ὅταν πρὶν πᾶν σ' αὐτές, μὲ τὰ ελαστικά του. Ὅπως ἀπεδείξαν τὰ πρῶτα πειράματα, τὸ νεο αὐτοκίνητο μπορεῖ νὰ τρέξῃ μὲ μεγάλη τα- χύτητα καὶ ἀσφαλὸς πάνω σὲ ὁποιαδήποτε σιδηροδρομικὴ γραμμὴ, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ αὐτὴ τὸ ἴδιο ἀνοιγμα μὲ τοὺς τροχούς του.

Ο άγωνας ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ

Αντικαθίσταται το αίμα των
δηλητηριασμένων με την
πρόσφατη μέθοδο δύο Αμε-
ρικανών γιατρών

Μία νέα και επαναστατική μέθοδος φαίνεται προωσιμένη να σώσει άμε-
τητα θύματα σοβαρών δηλητηρία-
σεων. Οι Αμερικανοί δόκτορες Στόκς και
Σμόλνερς που την επινόησαν, την εφαρμό-
ζουν κατά τον εξής τρόπο:

Παίρνουν μία σημαντική ποσότητα αι-
ματος απ' το σώμα του δηλητηριασμένου
και χωρίζουν τα ερυθρά αιμοσφαίρια απ'
το πλάσμα (το υπόλοιπο δηλαδή υγρό
συστατικό του αίματος). Οι δηλητηρια-
στές ουσίες που κυκλοφορούν μέσα στο αι-
μα, βρίσκονται στο πλάσμα. Οι δύο για-
τροί πετάνε λοιπόν το άχρηστο και δηλη-
τηριασμένο αυτό υγρό και εισάγουν πάλι
τα πολύτιμα ερυθρά αιμοσφαίρια στις
φλέβες του θύματος της δηλητηρίασης.
Όπως έχει διαπιστωθεί με έρευνες και
παρατηρήσεις, ο οργανισμός ξαναδημιουρ-
γεί καινούργιο πλάσμα μέσα σε 24 ώρες.

Όλη αυτή η διαδικασία διαρκεί 21 λε-
πτά της ώρας, γίνεται δε με καινούρ-
γιες και τέλειες συσκευές, που χωρίζουν
τα συστατικά του αίματος, χωρίς να τα
αλλοιώνουν καθόλου. "Αν είναι πολύ το
πλάσμα που αφαιρέθηκε, το αντικαθιστούν
με ξένο, με μεταγγισι."

Η μέθοδος αυτή μπορεί να επαναλαμ-
βάνεται κάθε εβδομάδα, αν χρειάζεται.
Φαίνεται δε πως είναι η αποτελεσματικό-
τερη για την αφαίρεση απ' το αίμα κά-
θε ουσίας επικίνδυνης για τη ζωή. Πρά-
γματι, μπορεί ν' ανανεωθεί έτσι βαθμιαία
και να καθαριστεί όλο το αίμα ενός αν-
θρώπου!

Η έφευρεση αυτή αποτελεί μία από τις
φάσεις του άγωνα που διεξάγουν σιναγώς
διάφοροι έρευνητές εναντίον των δηλητη-
ρίων. "Ο άγώνας αυτός δεν είναι καθό-
λου εύκολος, παρουσιάζει δε ένα σωρό
επικλήσεις. Τελευταίος π.χ. σημειώθηκαν
δηλητηριάσεις των εργατριών που συναρ-
μολογούσαν κολλήες σ' ένα εργοστάσιο
παιγνιδιών. Η έρευνα απέδειξε ότι έφα-
γε το βενζόλιο της κόλλας που χρησιμο-
ποιείται για να στερεώνεται στο εσωτερι-
κό της κοιλίας το εξάρτημα εκείνου του
της δίνει «ομίλια». Επίσης παθάναν δη-
λητηριάσεις οι εργάτριες που έφτιαχναν
σπουδαία «φανταζία» από τους πόρους
με ωραία χρώματα ενός ινδιάνικου φυτού.
Οι σπόροι αυτοί είναι αβλαβείς, όσο μέ-
νει ακέραιο το σκληρό κέλυφός τους. Αλλά
οι εργάτριες τους τρυπούσαν, για να τους
στερεώσουν στα σκουλαρίκια, και ο χυ-
μος τους τις δηλητηρίαζε σιγά-σιγά."

Τα φυτικά δηλητήρια παρουσιάζουν πολ-
λά περίεργα φαινόμενα. Υπάρχουν π.χ.
φυτά που, όταν τα φάει ένα άλογο κι' εκ-
τεθεί ύστερα σε δυνατό ήλιο, αλλοιώνονται
μέσα στον οργανισμό του και γίνονται δη-
λητηριώδη. Αυτό όμως συμβαίνει μόνο
στα άνοιχτα χρώμα άλογα! Τα σκούρα
μερουν να φάνε τα φυτά αυτά και να
μείνουν έπειτα στον ήλιο χωρίς να πάθουν
τίποτα!

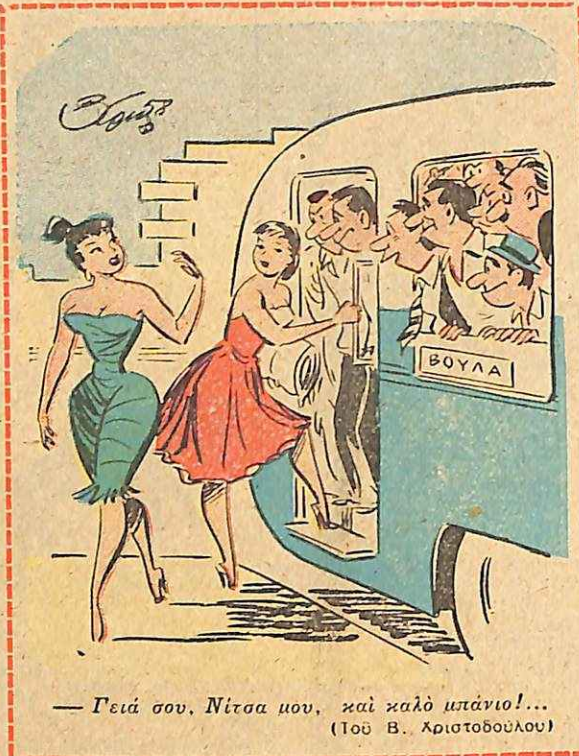
Περίεργα είναι επίσης τα «κυανογόνα»
φυτά, όπως π.χ. η αγριοστερασία. Τα φύ-
λα της περιέχουν μία αβλαβή χημική ού-
σία κι' ένα ένζυμο. Όταν όμως τα φάει
ένα ζώο, μέσα στο στομάχι του το ένζυμο
επιβάλλει στη χημική ουσία και παράγει έ-
να φοβερό δηλητήριο: το υδροκυάνιο, που
κεραυνόβολει το ζώο.

Οι έρευνητές άπιστοχόθηκαν ιδιαίτε-
τως μ' ένα δηλητήριο που λέγεται «μυου-
σποτενίνη», υπάρχει δε στο δέρμα και
στους σιελογόνους αδένες ενός είδους βα-
τράχου, σε διάφορα ναυτιάρια και στα φυ-
σιολογικά ανθρώπινα όργανα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα ωραίο και
μικρό μανιτάρι, που περιέχει πολλή «μυου-
σποτενίνη», χρησιμοποιείται πρό 700 ετών,
για να σκοτώνει τους ψαλλούς. Αποδει-
χτηκε δε ότι η «μυουσποτενίνη» έχει παρό-
μοια χημική σύσταση με το Ντι-Ντι-Τι.

Το ίδιο αυτό μανιτάρι το τρώγανε οι
άρχαίοι Νορβηγοί, σε μία θεραπευτική τε-
λετή τους, που τη λέγανε «Μπερέρκ», και
κυριεύονταν τότε από μία άγρια μανία,
οι δυνάμεις τους διπλασιάζονταν και γί-
νονταν ανείσθητοι στον πόνο. Συγχρόνως
θόλωνε το λογικό τους, ούρλιαζαν σαν
λύκοι και σκότωναν φίλους και έχθρους
δίχως διακρίσι. Ακολούθως ύστερα μία
μεγάλη άδυναμία, σωματική και πνευμα-
τική, που διαρκούσε αρκετές ημέρες.

Τώρα λοιπόν άρισμένοι γιατροί πι-
στεύουν ότι η σχέση αυτή δεν είναι πα-
ρά μία χρονία δηλητηρίαση με μία χημι-
κή ουσία ανάλογη με τη «μυουσποτενίνη»,
που παράγεται μέσα στον οργανισμό των
ψυχοπαθών.

— Γειά σου, Νίτσα μου, και καλό υπνίο!...
(Του Β. Χριστοδουλάου)

ΛΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΝ ΒΑΡΕΘΗΣ

"Αν βαρεθής, να μου το πής,
θάνατι καλή μιά τέτοια λύσις,
νάρθης γλυκά να μου μιλήσης
χωρίς καθόλου να ντραπής.
Και αν κρυφά θα το θελήσης
νάχης την έννοια της σιωπής,
κάλλιο νάρθης να μου το πής
παρά το πόνο σου να κλείσης."

"Έχωμε τόσο αγαπηθή,
που δεν πιστεύω πως θα λυώση
ο κρίκος που μάς έχει ενώσει
και το αίσθημά μας θα χαθή...
Μ' αν ίσως-ίσως κουρασθής
δε θέλω διόλου νάχης τύψεις
κι' αντί, παιδί μου, να το κρύψης
πές μου το δίχως να νοιαστής."

Τί βγαίνει αν είμαστε μαζί
κι' είν' η αγάπη κουρασμένη
κι' έτσι πεζή και γερασμένη
δεν έχει δύναμη να ζή;
Δίχως τη λάμψη άστραπής
ο έρωτας, σαν βλέψη δέλι,
είναι τρεμόσβυστο καντήλι
κι' αν βαρεθής... να μου το πής!

Ξέρω καλά πως όλ' αυτά,
φόβοι μου φαίνονται μονάχα,
όμως, καλή μου, γιατί τάχα
να μην τα λέμε όρθα κοφτά;
Δε θα το μάθω δα κανείς,
αν κάτι στην καρδιά σου αλλάξει
και σύ θα είσαι πίο έν τάξει
κι' άπέναντί μου ειλικρινής."

"Ελα... μου θύμωσες γι' αυτό.
Πάψε, λοιπόν, να μ' αντικρύζεις
και πικραμένη να δακρύζεις,
γιατ' είπα ένα χωρατό...
Δεν ήθελα να πικραθής,
ούτε κι' έμένα ν' άπελπίθης
μά με λαχτάρα να φροντίσης
ποτέ να μη με βαρεθής..."

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ο ΥΠΝΟΣ το καλοκαίρι

Τεχνάσματα, που χρησιμοποιεί-
με για να μάς πάρει ο ύπνος

Οι σχεδόν οι άνθρωποι δεν κοιμούν-
ται το καλοκαίρι το ίδιο καλά όσο το
χειμώνα. Η κυριώτερη αίτια γι' αυτό
είναι η ζέση, που κρατάει το μυαλό μας
έγπνιο και τασκίζει τα νεύρα μας. Η
ζέση, άλλωστε, αυξάνει την ελαστικότητα
μας στις εξωτερικές εντυπώσεις.

Αλλά είναι αλήθεια ότι στις διάφορες
περιπτώσεις ο ύπνος, που δεν
έρχεται; Η ύπνος το λάθος είναι δικό
μας, που δεν ξέρουμε με ποιόν τρόπο να
τον περιμένουμε και να διευκολύνουμε το
δρόμο του ως εμάς; "Ας δούμε, λοιπόν,
ποιός είναι ο υγιεινός ύπνος και τί αεία
έχουν διάφορα τεχνάσματα, που χρησι-
μοποιούν πολλοί άνθρωποι, για να μπορέ-
σουν να κοιμηθούν."

1) ΠΡΟΤΙΜΗΣΤΕ ΤΟ ΔΕΞΙΟ ΠΛΕΥΡΟ
Πέτοντας στο δεξί πλευρό θα χωνέ-
ψετε ευκολότερα. Ενώ, αν πέσετε από το
άριστερό, θα χρειασθείτε διπλάσιο χρό-
νο. Κι' όπως είναι γνωστό, η δύσκολη
χώνεψη διώχνει τον ύπνο.

Ο ύπνος από το άριστερό πλευρό αν-
τενδύκνεται, εξ άλλου, σ' εκείνους που
έχουν ευίσθητη καρδιά.

Ο ύπνος μπρούμυτα δεν είναι άδειο-
σύστατος. Γιατί έτσι πιέζονται οι πνεύμο-
νες κι' η άσπνοή γίνεται δύσκολη.

Όταν, τέλος, πλαγιάζετε ανάσκελα και
μάστιχα χωρίς μαξιλάρι, ο φάρυγξ βρί-
σκεται σε άντικανονική θέση και γι' αυτό
η άσπνοή γίνεται δύσκολη και βαρειά
(ροχαλιτό, αίσθημα άγωνίας κλπ.).

2) ΜΗΝ ΑΝΟΙΓΕΤΕ ΠΟΛΥ ΤΟ ΠΑΡΑ-
ΘΥΡΟ

Στον ύπνο, ο οργανισμός καταναλώνει
ελάχιστο όξυγόνο και για το λόγο αυτό
δεν μπορεί ν' άμυνθί εναντίον του κρύου.
Είναι άρκετο να μισανοίξετε το παράθυ-
ρο, για ν' ανανεώνεται ο αέρας. Σε ά-
ποφύγετε, από παντός, να έρχεται το ρεύ-
μα του αέρος πάνω σας.

3) ΜΗΝ ΠΙΝΕΤΕ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ
Σε μικρές δόσεις είναι διεγερτικά και
διώχνουν, συνεπώς, τον ύπνο. Σε μεγάλες
δόσεις, θα σας βυθίσουν σε ύπνο ληθαρ-
γικό και ταραγμένο. Θα έμνηστε το άλ-
λο πρωί, κουρασμένος.

4) Ο ΚΑΦΕΣ ΦΕΡΝΕΙ ΥΠΝΟ!
"Όσο κι' αν σας φαίνεται παράξενο, ο
καφές φέρνει ύπνο στους ανθρώπους, που
έχουν κουρασθή πολύ την ημέρα. Διώχνει
την άγνοια, που τους κρατάει έγπνιους."

5) ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΗΤΕ!...
Όταν πέψετε στο κρεβάτι σας, δεν εί-
ναι σκόπιμο να κλείνετε τα μάτια σας με
την έλπίδα ότι ο ύπνος θα σας πάρει αμέ-
σως. Είναι καλό, τούναντί, να προστι-
μασθήτε, για να τον υποδεχθείτε. Άρχιστε,
λοιπόν, μ' ένα καλό έαπλωμα ανάσκελα.
Θα χαλαρώσετε πρώτα τα χέρια σας. Θα
αίσθανθήτε, σιγά-σιγά, ένα έλαφρό πόνο
και μούδιασμα. Αυτό σημαίνει ότι το αι-
μα κυκλοφορεί καλύτερα και διασπαστεί
τους μύς. Το ίδιο θα κάμει με τα πό-
δια, τη ράχη, το στήθος, την κοιλία. Πρίν
τελειώσετε, θα έχετε άποκοιμήθι.

6) ΤΡΩΤΕ ΣΚΟΡΔΑ!
Το σκόρδο, τα ραδικά και τα μήλα
διευκολύνουν την πέψη και φέρνουν ύπνο.

7) ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ
"Ενα καλό βιβλίο, που μιλάει για ά-
πλά και ήρεμα πράγματα, θα σας βοηθή-
ση να κοιμηθείτε. Θα άποφύγετε, όμως,
τά άστυνόμενα και γενικά τά περιπετειώ-
δη μυθιστορήματα. Επίσης τά βιβλία ή
τά περιοδικά που μιλάνε για διαπληνη-
κά ταξίδια, κλπ. Κάθε τι που διεγείρει τη
φαντασία διώχνει τον ύπνο."

8) ΤΟ ΜΕΤΡΗΜΑ
Μερικοί άνθρωποι συνηθίζουν να με-
τράνε, για να μπορέσουν ν' άποκοιμηθούν.
Η συνηθεια αυτή δεν είναι άεισούστατη.
Το μέτρομα διεγείρει το μυαλό.

9) ΤΑ ΖΕΣΤΑ ΡΟΪΜΜΑΤΑ
Προκαλούν άσπνοή αίματος στα πεπτι-
κά όργανα (έντερα, στομάχι, σπλήν) και
διευκολύνουν την πέψη. Τα καλύτερα ρο-
φήματα είναι το τίλλιο, το χαμομήλι και
τά άνθη της πορτοκαλιάς.

10) ΜΗΝ ΟΡΤΟΚΝΕΤΕ ΤΟ ΣΤΟΜΑΧΙ
Το βραδυό φαγητό πρέπει να είναι έ-
λαφρό. Θα άποφύγετε ιδίως τά λίπη, τις
φρούλες, τις σάλτσες, τις σκολάκια και
τά υπαγασικά, που άπαιτούν μεγάλη
προσπάθεια από το σπλήν.

11) ΜΗΝ ΠΛΑΓΙΑΖΕΤΕ ΑΜΕΣΩΣ
Πρέπει να αφήνετε να περάσουν τουλά-
χιστον τρία τέταρτα της ώρας μετά το
βραδυό φαγητό, πρστού πλαγιάσετε.

Το στρώμα σας δεν πρέπει να είναι πολ-
λό μαλακό, άλλ' ούτε και πολύ σκληρό.

4-6 τορίες της Ζωής

ΠΟΛΥ όμορφα είν' εδω! είπε η Ρού-
λα και τα μάτια της καθρέφτισαν
τη θάλασσα, που άπλωνόταν μπρο-
στά τους κι' εκείνη πάλι καθρέφτι-
ζε τα χρυσάφια του ήλιου, που βασιλευε.

Ο ήλιος όμως καθρέφτιζόταν και στα φρε-
σκογαλισμένα παπούτσια του Ντόλη, που,
απ' το πολύ τρίψιμο με το βελούδο, είχαν
πάρει τη γυαλάδα του λουστρινιού. Η Ρού-
λα στάθηκε όρθη σε κείνο το ύψωμα κι
αγκάλιασε με το ίκανοποιημένο βλέμμα της
το γαλάζιο όραμα, ως τις άχνες σιλουέτες
των μακρινών βουνών. Ο Ντόλης δεν άπα-
σχολήθηκε με τέτοιους ρεμβασμούς. Είχε άλ-
λα καθήκοντα. Πρώτα-πρώτα έδωλε ένα μαν-
τήλι, από τά τρία που είχε πάντα μαζί του
και ξεσκόνισε καλά τις καρέκλες, όπου θα
καθότουσαν. "Έπειτα, από άλλη τσέπη, έ-
δωλε ένα φακέλο ναύλων, κι' από μέσα τρά-
δισε ένα κομμάτι βελούδο και με δαύτο ξανά-
τριψε τά παπούτσια του. Αυτή την εργασία
την παρατήρησε η Ρούλα και τού είπε:

— Μπα; Έχεις και βελούδο για τά πα-
πούτσια μαζί σου;

— Πάντοτε! άπάντησε εκείνος, μ' ένα ύ-
φος ειλικρινούς αυτοθαυμασμού. Το γυαλι-
σμένο παπούτσι είναι ή άδυναμία μου. "Ο-
ταν το δώ λαμπύρο ή σκονισμένο, μπορώ
ν' άρραστήσω. Κάτσε."

Η Ρούλα συμμορφώθηκε. Ο Ντόλης δι-
πλώσε το βελούδο, τόδελε με προσοχή στο
φακέλλο και το φακέλλο τον έβαλε στην από-
μεσα τσέπη του σακκακιού του. Έπειτα, προ-
κειμένου να καθίση, έσυρε κοντά του μία άλ-
λη καρέκλα, όπου, στο κάτω ξύλο, άκούμπη-
σε τά πόδια του. Μά φρόντισε να σηκώσει λί-
γο τά μπατζάκια του παντελονιού του, ώστε
να μην κάνουν γόνατο. Κι' όταν καθίση, πρ-
τά τ'ίναξε με το νύχι του μία άνυπαρκτή ίσως
σκονισία, που υποψιάστηκε πως είχε καθίσει
κι' εκείνη στο πέτο του σακκακιού του, έπειτα
ξεκούμπωσε τά δυο κομμάτια κάθε μανικιού
και δίπλωσε τις άκρες τους προς τά πάνω.

Έπειτα ξετρυπώσε ένα καθρεφτάκι και κυτ-
τάχτηκε. Φανερό πως έμεινε ευχαριστημένος
από τον εαυτό του: Ξυρισμένος μάρμαρο, ή
γυράδα στη θέση της, τά δέ μαλλιά του
γυάλιζαν κι' εκείνα από την άσφαλτόστρωσι
της περιγιάτινης. "Ίσως να σκέφτηκε: «Εί-
μαι ώραιος νεός!». Κι' έπειτα είπε:

— Ναι, Ρούλα. Είναι όμορφα εδω!

Ήταν το πρώτο τους ραντεβού. Είχε γνω-
ρίσει τη Ρούλα από ένα μήνα, και νά τώρα
που βρίσκόντουσαν μαζί, εκείνη, θαυμάζοντας
τη θάλασσα κι' εκείνος τον εαυτό του. Τάχα
θα τού στέρνονε έτούτη εδω; Για την ώρα
φαίνονταν γοητευμένη μαζί του — τόδεχναν
τά μάτια της, ο τόνος της φωνής της, το
γλυκό κι' άπλο χαμόγελό της.

— Ηρθε το γκαρσόνι, παράγγειλαν μεζέ και
μπίρα και, στο μεταξύ, άρχισαν να πηγάζουν
οι πρώτες θαλούρες του σούρουπου. Μεγάλα!
Ο Ντόλης πήρε το χεράκι της Ρούλας και το
χαίδευε με τρόπο, ώστε να φαίνεται το δικό
του χέρι, με τά πολύ περιποιημένα νύχια. Το
χαίδευε σά νά το σιδερώνε.

— Λοιπόν, Ντόλη — είπε η Ρούλα, κό-
δοντας τη σιωπή — πως αλλάζει εαφνικά ή
ζωή του ανθρώπου. Πρίν ένα μήνα, ούτε καν
σε γνωρίζα. Και τώρα... "Όμως, από την
πρώτη στιγμή που σε γνώρισα, κάτι μου εί-
πε μέσα μου πως έτσι θα κατάληγε ή γνωρι-
μία μας."

Ο Ντόλης άκουγε κι' έδειχνε πως κολα-
κευόταν.

— Τί σ' έκανε να με προσέξεις, Ρούλα; τη
ρώτησε.

— Ός να είμαι ειλικρινής;
— Φυσικά.

— Θα σου το πώ, λοιπόν, αλλά να μη
σου κακοφανή: Το ντυσίμό σου.

— Το φανταζόμουν! παρατήρησε ο Ντό-
λης, πίο κολακευμένος τώρα.

— Φορούσες αυτό το μπζέ κοστούμι, με τη
λεπτή γκρενά ρίγα, που φοράς και τώρα. Και
τί νά σου πώ: Πολύ σπανίως έχω δη τόσο
καλοαρμομένο κοστούμι."

— Μά ράβονται στον καλύτερο ράφτη, είπε
εκείνος, με υπερηφάνεια.

— Αυτό, λοιπόν, το καινούργιο κοστούμι...
— Λοιπόν, Ρούλα, αυτό το καινούργιο κο-
στούμι, δεν είναι καθόλου καινούργιο. Τόχω
πέντε χρόνια!

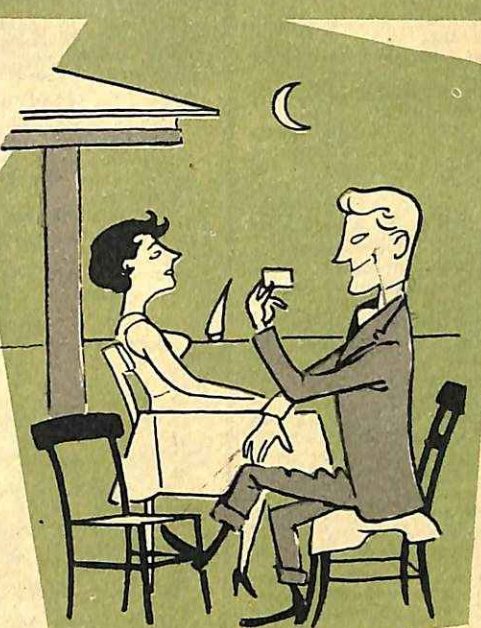
— Ελα δά! Και πως κρατιέται τόσο
καλά;

— Τα ρούχα μου τά προσέχω, Ρούλα. "Ε-
χω ένα άλλο, που τό φοράς όχτώ χρόνια.
"Αν τό ήθες, δά νομίζεις πως είναι άφόρετο!"

— Μπράβο, Ντόλη! Μία φορά, ντύνεσαι με
πολύ γούστο. Το πουκάμισό σου πάντα θα-
θαρό και καλοσιδερωμένο, ή γυράδα σου πε-
ρίφημη... όλα σου, τέλος πάντων, πολύ κα-
θώς πρέπει."

— Τα παπούτσια μου δεν τά είχες προ-
σέξει;

— Δέ θυμάμαι...
— Και όμως, έπρεπε. "Αν θυμάσαι, την
ημέρα που γνωριστήκαμε, ψιλόβρεχε. Και δ-

Ο ΝΤΟΛΗΣ και τα κοστούμια του

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

μωσ τά παπούτσια μου ήταν καθρέφτης, δ-
πως τώρα... Γιατί εγώ, πρίν μτώ σ' ένα σπι-
τι, πάντα θα βγάλω το βελούδο να τά περά-
σω. "Αφίνω που τά γυαλίζω τρεις φορές την
ημέρα. Με δυο λόγια, Ρούλα, μ' άρέσει να
είμαι καλοντυμένος..."

— Τρίκ μού φόρ, που έλεγε και ή για-
γιά μου ή μακαρίτισσα."

— Τί πάει να πη αυτό;

— Δεν ξέρω. Αλλά έτσι τόλεγε. Νομίζω
πως πάει να πη «στο καντίνι», «στην πέν-
να», κάτι τέτοιο τέλος πάντων. Τό σίκ, δη-
λαδή. Μά είσαι πολύ σίκ, Ντόλη μου! είπε
η Ρούλα κι' άλλαξε θέσι.

Έφερε την καρέκλα της δίπλα του και τον
προκάλεσε να την άγκάλιαση. Της χαίδευε τά
μαλλιά, της είπε ερωτόλογα της σείρας, τη
φίλησε. Εκείνη έγειρε το κεφάλι της στα
γόνατά του, σά γατούλα που γυρεύει θαμπίες.
"Ο Ντόλης δεν τις άντηνέκε. Αλλά προηγου-
μένως έκανε μία πολύ λεπτή πράξη. Σήκωσε
το κεφάλι της Λούλας, έδωλε από μία τσέ-
πη του το δεύτερο από τά τρία μαντήλια που
είχε, και τό άπλωσε πάνω στο παντελόνι του.
"Έπειτα ξανάπιασε το κεφάλι της άγαπημέ-
νης του και τό τοποθέτησε πάλι εκεί που ή-
ταν και πρίν."

— Με συγχωρείς, Ρούλα, είπε, αλλά για
νά μην τσαλακωθούν τά ρούχα μου.

— Έτσι κήλησε κάπου μιάμιση ώρα. "Ο Ντό-

λης δεν τά κατάφερε άσχημα στα αίσθημα-
τικά τέτ-α-τέτ. Είχε λίγο πνεύμα, είχε μιά
κάποια τεχνική στο λέγειν κι' επί τέλους,
εκτός που ήταν κομψός, ήταν και νόστιμος
κύριος. Κι' άς μην ξεχνάμε, ότι στις γυναί-
κες άρέσουν πάντα οι καλοντυμένοι κύριοι,
όπως και στους άντρες οι καλοντυμένες γυ-
ναίκες, πρσ πάντως μάλιστα όταν δεν τις
ντύνουν οι ίδιοι.

— Ξεχαστήκαμε! Πρέπει να γυρίσουμε, εί-
πε ή Ρούλα, όταν συνήλθε από την αίσθημα-
τική της ζαλάδα.

Σηκώθηκαν. Ο Ντόλης επιθεώρησε τον
εαυτό του και τον τακτοποίησε. "Όταν βγή-
καν στο φός, προχώρησε δυο βήματα και εί-
πε στη Ρούλα:

— Μήπως είναι τσαλακωμένο πίσω το
σακκάκι μου;

— Όχι, έν τάξει είναι."

Το δεύτερο ραντεβού ήταν πάλι σε άκρο-
θαλασσία. Εκείνο το δειλίνο, ο Ντόλης φο-
ρούσε ένα πολύ άνοιχτό κνίζο κοστούμι, που
του πήγαινε περίφημα — όπως όλα, εξ άλ-
λου. Η Ρούλα, ρομαντικός τύπος, στάθηκε
σε στάσι ρεμβασμού για λίγο, άγναντεύον-
τας τη θάλασσα και τά σχετικά. Επιπρε-
σμένη βαθεία από το μεγαλείο του όράμα-
τος, είπε:

— Θαύμα είναι!

— Ναι, άπάντησε ο Ντόλης. Και τόχω
δυο χρόνια.

— Για τί βραδυά λέω, τού έδήγησε έ-
κείνη.

— "Α, ναι. Αλλά και το κοστούμι μου δεν
πάει πίσω. Δεκάξη πρόδες έκανα, μέχρι να
μού πετύχη το πέτο!"

Κατά τά υπόλοιπα, όλα έγιναν όπως και
στο πρώτο. Το ξεσκόνισμα της καρέκλας, το
περάσισμα των παπουτσιών με το βελούδο, το
τράβηγμα του παντελονιού, όλη ή διαδικασία.
"Απάνω στις εδάρσεις της τρυφερότητας, ή
Ρούλα τόλμησε να καθίση στα γόνατά του.
"Εκείνος, όμως, δεν την άφησε για πολύ να
χαρή αυτή την άνεσι."

— Κάθισε δίπλα μου καλύτερα, της είπε.
Θά μου τσαλακώσης το παντελόνι."

Και είπαν πάλι μερικά ερωτόλογα, με πε-
ρισσότερο μίλησαν για κοστούμια. Πως είναι
έφετος ή μόδα για τ' άντρες; σακκακια, ως
που πρέπει να φτάνουν οι άκρες των μανι-
κιών, ώστε να φαίνεται ή άκρη των μανικιών
του πουκάμισου; ποιά είναι ή διαφορά του
άγγλικού μαλλιού από το γαλλικό, και άλ-
λα πολλά τέτοια. "Ήταν ή άγαπημένη κου-
δέντα του Ντόλη, που τη διάνοισαν, βέβαια.

Το τρίτο ραντεβού, σε κάποιο μισκοκομικό
κέντρο, είχε κάποια βαρεία συννεφιά. "Ο Ντό-
λης, από την πρώτη στιγμή, φαίνονταν δύσ-
θυμος και μελαγχολικός — τόσο, που μόνο
με μονοσύλλαβα καταδεχόταν ν' άπαντά στη
Ρούλα. Φανερό πως κάτι είχε. Φυσικά, εκεί-
νη τό παρατήρησε:

ρωτήσει ποτέ για να μάθω τί σήμαιναν.

Ο ένας από τους δυο αυτούς ανθρώπους, ήταν ο παλιός μας γνωστός Λέων Δούκας Φιλανθρωπίνος κι' ο άλλος ο μοναχικός καλόγερος του μοναστηριού του Αγίου Σπυρίδωνα, κοντά στο Πόρτο-Ράφτι.

Ο Βυζαντινός άρχοντας, που, από αγάπη για τη λευτεριά, είχε γίνει πειρατής, αφού βοήθησε το Λάσκορι να καταλάβει την 'Αθήνα, είχε τρέξει μαζί με τα πλοία του στο Πόρτο-Ράφτι, για να επιτηρή την Εύβοια και για να ξεκαθαρίσει τα Μεσόγεια από τους Φράγκους, που είχαν καταφύγει εκεί.

Το Πόρτο-Ράφτι, όπως και το τριγωνικό ηφαίστιο, που βρίσκεται μπροστά, δεν πήραν την όνομασία τους από κανένα ράφτι. Τα βάφτισαν έτσι οι Φράγκοι και ιδιαίτερα οι 'Ιταλοί, ανάμεσα σ' αυτούς. «Πόρτο Ράττι», δηλαδή «λιμάνι των απαγωγών» είπαν το μικρό όρμη, γιατί εκεί εδωγάναν οι πειρατές, που ξεκινούσαν από την Εύβοια και τις Κυκλάδες. Προχωρούσαν κατόπιν βαθεία μέσα στην ξηρά, ρημάζαν τα χωριά, κι' όταν έφταναν, έπειναν μαζί τους ένα σωρό όμορφες κοπέλλες, που τις πουλούσαν ύστερα στα σκλαβοπάζα της Αιγύπτου και της Συρίας.

Ο Φιλανθρωπίνος, αφού ξεκαθάρισε τα Μεσόγεια από τα τελευταία λείψανα της φράγκικης κυριαρχίας, άφησε τα πλοία του να περιπλανηθούν προς το μέρος της Εύβοιας κι' ο ίδιος πήρε το δρόμο της 'Αθήνας, σέρνοντας πίσω του όμαδες από χωριάτες, που είχαν όπλισθη ό καθένας μ' ό,τι βρήκε μπροστά του.

Ο στρατός αυτός, που μεγάλωνε όλοένα, είχε ξεπεράσει τις δυο χιλιάδες όταν μπήκε στην 'Αθήνα.

Οι 'Αθηναίοι γιόρταζαν ακόμη τη μεγάλη νίκη τους. Και πανηγυρίζαν με τον ίδιο ένθουσιασμό την πανωλεθρία των Φράγκων από τους Καταλάνους, σαν ο καινούργιος αυτός θρίαμβος να ήταν δικός τους.

Όταν ή είδισι για το μακελειό της Κωπαίδος έφτασε στην 'Αθήνα, ο Λάσκορις έτοιμαζόταν να ξεκινήσει για τη Θήβα. 'Αλλ' ή ανασπίνε αυτή εξέλιξη, που είχαν πάρει τα πράγματα, τον συγκράτησε.

Οι Φράγκοι δεν υπήρχαν πιά. Στη θέση τους, όμως, είχαν ξεφυτρώσει οι Καταλάνοι.

Οι 'Ισπανοί τυχοδιώκτες ήταν ένας άρχοντος κι' έμπειροπλόμος στρατός κι' ο Λάσκορις σκεφτόταν πως δεν του επιτρεπόταν ν' αναμετρηθεί μαζί τους, αν δεν ωργάνωνε πρώτα τις δυνάμεις του, αν δεν εξασφάλιζε συμμαχίες, που θα τον ενίσχυαν στον αγώνα του. Για τη στιγμή, το κυριώτερο ήταν να μην τους αφήσει να κατεβούν στην 'Αττική.

Ο Φιλανθρωπίνος, που έφτασε στην 'Αθήνα με τον ετερόκλητο στρατό του, συμφώνησε μαζί του. Οι πληροφορίες που έφερνε ήταν ευνοϊκές. Οι Καταλάνοι είχαν θρωνασιά στους πύργους των Φράγκων, είχαν πάρει τις γυναίκες τους κι' είχαν ριχτεί με την απληστία

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

* Όταν πολυπροσέχης τα μικροπράγματα, δε θα καταφέρης τίποτε μεγάλο. (Λατινική)

* Να χαίρεσαι για τα λίγα ποχθείς, κι' άσε τους τρελλούς να κυνηγάνε τα πολλά. (Ισπανική)

* 'Αλλο είναι ή ύπομονή κι' άλλο ή δειλία. (Λατινική)

* Το ζήτηνός ή άρετή είναι ή ύπομονή. (Αγγλική)

* Ο σοφός χωρίς θρησκεία είναι δέντρο χωρίς καρπό.

* 'Αν άκουσε ο Θεός το σκύλο, θα έβρεχε κόκκαλα ο ουρανός.

* Όποιος κερδίζει τη δική βγαίνει απ' το δικαστήριο με το ποκάμισο, όποιος τη χάνει βγαίνει γυμνός.

* Όποιος δίνει μ' ευχαρίστησι, δίνει δυο φορές. (Τουρκικές)

* Όταν δεν βρίσκει άλλο φάρμακο, όπλίσου με ύπομονή. (Ισπανική)

που τους χαρακτήριζε, στη λεηλασία και τη διαρπαγή.

— Οι περίπετείες σου στη θάλασσα τέλειωσαν, είπε ο Λάσκορις στο Φιλανθρωπινό. Δε θα φύγης πιά από δω... Σε χρειάζομαι κοντά μου.

— 'Αλλά δε σκέφτομαι να φύγω, απάντησε ο Φιλανθρωπίνος, μ' ένα αινιγματικό χαμόγελο. Όσμένα κι' αν ακόμη δε με χρειάζονται...

Κυττάχτηκαν στα μάτια.

— Φαντάζομαι πως κάτι έχεις να μου ζητήσεις, είπε ο Λάσκορις.

— Αφού το μάντεψες, τόσο το καλύτερο, απάντησε ο Φιλανθρωπίνος. 'Εκείνο που θέλω είναι να πείσης κάποιον πως δεν είμαι πια πειρατής...

— 'Αλλά δεν ήσουν ποτέ πειρατής, είπε ο Λάσκορις. Ένας πατριότης δεν είναι ποτέ πειρατής, ακόμη κι' όταν ή ανάγκη τον κάνει να φέυγεται σαν πειρατής... 'Υπάρξεις την πατρίδα σου όπως μπόρεσες. 'Εγώ εργάστηκα κρυφά για να οργανώσω τη δύναμι, που νίκησε μία μέρα τους Φράγκους. Σ' πολέμους στα φανέρα τους Φράγκους στη θάλασσα και τους έκαμες μεγαλύτερο κακό απ' όλους

μας... 'Αλλά ποιος είναι εκείνος που το άμφισβητεί;

— Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος που το άμφισβητεί, άλλ' ένας πατέρας, όταν πρόκειται να δώσει την κόρη του, είναι πάντα δύσκολος, άπαντρε ο Μιχαήλ, κι' αν ο Θεός στε τώρα ελεύθεροι, Μιχαήλ, κι' αν ο Θεός το θέλη, δε θα ξαναγίνω ποτέ πια πειρατής... Πρέπει να το μιλήσης και να τον κάμης να καταλάβει...

— Να μιλήσω σε ποιόν;

— Ο Φιλανθρωπίνος γέλασε.

— Νόμίζα πως σου το είχα πη, απάντησε. 'Αλλά δε μαντεύεις, Μιχαήλ;

— Γιατί να προσπαθήσω να μαντέψω κάτι, που ξέρω ότι θα μου το πής;... 'Εμπρός, μίλησε... Ποιος πατέρας δε θα ήταν ευτυχισμένος, δίνοντας την κόρη του στο Λέοντα Δούκα Φιλανθρωπινό;

— Πιστεύεις, λοιπόν, ότι ο Θεοφύλαχος θα δεχτεί;

— Κρεμόταν από τα χείλη του, περιμένοντας μ' αγωνία την απάντησή του.

— Μά... νομίζω πως ο Θεοφύλαχος δεν έχει αντίρρησης, είπε ο Λάσκορις.

Ο Φιλανθρωπίνος έμεινε μ' άνοιχτο το στόμα.

— Πώς; τρούλιζε έπειτα από μερικές στιγμές. Τού μίλησες;

— Δεν το ήθελες;

— Άλλ' αφού ήρθα να σε παροκαλέσω γι' αυτό;

Ο Λάσκορις, που ήξερε το αίσθημα του φίλου του, είχε έρωφελήθ από την άπουσία του, για να μιλήσει στον πατέρα της 'Αθηνάς.

Πριν από λίγο καιρό, ο Θεοφύλαχος θ' άρνιόταν κατηγορηματικά να δώσει την κόρη του σ' έναν άνθρωπο που γύριζε σ' αδαίμονες στις θάλασσες και που διακινδύνευε κάθε ώρα και κάθε στιγμή τη ζωή του. Μά τώρα, τα πράγματα είχαν αλλάξει. 'Η πατρίδα είχε ελευθερωθεί κι' ο Φιλανθρωπίνος ήταν από τους πρωτεργάτες της λευτεριάς. Στη θέση του πειρατή ύψωνόταν τώρα ο ήρωας, που δε μπορούσε να του άρνηθι κανείς τίποτα. Ο πατέρας της 'Αθηνάς, λοιπόν, όχι μόνο δεν έφερε αντίρρησης, άλλ' αισθανόταν χαρά και περηφάνεια, άκούγοντας τα λόγια του Λάσκορι. Αυτός ο συνθηγματικός άνθρωπος, που βασανιζόταν, προσπαθώντας να καταπνίξει μέσα του τον πόθο της λευτεριάς, γιατί δεν πίστευε πιά σ' αυτήν, ένοιωσε τώρα την αξία της πιά πολύ κι' από κείνους που είχαν εργαστεί για να την πραγματοποιήσουν.

— Το ήξερες, λοιπόν; είπε ο Φιλανθρωπίνος, που τα μάτια του έλαμπαν από χαρά.

Ο Λάσκορις πήρε σοβαρό ύφος.

— Θα φύγουμε σ' λίγο για να πάμε να τους δούμε, απάντησε. 'Η 'Αθηνά σ' περιμένει... Κι' ο Θεοφύλαχος επίσης άνυπομονει να σε σφίξει στην άγκαλιά του και να σ' άποκαλέσει γυιό του...

— Μιχαήλ!

— Λέων!

Ρίχτηκαν ο ένας στην άγκαλιά του άλλου. Δάκρυα κρύοσαν από τα μάτια του Φιλανθρωπινού.

— 'Η σημερινή μέρα, είναι ή πιο ευτυχισμένη της ζωής μου, είπε με φωνή που έτρεμε από τη συγκίνησι.

Παναγία ή 'Αθηνιώτισσα

Η χριστιανική παράδοσι παρουσιάζει σαν πρώτο ζωγράφο της Παναγίας τον Ευαγγελιστή Λουκά, που, κατά το μικρό παρακλητικό κανόνα 'ιστόρησε' την εικόνα της μητέρας του 'Ιησού. Αυτή την εικόνα, μετά το θάνατό του, που έγινε στη Θήβα κατά το έτος 70 μ. Χ., ένας 'Ελληνας μοναχός, που λεγόταν 'Αναγίας, την έφερε στην 'Αθήνα κι' οι 'Αθηναίοι — σύμφωνα με την παράδοσι πάντοτε — άκουσαν μία φωνή, που βγήκε μέσα από το ξύλο και που τους έκανε γνωστή την επιθυμία της Παναγίας να μείνη στην πόλι τους.

Έτσι, στις τόσες άλλες Παναγίες που όρθόδοξοι χριστιανοί πανόου, προστέθηκε κι' ή Παναγία ή 'Αθηνά. Οι 'Αθηναίοι χριστιανοί στέγασαν την εικόνα της, που, όπως είπαμε, είχε έλθει στην 'Αθήνα από τον Ευαγγελιστή Λουκά, σ' ένα ναό, που τον έχτισαν όχι μακριά από την πόλι.

Άλλ' οι 'Αθηναίοι χριστιανοί άποτελούσαν μία μικρή μειοψηφία μέσα στο σύνολο του πληθυσμού, που εξακολουθούσε να παραμένει πιστό στους θεούς του 'Ολύμπου. Μπορούμε να υποθέσουμε, λοιπόν, ότι ή χριστιανική εκκλησία της Παναγίας της 'Αθηνάς, έγινε ο στόχος των επιθέσεων των έθνικών που, περήφανοι για τους αρχαίους ναούς τους, δεν έόλεπαν με καλό μάτι αυτή τη διεύδυσι της νέας θρησκείας στην πόλι τους. Έτσι ή άλλοις ή Παναγία ή 'Αθηνά άποφάσισε να μεταναστεύσει. Αυτό έγινε στην εποχή του Θεοδοσίου του Μεγάλου (379—395) κι' ο παλιός χριστιανικός θρόλος άφήγεται, ότι ή Παρθένα Μαρία έμφανίστηκε ταυτόχρονα

στον 'Αθηναίους Ιερείς Βασίλειο και Σωτήριχο, την ώρα που κοιμόνταν και τους έκαμε γνωστή την επιθυμία της να την μεταφέρουν στο όρος Μελά του Πόντου και να χτίσουν εκεί ένα μοναστήρι, που να το άφιέρωσουν στη λατρεία της. Ο θρόλος άναφέρει ακόμη, ότι άγγελοι, που κατέβηκαν από τον ουρανό, σήκωσαν στα χέρια τους την εικόνα κι' ότι οι δυο 'Αθηναίοι Ιερείς τους άκολουούσαν σε στερικές και θάλασσες, όπου έφτασαν στον Πόντο. Κι' εκεί, σε μία πλαγιά του όρους Μελά, άπέναντι στην Τραπεζούνα, έχτισαν την ιστορική μονή της Παναγίας του Σουμέλαι.

Κι' αυτή μ'ν ήταν ή τύχη της Ιστορηθείσης από τον Ευαγγελιστή Λουκά εικόνας της Παναγίας. Όσο για το ναό της, είχε καταστραφεί πιθανόν πριν από την αποδημία της ή εξοφάνισή της κατόπιν.

Άλλά στους κατοπινούς αιώνες, ο χριστιανισμός προώθησε και στην 'Αθήνα κι' εξοφάνισε το ένα μετά το άλλο και τα τελευταία ίχνη της παλιάς θρησκείας. Οι 'Αθηναίοι θυμήθηκαν τότε την Παναγία τους. Δεν είχαν πια την εικόνα της.

Άλλ' ο θρόλος της ζούσε πάντα μέσα στις ψυχές τους. Κι' αφού κατατρόπωναν τους έθνικούς, σκέφτηκαν να δώσουν ως κατοικία στη μητέρα του Χριστού το παλλάδιο της αρχαίας θρησκείας, τον Παρθενώνα. Τον μετέτρεψαν, λοιπόν σε χριστιανική εκκλησία, που την όνομασαν Παναγία 'Αθηνιώτισσα.

Σύμφωνα με το χριστιανικό έθιμο, ή εικόνα του ναού έγινε στη δυτική πλευρά, ο δε αρχαίος όπισθοόδομος, που βρισκόταν εκεί, μετασχηματίστηκε σε ναό. Στον τοίχο που χωρίζει τον όπισθοόδομο από το σηκό της Παλλάδος 'Αθηνάς, άνοιχθηκε δεύτερη πύλη, που οδηγούσε στον κυρίως ναό. Δύο σειρές, από δέκα κολώνες ή καδμήαι, χωρίσαν το σηκό σε τρία κλίτη, όπως στους Βυζαντινούς ναούς. Το μεγαλύτερο μέρος της στέγης, τέλος, άραιρέθηκε και πάνω από το μεσαίο κλίτος ή και τα τρία, τοποθετήθηκε ένας μεγάλος τρούλλος. (Ο τρούλλος ήταν πιθανόν τρείς, ένας για το κάθε κλίτος). 'Η μεταμόρφωσις συμπληρώθηκε με μία άψίδα, που κτίστηκε στην ανατολική πλευρά. 'Η άψίδα αυτή στρογγυλή με μία ψηφιδωτή εικόνα της Παναγίας, που κρατούσε στο άριστερό χέρι της το Χρίστο.

Στην εκκλησία αυτή, άνέπεμψε εύχαριστήριο δέσμι ο Βασίλειος ο Βουλγαροκτόνος, όταν επισκέφτηκε την 'Αθήνα, μετά τη θριαμβευτική νίκη του έναντι των Βουλγάρων στο Κλειδίον (1014). Ο Βυζαντινός αυτοκράτωρ είχε έφερε μαζί του πολύτιμη άνάθημα, που τα πρόσφερε στην Παναγία της 'Αθηνιώτισσας. 'Ανάμεσα σ' αυτά, ήταν μία όλογχυρη περιστέρα και μία όλογχυρη λυχνία, θαυμαστής τέχνης κι' οι δυο.

Στην 'Ακρόπολι είχε έγκαστασά ή επίσης ή Μητρόπολις (κατοικία του 'Αρχιεπισκόπου) κι' από το ύψος της ο Μιχαήλ 'Ακομινάτος, που είχε κατορθώσει να συνδυήσει μέσα στην ψυχή του το αρχαίο έλληνικό πνεύμα με τη χριστιανική παράδοσι, αντίκρυζε περίλυπος και πλημμυρισμένος από άπογοήτευσι το κατάντημα των 'Αθηνών της εποχής του. Οι Στρουθοφόροι, που έφτασαν άργότερα, με το Βονιφάτιο το Μονεργατικό (1205), δεν σεβάσθηκαν ούτε τα αρχαία μνημεία, που ήταν άντικα να τα ένοήσουν, ούτε το χριστιανικό ναό, που είχε ύψωθεί στη θέση τους. Κι' ή πρώτη τους πράξη ήταν να πάρουν ήτι πολύτιμη βήρκαν σ' αυτόν. Στην άχαλινωτή άπληστία τους, έλυσαν τα ιερά σκεύη, για να καρπωθούν το χρυσάφι και το άσημι που περιείχαν.

Όταν, όμως, οι βάρβαροι Ιππότες της Δύσεως στερώναν την κατάκτησή τους, σφετερίστηκαν επίσης και το ναό της Παναγίας της 'Αθηνιώτισσας, που, με μερικές ελαφρές τροποποιήσεις, τον μετέτρεψαν σε λατινική εκκλησία. 'Η όλη αυτής της εκκλησίας, έφτασε και στη Δύσι κι' ο Πάπας 'Ιννοκέντιος ο 3ος, για να ενισχύσει την κατάκτησι και να σπρώξει κι' άλλους Φράγκους στην 'Ελλάδα, έβγαλε ειδικά συγχωροκάρτια για κείνους που θα πήγαιναν να έπισκεφτούν τη Σάντα Μαρία ντε 'Ατένε, που έγινε έτσι τόπος προσκυνημάτων για τους Ιππότες της Δύσεως.

Οι Φράγκοι είχαν φύγει τώρα κι' οι 'Ελληνες έδωσαν άμέσως από την εκκλησία καθε τι που θυμίζει τη λατινική λατρεία και της ξανάδωσαν την παλιά της όψη.

Στο ναό αυτό θα γίνονταν οι γάμοι του Λέοντος Δούκα Φιλανθρωπινού με την 'Αθηνά, την κόρη του 'Αμφιαού Θεοφύλαχτου. 'Η πομπή ξεκίνησε από το άνακτορο των Προπυλαίων, λίγο έπειτα από την άνατολή του ήλιου. Το άνακτορο αυτό δε λεγόταν πια Κάστρο, όπως στην εποχή των Φράγκων. 'Ηταν το δουκικό παλάτι, όπως υπήρχε, το ιερό αυτοκρατορικό παλάτι του Βυζαντίου.

Ο Λάσκορις είχε οργανώσει την όλη του κατά το πρότυπο της βυζαντινής κι' είχε όνομάσει το Φιλανθρωπινό Πρωτοσπαθάριο

Για τ' άν' ζουσα

* Οι άνδρες άνήκουν σε δυο κατηγορίες: σ' εκείνους που βλέπουν πρώτα τη γυναίκα κι' έπειτα το χρέμα και σ' εκείνους που βλέπουν πρώτα το χρέμα κι' έπειτα τη γυναίκα.

Α.Ι.Μ. 'Ω.Σ.Ι.Α.

* Είναι μαρτύριο για τον άνδρα να του άντισταναί. 'Αλλ' είναι πολύ μεγαλύτερο το μαρτύριο της γυναίκας που άντισταται.

Β.Κ.Τ.Ω.Ρ.Ο.Υ.Κ.Ω.

* Ο σεβάσμος σε μία όμορφη γυναίκα είναι ή μεγαλύτερη προσέολή που μπορεί κανείς να της κάνει.

Μ.Ω.Ρ.Ι.Σ.Ν.Τ.Ε.Κ.Ο.Μ.Π.Ρ.Α.

* Οι γυναίκες συγχωρούν εύκολότερα τους αθάδες παρά τους άδιάφορους.

Κ.Ο.Λ.Τ.Ω.Ν.

* Το μαρτύριο των γυναικών είναι ή άδιαφορία των άντρων παρά ο τυραννικός χαρακτήρας τους.

Μ.Ι.Σ.Ε.Λ.Ε.

* Με τον καιρό και την ύπομονή όπο κύπτουν κι' αυτές οι Πηνελόπες.

Ο.Ε.Ι.Δ.Ι.Ο.Σ.

* Μόνον ο άντρας μπορεί να φανή άδιάφορος στον έρωτα, που του προσφέρεται. 'Η γυναίκα ποτέ.

Ρ.Ι.Χ.Τ.Ε.Ρ.

(άρχιστράτηγο) και μεγάλο Δρουγγάριο (άρχιστράτηγο).

Την πομπή άνοιγαν έξη μανδάτορες (ταχυδρόμοι), που κρατούσαν στα χέρια τους μεγάλους θυρεούς με το δικέφαλο αήτο κι' ακολουθούσαν ισάριθμοι κανιδάτοι του καθολικού (άξιωματικοί του Ιππικού), με τα όπλα του δούκα και τα έμβλημά της εξουσίας του. 'Επειτα απ' αυτούς βάζιζε ο Πραιπόσιτος (αυλάρχης), που περιστοιχιζόταν από σπαθάρους (άνώτερους άξιωματικούς) και στράτορες (σταυλίες). 'Ερχόντανε κατόπιν ο μεγάλος Λογοθέτης (πρωτοπαιργός) κι' ο μεγάλος Σιλεντιάριος (άρχηγος του μυστικού συμβουλίου), που συνοδεύονταν ο καθένας από τους άσκηρτες (γραμμάτες) του.

Πίσω απ' αυτούς, σε μικρή άπόστασι, προχωρούσε ο Φιλανθρωπίνος, προπορευόμενος κατά ένα μόνο βήμα από το Λάσκορι, που βόδιζε άργα και μεγαλόπρεπα, έχοντας στο πλευρό του τη Ματθίλδη.

Την πομπή έκλεινε ο μάγιστρος του παλατίου, που περιστοιχιζόταν από σπαθάρους, σκρίβωνες και βεστήτορες.

Μία άλλη πομπή είχε ξεκινήσει ταυτόχρονα

από το 'Ερεχθείο. 'Η πομπή αυτή δεν είχε τη φανταχτερή μεγαλοπρέπεια και την άσπληρη τάξι της πρώτης. 'Αλλά για το πλήθος των 'Αθηναίων, που είχαν συγκεντρωθεί πάνω στην 'Ακρόπολι και που οι δομείοτικοί του παλατίου προσπαθούσαν να συγκρατήσουν σε κάποια άπόστασι, παρουσίαζε πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

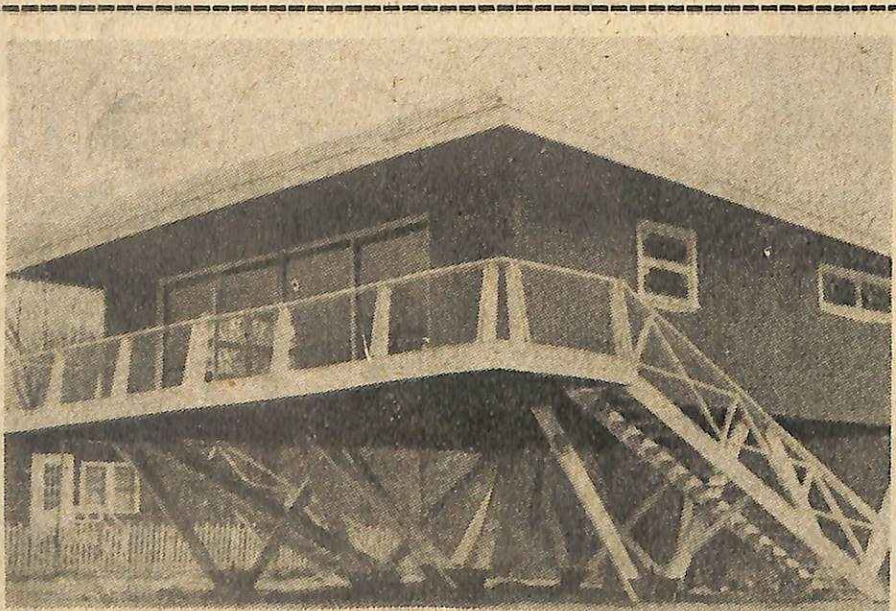
Την πομπή άνοιγαν είκοσιτέσσερες νέες σε δυο σειρές με όλόλευκους χιτώνες, που κατέδαιναν ως τους άστραγάλους. Πάνω στα κεφάλια τους κρατούσαν κνίστρα γεμάτα με ροδοπέταλα, που το πραινό άεράκι τα σκόρπιζε στο διάβα τους όλόγυρα. Οι νέες αυτές έλάμπαν από όμορφιά και τα πρόσωπά τους, που λούζονταν από τις άχτίνες του άνοιξιατικού ήλιου, έμοιαζαν σαν λαξευμένα πάνω σε μάρμαρο. Για μία στιγμή, οι αιώνες έσδυναν ή ιστορία γυρίζει προς τα πίσω και μπροστά στα έκστατικά μάτια προβάλλει ή πομπή των Παναθηναίων, που άνέβαινε στον ιερό βράχο, κάτω από το ζεστό και καθαρό φως του άττικού ουρανού.

'Ανάμεσα σ' αυτές τις νέες άστραφτερό διαμάντι, περιτριγυρισμένο από μαργαριτάρια, προχωρούσε ή 'Αθηνά Θεοφύλαχτου. 'Ηταν ή περιλαμπρή νύφη, που θα στεφανωνόταν σε λίγο το Λέοντα Φιλανθρωπινό. Το φέρεμά της, από λεπτότατο μεταξωτό ύφασμα της Κορίνθου, έπεφτε σε χαριτωμένες πτυχές πάνω στο λυγρό κορμί της κι' ή πλατιά ζώνη με τις όλογχυρες τρόπες, που το έσφιγγε στη μέση, υπογράμμει τις άρμονικές καμπύλες του. Το ψηλό προτόλωμα, που φορούσε στο κεφάλι, της έδινε την εμφάνισι έκτακτης βασιλίσσας, που είχε έρξει από τα βάθη της 'Ανατολής. Κάτω απ' αυτό, τα καστανά μαλλιά της έφεταν σε όμορφους κυματισμούς πάνω στους ώμους της.

Το προτόλωμα ήταν το καπέλλο των εσπανιών της βυζαντινής άριστοκρατίας. Είχε στρογγυλό ή κωνικό σχήμα. Το έφταναν από χαρτόνι, που το έντυναν κατόπιν με μεταξωτό ύφασμα. Πολύτιμα πετράδια και μικροσκοπικές εικόνες αγίων, μέσα σε πολυτελή πλαίσια, το στόλιζαν όλόγυρα. Στο πάνω μέρος ήταν άνοιχτο και τεματιζόταν σε παραστάσεις φτερών, πουλίων, λουλουδιών, κλπ. 'Από την κορυφή του κατέβαινε ένας άραχνούφαντος πέπλος, που έφτανε ως τους άστραγάλους.

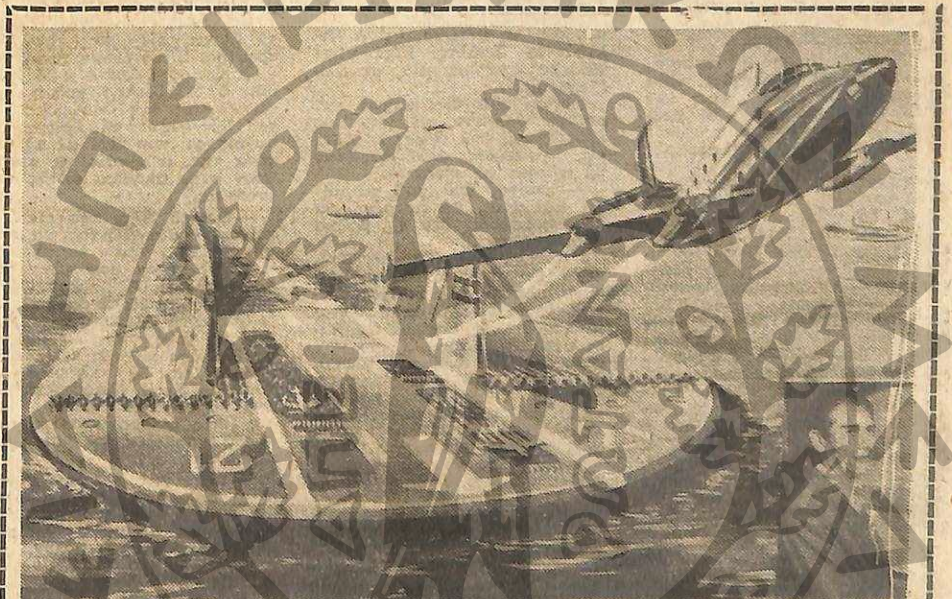
Το περίεργο αυτό κάλυμμα του κεφαλιού, που έμοιαζε με άρχιερατική μίτρα, είχε εκκλησιαστική προέλευσι. Οι γυναίκες της βυζαντινής άριστοκρατίας, για να δώσουν μεγαλύτερη σοβαρόφάνεια κι' έπισιμότητα στην εμφάνισι τους και ταυτόχρονα για να δείξουν την εύλαβεία τους, πραγματική ή υποκριτική έβλεσαν να μνηθούν τους έπισκόπους, αλλά, πλάι στις εικόνες των αγίων, έβαλαν επίσης στα καπέλλα τους φτερά, άνθη, πουλιά κι' άλλα περίεργα άντικείμενα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

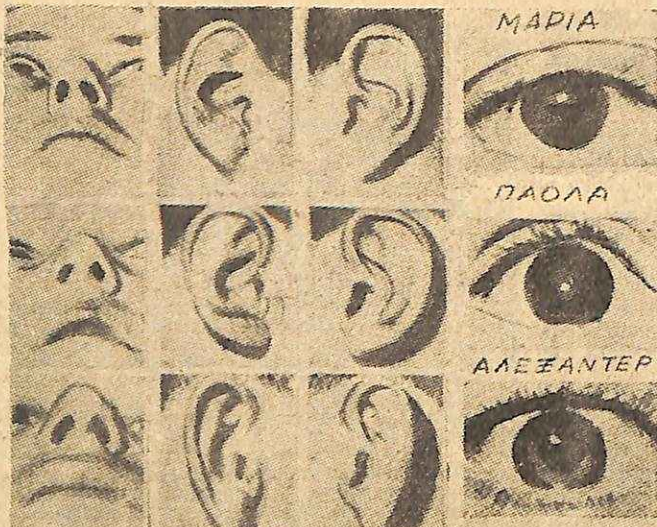
ΛΥΟΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ ΓΙΑ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΕΣ

Το σπίτι αυτό στηρίζεται πάνω σε 12 μετάλλια στηρίγματα σχήματος «N» και βρίσκεται σε ύψος 3 μέτρων πάνω από το έδαφος. Όλα τα στηρίγματα στερεώνονται πάνω σε μία βάση από μπετον πάχους ενός μέτρου περίπου. Το σπίτι είναι λυόμενο και έχει τέσσερα εδωρύχια δωμάτια, έχει δε σχεδιασθή ειδικά για να άντέχει στις θύελλες, στους τυφώνες και στα ισχυρά παλιρροιακά κύματα των ακτών. Το νέο αυτό σπίτι είναι άμερικανικής κατασκευής και έκτιση ιδεώδες για τις παραθαλάσσιες περιοχές καθώς και για έξωσείες, που διατρέχουν τον κίνδυνο να κατακλυθούν από τα νερά ποταμών.

ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ ΔΙΣΚΟΙ — ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΦΟΡΑ

Αυτή είναι ή πρώτη φωτογραφία της μακείας ενός ιπταμένου δίσκου — αεροπλανοφόρου τον οποίο έσχεδιάσε ο 'Ελβετός μηχανικός Κάρολ Βάισταντ (κάτω δεξιά στη φωτογραφία μας). Για την έφευρσι αυτή ενδιαφέρθηκαν άμέσως οι 'Αμερικανοί και οι 'Αγγλοι τεχνικοί. Ο ιπταμένος δίσκος του Κάρολ Βάισταντ θα ζυγίσει περίπου 40.000 τόνους, θα έχει διάμετρο 300 μέτρων και θα μπορεί να μετακινήται με ταχύτητα 150 μιλίων την ώρα και σε ύψος 3—4 μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θαλάσσης, χωρίς σ' ένα στρώμα άέρος που δημιουργούν οι κινητήρες μεταξύ της κάτω επιφάνειας του δίσκου και του άερανού. Για τη δημιουργία του στρώματος αυτού άπαιτείται ένας κινητήρας δύναμεις 3 ίππων κατά τόνο. Συνεπώς ή συνολική δύναμις των κινητήρων του ιπταμένου δίσκου πρέπει να ξεπερνά τις 120.000 ίππους.

Η σύγκριση των ανατομικών χαρακτηριστικών της Μαρίας (επάνω) της Πάολα (στο μέσον) και του 'Αλεξάντερ (κάτω), επιβεβαιώνει οριστικά πως η Πάολα ήταν η κόρη των άλλων δύο.

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΛΑΘΟΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΣΤΟΛΤΣ

Ένας πατέρας, που αρραβωνιάστηκε την κόρη του

Λίγες ημέρες πριν η έκκληση εulογία την ένωση του 'Αλεξάντερ Στόλτς με την Πάολα Π... (για ευνοήτους λόγους, οι γερμανικές εφημερίδες αποφεύγουν να αναφέρουν το επώνυμο της δυστυχισμένης αυτής νέας) ο γάμος τους ματαιώθηκε για τον πιο απροσδόκητο, τον πιο ασυνήθιστο και τον πιο τραγικό λόγο: 'Επειδή διαπιστώθηκε πως ο 'Αλεξάντερ ήταν ο πατέρας της Πάολα!

Ο 'Αλεξάντερ, μ' όλο που είναι άντελος αδελφός για το φοβερό λάθος, θα υποχρεωθεί τώρα, σύμφωνα με τους γερμανικούς νόμους, να καθήσει στο έδωλο του κατηγορουμένου και να απολογηθεί για την κατηγορία της αιμομιξίας, που τον βαρύνει. Και η Πάολα, που έχει στα σπλάχνα της ένα παιδί του ανθρώπου που αγάπησε και που δεν ήταν άλλος από εκείνον, που την είχε φέρει στον κόσμο, βρίσκεται σε μία νευρολογική κλινική, τακτιζόμενη από το ανασπώντερο πλήγμα.

Η θλιβερή αυτή ιστορία, που έχει δημιουργήσει τόσα θυμάτα, τον 'Αλεξάντερ, την Πάολα και το αγέννητο βρέφος, έχει την άποψή της στον Αύγουστο του 1939. Ο νεαρός τότε 'Αλεξάντερ ήταν ερωτευμένος με μία συνομηλική του κοπέλλα, που λεγόταν Μαρία. Το είδωλό του, όμως, μαζί της δεν έμελλε να κρατήσει παρά πολύ λίγο. Τον έπορευσε μίσην έσπεσε ο πόλεμος, ο 'Αλεξάντερ επιστρατεύτηκε κι' υποχρεώθηκε να φύγει αμέσως για την Πολωνία. Πριν χωρίσουν, οι δύο ερωτευμένοι είχαν υποσχεθεί ο ένας στον άλλο πως θα μέναν πιστοί στο αίσθημά τους και πως θα παντρευόταν, μόλις θα τελείωνε ο πόλεμος. 'Αλλά ο πόλεμος τέλειωσε πολύ αργότερα απ' όσο φανταζόταν.

Έτσι, απ' την Πολωνία στάλθηκε στη Νορβηγία, από τη Νορβηγία στο Βέλγιο, από το Βέλγιο στη Γαλλία. Πριν περάσουν πολλοί μήνες, έχασε τα ίχνη της αγαπημένης του, που είχε εγκαταλείψει με τους γονείς της σε άλλη πόλη. Κι' όταν, έξη δόκοντα χρόνια αργότερα, ξαναβρέθηκε στην ποταμίδα του, είχε χάσει όλες τις πληροφορίες που την άγγαζε.

Όσο γι' τη Μαρία, ο έμπορος να τον ξεχάσει τόσο εύκολα. Την τελευταία βραδιά, πριν χωρίσουν, και φορέσει εκείνος την υποχρεωτική στολή της Βέρμαχτ για να φύγει για το μέτωπο, του είχε προσφέρει, σε μια στιγμή ερωτικού

μεθύσιού, την αγνότητά της. Και την άνοιξε του 1940 έφερε στον κόσμο ένα κορίτσι, που το βάπτισε Πάολα.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ

Αργότερα, η Μαρία παντρεύτηκε κι' ο άντρας της υιοθέτησε το παιδί της από τον παρόνομο έρωτα. Μονάχα σαν η Πάολα μεγάλωσε αρκετά, ώστε να γίνει σε θέση να καταλάβει και να συγχωρήσει τη μητέρα της για το λάθος της, αυτή της αποκάλυψε την αλήθεια. 'Αλλά η αποκάλυψη αυτή στάθηκε πολύ πιο σκληρή για την Πάολα, απ' όσο πίστευε η Μαρία. Μη μπορώντας πια να μένει σ' ένα σπίτι, που τόνωνε σαν ξένο, έφυγε για τη Φραγκφούρτη, έποιασμένη να βρει δουλειά και να ζήσει ανεξάρτητη.

Όμως, η μοίρα παίζει, και μία φορά, παράξενα παιχνίδια στους ανθρώπους. Στη Φραγκφούρτη είχε εγκατασταθεί από τότε που γύρισε, με την κατάρρευση της Γερμανίας, απ' το μέτωπο, κι' ο 'Αλεξάντερ Στόλτς. Είχε γίνει τυχερότοπος σε μία μεγάλη εταιρεία.

Ήταν πια ένα κομψό γερμανοπαλίκι, με γκριζούς κροτάφους, που άρεσε σ' όλες τις γυναίκες, απ' άνωιόταν με πείσμα να παντρευτεί. 'Εκείνη, που μού ταιριάζει και που θα μπορούσε να την αγαπήσω, δεν τη βρήκα ακόμη, έλεγε.

Όπου, ξαφνικά, τη βρήκε. Ήταν η γυναίκα, που ανταποκρινόταν τέλεια στο ιδανικό του. Σεμνή, απλή, λιγομίλητη, χωρίς κομμάτι εκζητήσι στους τρόπους και στο ντύσιμο, με μία άνεπιτη γλυκύτητα και χάρη στα χασακιστικά της. Ήταν, βέβαια, πολύ νεώτερη απ' αυτόν: Μία κοπελίτσα δεκαοχτώ μόλις χρόνων, νεοφερμένη στη Φραγκφούρτη, που την είχαν προσλάβει για δακτυλογράφο στην εταιρεία, όπου εργαζόταν.

'Αλλά κι' η νεαρή δακτυλογράφος — που δεν ήταν άλλη, όπως θα καταλάβατε, από την Πάολα — δεν έμεινε ασυγκίνητη από την γοητεία του κομψού σαρσαντάρ, του φημισμένου για τις ερωτικές του επιτυχίες. Πριν περάσει πολύς καιρός από την ημέρα, που εκείνος της έκανε το πρώτο διακριτικό φλέτ, τον ερωτεύθηκε.

Για μερικές εβδομάδες, βουθίστηκαν κι' οι δύο στο πέλαος μιας άπαιστης ερωτικής ευτυχίας. 'Όπου, μία μέρα, η Πάολα κοκκινίζοντας του έωμολογήθηκε πως θα γινόταν μητέρα.

Ο 'Αλεξάντερ τη φίλησε. 'Είτοι κι' άλλως, της έπε, θα παντρευόμαστε πολύ σύντομα. Τώρα, θα χρειαστεί να παντρευτούμε ακόμη συντομότερα!

Το άλλο βράδυ, της φόρεσε το δαχτυλίδι των αρραβόνων. 'Τα κανόνισα όλα, της ψιθύρισε, για να παντρευτούμε την Κυριακή. Στο μεταξύ, φρόντισα να σου δοθεί άδεια, για να πάς ν' αναγγείλεις το νέο στους δικούς σου.

Τρεις μέρες πριν από τη συμφωνημένη για το γάμο τους, η Πάολα έφτασε στην μικρή πόλη, όπου είχε άρσει τη μητέρα της, όταν έφυγε για τη Φραγκφούρτη. Τη θλίβεση αποκάλυψε, που τις είχε χωρίσει, την είχε πια ξεχάσει. Τώρα, άνοιγαν μπροστά της μία καινούργια, ευτυχισμένη ζωή. Τι την ένοιωσε, ποιος ήταν ο πατέρας της;

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΥ

Η Μαρία δεν έδειξε μικρότερη χαρά από την κόρη της σαν έμαθε τη μεγάλη είδηση. 'Ελπίζω, της είπε, να θυμήθηκες να μου φέρεις και μία φωτογραφία σου. Για να δω κι' εγώ ποιος είναι ο άντρας, που αγάπησες!

Φυσικά και σου την έφερα! αποκρίθηκε η Πάολα. Κι' έδειξε στη μητέρα της τη φωτογραφία του αρραβωνιαστικού της.

Λοιπόν; τη ρώτησε ανυπόμονα. Πώς σου φαίνεται; Λίγο μεγάλος, θα μου πεις. Όμορφος, όμως, όσο κανένας από τους νεαρούς, παύ. Έχω γνωρίσει!

'Αλλά η Μαρία δεν την άκουγε. Με πρόσωπο παραμορφωμένο από τον πόνο, κυτούσε τη φωτογραφία του ανθρώπου, που ήταν ο πατέρας της κόρης της. Ο 'Αλεξάντερ ήταν ο πατέρας της; Δεν είχε αλλαξει στο παραμικρό σχεδόν.

Πες μου, σε παρακαλώ, μοιραυόρισε με χαμηλή φωνή. Πώς τον λένε τον... τον αρραβωνιαστικό σου;

'Αλεξάντερ Στόλτς, της αποκρίθηκε η Πάολα. Μα γιατί έχεις αυτό το ύφος;

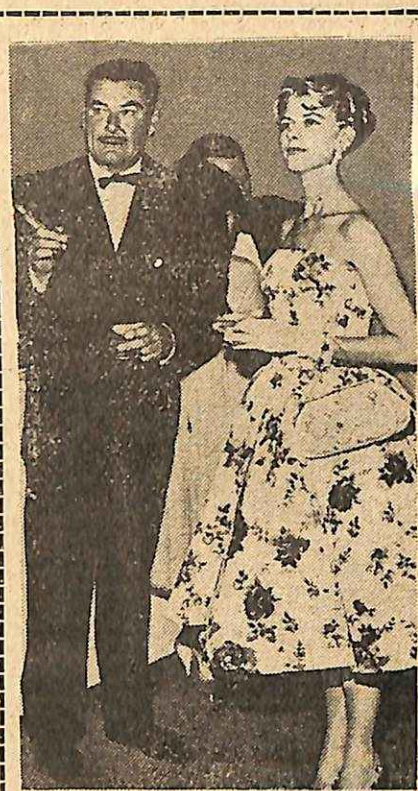
Μία νεκρική χαμόγελα είχε απλωθεί στο πρόσωπο της Μαρίας. Με κόπο, επέβαλλε στον εαυτό της ν' αντίσταν στη φαντασία του χτύπημα της μοίρας, έρωτος.

Πάολα, τον άνθρωπο αυτό δεν μπορείς να τον παντρευτείς. Είναι ο πατέρας σου! Στην αρχή, ούτε η Πάολα, ούτε ο 'Αλεξάντερ, που η νέα, γυρίζοντας στη Φραγκφούρτη, του διηγήθηκε τη δραματική συνάντησή, που είχε με τη μητέρα της, θελήσανε να πιστέψουν στην αλήθεια αυτής της ιστορίας.

Θα το δής, της είπε εκείνος, προσπαθώντας να πείσει τον ίδιο, τον εαυτό του, πως η μητέρα σου κάνει κάποιο λάθος. Θα πάμε στους γιατρούς και θα το αποδείξουν. 'Αλλά η εξέταση της Πάολα από τους γιατρούς έμεινε να διαλύσει και τις τελευταίες αμφιβολίες. Τα κληρονομικά στοιχεία ήταν ολοφάνερα. Η νέα παρουσιαζε ακόμη και τις ίδιες μικροανωμαλίες, που είχαν ο πατέρας της και η μητέρα της.

Δυστυχώς, είναι κόρη σας! δήλωσαν κατηγορηματικά στον 'Αλεξάντερ Στόλτς οι γιατροί. Το καλό είναι πως προλάβατε τουλάχιστον, να μάθετε την αλήθεια πριν γίνει ο έμμος.

Την επομένη, ο 'Αλεξάντερ ζήτησε από την εταιρεία του να τον μεταθέσουν σ' ένα υπνοκατάστημα, σε μία μικρή γερμανική πόλη, μακριά απ' τη Φραγκφούρτη. Κι' έφυγε, χωρίς ούτε να δη την κόρη, την Πάολα, που, κλεισμένη στη νευρολογική κλινική, είναι άδικα να σκεφτεί, αν πρέπει ή όχι να σκότωσει το τραγικό παιδί, που μεγαλώνει σε σπλάχνα της...

Ο ΕΡΡΟΛ ΦΛΥΝΝ ΚΑΙ Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ

Σε μία δεξίωση, που έγινε προ ημερών στο «Παλάτι Σαγιά» του Παρισιού, ο 'Ερρολ Φλύνν έφτασε συνοδευόμενος από μία όμορφη κοπέλλα. Το γεγονός άρχισε να σχολιάζεται, αλλά σε λίγο οι σχολιαστές αναγκάστηκαν να κλείσουν την κυκλοφορία διαφόρων, των γιατί μαζεώθηκε πως η ώραία νέα δεν ήταν άλλη από την κόρη του Γούντου, την οποία έχει αποκτήσει με μία από τις πρώην συζύγους του. Παρά το γεγονός ότι ο πατέρας της θα μπορούσε να τη βοηθήσει σημαντικά, η Γούντν δεν έδεχόταν ποτέ την επίβουμία της να παίξει στον κινηματογράφο.

Μία νεκρική χαμόγελα είχε απλωθεί στο πρόσωπο της Μαρίας. Με κόπο, επέβαλλε στον εαυτό της ν' αντίσταν στη φαντασία του χτύπημα της μοίρας, έρωτος.

Πάολα, τον άνθρωπο αυτό δεν μπορείς να τον παντρευτείς. Είναι ο πατέρας σου! Στην αρχή, ούτε η Πάολα, ούτε ο 'Αλεξάντερ, που η νέα, γυρίζοντας στη Φραγκφούρτη, του διηγήθηκε τη δραματική συνάντησή, που είχε με τη μητέρα της, θελήσανε να πιστέψουν στην αλήθεια αυτής της ιστορίας.

Θα το δής, της είπε εκείνος, προσπαθώντας να πείσει τον ίδιο, τον εαυτό του, πως η μητέρα σου κάνει κάποιο λάθος. Θα πάμε στους γιατρούς και θα το αποδείξουν. 'Αλλά η εξέταση της Πάολα από τους γιατρούς έμεινε να διαλύσει και τις τελευταίες αμφιβολίες. Τα κληρονομικά στοιχεία ήταν ολοφάνερα. Η νέα παρουσιαζε ακόμη και τις ίδιες μικροανωμαλίες, που είχαν ο πατέρας της και η μητέρα της.

Δυστυχώς, είναι κόρη σας! δήλωσαν κατηγορηματικά στον 'Αλεξάντερ Στόλτς οι γιατροί. Το καλό είναι πως προλάβατε τουλάχιστον, να μάθετε την αλήθεια πριν γίνει ο έμμος.

Την επομένη, ο 'Αλεξάντερ ζήτησε από την εταιρεία του να τον μεταθέσουν σ' ένα υπνοκατάστημα, σε μία μικρή γερμανική πόλη, μακριά απ' τη Φραγκφούρτη. Κι' έφυγε, χωρίς ούτε να δη την κόρη, την Πάολα, που, κλεισμένη στη νευρολογική κλινική, είναι άδικα να σκεφτεί, αν πρέπει ή όχι να σκότωσει το τραγικό παιδί, που μεγαλώνει σε σπλάχνα της...

ΕΚΘΕΣΙ ΣΚΥΛΩΝ

Στη Διεθνή έκθεση σκύλων, που έγινε προ ημερών στη Ζυρίχη της 'Ελβετίας, πήραν μέρος 1500 περίπου αντιπρόσωποι από διάφορες χώρες. Όλοι οι σκύλοι άνηκαν σε έλλεκτικές και σπάνιες ράτσες. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον το συγκέντρωνε ο κύκλος της φωτογραφίας μας, ράτσας «πούλι», ο οποίος και απέσπασε τελικά το πρώτο βραβείο. Τα «πούλι» είναι σούγγορζινα σκυλιά, φημίζονται δε για την εξπνάζα τους.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ

Τα άριστοτεχνήματα ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΟΥ ΜΙΛΑΝΟΥ

Η περίφημη μητρόπολις (Ντουόμο) του Μιλάνου μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα μουσείο, που μάς δείχνει τις εξελίξεις της γοθικής αρχιτεκτονικής μέσα στους αιώνες, κάτω από την επίδραση τεχνολογιών και ρυθμών, που αλλάζουν συνεχώς. Πρόκειται, άλλωστε, για ένα οικοδόμημα, που, αν και άρχισε το 1386, στην εποχή του 'Ιωάννη Γαλεάτσου Βισκόντι, δεν τελείωσε ακόμη. Δύο αιώνες μετά την έναρξή των εργασιών, λόγω και της πολιτικής άσταθειας, που επικρατούσε τότε στην 'Ιταλία, μόλις είχε αποπερατωθεί το κυρίως οικοδόμημα. Το μεγάλο κωδωνοστάσιο κτίστηκε μεταξύ των ετών 1765 και 1769. Οι πυργίσκοι με τους όβελίσκους αποπερατώθηκαν μόλις το 1858. Η διακόσμηση της προσόψεως άρχισε το 1609 και συνεχίζεται ακόμη. Οι αγγλοαμερικανοί βομβαρδισμοί του Αυγούστου 1943 προξένησαν, εξ άλλου, βλάβες στο ναό, εύτυχως όχι σημαντικές, που παρέστη ανάγκη να επιδιορθωθούν.

Έτσι, το Ντουόμο εμφανίζεται σαν ένας ναός που προσπαθεί να βρή την τελειότη του μέσα στο χρόνο. Οι κάτοικοι του Μιλάνου, που τον αγαπούν σαν σύμβολο της πόλεως τους και που είναι πρόθυμοι σε κάθε θυσία γι' αυτό, τον φροντίζουν πάντοτε με εξαιρετική προσοχή και, κάθε τόσο, βρίσκουν πως κάτι πρέπει να προσθέσουν ή να διορθώσουν. Γι' αυτό, πλάι στο ναό, υπάρχει το καλούμενο «εργαστάριο του Ντουόμο», που περιλαμβάνει εργαστήρια όλων των ειδικοτήτων. Στα εργαστήρια αυτά εργάζονται εκατοντάδες εργάτες.

Οι πρώτοι εργάτες που εργάστηκαν για την κατασκευή του Ντουόμο ήταν Γερμανοί και Γάλλοι, που είχαν ειδικευθεί στη γοθική αρχιτεκτονική. Αργότερα, προστέθηκαν σ' αυτούς 'Ιταλοί, 'Ελληνες που είχαν φύγει από το Βυζάντιο, 'Ισπανοί και Φλαμανδοί.

Να μερικοί αριθμοί, που θα δώσουν στον αναγνώστη μία ιδέα για το τεράστιο αυτό οικοδόμημα:

Μήκος: 148 μ. 10. Πλάτος: 87 μ. 80. Πλάτος στο εσωτερικό του ναού: 52 μ.

Αγάλματα αγίων και γλυπτές παραστάσεις στο εσωτερικό του ναού: γύρω στις 5.000. (Ο ακριβής αριθμός τους παραμένει άγνωστος). Βρίσκονται παντού, στις άψιδες, στην κορυφή ή τη βάση των κίωνων, ανάμεσα στα παράθυρα, σε ειδικές κόγχες στους τρούλους, γύρω στο βωμό κτλ.).

Αγάλματα στο εξωτερικό μέρος του ναού: 2.245. Τα περισσότερα απ' αυτά υψώθηκαν μεταξύ των ετών 1500 και 1800. 'Εκλεκτοί 'Ιταλοί καλλιτέχνες φτιάχνουν σήμερα και άλλα, που προσορίζονται για τα μέρη, όπου υπάρχουν ακόμη «κενά».

Πυραμιδοειδείς μαρμάρινοι πυργίσκοι με όρειχάλκινες αλυσές στην κορυφή: ξεπερνούν τους εκατό.

Αυτοί οι πυργίσκοι αποτελούν το κυριότερο χαρακτηριστικό του Ντουόμο.

Όπως τινάζονται στα ύψη, νομίζει κανείς πως υποβαστάζουν τον ουράνιο θόλο ή, όπως είπε ένας ποιητής, ότι μεταβιβάζουν στους ουρανούς τις ταπεινές ήξεις, τους πόθους και τους στεναγμούς των ανθρώπινων ψυχών. 'Η κατασκευή τους ολοκληρώθηκε μόλις το 1858. 'Ενας απ' αυτούς κατέρρευσε κατά τους βομβαρδισμούς του 1943. 'Αλλ' οι Μιλανέζοι βάλθηκαν αμέσως να τον ξαναφτιάξουν.

Κάθε πυργίσκος υποβαστάζει το άγαλμα ενός αγίου ή μιας αγίας. Πάνω στο μεγαλύτερο απ' αυτούς, που χτίστηκε το 1733, έχει τοποθετηθεί το άγαλμα της Παναγίας, γιατί ο Ντουόμο είναι το 1858. 'Ενας απ' αυτούς κατέρρευσε κατά τους βομβαρδισμούς του 1943. 'Αλλ' οι Μιλανέζοι βάλθηκαν αμέσως να τον ξαναφτιάξουν.

Κάθε πυργίσκος υποβαστάζει το άγαλμα ενός αγίου ή μιας αγίας. Πάνω στο μεγαλύτερο απ' αυτούς, που χτίστηκε το 1733, έχει τοποθετηθεί το άγαλμα της Παναγίας, γιατί ο Ντουόμο είναι το 1858. 'Ενας απ' αυτούς κατέρρευσε κατά τους βομβαρδισμούς του 1943. 'Αλλ' οι Μιλανέζοι βάλθηκαν αμέσως να τον ξαναφτιάξουν.

Το εσωτερικό του ναού διατείνεται σε πέντε μέρη (κλίτη, όπως αποκαλούνται στην τεχνική γλώσσα). Οι θόλοι κι' οι άψιδες στηρίζονται πάνω σε 52 κολοσσιαίες κολώνες. Πολλές απ' αυτές έχουν ύψος πάνω από 40 μέτρα.

Το Ντουόμο του Μιλάνου, έγραψε ο 'Ιταλός τεχνοκρίτης Μορέντι, είναι ένα βουνό από ρόζ και άσπρη μάρμαρο, που υψώνει προς

τον ουρανό τους χίλιους μυτερους σταλαγμίτες του και τους αστραφτερούς θόλους του.

Περίφημο είναι επίσης το Ντουόμο του 'Οριέτο (Κόρπους Ντόμινι). Το χτίσιμό του σχετίζεται με το θαύμα της Μπολσένα, που το αποθανάτισε ο Ραφαήλ σ' έναν από τους πίνακές του που, στο λίκνιο του Βατικανού.

Σύμφωνα με την παράδοσι, το 1263, ένας ιερέας, περαστικός από τη Μπολσένα, λειτούργησε στην εκκλησία της 'Αγίας Χρυσίνης. Ο ιερέας αυτός, όμως, αμείβετο για τη μετουσίωσι, 'Αλλά, καθώς έπαιρνε την ιερή δοξια, για να την φέρη στο στόμα του, είδε να τρέχουν απ' αυτήν σταγόνες αίματος πάνω στο βωμό. 'Ετρεξε τότε να φέρη τα ματωμένα σκέπασμα του βωμού στον πάπα Ουρβανό 4ο, που διέταξε αμέσως να κατασκευασθεί ένας μεγαλοπρεπής ναός γι' ανάμνησι αυτού του θαύματος.

Το Ντουόμο του 'Οριέτο έχει στο εσωτερικό μήκος 90 μέτρων και πλάτος 33. 'Αξιοσημείωτο είναι η πρόσοψή του, που έχει πλάτος 40 και ύψος 52 μέτρων. Είναι φτιαγμένη από πολύχρωμα μάρμαρα, που προκαλούν εξαιρετική εντύπωση. Στα ενδιάμεσα μεταξύ των πυλών εξίσταται με γλυπτές παραστάσεις η καταγωγή του ανθρώπου, η ζωή του Χριστού και η Δευτέρα Παρουσία.

'Αλλο αξιοσημείωτο Ντουόμο είναι της Φλωρεντίας, που η κατασκευή του άρχισε το 1290 και τερματίστηκε το 1436, ενώ μερικές τοιχογραφίες της επιδηκτικής προσόψεως του αποπερατώθηκαν μόλις κατά το 1887. 'Εχει μήκος 149 μ. 28, το δε ύψος του φθάνει τα 107 μέτρα. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ντουόμο της Φλωρεντίας είναι ότι ο επισκέπτης βρίσκεται μέσα σ' ένα υποβλητικό μισοσκόταδο. Μέσα απ' αυτό προβάλλουν, σαν να αιωρούνται στο κενό, οι μορφές των αγίων, που στολίζουν, είτε ως αγάλματα, είτε ως τοιχογραφίες, το εσωτερικό του ναού. Το μισοσκόταδο αυτό οφείλεται στο ότι το Ντουόμο της Φλωρεντίας, αντίθετα μ' εκείνο του Μιλάνου, έχει ελάχιστα και μικρότατα παράθυρα.

Προς τα αριστερά του Ντουόμο της Φλωρεντίας υψώνεται το περίφημο κωδωνοστάσιο (Καμπανίλε) του Τζιόττο, που το συνολικό του ύψος φθάνει τα 81 μ. 75. Το κωδωνοστάσιο αυτό διαίρεται: σε πέντε μέρη, που στολίζονται με αγάλματα και ωραιότατες γλυπτές παραστάσεις. 'Αποκλήθηκε έτσι, γιατί ο Τζιόττο ήταν ο πρώτος αρχιτέκτονας του έργου.

Σ' αυτόν οφείλονται επίσης πολλές από τις παραστάσεις του βωμού, πάνω στο οποίο στήνεται το κωδωνοστάσιο.

Στην πραγματικότητα το έργο που άρχισε το 1334 τερματίστηκε έπειτα από έναν περίπου αιώνα.

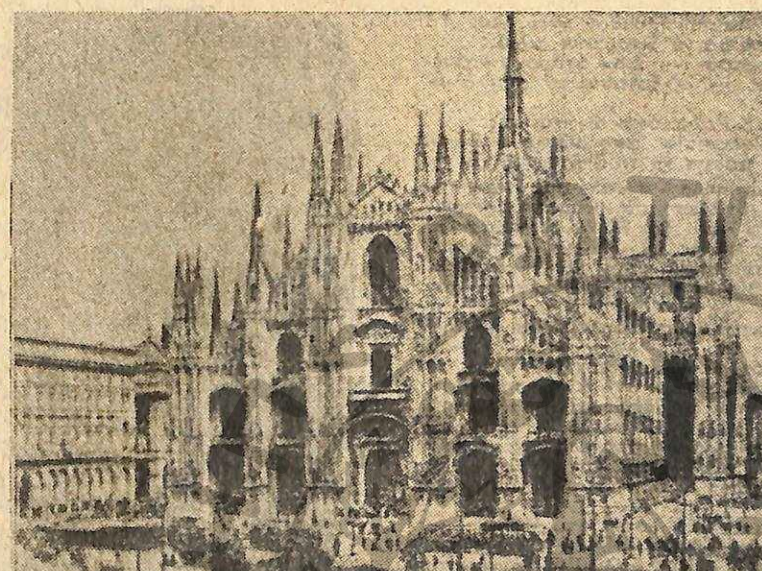
Περίφημα είναι επίσης το Ντουόμο της Πίζας (μαζί με το Βαπτιστήριο και τον Κεκληνίο και της Σιέννας.

Τα μεθυσμένα μυρμήγκια

Έβδ και μερικά χρόνια, η νήσος Γκρενάδα είχε πλημμυρίσει από μεγάλα και άσπρη μυρμήγκια, που προκαλούσαν φοβερές καταστροφές στις φυτείες του ζαχαροκάλαμου. Κατέβαιναν σε μαύροι χειμάρροι απ' τους γύρω λόφους και σκεπάζαν τις οδούς, τους δρόμους και τα μονοπάτια, σε ακτίνα πολλών χιλιομέτρων. Δεν καταφέρναν να ιονάκη τα ζαχαροκάλαμα, αλλά και τους ποτικούς και τα έρπια. 'Ακόμα και τα ποτάμια, όταν κατέβαιναν στο έδαφος για να ζητήσουν την τροφή τους... 'Ο νερό δε μπορούσε να σταματήσει. 'Όταν συναντούσαν στο δρόμο τους ένα ρυάκι, χιλιάδες απ' αυτά πέφτανε μέσα και πνιγνόνταν. Τα παιδιά τους σχημάτιζαν τότε ένα φράγμα, που συγκρατούσε το νερό, άσπου να προλάβουν τα υπόλοιπα μυρμήγκια να περάσουν με ασφάλεια από τη στενή γέφυρα στην αντίκρουση όχη.

Μα ούτε κι' η φωτιά τα άναχαίτιζε. Πέφτανε μέσα στις φλόγες, όλα μαζί, και τις σβόναγε, σπέρνοντας τις από το δαμάριο του αέρα.

Οι ιδιοκτήτες των φυτειών είχαν απελπισθεί κι' είχαν όρισει μία τεραστιά άμοιβή 20.000 λιρών για όποιον θα έπαιρνε μια αποτελεσματική μέθοδο εξόντωσης των μυρμηγκιών. Τη λύσι όμως έδωσε τελικά ένας κυκλώνας, που... ξεριζώσε τα ζαχαροκάλαμα και ξεσκέπασε τις μυρμηγκοφωλιές!

Η περίφημη μητρόπολις του Μιλάνου, αφιερωμένη στη γέννησι της Θεοτόκου.

κλιμένο πύργο), του Μονσαλέ στη Σικελία και της Σιέννας.

Η Λιμνοθάλασσα ΤΟΥ ΠΟΘΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛΑ

ΟΤΑΝ ο Ράφ Μπενενικτ ξανάνοιξε τα μάτια του, του φάνηκε πως έβλεπε όνειρο. Μια αξιολάτρευτη κοπέλλα με χειμαρρένια επιδερμίδα ήταν σκυμμένη από πάνω του. Τα μεγάλα μαύρα μάτια της σκόρπιζαν σπίθες και φλόγες. Γά μισάνοιχτα, φιλήδονα χείλη της προκαλούσαν φιλήματα. Το σώμα της, με αρμονικές στρογγυλότητες, σφιγμένο σε μία κοντή, μεταξωτή ρούπα, μοσχοβολούσε από εξωτικά άρωματά.

Η κοπέλλα αυτή αναγκάστηκε να ξεσφίξει μ' ένα μαχαίράκι τα δόντια του ναυαγισμένου, για να του δώσει να πιη λίγες σταγόνες ρουμι από ένα παγούρι. Έτσι μονάχα μπόρεσε να τον συνεφέρει.

Με θολά ακόμα μυαλά, ο Ράφ ξανάνοιξε τη δυσάρεστη περιπέτειά του: το ναυάγιο της γολέτας του, που έπεσε σε κυκλώνα, τις προσπάθειές του να μην πνιγί αποτάσσοντας ένα σανίδι, που του χορηγίμμε για σχεδία... Ύστερα, τακισμένος απ' την άπνευνη σμένη πάλι του με το θάνατο, έχασε τις αισθήσεις του...

Και τώρα, ξυπνούσε σ' έναν παραδεισιακό κόσμο...

Ευχαριστώ! ψιθύρισε.

Δεν αξίζει ο κόπος! αποκρίθηκε η άγνωστη, με νοητευτικό χαμόγελο. Έλατε μαζί μου...

Τον βοήθησε να σηκωθεί, τον έβαλε να καθήσει στην πιάρα της και άνοιξε άμεσως να λαιμήν μ' ένα πλατύ και κοντό κομπί.

Πώς με ανακάλυψες; τη ρώτησε με λίγο ο Ράφ.

Σήμερα το πρωί, ενώ έκανα τον τακτικό μου περίπατο στη λιμνοθάλασσα, είδα από μακριά κάτι να κολυμπά στην ανοιχτή θάλασσα. Η περιέργειά μ' έκανε να βγω κι' εγώ έξω. Κι' έτσι σάς περιμάζεψα ανασίστητο με μιά σανίδα στην άγκαλιά σας...

Σου χάρισά το ζώη μου! ψιθύρισε ο Ράφ, κυττάζοντας την άγνωστη με παρόξενη συνκίνηση. Πώς σε λένε;

Βάνα.

Τα μαργαριταρένια της δόντι λαμποκοπούσαν στον ήλιο. Γά χείλη της, ωριμοί καρποί, φαινότανε σά να διψούσανε φιλή.

Σε λίγο, πέρασαν τη λιμνοθάλασσα. Έναν άταρσχο καθρέφτη, που είχε το χρώμα της μέντας. — κι' έφτασαν σε υιών ήλιοφουνιμένη άμμουδιά.

Πού είμαστε τώρα; ρώτησε ο Ράφ, όταν βγήκαν έξω.

Στο νησί Μαϊρόκι, στην Πολυνησία, αποκρίθηκε η Βάνα. Ό! Είναι πολύ μικρό. Άδικο θα ψάξετε να το βρήτε στο γάστη.

Μιά μεγάλη καλύβα, γτισμένη με πηλό και καλάμια, ύψωνε την κωνική της στέγη, λίγο πιο πέρα, ανάμεσα σε υπαυτού και φοινικοειδή. Εκεί ωδήγησε η Βάνα τον ξένο. Τον έβαλε να περάσει σ' ένα ληθιγκ-ρούμ. Ένας ψηλός λευκός, με νκούρους κροτάφους, με αυστηρά και θλιμμένα να-ακτηριστικά, ήταν ξεπλωμένος σε μιά πολυθρόνα, και διάβαζε ένα βιβλίο. Σηκώθηκε άμεσως όταν είδε τη Β'να μ' έναν άγνωστο.

Ο κύριος του σπιτιού ο δόκτωρ Μάστερφελντ, είπε η Βάνα στο Ράφ.

Ύστερα, νόρισε στον οικοδεσπότη και προσέθεσε:

Βοήκα τον κύριο να πλέη ανασίστητο στη θάλασσα. Είναι ντυσμένος. Νόμισα πως έπορπε να τον βοηθήσω και να τον φέρω εδώ σ' ένα παυαυθί λίγο.

Έκανες πολύ καλά, Βάνα! είπε ο Μάστερφελντ με γλυκειά φωνή. Θά σε παρακαλέσω τώρα να είδοποιήσης τον υπού να υάς έτοιμάση κάτι να φάμε, και να στρώσω ένα κρεβάτι στο μικρό περίπατο.

Η Βάνα έφυγε, αφού έφοριζε μιά λοξή ματιά στο Ράφ. Μόλις ο οικοδεσπότης έμεινε μόνος με το φιλοξενοούμενό του, τον πλησίασε με το ναυόγελο στα χείλη και με άπλωμένο το γέλο:

Καλώς ωρίσατε σ'...

Μά δεν αποτελείετε τη φάρσα του. Στάθηκε άκίνητος, ναυαγισμένος. Ο Ράφ δεν του έδωσε το γέλο του. Απεναντίας, τον κύτταζε με λάμψη άνοιξης γάγας στα μάτια, σαν θηρίο που βρίσκει ξαφνικά υποστότα του ένα θύμα.

★

Ο υπάκουος Ράφ Μπενενικτ, είπε τέλος, με υπόκωφη φωνή.

ΈΕπ' ήνες τόσο νουίζω εδώ κι' εκεί σ' αυτήν την περιοχή του Ειρηνικού για να σε βρω. Μά το είχα π'ά-ε! πιά απόφασι πως δε θα σε ξετούπωνω πουθενά. Κι' έτρεπε να θαλασσοπνιγώ να δω το γάρο με τα μάτια μου... νιά να βρεθώ υποστότα σου...

Γιατί... ήθελες, τόσο πολύ, να με συναντήσης; ψιθύρισε ο Ράφ.

Γιατί... ήθελες, τόσο πολύ, να με συναντήσης; ψιθύρισε ο Ράφ.

Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

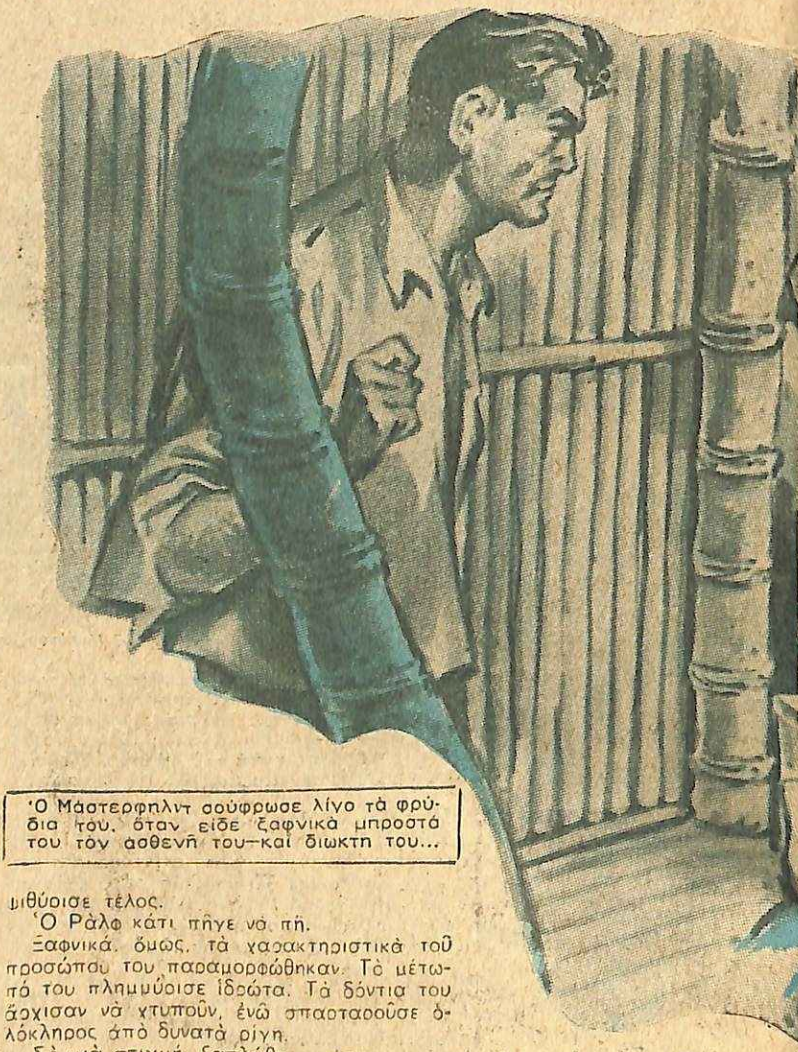
Το γιατί το ξέρεις πολύ καλά, δόκτωρ Μάστερφελντ! σφύ-ια πιο τσανικό τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

«Το μόνο που ήξερα νιά σένα είναι ότι κρυβόσουν σε κάποιο νησί του Ειρηνικού.

Ο γιατρός τον άκουε άκίνητος, με θολά μάτια, χαμογελώντας μελαγχολικά.

— Κοιτάς λίγο, Μπενενικτ, μά πετυχες εκείνο που ήθελες,

«Το μόνο που ήξερα νιά σένα είναι ότι κρυβόσουν σε κάποιο νησί του Ειρηνικού.

Ο γιατρός τον άκουε άκίνητος, με θολά μάτια, χαμογελώντας μελαγχολικά.

— Κοιτάς λίγο, Μπενενικτ, μά πετυχες εκείνο που ήθελες,

«Το μόνο που ήξερα νιά σένα είναι ότι κρυβόσουν σε κάποιο νησί του Ειρηνικού.

Ο γιατρός τον άκουε άκίνητος, με θολά μάτια, χαμογελώντας μελαγχολικά.

— Κοιτάς λίγο, Μπενενικτ, μά πετυχες εκείνο που ήθελες,

«Το μόνο που ήξερα νιά σένα είναι ότι κρυβόσουν σε κάποιο νησί του Ειρηνικού.

Ο γιατρός τον άκουε άκίνητος, με θολά μάτια, χαμογελώντας μελαγχολικά.

— Κοιτάς λίγο, Μπενενικτ, μά πετυχες εκείνο που ήθελες,

τραπέζακι την τσάντα του ξήναλε από μέσο υιά σύριγγα και υιά ένεσι, την έσπασε...

Στάθηκε λίγες στιγμές, αναποφάσιτος. Μά οι διαταγμοί του, δεν βάσταξαν πολύ. Γέμισε τη σύριγγα και νονάτισε δίπλα στο Ράφ.

Δε σε σηκώνει, βλέπω, το κλίμα, αγαπητέ φίλε! ψιθύρισε. Την άσπαξες για καλά την έλκυσία... Θά μπορούσα τώρα να σε ξεφορτωθώ. Δε μπορώ όμως να το κάνω! Για υιά άκούο φορά φάνηκες τυχερός!

Σήκωσε το άσχισμένο μανίκι του πουκάμισου του Ράφ και του έκανε υιά ένεσι στο άοιστερό υποστότα.

★

Εκα δόκκληρες υέρες, ο Ράφ πνιότανε στον πυρετό, κολυμπών-τας στον ιδρώτα, σε κατάστασι σχεδόν αναισθησίας.

Χαίρις, όμως, στις φροντίδες του γιατρού, έγινε καλά. Απο-τόν καιρό που κατέφυγε στο νησί Μαϊρόκι, — πέσαν δυό χρό-νια — ο Μάστερφελντ είχε μελετήσει καλά όλες τις τροπικές ά-ρώσθειες και, ιδίως, την έλκυσία. Είχε, μάλιστα, τελειοποιήσει υιά δική του θεραπευτική μέθοδο, εκμεταλλευόμενος την προσω-πική του πείρα και τις άδηνίες των άγνων που τον είχαν πάει από καλό υατί και του έμπιστευθηκαν όλες τις απόκρυφες συν-ταγές τους.

Η Βάνα σ' όλο το διάστημα της άρωσθείας του Ράφ, τον περιποιήθηκε και αυτή όσο μπορούσε, ύστερ' από θεομή παρ-ά-κλησι του γιατρού.

Και άδελφός σου αν ήταν, δε θ' άνησυχούσες τόσο νιά την υγεία του! του είπε κάποτε.

Από τη στιγμή που είναι άρωστος και έχει την άναγκη μου, είμαι υποχρεωμένος να τον περιποιούμαι σαν άδελφό μου! ά-ποκρίθηκε ο Μάστερφελντ.

Και γύρισε άλλού το κεφάλι του, σαν να μ'ην ήθελε να δ'η η Βάνα την έκφρασι που είχε ζωγ-αφιστή στο πρόσωπό του.

Την πρώτη μέρα που ο Ράφ σηκώθηκε από το κρεβάτι, και μπορούσε να περπατήσει π'άνε να συναντήσει το υιατόό στην κα-λύβα του.

Τον βρήκε στο ληθιγκ-ρούμ, ξεπλωμένο σε υιά πολυθρόνα, να διαβάει ένα βιβλίο. Η Βάνα καθότανε σ' ένα χαμηλό τρανί, λίγο πιο πέρα, κι' έπλεκε ένα καλάθι από λεπτά καλάμια. Του φάνηκε του Ράφ πιο άμορφη απ' ό,τι ήταν την πρώτη φορά που την είδε υποστότα του.

Ο Μάστερφελντ μάζεψε έλαφοά τα φουδια του όταν είδε ξα-φνικά υποστότα του τον άσθενή του — και δίκτη του. Ωστόσο, του έδειξε ένα κάθισμα και του είπε ή-μεα:

Μά ή εύγνωμοσύνη ήταν ένα αίσθημα που δε μπορούσε να βοή-θαι στην προσωμένη καρδιά του τυχοδιώκτη αυτού.

Θά σε πάω και θα σε πάω στο Σάν Φραντσίσκο, είπε με υπόκωφη φωνή, άποβεύοντας να κυττάει το υιατόό στα μάτια.

Για να με παραδώσης στην άστυνυρία; ρώτησε κατόπλη-κτος και με άγνία ο Μάστερφελντ. Έμεινε.

Με τα ποδά λόγια που του είχε π'η ο Ράφ, π'όιν πέση ά-ρωστος, κατάλαβε τις προαυτικές του προθέσεις. Διατηρούσε, όμως, την έλπίδα πως όσο άδίστακτος και αν φαινότανε ο τύπος αυτός, δε θα προαυτοποιούσε το σγέδιό του από εύγνωμοσύνη στην άνθρωπι που του έσωσε τη ζωή.

Μιά μονολεκτική άπάντησι το Μπενενικτ τον έπεισε ότι δεν έ-πορπε να περιμένη οίκτο από το κάθισμα αυτό:

— Ναι!

Τα μάτια του υιατοού θόλασαν έλαφοά.

Και νιά να είσπαξής, άναικά την άυριδή που ώρισαν τις πηνύτα γιλιάδες δολλάρια. Δεν είναι έτσι, ψιθύρισε είρωνικά.

Έτσι είναι! Βουχήθηκε — σούλιασε σχεδόν — ο Μπενενικτ. Έκανα τόσο έξοδο ώσπου να σε ξετούπωνω! Έμεινα υαρίς σέντε, και τώρα που σε βοήκα... δε θ' άφίσω, βέβαια, να υού φύγουν μερα από τα χέρια πηνύτα γιλιάδες δολλάρια... Έκτός αν... αν...

Δυστυχώς, τον δίκωμε ο υιατοός αντείνοντας π'η ήθελε να του π'η, δεν ένα να σου δώσω το ποσό αυτό, για να υού γαρίσης τη έλευθρία μου. Έμεινα απ' την Άμερική κληννημένος μονά-χα με λίγα ούρα και τ' άπαρασήτη έναλεια μου. Κατάλαβα πως αν έμεινα λίγο άκόμα στη θυλακή θ' α' έτσανε τα έλλάα...

Ετοιμώ δυνατά το μέτωπό του και συνέχισε:

Είμαι στη διάθεσί σου. Ύστερ' από έννις υέρες, θά περάσω από εδώ το καράβι άνεφοδιασμού του υησιού. Θά π'όινυμ' υαζί...

Η φωνή του έτορευε ενώ προσέθετε:

— Αν υως διατηρής άκόμα μέσο σου λίγη άνθρωπία, δε θα κάνες λόγιο νιά έλα αυτό στη Βάνα. Η νινάσκι μου δεν ξέρει τίποτα άκόμα...

Η νυνάσκι σου, φωνάζε, κατόπληκτος ο Ράφ.

Ναι! Η Βάνα είναι υύγινη σύλινγος μου. Μπε πάντωςέ ένας γάρος πάστορας, που μένει σ' ένα νεινιτικό νησί.

Στεφανώθηκε, λοιπόν, υιά μιγάδα.

Εδώ, ζούμε μακριά από την Άμερική, και τις τροπικές ου-λετικές πολήσεις της. Η Βάνα είναι νιά μέσο πολιτισμένη σύντο-φας. Η υιάς αυτή ένει πιο πολύ υυαλή και τισθημένα ζώητερα από πολλές κούκλες της πατρίδας μας.

Ναι, είναι πολύ δυο-ση! ψιθύρισε ο Ράφ.

Ο υιατοός γέμισε σινά-σινά την πίπα του.

Θά σου δώσω υιά συμβουλή! είπε άτάραχος. Άφες ήσυχη τη νυνάσκι μου... Διαφορετικά, εγώ που σε νλντώσω από του Χάρου το στόμα... δεν άγγυώμαι νιά τη ζωή σου!...

Με άπειλείς, δόκτωρ Μάστερφελντ; βουχήθηκε ο Ράφ.

Ίσα! αποκρίθηκε ο υιατοός ανάθοντας την πίπα του. Ο-πρωσδήποτε, σε πορείδοποιάα.

★

Ποσ' την άπειλητική πορείδοποίησι του υιατοού ο Ράφ Μπ-ενενικτ δε υπόρεσε ν' άντισταθ' στη θ'έληπτος της Βάνας.

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

— Σκόπευα να περάσω σε λίγο να σε δω... Χαίρουναι έπειδή ήνινες καλά πιο γοήγορα απ' ό,τι περίμενα.

Η Βάνα δεν είπε τίποτα. Έφοριζε υιά διαπεραστική ματιά στον ξένο, ύστερα υάζεσε το καλάμιο της κι' έφυγε με σκυμμένο κεφάλι.

Νόστιμη κοπέλλα! έιπε γελώντας άναίστητο ο Ράφ, που την έδυνε με τα βλεμμάτα του ενώ έκείνη άπνυακρινότανε.

Ο υιατοός έκανε υιά άόριστη κίνησι.

Δεν έχει τίποτα να π'όινυμ' ο Ράφ, πέφτοντας σ' ένα κάθισμα.

Τέτοιο πράγμα δε θα βοήε στο σπ'ίτι υου! άποκρίθηκε ο Μάστερφελντ, με παγερό τόνο.

Καίσι! Κατάλαβαίνω ότι πεντέξη π'όηθιο ούίσκι — γωρίς σόδα — θα με στύλωναν καλύτερα στα πόδια υου.

Λυπούμαι πολύ... μ' στο σημείο αυτό, τυλάνιστο ήεν στα-θηκε τυχερός! έιπε ο υιατοός με γλυκό ναυόγελο.

Όπωσδήποτε, είμαι υποχρεωμένος να σ' εύχαριστήσω έπει-δή υού έσωσε τη ζωή! νούλλισε ο Μπενενικτ, αλλάζοντας ά-πότομα ύφος.

Τη ζωή δε σου την έσωσα εγώ. Η Βάνα σε νλντώσε από βέβαιο θάνατο. Ένώ έκανα άπλάς το καθήκον υου, όταν άρωσθη-σες. Η έλκυσία δεν άστεινείται στα μέση αυτό.

Θά υποσούσης, υως, να με ξεφορτωθής, αφού ήξερες υιατί έψαгна τόσο καιρό να σε βρω. Θά σου ήταν εύκολο να υού κάνης υιά ένεσι σαν έκείνη... που σ' έστειλε στη θυλακή π'όιν από δύο υούνια...

Τ' όνομό π'όσωπο του υιατοού κοκκίνισε ξαφνικά.

Αυτό θα ήταν έγκλημα! έιπε με άλλανιμένη φωνή. Η άλλη, υως, ένεσι δεν ήταν έγκλημα! Απεναντίας, πιστεύω και σαν άν-θρωπος και σαν έπιστήμων, ότι η εύθανασία είναι πράξι εύερνε-σίας. Δεν είναι δολοφόνος έκείνος που νλντώνει με υιά ένεσι από φοβερούς πόνους κάποιον καταδικασμένο να πεθάνη άπωσδήποτε!

Αυτή είναι προσωπική σου νύνη! τον δίκωμε άπότομα ο Ράφ. Διεφώνησαν υως υαζί σου ο δικαστής που σ' έστειλε — με υενάλη έπίείκεια — δέκα χρόνια θυλακή και ο ίστοικός σύλλο-γος που δε δέινωσσε από μέλος του.

Δεν πρόκειται, βέβαια, να συζητήσω το θέμα αυτό υαζί σου! έιπε περφορνητικά ο Μάστερφελντ. Και τώρα που ήνινες κα-λά... που σ' έκανα καλά... τί ζήτεις από μένα;

Η άταραξία του κλόνισε νιά υιά σπινιλή το Ράφ. Άρχισε να τρώη το υύγιο του και να κυττάει το υιατόό με άμνηγνία. Στον άνθρωπο αυτό νοοστόυσε τη ζωή του. Ο Μάστερφελντ θα υπο-σούσε άξείολογα, — και γωρίς να έγη να δώση λόγο σε κανένα, — να άπαλλάγη απ' α'υ-άν όταν έκείνος, ήταν άναίσθητος από τον πυρετό...

Μά ή εύγνωμοσύνη ήταν ένα αίσθημα που δε μπορούσε να βοή-θαι στην προσωμένη καρδιά του τυχοδιώκτη αυτού.

Θά σε πάω και θα σε πάω στο Σάν Φραντσίσκο, είπε με υπόκωφη φωνή, άποβεύοντας να κυττάει το υιατόό στα μάτια.

Για να με παραδώσης στην άστυνυρία; ρώτησε κατόπλη-κτος και με άγνία ο Μάστερφελντ. Έμεινε.

Με τα ποδά λόγια που του είχε π'η ο Ράφ, π'όιν πέση ά-ρωστος, κατάλαβε τις προαυτικές του προθέσεις. Διατηρούσε, όμως, την έλπίδα πως όσο άδίστακτος και αν φαινότανε ο τύπος αυτός, δε θα προαυτοποιούσε το σγέδιό του από εύγνωμοσύνη στην άνθρωπι που του έσωσε τη ζωή.

Μιά μονολεκτική άπάντησι το Μπενενικτ τον έπεισε ότι δεν έ-πορπε να περιμένη οίκτο από το κάθισμα αυτό:

— Ναι!

Τα μάτια του υιατοού θόλασαν έλαφοά.

Και νιά να είσπαξής, άναικά την άυριδή που ώρισαν τις πηνύτα γιλιάδες δολλάρια. Δεν είναι έτσι, ψιθύρισε είρωνικά.

Έτσι είναι! Βουχήθηκε — σούλιασε σχεδόν — ο Μπενενικτ. Έκανα τόσο έξοδο ώσπου να σε ξετούπωνω! Έμεινα υαρίς σέντε, και τώρα που σε βοήκα... δε θ' άφίσω, βέβαια, να υού φύγουν μερα από τα χέρια πηνύτα γιλιάδες δολλάρια... Έκτός αν... αν...

Δυστυχώς, τον δίκωμε ο υιατοός αντείνοντας π'η ήθελε να του π'η, δεν ένα να σου δώσω το ποσό αυτό, για να υού γαρίσης τη έλευθρία μου. Έμεινα απ' την Άμερική κληννημένος μονά-χα με λίγα ούρα και τ' άπαρασήτη έναλεια μου. Κατάλαβα πως αν έμεινα λίγο άκόμα στη θυλακή θ' α' έτσανε τα έλλάα...

Ετοιμώ δυνατά το μέτωπό του και συνέχισε:

Είμαι στη διάθεσί σου. Ύστερ' από έννις υέρες, θά περάσω από εδώ το καράβι άνεφοδιασμού του υησιού. Θά π'όινυμ' υαζί...

Η φωνή του έτορευε ενώ προσέθετε:

— Αν υως διατηρής άκόμα μέσο σου λίγη άνθρωπία, δε θα κάνες λόγιο νιά έλα αυτό στη Βάνα. Η νινάσκι μου δεν ξέρει τίποτα άκόμα...

Η νυνάσκι σου, φωνάζε, κατόπληκτος ο Ράφ.

Ναι! Η Βάνα είναι υύγινη σύλινγος μου. Μπε πάντωςέ ένας γάρος πάστορας, που μένει σ' ένα νεινιτικό νησί.

Στεφανώθηκε, λοιπόν, υιά μιγάδα.

Εδώ, ζούμε μακριά από την Άμερική, και τις τροπικές ου-λετικές πολήσεις της. Η Βάνα είναι νιά μέσο πολιτισμένη σύντο-φας. Η υιάς αυτή ένει πιο πολύ υυαλή και τισθημένα ζώητερα από πολλές κούκλες της πατρίδας μας.

Ναι, είναι πολύ δυο-ση! ψιθύρισε ο Ράφ.

Ο υιατοός γέμισε σινά-σινά την πίπα του.

Θά σου δώσω υιά συμβουλή! είπε άτάραχος. Άφες ήσυχη τη νυνάσκι μου... Διαφορετικά, εγώ που σε νλντώσω από του Χάρου το στόμα... δεν άγγυώμαι νιά τη ζωή σου!...

Με άπειλείς, δόκτωρ Μάστερφελντ; βουχήθηκε ο Ράφ.

Ίσα! αποκρίθηκε ο υιατοός ανάθοντας την πίπα του. Ο-πρωσδήποτε, σε πορείδοποιάα.

★

Ποσ' την άπειλητική πορείδοποίησι του υιατοού ο Ράφ Μπ-ενενικτ δε υπόρεσε ν' άντισταθ' στη θ'έληπτος της Βάνας.

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

Ο Μάστερφελντ άπουσίαζε συχνά, πηγαίνοντας να έπισκε-φθ' τους άρωστους του. Κάπου εκατό ίθαγενείς παράδες έμειναν

37

Ο πρωταθλητής της τεμπελιάς Μορίς Μπελλότι.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΕΜΠΕΛΗΔΕΣ της Ιστορίας

Κι' ένας σύγχρονος πρωταθλητής της απραξίας, που δεν κινδυνεύει να συναντήσει τους δανειστές του!...

Ένας Γάλλος Ιταλικής καταγωγής, ονοματι Μορίς Μπελλότι, επιδιώκει εδώ και μερικούς μήνες να καταρρίψει ένα παράξενο ρεκόρ: εκείνο της απόλυτης τεμπελιάς. Παρ' όλο που είναι υγιέστατος στο σώμα και στο νου, έχει πέσει από καιρό στο κρεβάτι και δεν έννοει να σηκωθεί απ' αυτό. Ίσχυρίζεται πως αισθάνεται τον έαυτο του τρισευτυχισμένο —πρό παντός γιατί έτσι δεν κινδυνεύει να συναντήσει, στο δρόμο τους δανειστές του— κι' υπολογίζει να μείνει ξεπληρωμένος τρία χρόνια.

Η ιδέα να επιδοθώ σ' αυτό τὸ... σπόρ, τὸ ἤρθε μιά μέρα, πὺν διάβα στὴν ἐφημερίδα πὺς ἕνας Ἀμερικανὸς, κάποιος βιομηχανὸς ὀνόματι Ντάνιελ Σμιθσὸν ἀπὸ τὴ Βοστώνη, εἶχε γίνεϊ διάσημος ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἀποφάσισε νὰ μὴ ἐναγκαλισθῇ στὴ ζωὴ του. Ὁ Σμιθσὸν παρήγγειλε τὴς δουλειῆς του κι' ἀποσύρθηκε σὲ μιά βίλλα του, ὅπου, καθὼς ἠλῶσε, δὲν ἐπρόκειτο πιά νὰ κἀν τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ τρώῃ καὶ νὰ κοιμάται. Κι', ὅταν οἱ δημοσιογράφοι πῆγαν νὰ τοῦ πάρουν συνέντευξιν, τοὺς εἶπε:

— Δὲ θὰ σὰς πῶ πολλὰ λόγια, γιὰ νὰ μὴ κουρασθῶ. Σὰς βεβαιῶνω, κύριοι, ἀπὸ τὴν πείρα μου, πὺς ἡ τεμπελιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία, πὺν ὑπάρχει στὸν κόσμῳ.

Ὡστόσο, τὸ ἀπόφθεγμα αὐτὸ τοῦ Ντάνιελ Σμιθσὸν δὲν εἶναι ἀπόλυτα δικό του. Κάτι περίπου τὸ ἴδιο εἶπε προηγουμένως ἕνας ἄλλος ὀνομαστὸς Ἀμερικανὸς, ὁ μυθιστοριογράφος Ἐρνεστ Χέμινγκγουεϊ, πὺν παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχει γράψει χιλιάδες σελίδες, εἶναι διάσημος τεμπέλης. Μιά μέρα, πῆγε νὰ τὸν βρῇ ὁ ἐκδότης του καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐχεις τόσον καιρὸ νὰ μοῦ στείλῃς κανένα κειμήλιο σου βιβλίου νὰ τὸ ἐκδώσω. Τι συμβαίνει;

Κι' ὁ Χέμινγκγουεϊ τοῦ ἀπάντησε: — Συμβαίνει, ἀπολύτως, ὅτι δὲ γράφω. Τὸ νὰ μὴ κἀν τίποτα, ἔχω ἀνακαλύψει πὺς εἶναι τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα, πὺν μπορεῖ νὰ πετύχῃ ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ παράξενον εἶναι, ὅτι ἡ περίπτωσις αὐτὴ τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως, δὲν εἶναι καθόλου ἡ μοναδική. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἄνθρωπους, πὺν διακρίθηκαν στὴν πολιτική, στὸν πόλεμῳ, στὴς τέχνες καὶ στὰ γράμματα, τόσο σὲ παλιότερες ἐποχές ὥς καὶ στὴ δική μας, ἀγαποῦσαν πολὺ τὴν τεμπελιά καὶ δὲν ἔχα-

ναν τὴς εὐκαιρίες νὰ παραδίνωνται σ' αὐτή.

Ὁ μουσικοσυνθέτης Ροσσίνι, λόγου χάρι, συνήθιζε νὰ γράφῃ τὴς ὀπερές του σὲ κρεβάτι. Μιά μέρα, καθὼς ἔγραφε τὴς νότες μιάς ἀριῆς τοῦ «Κουρέα τῆς Σεβίλλης», τοῦ ἔπεσαν μερικά φύλλα σὲ πᾶνωμα. Ὁ Ροσσίνι τότε ἔκανε ἕνα γρήγορο ὑπολογισμό: Θὰ τὸ κόστισε μεγαλύτερο κόπο νὰ ξαναγράψῃ ἐκεῖνο τὸ κομμάτι ἢ νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ νὰ μαζέψῃ τὰ σκορπισμένα φύλλα; Βοήκε, λοιπὸν, πὺς θὰ κουραζόταν πιο πολὺ, ἂν κατέβαινε ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Κι' ἔτσι ξανάγραψε, φυσικὰ ἀσκέτᾳ διαφορετικὴ αὐτὴ τὴ φορὰ, τὴν ἀριᾶ. Κι' ἄφησε τὴ σπιτονοικοκυρά του, πὺν μῆκε ὕστερα ἀπὸ λίγο μὲ τὴ σκούπα σὲ χέρι, νὰ πετάξῃ στὰ σκουπίδια τὰ πεσμένα φύλλα, χωρὶς νὰ τῆς πῇ τίποτα.

Γιὰ τὸν ἴδιον μουσικὸ ἀναφέρεται καὶ τὸ ἔξης νόστιμο: Ἐπειδὴ ἀνέβαλλε διαρκῶς νὰ γράψῃ τὴν ὀπερὰ «Γουλιέλμος Τέλλος», πὺν τοῦ εἶχαν παραγγεῖλει, ἕνας δημοσιογράφος τῆς ἐποχῆς δημοσίεψε κάποιον σχετικὸν ἀρθρο, ὅπου ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔγραφε: «Πληροφορηθῆκαμε πὺς σὲ ἔθνικὸ πάρκο τῆς Ρώμης φυετῆκε χτὲς μιά ὀδύ. Τὸ δέντρο αὐτὸ εἶναι προωρισμένον νὰ παραγάγῃ τὸ ξύλο, πὺν θὰ χρειαστῇ, γιὰ νὰ φτιάξουν ἕνα πιάνο. Τὸ πιάνο θὰ δωρηθῇ στὸν Ροσσίνι, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποίῃ, ὅταν θ' ἀρχίσῃ καμμιὰ φορὰ νὰ συνθέτῃ τὴν ὀπερὰ πὺν ὑποσχέθηκε».

Ἄλλος διάσημος τεμπέλης ἦταν κι' ὁ συνθέτης Λεονκαβάλλο, πὺν κοιμόταν διαρκῶς καὶ τὸν σῆκωναν οἱ φίλοι του μὲ τὸ ζῆρι. Ἄν δὲν ὑπῆρχαν αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, ἴσως ὁ κόσμος νὰ μὴ ἄκουγε ποτὲ τοὺς ὑπέροχους «Παλιάτσους», τὴν περίφημη ὀπερὰ τοῦ Λεονκαβάλλο.

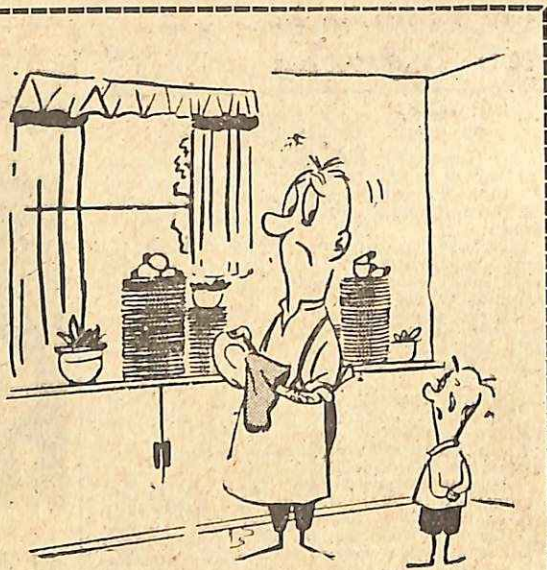
Ἀλλὰ ἂς ἐρθομε στὴς μέρες μας. Ποίος θὰ πίστευε πὺς ὁ Τσῶρτσιλ εἶναι τεμπέλης; Κανείς, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι γνωστὸς ὡς πολιτικὸς, συγγραφεὺς, ζωγράφος κλπ. Κι' ὁμως ὁ Τσῶρτσιλ ἀρνεῖται νὰ περνοῦν μέρες, χωρὶς νὰ κἀν ἀπολύτως τίποτα. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι δὲν ἀνέχεσται νὰ βλέπῃ τοὺς ἄλλους νὰ τὸν μιμοῦνται. Μιά μέρα, ἕνας νεαρὸς γραμματέας του παρουσιάστηκε μπροστὰ τοῦ ἀξέχριστος.

— Νέε μου, τοῦ εἶπε ὁ Τσῶρτσιλ, ὁ Θεὸς σ' ἔκαμε ὁμορφῶ. Ὁ πατέρας σου σ' ἔκαμε πλούσιον. Ὁ βασιλισσὰ σ' ἔκαμε βαρὺνον. Ἡ γυναίκα σου σ' ἔκαμε εὐτυχισμένον. Ἐγὼ σ' ἔκαμᾳ γραμματέας μου. Κάνε, λοιπὸν, κι' ἐσύ κάτι γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου. Λόγου χάρι, νὰ ξυρίζεσαι!...

Ὁ πιὸ τραγικὸς τεμπέλης, ὁμως, τῆς ἐποχῆς μας ἦταν ἕνας ἄλλος πολιτικὸς, Ἀνατολῆτης αὐτὸς. Πρόκειται γιὰ τὸ γνωστὸ Μωσαντέκ, πὺν ἦταν πρωθυπουργὸς τῆς Περσίας ἔδῳ καὶ λίγα χρόνια. Ὁ Μωσαντέκ δούλευε σὲ κρεβάτι, διευθύνοντας τὸ κράτος, πὺν ἐκεῖ τὴς ὑποθέσεις τοῦ κράτους. Ὅταν ἔκανε ἕνα ἐπίσημον ταξίδι στὴν Ἀμερική, παρουσιαζόταν σὲ κοινὸν σχεδὸν πάντα ἀνακαθισμένος σ' ἕνα εἰδικὸ φορεῖο. Κι' ὅταν ἔπεσε ἀπὸ τὴν ἐξουσία καὶ πέρασε ἀπὸ δικὴν, δὲ χρησιμοποίησε τὸ ἐδῶλιο, ἀλλὰ δικαστικὴ πάλι καθισμένης ἡ ἑαπλωμένος σ' ἐκεῖνο τὸ φορεῖο.

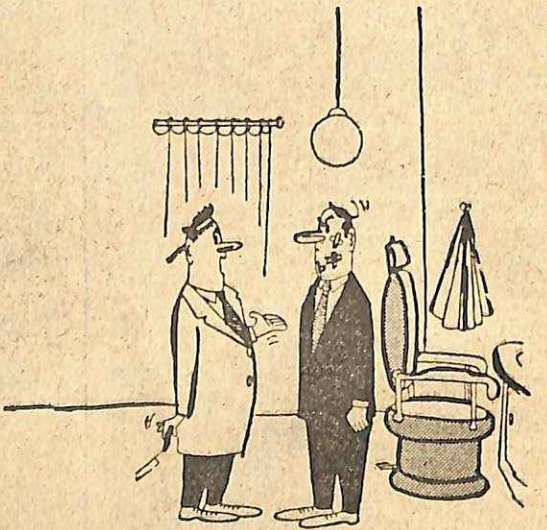
Ἐνας Γάλλος δημοσιογράφος θέλησε ν' ἀνακαλύψῃ τὸν πραγματικὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ ἀδικοῦ ἑαπλωματος. Ὑποκρίθηκε, λοιπὸν, ὅτι ἦταν διάσημος γιατρός καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Μωσαντέκ τὴν ἀδεια νὰ τὸν ἐξετάσῃ. Ἐκείνος τότε διέταξε νὰ τοὺς ἀφήσουν μόνους κι' εἶπε στὸν ψευτογιατρό:

— Εἶμαι πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία μου. Ἡ ἀρρώστεια, πὺν ἔχω, εἶναι ἡ τεμπελιά. Μὴ τὸ πῆτε σὲ κανένα. Ζηλεύω τὸν ποταμὸ μας τὸν Λάρ, πὺν ἔχει τὴν εὐτυχία νὰ μὴ βγαίνει ποτὲ ἀπὸ τὴν... κοίτη του.

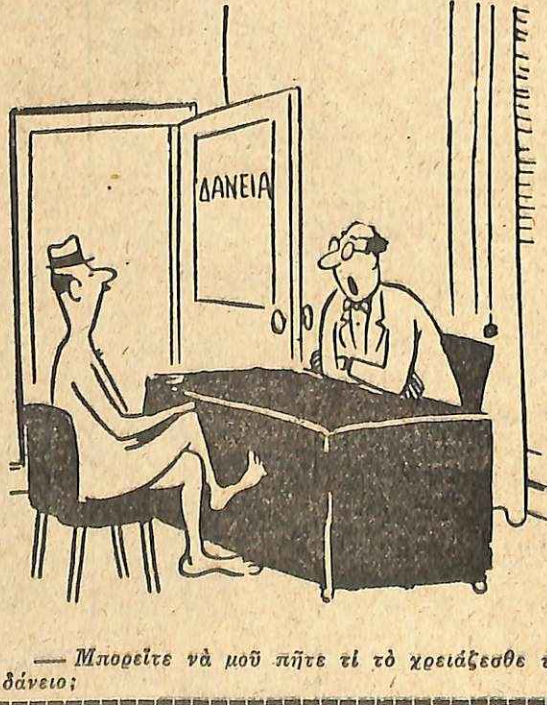

ΑΠΟΡΙΑ

— Τί ἐννοοῦσε, μπαμπά, ὁ δάσκαλος ὅταν ἔλεγε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ ἀνώτερο ἀπὸ τὰ ζῶα;

— Ἐπτά τὸ ξύρισμα καὶ τρεῖς τὸ λευκοπλάστ, δέκα δραχμές, κύριε!

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τί τὸ χρειάζεσθε τὸ δάνειο;

Ζῶα ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τὸ λιοντάρι κι' ὁ δούλος

Α ἦταν ἀσυγχώρητο ἂν, γράφοντας κανεὶς γιὰ τὰ ἱστορικὰ ζῶα, παρέλειπε νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸ λιοντάρι τοῦ Ἀνδροκλή. Γιὰ τὴν ἱστορία αὐτὴ ἔχουν γραφθῇ ἕνα σωρὸ πράγματα καὶ λίγοι ἀσφαλῶς θάναϊ ἐκεῖνοι πὺν δὲν τὴν γνωρίζουν. Μὰ δὲν ἔχει σημασία. Ὁ Ἀππῶν ὁ Πλιντοίνκος, πὺν ἔγραφε πρῶτος γιὰ τὸ περίφημον λιοντάρι, λέει τὸς «οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ διαβάσουν συχνὰ τὸ ἀπίστευτον αὐτὸ περιστατικὸ γιὰ νὰ θυμούνται τί σημαίνει εὐγνωμοσύνη». Καὶ συμπληρώνει: «Οἱ συνάνθρωποι μας ξεχνοῦν σχεδὸν πάντοτε. Ἐνα ἀγρίμῳ ὁμως ἐδεῖξε τὰ ὠριότερα αἰσθήματα, ἀπέναντι σ' αὐτὸν πὺν κάποτε τὸ βόηθησε, γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τοὺς φριχτοὺς πόνους τοῦ ποδίου του...».

Ἄς πάρουμε ὁμως τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά. Ἦταν ἡ ἐποχὴ πὺν τὴς ἀπέραντης περιοχῆς τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, τὴς διοικοῦσαν οἱ ἀνθύπατοι, πὺν εἶχαν ἀπεριόριστᾳ ἐξουσία πᾶνω στοὺς ὑπηκόους τους. Ἐνας ἀπ' αὐτούς, ὁ ἀνθύπατος τῆς Ἀφρικῆς Ὀνώριος Γαλδαῖος, πὺν φημιζόταν γιὰ τὴν ἀκληρότητά του, εἶχε πολυαριθμοὺς δούλους, πὺν τοὺς βασάνιζε μὲ τὸ χειρότερο τρόπο. Τοῦ Γαλδαῖου τοῦ ἀσέσε νὰ βερῇ κάτω ἀπὸ τὴς πατούσες τοὺς ἄνθρωπους πὺν τὸν ὑπηρετοῦσαν κι' ὕστερα τοὺς ἀνάγκαζε νὰ τρέχουν πᾶνω σὲ μετὰ ἀντικείμενα. Ὅσοι δὲν μποροῦσαν πιά νὰ προχωρήσουν κι' ἔφεταν, πρόσταζε νὰ τοὺς ρίξουν στὰ θύρια ἢ στὴν ἐκπύρᾳ. Ἀνάμεσα στοὺς δούλους τοῦ ὁ Γαλδαῖος εἶχε κι' ἕνα νεαρὸ Ἕλληνα, πὺν ἦταν ἀπὸ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια κι' εἶχε εὐγενικὸ παρουσαστικόν. Τὸν Ἀνδροκλή.

Ἦταν μόλις εἴκοσι χρόνων καὶ ὑπηρετοῦσε στὴν ἑπαυλὶ τοῦ ἀνθύπατου, πὺν κατοικοῦσε ἐκεῖ μὲ τὴν πεντάμορφη ἀνεμιά του Ὀνωρία. Ὁ Ἀνδροκλῆς τὴν κρυφοκίταζε. Ἀλλὰ κι' ἡ νεὰ δὲν πῆγαινε πίσω. Ἐτοῖ ἕνα ἀνοσιγνώστῳ πρῶτ, καθὼς ἡ ἀρχοντοπούλα ἔκανε τὸν περίπατό της στὸν ἀπέραντον κήπο, ὁ Ἕλληνας βῆκε μπροστὰ της. Μὲ βαρὺ χτυποκάρδι ἔκοψε τότε πλάι τοῦ ἕνα τριαντάφυλλο καὶ τῆς τῶδεσε, χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξι. Ὡστερα ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ. Ἡ Ὀνωρία ὁμως τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

— Δὲ φαίνεσαι γιὰ δούλος, τοῦ εἶπε μὲ τὴ γλυκεῖα τῆς φωνή. Πῶς βρέθηκες ἐδῶ;

— Πιάστηκε ἀχμᾶλως στὸν πόλεμῳ. Ὁ θεὸς σου μὲ πῆρε κοντὰ του γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετῶ.

— Θὰ μποροῦσε ἀσφαλῶς νὰ δραπέτευσε καὶ νὰ ξεναγυρίσῃς στὴν πατρίδα σου. Γιὰτί δὲν τὸ κάνεις;

— Ὁ νεαρὸς δούλος τὴν κίταζε στὰ μάτια.

— Κάποτε τὸ εἶχα ἀποφασίσει, ἀπάντησε μὲ κάποιο ὁσταγμό. Ἀλλὰ ἔδωκε ὁμοῦ γνώμᾳ ἀπὸ τότε πὺν σὲ εἶδες. Σ' ὑγχοῦσε τὸ θάρρος μου! Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶσαι σὰν τοὺς ἄλλους. Ἡ καλὴ σὺν σου εἶναι ἐλγασμένη στὸν ὑπέρχον πρόσωπό σου.

Κάτι ἔβλεπε νὰ πῇ ἡ νεὰ, ὁμως δὲν πρόλαβε. Πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ κήπου πρόσελε ὁ θεὸς της, πὺν εἶχε παρακολουθεῖ τὴν σκηνήν κι' ἄκουσε τὰ λόγια τῆς ἀνεμιάς του καὶ τοῦ δούλου. Ἀμέσως πρόσταζε νὰ κλείσουν τὸν Ἀνδροκλή στὴν πιὸ βαθεῖα φυλακὴ τῆς ἐπαρχίας. Ὁ Ἕλληνας ὁμως κατῳρθῶσε νὰ δραπέτευσῃ ἀπὸ κεί μεσὰ, νὰ βῇ ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ. Κανείς δὲν εἶχε ἀντιληφθῇ ἀκόμη τὴν ἀποδράσιν σου. Κανείς, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ὀνωρία, πὺν εἶχε πληρώσει μερικὸς ἄνθρωπος γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸν Ἀνδροκλή. Τὸ παλληκάρι, ἐλεύθερο πιά, προχωροῦσε διαρκῶς. Πρὸτοῦ ἡμερωσῇ, ἔπρεπε νὰ βρισκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτείαν. Ἄν τὸν ξαναπᾶναι, ἦξερε ποῖα θάταν ἡ καταδίκη του: Θὰ τὸν σταυρώσαν πᾶνω στὰ τεῖχη τῆς πόλεως καὶ θὰ τὸν ἀφῆσαν ἐκεῖ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ δίψα, τὸν ἥλιο καὶ τὸν πόνον.

Ὁρες ὁλόκληρες περπατοῦσε. Τὰ πόδια του, καταπληγμένα, ἀφῆσαν τὰ ματωμένα τους ἀχνάρια πᾶνω στὴς πέτρες πὺν πατοῦσε. Μὰ δὲν ἔλεγε νὰ σταματήσῃ. Ὁ ἥλιος, ὁ φοβερὸς ἀφρικανικὸς ἥλιος πὺν εἶχε βῇ στὸ μεταῦ, τὸν περπολοῦσε. Πουθενὰ δὲν ἔβλεπε σκιά. Σάφην ὁμως, τὸ θαμπωμένον τὸν βλέμμα ἀντίκρουσε, σὲ μικρὴ ὀδοστῆ, τὴν εἰσοδὸ μιάς σπηλιάς. Ἀποκωμῶνος χάθηκε μεσὰ καὶ ἔαπλωσε πᾶνω στὸ δροσερὸ χῶμα. Ποση ὥρᾳ ἔμεινε ἐκεῖ; Οὔτε κι' ὁ ἴδιος δὲν ἦξερε. Ἐπὶ τέλος, ἀποφάσισε νὰ σηκωθῇ. Ἦταν ἐλπίδα μήπως βρῇ νερό. Ἀλλὰ δὲν πρόλαβε νὰ κἀν οὐτ' ἕνα βήμα. Ἐνας φοβερὸς βρυχηθὸς ἀντήχησε πολὺ κοντὰ πρὸς αὐτόν. Ἐνα βῆμα ἔπρεπε νὰ περπατοῦσε. Ἀνδροκλῆς εἶδε ἕνα τεράστιον λιοντάρι, νὰ τὸν πλησιάζῃ καταλάσε ὅτι τὸ παλληκάρι κάρωσε ἀπὸ τὸν τρόπο του. Γρήγορα ὁμως καταλάσε ὅτι ὁ βρυχηθὸς ἐκεῖνος δὲν προερχόταν οὔτε ἀπὸ θυμὸ, οὔτε ἀπὸ πείνα. Τὸ λιοντάρι πόνανε καὶ βογγοῦσε. Εἶχε ἔαπλωσε μπροστὰ του καὶ σὰν ἄνθρωπος πὺν ὑποφέρει, τοῦδεῖνε τὸ πληγωμένον τὸ πόδι.

Ὁ Ἀνδροκλῆς ρίγησε ὁλόκληρος. Γιὰτί μονομιάς κατάλασε ὅτι τὸ πόδι τοῦ ἔπρεπε νὰ βοηθήσει. Ἀποφασιστικὰ τότε ἐκύβησε πᾶνω του καὶ πῆρε τὸ πληγωμένον τὸ πόδι, στὰ φοβισμένα του χέρια. Ἐνα μεγάλο καὶ χοντρὸ ἀγκάθι, σὰν κορφί, εἶχε χωρῇ στὸ πόδι του, ἀπ' ὅπου ἔτρεχε τρεχέλι τὸ πηχτὸ αἷμα. Διχῶς νὰ σκερτῇ τίποτ' ἄλλο, ὁ Ἀνδροκλῆς τρεχέλι τὸ πηχτὸ αἷμα. Διχῶς νὰ σκερτῇ τίποτ' ἄλλο, ὁ Ἀνδροκλῆς τρεχέλι τὸ πηχτὸ αἷμα. Διχῶς νὰ σκερτῇ τίποτ' ἄλλο, ὁ Ἀνδροκλῆς τρεχέλι τὸ πηχτὸ αἷμα. Διχῶς νὰ σκερτῇ τίποτ' ἄλλο, ὁ Ἀνδροκλῆς τρεχέλι τὸ πηχτὸ αἷμα.

Ἀφοῦ τὸ ἔπλενε καλά, μάζεψε λίγα μωσκλά ἀπὸ τὰ τοιχώματα τῆς σπηλιάς, τᾶβαλε πᾶνω στὴν πληγὴ καὶ τὴν ἔδεσε, σκίζοντας ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χιτῶνα του. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ λιοντάρι, μ' ὁ-

λους τοὺς φριχτοὺς πόνους τοῦ καθόταν ἥσυχο καὶ δεχόταν ὅλες τὴς φροντίδες τοῦ ἀνθρώπου.

— Καὶ τώρα εἶσαι ἐτοιμῳ, τοῦ εἶπε ὁ Ἀνδροκλῆς χαϊδεύοντας τὴ καίτη του. Φύγε, γιὰ νὰ φύγῃ κι' ἐγὼ...

Τὸ θῆριο ὁμως, ἀποκαμωμένο ἀπὸ τὴν κόπωση, ἔπλωσε τὸ βαρὺ του κεφάλι πᾶνω στὰ πόδια τοῦ Ἀνδροκλή, ἔκλεισε τὰ μάτια του κι' ἀποκοιμήθηκε. Ὁ Ἕλληνας αἰσθανόταν νὰ τὸν περιλοῦζῃ κορὸς ἰδρώτας. Γιὰτί σκεφτόταν πὺς τώρα πὺν εἶχε γίνεϊ καλά, θὰ ὑπνοῦσε πεινασμένον. Κι' ὠστόσο δὲν τολμοῦσε νὰ μετακινήθῃ. Ὡσποῦ σιγὰ - σιγὰ τὸν πῆρε κι' αὐτὸν ὁ ὕπνος. Ὅταν ἔγρηψε, εἶχε ἡμερωσῇ. Ἐνοῶσε τότε ἕνα παράξενο χάδι στὰ χέρια του. Ἀνασηκώθηκε λίγο καὶ κίταξε: Ἦταν τὸ λιοντάρι πὺν τὸν ἔβλεπε, σὰν νᾶθελε μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ τοῦ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του.

Ὁ Ἀνδροκλῆς χαμογέλασε καὶ τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα. Ἡ ψυχὴ του πλημυρίσε ἀπὸ ἕνα αἶσθημα, πὺν δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Ἀποφάσισε ὠστόσο νὰ μείνῃ κρυμμένος σ' ἐκεῖνὴ τὴ σπηλιά ἀφοῦ, ὅπως κατάλασε, δὲ διέτρεχε κανένα κίνδυνον πιά ἀπὸ τὸ θῆριο. Τὸ πρόβλημα ἦταν τώρα ἡ τροφή. Ὅπως εἶδειναι τὰ πράγματα, στὴν περιοχὴ δὲν ὑπῆρχαν καρποφόρα δέντρα. Πῶς θὰ γέμισε τὸ στομάχι του; Ἀλλὰ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ, ἐνῷ κίταζε γύρω του τὴν ἀπέραντὴν ἐρημίαν, εἶδε ἔσφιγνον τὸν τεράστιον φίλο του, νὰ βγαίνει κουτσαινώντας ἔξω.

— Ὡστε φεύγεις; τὸν ρώτησε μὲ κάποια λύπη ὁ Ἀνδροκλῆς.

Ἐνοῶσε ἕνα κόμπο στὸ λαμπρὸ γιὰτί ἔφερε πιά πὺς δὲν εἶχε ἐλπίδα. Ἦταν καταδικασμένος νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα. Ἐμείνε στὴ θέσι του βουβὸς κι' ἀπογοητευμένος, περμινώντας τὸ θάνατον. Δὲν πέρασε ὁμως πολλὰ ὥρα, ὅταν εἶδε τὸ λιοντάρι νὰ ἐπιστρέφῃ. Στὰ δόντια του κούτῳσε μιά σκοτωμένη ἀντιλόπη, πὺν πῆγε καὶ τὴν ἀπόθεσε στὰ πόδια του. Μονομιάς ὁ Ἀνδροκλῆς κατάλασε καὶ τὰ μάτια του πλημυρίσαν ἀπὸ δάκρυα. Εἶχε βρῇ ἕνα φίλο, ἕναν πιστὸ σύντροφο, στὴν ἐρημίαν ἐκεῖνῃ, μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄνθρωπους τοῦ τόσο τὸν βασάνισαν.

Μόλις ἡμερωσῇ, ἔβαλε ἕνα κομμάτι ἀντιλόπης πᾶνω σὲ μιά πλατεῖα πέτρα πὺν τὴν ζεματοῦσε ὁ ἥλιος καὶ τ' ἄφησε ἐκεῖ ἀφωκτῇ ὥρα. Ἦταν ἕνα φαγητὸ βασιλικὸ γι' αὐτὸν πὺν, σὰν σκλάβος τοῦ ἀνθύπατου Γαλδαῖου, δὲν ἔτρωγε παρὰ ἕνα κομμάτι ξερό ψωμί. Ὁ Ἕλληνας ἐνοῶσε εὐτυχισμένον τὸν ἑαυτὸ του. Γιὰτί εἶναι ἀληθινὴ εὐτυχία νὰ αἰσθάνεσαι σιτὰ σου τὴν παρουσία ἑνὸς πραγματικοῦ φίλου. Καὶ ἡ φίλια αὐτὴ, ἀνάμεσα σὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ θῆριο, κράτησε κάπου τρία χρόνια. Ὡσποῦ ἕνα βράδυ, ἔφυγε τὸ λιοντάρι γιὰ νὰ πάῃ νὰ κυνηγήσῃ καὶ δὲν ξαναγύρισε. Ὁ δούλος, πὺν μάταια τὸν περιμένε, βῆκε ἀπὸ τὸν κρυφώνα του κι' ἐσχίσε νὰ τὸ ἀναζητᾷ κλαίγοντας στὴς ἐρημίες. Πέρασε ἔτσι ἕνας μήνας. Κι' ἀέσφα μιά νύχτα, ἔπεσε σὲ μιά ἐνέδρα Ρωμαίων στρατιωτῶν.

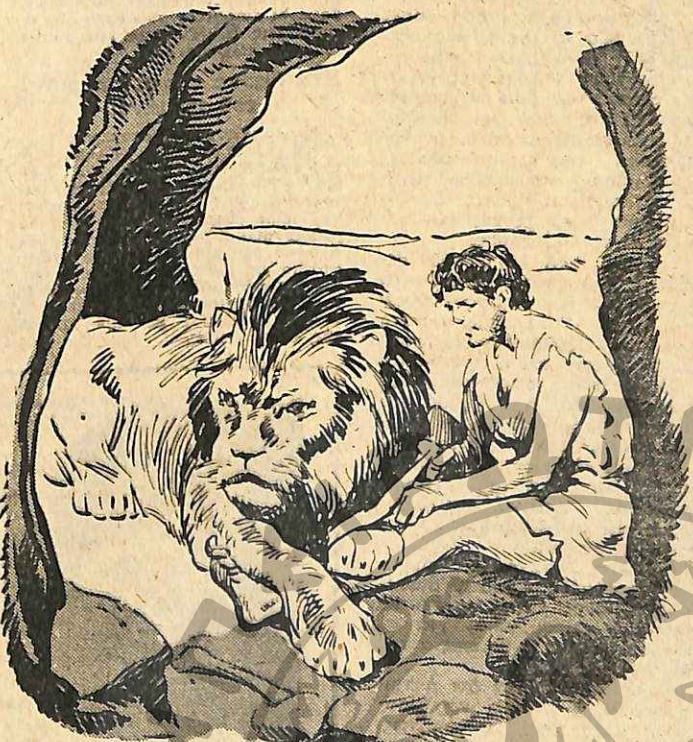
— Δὲν εἶσαι σὺ ὁ Ἀνδροκλῆς; τὸν ρώτησαν. Αὐτὸς πὺν δραπέτευσε ἀπὸ τῆ φυλακῇ;

— Ὁ Ἕλληνας χαμῶλεσε τὸ κεφάλι γυρῶν ν' ἀπαντήσῃ. Ἀμέσως τότε τὸν ἔδεσαν γέρα καὶ τὸν ὠδήγησαν σὸν κύριο του. Ἐκεῖ ὁ σκλάβος πληροφορήθηκε πὺς ἡ ἀγαπημένη του Ὀνωρία εἶχε πεθάνει. Τώρα πῆς δὲν τὸν ἐνοιάζε γιὰ τίποτα. Κι' ὅταν ὁ Γαλδαῖος τοῦ εἶπε ὅτι θὰ τὸν ἐστῆενε στὴ Ρώμῃ μὲ ἄλλους καταδικωμένους σκῆκους ἀδικοφῶς τοῦς ὥρους του. Ὅταν ἔφτασαν στὴν αἰχμᾶ πόλιν ἔκλεισαν τοὺς σκλάβους στὴς ὑπογῆς φυλακές τοῦ Ἱπποδρόμου. Στ' ἀνῆλγαν ἐκεῖνα ὀπλοεῖα, ἐρχοῖνταν συνήθως αὐτοῖς, πὺν ἐπρόκειτο νὰ ἀγωνιστοῦν μὲ τὰ θῆρια, θέαμα πὺν ἔτρεπε τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνῃ τοὺς Ρωμαίους. Πραγματικὰ, μιά μέρα ἀγιοτήτης, ὅπλασαν καμμιὰ εἰκοσάρια καταδικωμένους μὲ ἀσπίδες καὶ κονταν ὑποχρεωμένοι νὰ παλέψουν μὲ τὰ πεινασμένα θῆρια.

Ἀνάμεσα στοὺς σκλάβους πὺν θ' ἀγωνίζονταν ἦταν κι' ὁ Ἀνδροκλῆς. Ἄλλ' ὅπως εἶπαμε, τὸ παλληκάρι ἀπογοητευμένο ἀπὸ τὸ θάνατον τῆς ἀγαπημένης του κι' ἀπὸ τὴ σκληρὴν του μοῖρα, πέταξε μακριὰ τὰ ὅπλα του καὶ σταθήκε στὴ μέση τοῦ στίβου μὲ σταυρωμένα χεῖρα, περμινώντας μὲ ἡρεμία νὰ πεθάνῃ. Οἱ θεατὲς ἀρχίαν νὰ οὐρλιάζουν. Πᾶρε τὴν ἀσπίδα! Μὲ ποῖα δικαίωμα ἕνας καταδικωμένος θὰ μᾶς στερήσῃ, τὸ θέαμα πὺν μᾶς προσφέρει ὁ αὐτοκράτορ; Εἶσαι δειλὸς! Στρανὴκα ὁμως, οἱ φωνῆς κι' οἱ ἀσπασμοὶ κόπασαν ἀπότομα. Ἐνα τεράστιον λιοντάρι, μὲ ὀρθωμένη τὴ χαιτῇ του, προχωροῦσε μουγκίζοντας βαθεῖα καὶ ποταπεινά πρὸς τὸ μέρος τοῦ δούλου. Ἦταν ἕτοιμο νὰ τὸν καταπορεύσῃ. Ἀλλὰ τότε συνέβη κατὰ τὸ καταπληκτικόν: Τὸ ἀγριεμένο θῆριο σταθήκε μιά στιγμὴ ἀκίνητο, ὥσπως τὸν περῆσαν μπρὸς του, γλῶφοντας τὸν ἀέρα καὶ ἀπότομα πῆγε καὶ ἔαπλωσε τελευταίως, πὺν ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸν παλιὸ φίλο. Ἐνοῶσε πᾶνω του, ἀγκάλασε τὸ λαμπρὸν καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ μὲ συγκίνησι.

— Χάρη ἀκούσθηκαν τότε ἀπὸ παντοῦ μυριοποιοὶ κραυγές. Χάρη νὰ νῶμα νὰ βγάλουν ἀπὸ τὸ στίβον τὸν Ἀνδροκλή. Περιεργὸς ὠστόσο λείπει κοντὰ τοῦ γιὰ νὰ τὸ πῇ. Ὁ Ἕλληνας ἀφηγήθηκε τότε τὴν δραματικὴν τὴν ἱστορία. Κι' ὁ αὐτοκράτορ ὄχι μόνον τὸν ἐλευθέρωσε καὶ τοῦ χάρισε τὸ λιοντάρι, ἀλλὰ τὸν ἔκανε κι' ἀξιωματικὸ τῆς προσωπικῆς του φρουρᾳς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΑΝΟΣ

Ὁ Ἀνδροκλῆς ἔδεσε τὴν πληγὴν, σκίζοντας ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χιτῶνα του.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ή γέννα τής Φατμέ

ΚΑΠΟΤΕ ο Χότζας βρέθηκε στην ανάγκη να φωνάξει σπίτι του ένα γιατρό για τον πατέρα του, που ήταν άρρωστος βαριά. — Μα τον Άλλαν, δε μ' άρεσουν αυτοί οι τσαρλατάνοι! Μ' άρεσεν δὲν τοῦ ἔκαναν καλό τόσο βοτάνια, ἀς φωνάξουμε κι' ένα γιατρό... εἶπε στους δικούς του, γιὰ νὰ τοὺς πηγαίνει.

— Ἀλλά, παρ' ὅλο πὺλ ἐφοδεύτηκαν γιὰ νὰ φέρουν τὸν καλύτερο, ὁ πατέρας τοῦ Ναστραδὶν ξεψύχησε πάνω στὰ χεριά τοῦ γιατροῦ κι' ἀπὸ τότε ὁ Χότζας ὀρκίστηκε νὰ μὴν ἐναντιώσῃ ἄλλον σπῆτι τοῦ.

— Τόσα χρόνια καλά ἤμαστε χωρὶς αὐτοὺς. Καὶ τότε καὶ τώρα οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν τὸ ἴδιο, μὲ τὴ διαφορά πὺλ τὰ παλιά χρόνια πεθαίνανε τῶμα, ἐνῶ σήμερὰ, μὲ τοὺς γιατροὺς, πρέπει νὰ πληρώσῃ κι' ἀπὸ πάνω!... ἔλεγε καὶ ἐξανάλεγε, ἔξω φρενῶν ὁ Χότζας.

Μὰ, σὰν παντρεύτηκε κάποτε κι' ἡ γυναίκα τοῦ κοιλοπονοῦσε, ὁ Ναστραδὶν ἀναγκάστηκε νὰ πατήσῃ τὸν ὄρκο τοῦ καὶ νὰ καλέσῃ ξανά γιατρό.

— Μεγάλαι θεομπαίχτες οἱ γιατροί!...

Ἡ Φατμέ θὰ ἔχῃ δύσκολη γέννα, ὅπως φαίνεται, καὶ δὲ μπορεῖς νὰ ἐμπιστευσεῖς σ' αὐτὲς τὶς χανούμ, ποὺ κάνουν τὴ μαμὴ!... ἔλεγε γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τοὺς φίλους του.

Ἔτσι, μιὰ νύχτα, πὺλ ἡ Φατμέ ἦταν ἔτοιμη νὰ γεννήσῃ πια καὶ ὑπόφερε τρομερά, ὁ Ναστραδὶν ἔτρεξε στὴν Προύσα, γιὰ νὰ φέρῃ ἕνα γιατρό.

— Ἐλα, ἐφέντημ! νὰ μοῦ ἐξεγενήσῃς τὴ γυναίκα κι' ὅσους παράδες θέλεις, θὰ τοὺς ἔχῃς!... τοῦ εἶπε ὁ Χότζας.

Κι' ὁ γιατρός, ἄλλο πὺλ δὲν ἤθελε, πήρε τὰ ἐργαλεῖα τοῦ καὶ ξεκίνησε πάνω στὸ γαϊδούρι, γιὰ τὸ χωριό, ἐνῶ ὁ Ναστραδὶν ἀκούλουσε μὲ τὰ πόδια.

«Ὅποτε σὸν ἴδιο πὺλ πασὰ δὲ θάκανα τέτοιο κατήρι. Νὰ τὸν βάλῃς πάνω στὸ γαϊδάρὸ μου καὶ ν' ἀκολουθῇ πὺλ ἐγώ!... Ἀλλά τί νὰ κάνῃς, κοτῆμ γέννα εἰν' αὐτή!...», ἔλεγε ἀπὸ μέσα τοῦ ὁ Χότζας.

Ἐπὶ τέλος, φτάσανε στὸ κονάκι τοῦ κι' ὁ γιατρός ζήτησε ἀμέσως φῶς, γιὰ νὰ ἐξεγενήσῃ τὴ Φατμέ.

— Ἐχω ἕνα κερί, γιατρέ μου... Σοῦ κάνει; ρώτησε ὁ Χότζας, πὺλ τάχε χάσει.

— Καλὸ εἶναι κι' αὐτό! Ἀναμὲ το, λοιπόν, καὶ κράτα το, γιὰ νὰ κάνῃς τὴ δουλειά μου!... ἀποκρίθηκε ὁ γιατρός.

Κι' ἔβγαλε τὰ ἐργαλεῖα τοῦ.

Ὁ Ναστραδὶν ἄναψε τὸ κερί, τὸ πήρε τρέμοντας καὶ στάθηκε ὀπίσθι στὸν γιατρό.

Εὐτυχῶς τὰ πράγματα πῆγαν καλὰ, καὶ τὸ παιδί, ἕνα ἀγοράκι πολὺ γκιουζέ, ἦρθε στὸν κοσμο. Ὁ Χότζας πῆγε νὰ τρελλάσῃ ἀπ' τὴ χαρὰ τοῦ καὶ δὲν ἤξερε τί ἔλεγε.

Μὰ ὁ γιατρός τὸν σταμάτησε καὶ τοῦπε: — Μιὰ στιγμή, κράτα καλά τὸ κερί, γιατί μοῦ φαίνεται πὺλ δὲν τελειώσαμε!...

— Δηλαδή; ἀπόρησε ὁ Χότζας.

— Νὰ, ἔρχεται ἡ σειρά ἑνὸς κοριτσιοῦ!... ἀποκρίθηκε ὁ γιατρός.

Ὁ Ναστραδὶν τότε ἔμπηξε τὶς φωνές: — Πέκ ἔ! Ἀλλά!... Δοξασμένο τ' ὄνομά σου! Ἕνας γυιὸς καὶ μιὰ κορη!... Τί ἄλλο ἦ-θελα...

Μὰ ὁ γιατρός δὲν τὸν ἄφησε πάλι νὰ χαρῇ γιὰ πολὺ.

Σταμάτησε καὶ κράτα καλά τὸ κερί, γιατί μοῦ φαίνεται πὺλ θάχουμε συνέχεια!...

— Δηλαδή, γιατρέ μου; ρώτησε χλωμιάζοντας ὁ Ναστραδὶν.

— Νὰ... καὶ μιὰ δεύτερη κορη!... ἀποκρίθηκε τώρα ὁ γιατρός!

Ὁ Ναστραδὶν, σοσιασμένος, ἔχει χάσει τὸν ἐνθουσιασμό του.

— Τὸ παράκανες, μαρὲ γυναίκα!... Πῶς θὰ μεγαλώσουμε ἕνα σοῦρμιο παιδί!... μολογούσε στενωχωρημένος.

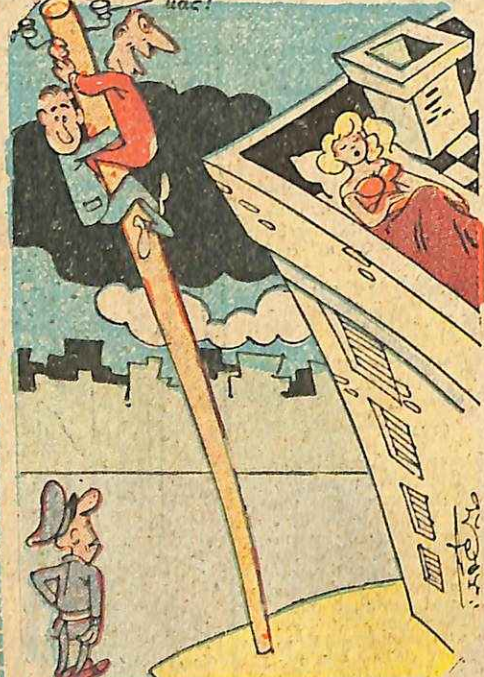
Ἀλλ' ὁ γιατρός, γελώντας, τοῦπε σὲ λίγο: — Τὸ νοῦ σου, μὴ σβύσῃς τὸ κερί, γιατί μπορεῖ νὰ μὴ τελειώσουμε ἀκόμα...

Ἐντροπὸς ὅμως ὁ Ναστραδὶν ὑπὸστὰ στὴν πιθανότητα ν' ἀποκτήσῃ καὶ τέταρτο παιδί, δὲν κρατήθηκε πὺλ κι' ἔβγαλε τὶς φωνές: — Μοῦ φαίνεται πὺλ θὰ σβύσῃ τὸ κερί, κορ-γιατρέ, κι' ἂς λὲς τοῦ λόγου σου!... Νομῶ πὺλ τὰ τραβᾷ τὸ φῶς καὶ βγαίνουν ἔτσι συνέχεια!...

Καὶ, φωνάζοντας ἀπότομα, ἔσβυσε τὸ κερί.

— Μὴν κοροῖεσαι ἄδικα, Γιάννη! Ἡ μαμὰ θὰ μείνῃ δυὸ μῆνες ἀκόμη μαζί μας!

— Τὰ καλῶδια φτιάχνουμε, κύρ ἀ-στυφύλαξ!... (Τοῦ Ἀρχέλαου)

— Μὲ τὰ λεφτὰ πὺλ διαθέτετε, κύριε, μπορεῖτε νὰ δῆτε τὴ Σαβὰν στὸν... κινηματογράφο!...

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Ἡ περιβολή

Μάλιστα, κύριε Λεωνίδα, τὸ παραδέχομαι. Σοῦ εἶπα νάρθῃς σήμερὰ νὰ πάμε σὲ κείνο τὸ πρόσωπο νὰ σὲ συστήσω καὶ νὰ συνηγορήσω γιὰ τὴν ὑπόθεσί σου. Ἐκὰνα τὸ λάθος, γιατί μὲ βόηκες σὲ μιὰ στιγμή μπόσικο, νὰ σοῦ τὸ ὑποσχέθῃ. Ἐκὰνα τὸ λάθος ν' ἀναλάβῃ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἕνα συνάνθρωπό μου, παρὰ τὰς ἀρχὰς μου, γιατί ὅσες φορές διέπραξα αὐτὴ τὴν ἀνοησία, μετελῶσα πικρῶς. Ἀλλὰ σοῦ ἔδωσα τὸ λόγο μου, ὀφείλω νὰ τὸν κρατήσω. Καὶ βλέπεις ὅτι εἶμαι ἐν τάξει στὸ ραντεβού μου καὶ π: ὡς μάλιστα. Καὶ μοῦ ἐοχεσται. Καὶ μοῦ ἐφανίζεσαι σὲ μιὰ κατάστασι ἀπεριγρόπτου φρίκης.

Πῶς; Τί ἐνωῶ; Τὴν περιβολή σου, κύριε Λεωνίδα. Μοῦ ἐμφανίζεσαι μ' ἕνα τσαλακωμένο παλιοπαντελόνι, ἕνα κοντομάνικο πουκάμισο καὶ μάλιστα ξεκουμπῶτο, ὥστε νὰ φαίνεται τὸ δασύλλιον τοῦ στήθους σου καὶ, ἀντὶ υποδημάτων, ἕνα ζευγάρι πέδιλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξέχουν κατὶ δάχτυλα φοδερὰ καὶ ἀπάισια τὴν θῆαν. Καὶ μ' αὐτὴ τὴ στολὴ τοῦ ἀλήτου, ἔρχεσαι μὲ τὴν ἀξίωσι νὰ σὲ παρουσιάσω σ' ἕνα πρόσωπο ἀξιόσεβαστο, νὰ σὲ συστήσω γιὰ φίλο μου καὶ νὰ μιλήσω γιὰ σένα. Μὰ δὲ μοῦ λὲς, ἀνθρώπε μου, καλὰ δὲν ἔχεις στοιχειώδη ἀντίληψιν αἰσθητικῆς καὶ καθωσπρεπισμοῦ. Ἀλλὰ ἕνα δρόμι νιονιό, δὲν ἔχεις μεσὰ σ' αὐτὴ τὴν τεράστια κεφάλαι;

Τί γνώμη περιμένεις νὰ σχηματίσῃ γιὰ σένα ὁ ἄνθρωπος ὅταν σὲ ἴδῃ σὲ τέτοιο χάλι καὶ, πρὸ παντός, γιὰ μένα πὺλ ἀναλαμβάνω ὅχι νὰ συστήσω, ἀλλὰ νὰ συμπαθίσω μαζί σου;

Τί εἶπες; Ντύθηκες ἐλαφρὰ λόγω τῆς ζέσσης; Μωρὲ τί μοῦ λὲς! Μόνο ἐσὺ ζεσταίνεσαι; Τὸ ἴδιο καὶ περισσότερο ζεσταίνονται κι' ἐγώ, ἀλλὰ καὶ τὸ κοστούμι μου φορῶ καὶ τὸ κολλάρο μου καὶ τὴ γραβάτα μου καὶ τὸ καπέλλο μου. Διότι σέβομαι τὸν ἑαυτό μου καθὼς κι' ἐκείνους τοὺς ὁποίους συναναστρέφομαι.

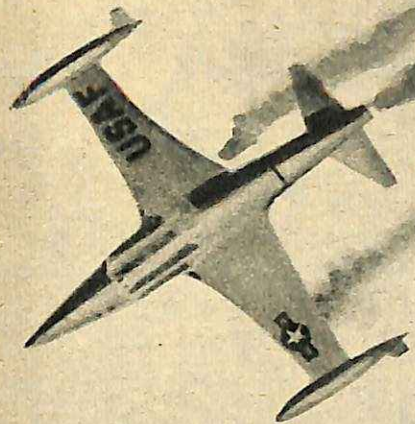
Ὅριστε μας! Τὸ ρίξαμε τώρα στὴ ζέση καὶ τῆς ἀναθέτουμε νὰ δικαιολογήσῃ καθε ἀθλιότητά μας.

Ἄν σὲ πειράξῃ ἡ ζέση, βάλε μιὰ κλεμψία καὶ ρυμολύσου στὰ δάση, ἢ κλείσου στὸ σπίτι σου. Ἀλλὰ ὅταν βγαίνῃς στὴν κοινωνία καὶ ἀπαιτεῖς νὰ σὲ λένε «κύριο» καὶ νὰ σοῦ δίνουν σημασία καὶ, πρὸ παντός, ὅταν πρόκειται νὰ παρουσιαστής σ' ἕνα ἀγνωστο πρόσωπο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο μάλιστα περιμένεις μιὰ ἐξυπηρετήσι, ὀφείλεις νὰ ἐμφανίζεσαι εὐπρεπῶς. Μετὰ κολλάρου, γραβάτας καὶ γυαλισμένων υποδημάτων. Ὅχι μὲ κοντομάνικο, παλιοπαντελόνι καὶ ἔξω οἱ δαχτύλες καὶ τὸ δασύτριχον στήθος.

Καὶ δὲν πρόκειται μόνον περὶ τοῦ προσώπου, στὸ ὁποῖον θὰ σὲ παρουσιάσω, ἢ μᾶλλον θὰ σὲ παρουσιάξω. Π: ὀκεῖται καὶ περὶ ἐμοῦ. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐμφανιστῶ δίπλα σου, νὰ συζητῶ μαζί σου καὶ νὰ φαίνομαι στὰ μάτια τοῦ κόσμου ὅτι τυγχάνω γνωστός σου; Τί ἰδέα θὰ σχηματίσῃ γιὰ μένα ὁ πρότερος τυχὸν ἄνθρωπος; Ὅα μὲ ἐλεεινολογήσῃ! Τὰ καταλαβαίνεις αὐτὰ πὺλ σοῦ λέω, κύριε Λεωνίδα, ἢ ὄχι; Τί εἶπες; Εἶμαι παράξενος; Τότε αἶε στὸ διάβολο. Καὶ ἄκου δῶ. Ἀλλῃ φορὰ, ἂν δὲν εἶσαι εὐπρεπῶς ντυμένος, μὴν τολμήσῃς ὄχι νὰ καθίσῃς κοντά μου, ὄχι νὰ μοῦ μιλήσῃς, ἀλλὰ οὔτε νὰ μὲ γαιρετίσῃς ἐκ τοῦ μακρόθεν. Ἀεῖντε, λοιπόν. Στρίβε καὶ κάνε πὺλ δὲ μὲ ξέρεις οὐρακοτάγκο!

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

«Η εκδίκησι του πιλότου»

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ
ΔΙΗΓΗΜΑ

ΕΛΟΝΙΚΑ, ο Λαβιεβίλ σπρώχθηκε όρθιος και άρχισε να περιφέρεται στην τραπεζαρία, σαν θηρίο στο κλουβί του. Σε μια στιγμή, κοντοστάθηκε και αναποδογύρισε με μια κλωτσιά ένα μικρό πραπεζάκι, θλασπιμώντας υπόκειψα.

Η θεία Βιργινία έτρεμε δολοκλήρη στην πολυθρόνα της, χωρίς να σκεφτεί να βγάλει το καπέλλο της. Κρατούσε ακόμα τη μικρή βαλίτσα της. Μόλις είχε έρθει από το χωριό της, το Φρασιινό, για να περάσει μια βδομάδα στο Παρίσι μαζί με τον άνεψιό της και τη γυναίκα του, τη Λιζέτ.

—Μά... η Λιζέτ έφυγε πριν από τρεις μέρες για να νάρθη να σέ βρή! τράυλσε ο Λαβιεβίλ... Άρα, μου είπε ψέματα, η έλεεινή! Θα είναι τώρα με κανένα φίλο της!...

—Μήπως έπαθε κανένα ατύχημα; ψιθύρισε η θεία Βιργινία, όταν συνήρθε από την πρώτη της κατάπληξη. Δεν πρέπει να βρίζεις άμεσως το κακό με το νου σου... Πολλές φορές...

—Άδικα προσπαθείς να τη δικαιολογήσεις! τη διέκοψε απότομα ο άνεψιός της. Τό καλύτερο που έχεις να κάνεις, είναι να βουλώσεις το στόμα σου! Δεν εκπέμπεται σε σένα, πού σε ζέρω για σοδαρή, να θέλεις να σκεπάζεις τις ντροπές μιας παλιογυναικίας!...

Η θεία Βιργινία έβγαλε ένα μαντίλι από την τσέπη της και σκούπισε τα μάτια της.

—Θέε μου! είπε χαμηλόφωνα. Τι ήταν νάρθη στο Παρίσι! Δεν έδοξα καλύτερα το πόδι μου!...

—Καλύτερα που έγινε αυτό για να μάθω, επί τέλους, με ποιόν έχω να κάνω! συνέχισε ο Λαβιεβίλ, σφίγγοντας τις γραβιές του. Η Λιζέτ... που την αγαπούσα πιο πολύ κι' από τη ζωή μου... που γινόμενοι θυσία γι' αυτήν!... με άπατά! Θα μετανιώσω, όμως, πικρά γι' αυτό που έκανα! Θα τη σκοτώσω... και θα σκοτώσω και το φίλο της... γιατί θα μάθω ποιος είναι αυτός!

Πέρασε ένας μήνας και η Λιζέτ εξακολουθούσε να μένει μαζί με τον άντρα της, ζωντανή, υγιεινή, δολοκλήρη. Κατάρσωση, με τη διαβολική εξυπνάδα της, να βγει από μια δύσκολη θέση, χωρίς να ματώσει ούτε η μύτη της. Τον καιρό που ήταν μαγεμένη σ' ένα μεγάλο παρισινό οίκο μόδας, είχε μάθει από τις πελάτισσες — γυναίκες του ήμισυοίμου ή κυρίες του αιώνα — να μην απογοητεύεται — τι πρέπει να κάνει μια απόγονος της Εδώς για να καθυστερήσει τον πιο εξάλλο και μαινόμενο σύζυγο.

—Ναι, όμολογώ ότι έφυγα με κάποιον! είπε με δάκρυα μετανοίας στον άντρα της όταν ξαναγύρισε στη συζυγική στέγη, ύστερ' από μια βδομάδα απουσίας. Μα όσο άπιστο και αν σου φανή αυτό, σου όρκίζομαι ότι σου έμεινα πιστή!... Έκανα την πρέλτσα να φύγω με κάποιον που νόμιζα ότι τον αγαπά, μα δε βρήκα τη δύναμη να σου κάνω άπιστίες!... Η ανανηψία σου με κυνηγούσε νύχτα και μέρα!... Συγχώρεσε μια πρέλτσα, όχι, όμως, και άπιστοίλη!

Και ο Λαβιεβίλ την πίστεψε και τη συγχώρεσε. Ήταν κοινός ο άνθρωπος αυτός, ένας από τους καλύτερους πιλότους της γαλλικής πολιτικής αεροπορίας, που τον θαύμαζαν όλοι για την φυσική του δύναμη, το θάρρος και τη λογική του. «Οχι, βέβαια! Ήταν, απλούστατα, ξευτευμένος.

Λάτρευε τη γυναίκα του. Η ευτυχία της ήταν ο μοναδικός σκοπός της ζωής του. Τό πάθος των τύφλων, σε βαθμό που να μην μπορεί να δει τα έλαμπώματα της... Η σκέψη ότι θα ήταν δυνατό να τη χάσει, του έφερνε πρέλτσα. Όταν λοιπόν εκείνη ξαναγύρισε κοντά του, ύστερ' από μια μικρή απουσία, και τον διεβεβαίωσε ότι «δεν έγινε τίποτα» από διάστημα αυτό, εκείνος της άνοιξε άμεσως την αγκαλιά του, χωρίς να ζητήσει περισσότερες εξηγήσεις.

—Την καυμένη τη Λιζέτ! του έλεγε και η θεία Βιργινία, που είχε παρατηρήσει την παραμονή της στο Παρίσι. Την είχες παρρηγήσει!...

Ενας μονάχα είχε διαφορετική γνώμη για την κυρία Λαβιεβίλ. Και αυτός ήταν ο θρενέ, νεαρός πιλότος, ο καλύτερος φίλος του Λαβιεβίλ, δικό του δημιουργήμα, για την ακρίβεια.

—Απορώ, του είπε μια μέρα, πώς εσύ, με όλη σου την εξυπνάδα, αφήνεις τη γυναίκα αυτή να σ' απατά παντοφάκη στη μύτη σου! Τι την κρατάς ακόμα κοντά σου και δεν την διώχνεις να πάρει μιάν άλλη! Με τη θέσι και με την αξία που έχεις, μπορείς να βρεις την καλύτερη κοπέλλα του κόσμου!

—Αν ο Λαβιεβίλ δεν συμπαθούσε εξαιρετικά τον θρενέ και δεν ήταν βέβαιος για τη φιλία του, θα του έπαζε τό μυστήρι, για να μάθαι άλλη φορά να εκφράζεται με μεγαλύτερο σεβασμό για τη γυναίκα του. Άντι, όμως, να θυμώσει μαζί του, άναστικώς με αδιαφορία τους άμους του.

Πέρασε ακόμα μια βδομάδα.

—Ενα μεσημέρι, η θεία Βιργινία είδε πόν άνεψιό της να παρουνιάζεται από έξωκό του σπιτί, — κοντά στο αεροδρόμιο του Ορλύ — με όλη πρέλτσα.

—Τι συμβαίνει; τον ρώτησε με πρόμο. Έπαθε τίποτα η Λιζέτ; —Οχι! αποκρίθηκε ο Λαβιεβίλ, γελώντας μανιακά. Μά, κάποιος άλλος θα πάθη κάτι, που δε θα τό ξαναπαθή!

—Δεν καταλαβαίνω τίποτα!...

—Πού να καταλάβεις! φώναζε ο πιλότος. Αυτό που έγινε είναι κάτι που δεν τό χωράει ούτε τό δικό μου τό μυαλό. Άκόμα δε μπορώ να τό πιστέψω!...

—Μά, τι έγινε; ξαναρώτησε η θεία Βιργινία.

—Ο θρενέ... ο θρενέ, που τον θεωρούσα για τον πιο τίμιο άνθρωπο του κόσμου, που τον υποστήριζα τόσο πολύ!... είναι φίλος της Λιζέτ από καιρό τώρα!

—Πώς τόμαθες αυτό; ψιθύρισε η θεία. Μήπως...

—Τό έμαθα θετικά! την διέκοψε απότομα ο πιλότος.

τος. Δέ μου μένει πιά καμιά αμφιβολία. Μου τ' όμολόγησε η ίδια η Λιζέτ!... Τη βρήκα στο σπιτί μιας φίλης της!...

—Θέε μου! φώναζε η γριά.

—Και όταν ο θρενέ μαζί την κακολογούσε και με συμβούλευε να τη χωρίσω, τό έκανε, συνεννοημένος μαζί της, για να την πάρη αυτός!... Την αγαπά σαν τρελλός, ο ότιμος!...

—Τι θα γίνει τώρα; τράυλσε η θεία Βιργινία, που έδλεπε ήδη τη Λιζέτ να κολυμπά στο αίμα της.

—Θά σου πώ σε λίγο! αποκρίθηκε ο Λαβιεβίλ, μορφάζοντας άπαισιο.

Βγήκε παραπατώντας άπ' τό σπιτί, πύθισε στο μικρό του αυτοκίνητο και ξεκίνησε άμέσως.

Γύρισε ύστερ' από δυό ώρες.

—Από πού έρχεσαι; τον ρώτησε η θεία Βιργινία, περιμένοντας ν' άκούση κάτι τρομερό.

—Από τό αεροδρόμιο! αποκρίθηκε κείνος, χαμογελώντας αινιγματικά, με ύφος ευχαριστημένου ανθρώπου. Είχα κάποιον δουλειά εκεί. Ύστερα, πέρασα από τό σπιτί που μένει η Λιζέτ. Μου είπες πώς είναι αδιάθετη και θάρθη σε λίγο.

—Τά φτιάξαμε, λοιπόν; ψιθύρισε χαρούμενη η θεία.

—Ναι!... Ήταν έτοιμη να φύγη με τον θρενέ!... Μά, την τελευταία στιγμή μετανόησε, όπως μου είπες και η ίδια όταν με είδε ζαφνικά μπροστά της!... Ά! είμαι βέβαιος πώς τη φορά αυτή δε μου δέει ψέματα!...

Τά μάτια του βουρκώσανε!...

—Θά ήταν τρομερό για μένα, αν την έχανα! πρόσθεσε. Καταλαβαίνω πώς δε θά μπορούσα να ζήσω! Την αγαπά τόσο πολύ.

—Δόξα σοι ο θεός που ήρθαν έτσι τά πράγματα! ψιθύρισε η θεία.

Μιά άπορία, όμως, τη βασάνιζε ακόμα.

—Και τι άπέγινε με τον θρενέ; —Τό πρόσωπο του πιλότου άλλαξε άμέσως έκφραση. Τά χαρακτηριστικά του, που τό είχε άπαλυνει μία τρυφερή αγκνήνη, πρξερμορφώσαν και πάλι από νευρικές συσπάσεις. Τά μάτια του έλαμψαν σαν τρελλού.

Η θεία Βιργινία τον είδε και φοβήθηκε.

Ο Λαβιεβίλ έσκυψε και της είπες κάτι στ' αυτί, λαχανιάζοντας με κομμένα λόγια. Φαινότανε σαν να είχε πυρετό και παραμιλούσε.

—Μπόρεσε και τό έκανε αυτό; τράυλσε η γερόντισσα.

—Ναι! Τού άδωσε η τιμωρία αυτή! Πριν από μία ώρα, ο θρενέ έφυγε από τό Ορλύ!... Κάνει τώρα μόνος τον δοκιμαστική πτήσι μ' ένα καινούργιο αεροπλάνο, για την Άμερική!... Πού να ζέρη ότι, πριν από λίγη ώρα, χωρίς να με όφ κανείς, μπήκα στο αεροπλάνο και χάλασα μία μηχανή του!...

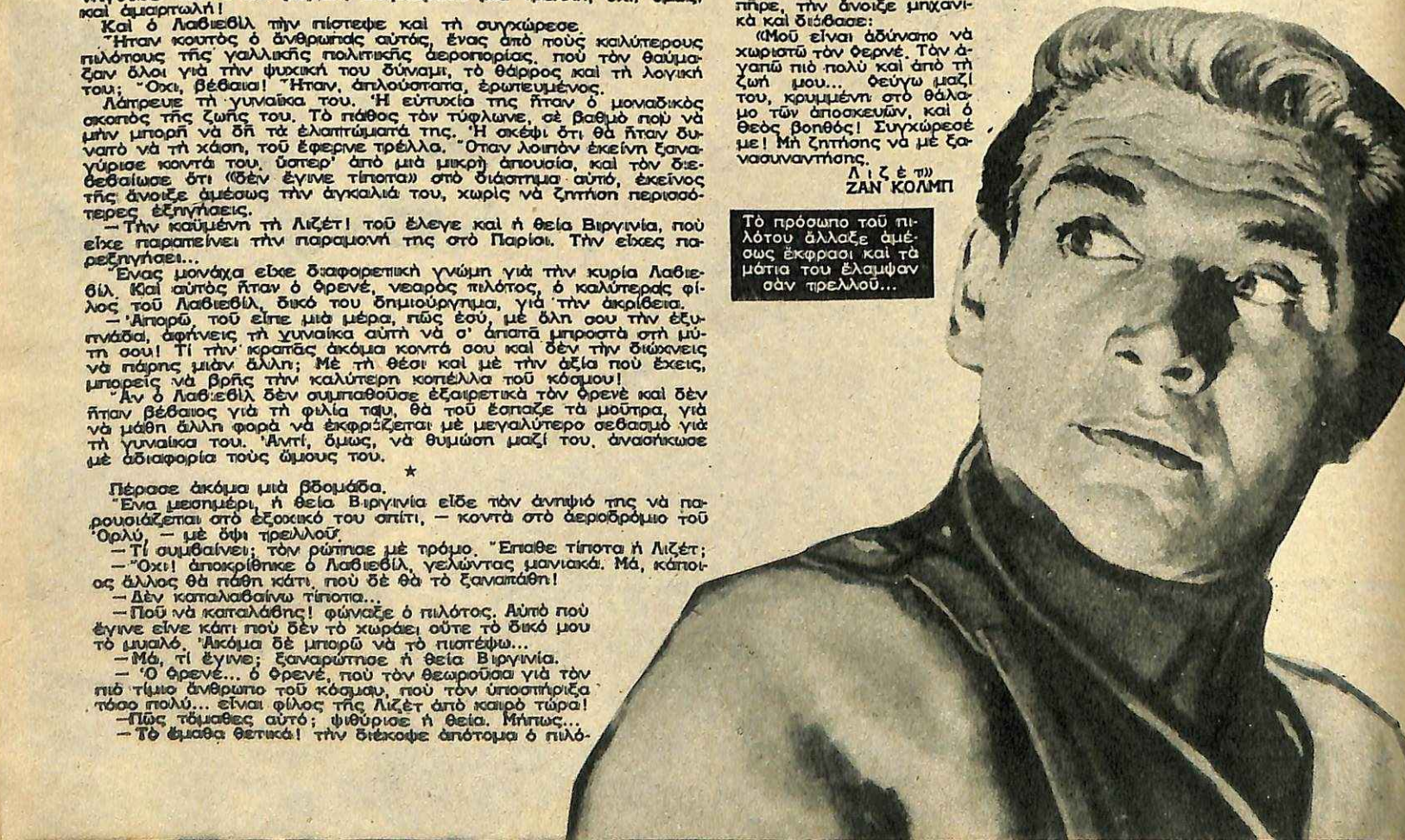
—Λογαριάζω, ότι, ενώ τό πετά πάνω από τον Άτλαντικό 'Ο-κεανό, τό αεροπλάνο θά πάρη φωτιά στον άέρα!...

Τη στιγμή εκείνη, ένας μικρός έφερε μία έπιστολή χωρίς γραμμάτιο. Ο Λαβιεβίλ την πήρε, την άνοιξε μηχανικά και διάβασε:

(Μου είναι αδύνατο να χωριστώ τον θρενέ. Τον αγαπώ πιο πολύ και από τη ζωή μου!... Φεύγω μαζί του, κρυμμένοι στο θάλαμο των άποσκευών, και ο θεός βοηθός! Συγχώρεσε με! Μη ζητήσεις να με ξανα συναντήσης.

Λιζέτ κ' Ζαν Κωμπί

Τό πρόσωπο του πιλότου άλλαξε άμέσως έκφραση και τά μάτια του έλαμψαν σαν πρέλτσα!...

Οι άνθρωποι

ΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΑΚΡΙΝΟΥΝ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Τί είναι η άχρωματοψία και πώς θεραπεύεται σε μερικές περιπτώσεις έλαφράς μορφής

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ Άγγλος χημικός Δάλτων έκανε τη γριά μητέρα του να σαστίσει, κάποτε, που της χάρισε, για τό γενεθλιά της, ένα ζευγάρι... κόκκινες κάλτσες! Νόμιζε πως ήταν γκριζές, γιατί τά μάτια του είχαν τό ελάττωμα να μη ξεχωρίζουν τά διάφορα χρώματα.

Αυτή, λοιπόν, η όπτική άνωμαλία ονομάστηκε «ελαττωσιμός». Έπιστημονικάτερος όμως, ονομάζεται «άχρωματοψία».

Στην έποχή μας, παρουσιάζει μία συνεχή αύξηση. Πρόγματι, υπάρχει σήμερα στα 4% των ανθρώπων. Στις γυναίκες είναι σπανιότερη, με άναλογία μόνο 0,5%.

Η πιο επικίνδυνη μορφή της είναι όταν δε μπορεί κανείς να διακρίνει τό κόκκινο άπ' τό πράσινο χρώμα. Πρόκειται για ένα κληρονομικό ελάττωμα. Η κόρη ενός πάσχοντος από άχρωματοψία μπορεί να τη μεταδώσει στα παιδιά της. Ίδιως στ' άγόρια, χωρίς να πάσχη κι' η ίδια άπ' αυτήν.

Πολλοί άνθρωποι περνάνε όλη τους τη ζωή χωρίς ν' αντιληφθούν καθόλου, ότι υποφέρουν από άχρωματοψία. Κι' ο λόγος είναι απλός: Έχουν μάθει από παιδιά, ότι τό χορτάρι είναι πράσινο, ο ούρανός γαλάζιος, οι ντομάτες κόκκινες, ξέροντας, λοιπόν, ότι όρισμένα πράγματα έχουν όρισμένα χρώματα, όταν τά σκέπτονται, συλλαμβάνουν την έννοια του χρωματός τους, χωρίς να τό βλέπουν. Μαθαίνουν δε να διακρίνουν τό πράσινο, τό μπλε και τό κόκκινο μάλλον από την έντασι της άποχρώσεως, παρά άπ' τό ίδιο τό χρώμα.

ΚΑΝΕΤΕ ΤΗ «ΔΟΚΙΜΗ ΧΩΜΑΤΙΚΡΕΝ»

Για να βεβαιωθείτε αν έχετε ή όχι άχρωματοψία, μπορείτε να κάνετε τη λεγόμενη «δοκιμή Χόλμγκρεν». Είναι απλή και χρειάζεται μόνο μερικά μάλλινα νήματα διαφόρων χρωμάτων κι' ένα φίλο σας που να έχει κανονική όραση. Τά χρώματα των νημάτων πρέπει να είναι τά εξής: άνοιχτό και σκούρο πράσινο, καφετί, πορτοκαλί, κίτρινο, γκριζό, μπλε, κυανοπράσινο, πορφυρό, βιολέ, άνοιχτό και σκούρο κόκκινο.

Ο φίλος σας σας δίνει ένα πράσινο νήμα και σας ζητάει να τό συγκρίνετε με τ' άλλα και να ξεχωρίσετε άπ' αυτά όλες τις άποχρώσεις του πράσινου. Αν βλέπετε κανονικά τά χρώματα, θα κάμνετε σωστά την έλεγχο. Άλλοιώς, θα παρρησιάζεστε τό πράσινο νήμα με τό γκριζό, τό καφετί κι' άλλα «μιαυτά» χρώματα.

Την ίδια δοκιμή κάμνετε ύστερα μ' ένα ροζ νήμα. Ο φίλος σας σας λέει να τό ταιριάσετε μ' όλες τις άποχρώσεις του κόκκινου. Αν όμως έχετε άχρωματοψία, θ' άνακατέψετε μαζί νήματα μπλε, γκριζά, βιολέ.

Έλος, κάμνετε τρίτη δοκιμή μ' ένα νήμα ζωηρό κόκκινο. Αν πάσχετε από άχρωματοψία, θα διαλέξετε νήματα πράσινα, καφέ και σκούρα.

Έχει παρατηρηθή σε πολλούς ανθρώπους ότι, όσο γερνάνε, διακρίνουν λιγότερο τά χρώματα. Φυσικά, αν έχουν άπ' την άρχη άχρωματοψία, η άνωμαλία τους αυτή μεγαλώνει με τά χρόνια.

Αυτό συμβαίνει ίδίως σ' όσους καπνίζουν τσιμπούκι, μασάνε καπνό, ρουφάνε τσιγάρο ή εργάζονται σε καπνεργαστία. Αν λείψουν αυτοί οι παρρηνοτες, μέσα σε μία βδομάδα, αύξάνει σημαντικά η ικανότης τους στο να διακρίνουν τά χρώματα.

Σε όρισμένα επαγγέλματα, όπως την ύφαντουργία, την έγχρωμη τυπογραφία, την άγγειοπλαστική, τη χρωματουργία, κλπ., χρειάζεται άπαραιτήτως τελεία όραση. Κι' όμως, όσοι εργάζονται σ' αυτά, δεν υποβάλλονται, όπως θα έπρεπε, σε δοκιμή για άχρωματοψία. Έπίσης, θάπρεπε να εφορμάζεται αυτή η δοκιμή στα παιδιά του σχολείου.

Η ΔΙΔΜΑΛΩΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΦΟΦΕ

Ίδιαιτέρως επικίνδυνη είναι η άχρωματοψία για τους σωφέρ και τους σιδηροδρομικούς, που δε μπορούν τότε να διακρίνουν τά πράσινα άπ' τά κόκκινα σήματα. Όχι λίγα δυστυχήματα όφειλονται σ' αυτή την αίτία.

Για πολλά ζώα, η άχρωματοψία είναι μία φυσιολογική κατάσταση. Τά βόδια, οι γάτες, τά σκυλιά, τ' όλογα, τά πρόβατα, δε διακρίνουν τά χρώματα. Στις ταυρομαχίες, ο ταύρος δεν επιτίθεται, γιατί τον έξερεθίζει τό κόκκινο χρώμα, αλλά γιατί βλέπει να κουνιέται ο φαρός μανδύας του ταυρομάχου.

Αντίθετα, οι πτηνικοί ξεχωρίζουν τά χρώματα. Τά πουλιά βλέπουν καλά όλα τά χρώματα, έκτός άπ' τό βιολέ. Τό ίδιο κι' οι μύγες (που αντιπαθούν ίδιαιτέρως τό μπλε κι' άποφεύγουν τά εσμάτια, που έχουν αυτό τό χρώμα).

Η αίτία της άχρωματοψίας δεν έχει βρεθή ακόμα με βεβαιότητα. Μερικοί την άποδίδουν σε έλλειψη ελαστικότητας των «κόνων» και των «ραβδίων» του αμφιβληστροειδούς χιτώνος του ματιού. Άλλοι πάλι πιστεύουν, ότι όφείλεται σε άνεπάρκεια της «προσφύρας» μιας ουσίας του αμφιβληστροειδούς, που αλλοιώνεται άπ' τό φως και «φωτογραφίζει» έτσι τά αντικείμενα που βλέπουμε.

Όσο για τη θεραπεία της άχρωματοψίας, είναι ευνοητή σε αρκετές περιπτώσεις έλαφράς μορφής. Για τό σκοπό αυτό, χορηγείται μωρουνολάδο και όρισμένα τρώγιμα πλούσια σε βιταμίνες Α, Β2 και C.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Η νεαρά, γιουγκοσλαβικής καταγωγής, ήθοποιός του γερμανικού κινηματογράφου Έλμα Κάρλοβα γυρίζει τώρα στα στούντιο του Μονάχου τό φιλμ «Οι θηριοδασαταί», στο όποιο παίζει τό ρόλο μιας θηριοδασάστριας. Μερικές φάσεις του ρόλου της αυτού είναι εξαιρετικά επικίνδυνες, γιατί απαιτούν την παρουσία της στάρ μέσα στο κλουβί με τά άγρια θηρία, ή δε φωτογράφους, που γίνεται από πολύ κοντά, απέκλεισε κάθε ντουμπλάρισμα. Έτσι η Έλμα υποχρεώθηκε να πάρη είδικά μαθήματα και να γίνει μία τέλεια δασάστρια λέόντων, για να μπόρσει να γυρίσει μερικές σκηνές, οι όποιες πάνω στην όδόν ή δε θα διαρκέσουν περισσότερο από δέκα λεπτά.

ΓΡΟΜΕΡΗ ΠΥΡΚΑΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ

Ενας σπινθήρας ήταν αρκετός, για να καταστρέψη τις τεράστιες εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου πετρελαίων του Σίνταλ Χιλ, κοντά στο Πάλμ Μπής της Καλιφόρνιας. Ο σπινθήρας αυτός, που δε άπιστώθηκε ακόμα από πού προήλθε, προκάλεσε 7 τρομερές, έκρήξεις μέσα σ' ένα λεπτό της ώρας. Λίγα λεπτά άργότερα πυκνά σύννεφα καπνού σκέπαζαν τις άπέραντες εγκαταστάσεις, η άξία των όποιων ξεπερνά τό 50 εκατομμύρια δολάρια και οι όποιες μέσα σε μισή ώρα έγιναν στάχτη. Όλες οι πυροσβεστικές υπηρεσίες της περιοχής έπιστρατεύτηκαν, για να καταστείλουν την κόλασι αυτή του πυρός μέσα στην ύπαια δεκαπέντε άτομα βρήκαν τραγικό θάνατο.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΔΡΟΓΕΙΕΣ ΣΦΑΙΡΕΣ

Τά σχολεία του Αμβούργου εφοδίστηκαν τελευταία με νέου τύπου υδρόγειες σφαίρες, που άποδεύτηκαν πολύ πρακτικές για τό μάθημα της γεωγραφίας. Πρόκειται, όπως βλέπετε στη φωτογραφία μας, για μεγάλα μπαλόνια από πλαστική όλη, τά όποια όταν φυσωκωθούν γίνονται «όλοστρογγυλά». Οι ήπειροι προβάλλουν τότε ανάγλυφες στην έπιφάνεια του μπαλονιού και οι μαθητα σημειώνουν πάνω σ' αυτές, με κιμωλία ή με μολύδι, τις άπαντήσεις τους στα έρωτήματα του καθηγητή τους. Ύστερα από τό μάθημα, οι σημειώσεις σδύνονται μ' ένα σφυγγάρι και ή σφαίρα ξεφουσκώνεται, για να διπλωθή και να χωρέσει μέσα στην τσέπη του καθηγητού, ή μέσα στο χαρτοφύλακά του!...

ΚΥΝΗΦΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ ΑΣΤΕΡΙΑ

Ο νεαρός πολυεκατομμυριούχος Λάνς Ρήβεντλου, γιός της πλούσιας Άμερικανίδος Μπάρμπαρα Χάττον και κληρονόμος μιας των μεγαλύτερων περιουσιών του Νέου Κόσμου, εξακολουθεί να δείχνει άδυναμία για τά νέα άστερία που άνατέλλουν στην κινηματογραφούπολι. Ο Λάνς, που είναι σήμερα 22 χρόνων, ήταν την άνοιξη του 1957 τρελλά έρωτευμένος με τη Νάταλι Γούντ. Η Νάταλι όμως, περιφρονώντας τά πλούτη του, τον εγκατέλειψε, για να παντρευτή πρό μηνών τό συνάδελφό της Ρόμπερτ Βάγκνερ. Τώρα ο νεαρός Λάνς είναι έρωτευμένος μ' ένα νέο άστέρι του Χόλλυγουντ, τη χαριτωμένη Τζίλλ Σαίντ Τζόν, 17 χρόνων, με την όποια τον βλέπετε στη φωτογραφία μας.

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΗ Τὸν ἀγαπημένο μου

Ο Νότης τις έγγραφε με πικρά ότι την έδωσε αλλαγή...

Α ΓΑΠΙΟΝΤΟΥΣΑΝ τρυφερά. "Ενας μεγάλος έρωτας τους είχε ένωση με τὰ πιὸ στερεὰ κι' ἀσπαστά δεσμά. Τὸ όνειρό τους ήτανε νὰ παντρευτοῦνε, νὰ γίνουνε ζευγάρι νόμιμο, τὰ φτιάξουν οίκογένεια, νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι...

"Αλλοίμονο! 'Η σκληρὴ μοίρα δὲν τὸ θέλησε... 'Η Μαιρούλα, πὺ ήτανε μιά φίνα πορσελάνενα κούκλα, διαπίστωσε μιά μέρα ὅτι ἀρχισε νὰ χάνη δυνάμεις, νὰ χλωμαίνει, νὰ κουράζεται εύκολα. "Ενας μικρὸς πυρετός, ἰδίως τὶς ἀπογεματινὲς ὥρες, τὴν ἔκαιγε. 'Ο Νότης τὰ εἶδε ὅλα αὐτὰ καὶ ἀνησύχησε.

— Τί ἔχεις; ρώτησε τὴν ἀγαπημένη του.

— Ἐκείνη προσπάθησε νὰ τὸν καθησυχάσει με ἕνα χαμόγελο.

— Τί ἔχω; Τί βλέπεις νὰ ἔχω;

— Ἀδυνατίζεις, χλωμαίνεις... Κάπου-κάπου σὲ νοιώθω ζεστή. Πρέπει νὰ σὲ δῇ γιαντρός.

"Ὅμως ἡ Μαιρούλα πήγε μόνη της στοῦ γιαντρός. Μιά κρυφὴ προαίσθησι τὴς ἔλεγε ὅτι αὐτὸ πὺ θὰ ἄκουγε ἔπρεπε νὰ τὸ μάθει μόνο αὐτή.

"Ο γιαντρός τὴν ἐξέτασε με προσοχή κι' ὕστερα τὴς εἶπε σοβαρὸς, λυπημένος:

— Εἰσάστε ἀρρώστη... Δὲν ἀξίζει νὰ σὰς τὸ κρύψω, γιατί δὲν εἶναι τίποτα σοβαρό. Ξέρετε ὅτι με τὶς καινούργιες προόδους τὴς ἐπιστήμης αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια εἶναι κατὶ σὰν ἀσήμαντη ἀδυσθεσία...

— Ἡ Μαιρούλα τὸν ἄκουγε, σιωπηλή, παγωμένη:

— Εἶμαι φυματική; ρώτησε στοῦ τέλος.

— Μὴ σὰς τρομάζουν οἱ λέξεις. 'Η φυματίωσι νικήθηκε...

— Εἶμαι φυματική; ξαναρώτησε ἐπίμονα ἡ κοπέλλα.

— "Ε, κι' ἂν εἰσάστε, τί σημασία ἔχει; Λίγη κούρα, λίγα φάρμακα, καλὴ τροφή, καθαρὸς ἀέρας, καὶ ὅλα θὰ πάνε καλά...

— Ἡ Μαιρούλα στεκότανε σιωπηλή, με τὰ μάτια της προσηλωμένα σὲ ἕνα ἀκαθόριστο ἀντικρινὸ σημεῖο...

— Ὑστερα, τὰ λόγια βγήκανε με κόπο ἀπὸ τὰ χεῖλιά της:

— Καὶ... κολλάει;...

— "Α, βέβαια... 'Η ἀρρώστεια εἶναι ἀνοικτή... Τὰ πτύελα δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι θετικά... 'Ο βάκιλλος μεταδίδεται εύκολα... Πρέπει τὰ πρόσωπα τοῦ περιβάλλοντός σας νὰ κρατήσουν κάποια ἀπαραίτητη προφύλαξι.

Προφύλαξι! Τί προφύλαξι νὰ κρατήσῃ ὁ Νότης, πὺ δὲν ἔκανε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ τὴν φιλήσῃ στοῦ στόμα;

"Εμεινε βαθειὰ συλλογισμένη γιὰ ἀρκετὴ ὥρα ἡ μικρὴ ἀρρώστη. Ὑστερα, σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε:

— Εὐχαριστῶ, γιαντρέ, γιὰ τὶς πληροφορίες σας. Τί σὰς χρωστάω;

Τὸν πλήρωσε, πήρε ἀδιάφορη κατὶ συνταγὲς πὺ τὴς ἔγραψε, κι' ἔφυγε.

Δὲν τὸν εἶδε τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὸ Νότη. "Απόφυγε νὰ τὸν δῇ. Κι' ὕστερα ἀπὸ σκέψι πὺ τὴν ἄφισε ἀγρυπνὴ ὅλη νύχτα, πήρε τὴν ἀπόφασί της: Δὲ θὰ τὸν ξανάβλεπε! Γιὰ τὴν ἴδια τὴ σωτηρία τὴ δικὴ του θὰ ἔσπαζε, χωρὶς δισταγμό, τὰ λουλουδιὰ δεσμά πὺ τὴ δένανε μαζί του!

Μὲ ποιὸν τρόπο; Μὲ τὸν πιὸ ἀποφασιστικό! "Ἦταν ἀπαραίτητο νὰ τὸν πληγώσῃ, γιὰ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ με κάθε τρόπο ἀπὸ κοντὰ της. Γιὰ τὸ καλὸ του...

*

Τὴν ἄλλη μέρα δὲ μπόρεσε νὰ τὸν ἀποφύγῃ. "Ἦρθε νὰ τὴν βρῇ, τρυφερός, ἐρωτευμένος ὅπως πάντα, παραπονιάρης:

— Τί ἔγινες; Γιατί χάθηκες χτές;

— Εἶχα κάποια δουλειὰ... τοῦ ἀποκρίθηκε ἀόριστα.

Περπατήσανε γιὰ λίγο σιωπηλοί.

"Ὑστερα ὁ Νότης εἶπε:

— Κάτι ἔχεις. Κάτι μοῦ κρύβεις...

Προσποιήθηκε τὴν ἀδιάφορη:

— Τί νὰ ἔχω; Πὺς σοῦ ἦρθε ὅτι ἔχω κατὶ;

Τὸ ὕφος της ήτανε νευριασμένο, ἀπότομο.

Πρῶτὴ φορὰ τοῦ μίλαγε ἔτσι. 'Ο Νότης μαζεύτηκε.

— Μὲ συχωρεῖς... τὴς εἶπε πειραγμένος. Νόμιζα ὅτι εἶχα δικαίωμα νὰ ἐνδιαφερθῶ γιὰ κατὶ πὺ σοῦ συμβαίνει...

— Μὰ ἀφοῦ δὲ μοῦ συμβαίνει τίποτα;

— Καλά... Μὲ συχωρεῖς...

Χωρίσανε ψυχραμένοι. Δὲν συναντηθήκανε τὴν ἄλλη μέρα. Πόσο τὴς ἔλειψε τὴς φτωχιάς τὴς Μαιρὴς ὁ ἀγαπημένος της! Μὲ πόσο ὑπεράνθρωπὴ προσπάθεια μπόρεσε νὰ κρατηθῇ, νὰ μὴν τρέξῃ στὴν ἀγκαλιά του!

Τὴν ἄλλη μέρα πήρε ἕνα γράμμα του.

Τὴς ἔγραφε γεμάτος πίκρα ὅτι τὴν ἔδωσε ἀλλαγμένη. Κάτι ἔχει πὺ τοῦ τὸ ἔκρυβε. Μήπως ὑπῆρχε κανένας ἄλλος ἄντρας στὴ ζωὴ της;

Τὸ γράμμα αὐτὸ τὴς ἔδωσε τὴ μεγάλη δικαιολογία: "Ενας ἄντρας, φανταστικός ἀντίζηλος, χρειαζότανε γιὰ νὰ τὴς δώσῃ τὴν πρόφασι τοῦ χωρισμοῦ.

Μὲ τὰ μάτια της πλημμυρισμένα δάκρυα, με τὴν καρδιά της γεμάτῃ ἔρωτα κι' ἀπελπισία, τοῦ ἔγραψε:

«Νομίζω ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ σοῦ φερθῶ με εἰλικρίνεια. Αὐτὸ μοῦ ἐπιβάλλει ἡ παλιά μας ἀγάπη. Ναι, Νότη, ἀγαπῶ ἄλλον! Καὶ αὐτὸς ὁ ἄλλος εἶναι ἡ ζωὴ μου — ὅπως ήσουν ἐσὺ ἄλλοτε... 'Η παλιά μας ἀγάπη μοῦ ἐπιβάλλει νὰ μὴ σὲ γελάσω.

»Τὸ πιὸ καλὸ εἶναι νὰ χωριστοῦμε... Δὲν ἐπιτρέπεται μιά τέτοια ἀγάπη σὰν αὐτὴ πὺ μὰς ἔδωσε κάποτε νὰ στηριχτῇ ἀπάνω στὴν ὑποκρισία καὶ στοῦ ψέμα. Τὸ πιὸ καλὸ, τὸ προτιμώτερο καὶ γιὰ τοὺς δύο μας, εἶναι νὰ ποῦμε ἀντίο...

»Μὴ ζητήσης νὰ με ξαναδῇς. Μιά καινούργια μας συνάντησι θὰ ήταν ὀδυνηρὰ δυσάρεστη καὶ γιὰ τοὺς δύο μας.

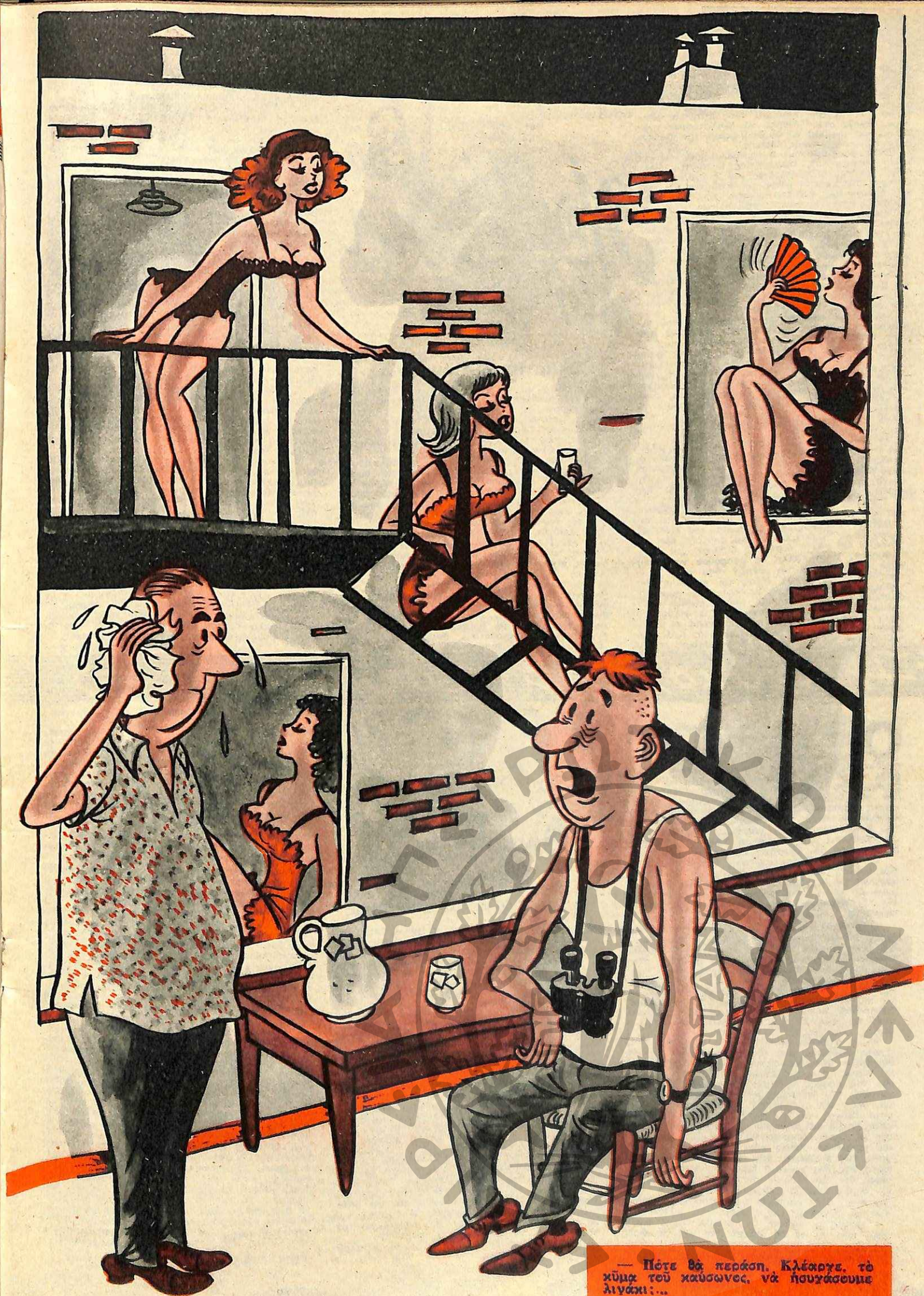
Μαίρη

Τὸ γράμμα δὲν ἄφινε περιθώριο γιὰ ὑποχωρήσεις. 'Ο Νότης τὸ πήρε καὶ ἐνόησε ὅτι τὸ ρομάντζο του εἶχε τελειώσει.

"Ἐκλαψε κι' ἔγραψε με δάκρυα τὸν ἐπίλογο τὴς ἐρωτικῆς ἱστορίας του...

Καὶ ἡ Μαιρούλα πήρε θλιμένη, μελαγχολικὴ, τὸ δρόμο γιὰ τὸ σανατόριο, με τὴν πικρὴ ἱκανοποίησι ὅμως ὅτι εἶχε κάνει τὸ καθήκον της...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

— Πότε θὰ περάσῃ, Κλέαρχε, τὸ κύμα τοῦ καύσωνος, νὰ πουγκάσουμε λιγάκι;...

Κ.Ζ.ΠΟΛΙΤΗΣ

ΚΑΤΑ τὸ 490 π. Χ., ἡ σκιά τοῦ περικοῦ κινδύνου ἀπλανάταν καταθλιπτικά σ' ἄλη τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Πέρσες ἦσαν ἡδὴ κύριοι τοῦ Ἑλληνιστοῦ καὶ εἶχαν κατακτήσει τὴν Κύπρο καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου. Ἡ μεγάλη ἐπιδίωξις τοῦ ἦταν νὰ φθάσουν καποτε στὴν Ἀθήνα, νὰ λεηλατήσουν τοὺς θησαυροὺς τῆς καὶ νὰ υποδουλώσουν τὴν πιδ ἔνδοξο πόλιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὅταν ἀποφασίσθηκε ἡ ὀργάνωσις μιᾶς πανελληνίου συμμαχικῆς ἐκστρατείας κατὰ τὸν Περσὶν, γιὰ τὴν ἐξουδετέρωσις τοῦ διαγραφόμενου κινδύνου, ἡ Σπάρτη ἔθεσε τὴς δυνάμεις τῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ ἐνδόξου νικητῆ τῶν Πλαταιῶν Πausanias. Ὁ Pausanias ὀνομάστηκε ναύαρχος τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, μὲ ἰσοβάτους συνεργάτες ἀντιπροσώπους τῶν Ἀθηναίων τὸν Ἀριστείδην καὶ τὸ νεαρὸ Κίμων, γιὸς τοῦ Μιλτιάδου.

Ὁ συμμαχικὸς στόλος δὲν ἄργησε νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς του. Ἐδῶκε τοὺς Πέρσες ἀπὸ τὴν Κύπρον κ' ἀπὸ τὴν Θράκην, ἐνῶ οἱ δυνάμεις ποὺ ἀποβιβάστηκαν ἐκεῖ, κατέλαβαν τὸ Βυζάντιον, ὅπου συνελθάν πολλοὺς ἀξιωματοὺς Πέρσας αἰχμαλώτους, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως.

Παρ' ὅλους τοὺς θριάμβους τοῦ κατὰ τοῦ Ἀσιατοῦ ἐπιθρομέως, ὁ Pausanias νικῆθηκε ἀπὸ τοὺς Πέρσες κατὰ ἕνα διαφορετικὸ τρόπο. Ἡ μεγαλοπρέπεια, μὲ τὴν ὁποία οἱ Πέρσες βασιλεῖς ἀσκούσαν τὰ καθήκοντά τους, ἡ πολυτέλεια, ἡ τρυφή, ἡ ἡδυπάθεια, ὅλα δὲς ὑπέπεσαν στὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀπὸ τὰ λάφυρα κ' ἀπὸ τὴς ἀφῆγῆς τῶν αἰχμαλώτων, τὸν ἐπηρέσαν τόσο, ὥστε νὰ τὸν κάνουν νὰ αἰσθάνεται περιφρόνησι γιὰ τὴν λιτότητα τῆς ζωῆς τῶν Σπαρτιατῶν καὶ μάλιστα τοῦ διαχειριστοῦ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, ὅπως ἦταν ὁ ἴδιος.

Ἡ πίστις καὶ ἡ φιλοπατρία ὑποχώρησαν μπροστὰ στὴς ἐπιδιώξεις ἐξουσίας τῶν βιωτικῶν ἀπολαύσεων. Μέσα στὴ μέθη τοῦ, ὁ Pausanias ἀποφάσισε νὰ ἀποχτήσῃ ἀγαθὰ καὶ δοῦν, ζητώντας τὰ ἀπὸ τὸν ἀδυναπτο ἐχθρὸ τῆς Ἑλλάδος: τὸν Περσὶ μονάρχη.

Ἐστειλε, λοιπόν, τὸν Ξέρξην τοὺς Πέρσες, ποὺ εἶχαν αἰχμαλωτισθῇ στὸ Βυζάντιον καὶ τοῦ διεμήνυσε γραπτῶς, ὅτι ἐπιθυμία του εἶναι νὰ νυμφεῖται τὴ θυγατέρα του, νὰ ὑποτάξῃ ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ τὴ θέσῃ στὴ διαδοχὴ του!

Φυσικά, τίποτ' ἄλλο δὲ μπορούσε νὰ ἐνθουσίασῃ περισσότερο τὸν Ξέρξην, ὅσο αὐτὴ ἡ ἀπροσδόκητη προσφορά. Μέσῳ τοῦ σατράπῃ Ἀρταβάζου διεμήνυσε στὸν Pausanias, ὅτι συμφωνεῖ ἀπόλυτα μὲ τὴς προτάσεις του. Ἐπίσης τοῦ ἐπαγγέλλεται ἀπειρεὶς κολλυβίαις καὶ φιλοφρονήσεις, πράγμα ποὺ ζῆλοισ τὸν Pausanias εἰς βαθμὸ ἀφάνταστο καὶ τὸν ἔκανε σὰν τρελλό. Καί, προτοῦ ἀκόμη πραγματοποιηθοῦν τὰ ἀνέρα σχέδια

Ἡ δὲ τὸν μῦθος τὴν ἀνέθετα

Σπάρτη καὶ Πausanias

του, φερόταν σὰ νὰ ἦταν ἡδὴ ἕνας Περσὴς ἀρχοντας: Ἀνέθεσε τὴ διοίκησιν τῆς προσωπικῆς του φρουρᾶς σὲ Μήδους καὶ Αἰγυπτίους, ὄργανο συμποσίας κατὰ τὰ περσικὰ ἔθιμα, ντυνόντων ὅπως οἱ Πέρσες ἀξιωματοὺς καὶ μεταχειριζόντων τοὺς συμμαχοὺς Ἕλληνες μὲ σκληρότητα καὶ ἀλαζονεία.

Ἡ στάσις αὐτὴ τοῦ Pausanias, προκάλεσε, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, βαθυτάτη ἀίσθησι καὶ δυσανεξία. Οἱ Πελοποννησιοὶ σύμμαχοι πῆραν τὰ καράδια τους κ' ἔβγυναν γιὰ τὴν πατρίδα τους. Οἱ νησιώτες καὶ οἱ Ἴωνες προσέφεραν τὴν ἀρχηγίαν στὸν Ἀριστείδην καὶ ἐτέθησαν ἀνεπιφύλακτα στὴ διαδοχὴ τῶν Ἀθηναίων.

Ἡ Σπάρτη δὲν παρέλειψε, βέβαια, νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν Pausanias καὶ νὰ στείλῃ στὴ θέσιν τοῦ κάποιου Δόρκι, ὅμως ἦταν πολὺ ἀργά. Σὰν ἡγέτες εἶχαν πιά καθιερωθῇ ὁ Ἀριστείδης καὶ ὁ Κίμων. Οἱ Σπαρτιάτες ἀναγκάστηκαν νὰ ἀντιμετωπίσουν μὲ καρτερία, ὡς κατὰ τὸ μοῖρα, τὴν ἀπόλυτα τῆς παλῆς δυνάμεώς τους. Ἀλλ' ὅσοι, φοβόμενοι μήπως καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἐξέχοντες συμπολίτες τους, ἀν' τυχὸν πῶρουν δύναμι στὰ χέρια τους στὰν ὅτι βρισκόνταν στὴν ἐξουσία, συμπεριφεροῦν προδοτικά, ὅπως ὁ Pausanias. Ἐξ ἄλλου ἦσαν τόσο πολὺ κουρασμένοι ἀπὸ

τοὺς περσικοὺς πολέμους, ὥστε ἔκριναν σκόπιμον νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἀθηναίων, τὸν ὁποῖον δὲν ἀμείωθησαν τὴν ἐπιτηδεύοντα στὰ ναυτικά θέματα.

Αἱ Ἀθήναι δέχθηκαν τὴ μεγάλη τιμὴ χωρὶς ἐξαλλες ἐκδηλώσεις. Πολιτεύθηκαν μὲ μεγάλη συνέσει καὶ διπλωματικότητά. Καί, μολονότι ἡ Σπάρτη ἦταν ὡς τότε ἡ ἔδρα τῶν συνελεύσεων τῶν Συμμάχων καὶ κατὰ φυσικὴ συνέπεια τῆς ἀλλαγῆς, ἔπρεπε νὰ μετατεθῇ στὴν Ἀθήνα αὐτὴ ἡ τιμὴ, ὁ Ἀριστείδης ἔκρινε σκόπιμον νὰ μὴ παραμείνῃ μὲν ἡ ἔδρα στὴ Σπάρτη, πράγμα ποὺ δὲ προκαλοῦσε τὴς ἀντιδράσεις τῶν ἄλλων συμμάχων — ἀλλὰ νὰ μετατεθῇ στὴν Ἀθήνα, ποὺ ἔθεωρετο ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνες ἱερή.

Ἐταί, λοιπόν, ὁ φημισμένος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς Δήλου καθιερώθηκε ὡς βουλευτήριον τῶν Συμμάχων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔδρα τοῦ ταμείου, σὲ ὅποιο συγκεντρώνονταν τὰ ποσὰ τοῦ συνεισέφεραν οἱ σύμμαχοι γιὰ τὴ συνέχισιν τοῦ κατὰ τὸν Περσὶ πολέμου.

Ὁ Ἀριστείδης ἔλαβε πρῶτος τὴν τιμὴ νὰ ὀρίσθῃ ὡς Ἑλληνοστρατάρχης, δηλαδὴ ὁ διαχειριστὴς τοῦ πολεμικοῦ αὐτοῦ προπολετισμοῦ. Ἐπίσης πῆρε τὴν ἐξουσιοδότησιν νὰ κανονίσῃ, σύμφωνα μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἀντοχὴ κάθε συμμάχου πόλεως, τὰ μερίδια τῆς εισφορᾶς, ἡ ὁποία συνολικῶς ἔφθανε τὰ 460 τάλαντα.

Ἐτοί ἡ Ἀθήνα πῆρε στὰ χέρια τῆς τὴν πανελλήνιον δύναμι, τῆς ὁποίας τὴ σημασία δὲν ἄργησαν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Ὁ Pausanias, ἐν τῷ μεταξύ, παρουσιάσθηκε μπροστὰ στοὺς κατηγόρους του, στὴ Σπάρτη, ἀπολογιστικῶς καὶ ἀδωδῆως μὲ τὸ κύρος τοῦ καὶ τὰ χρήματά του. Εὐθὺς, ὅμως, μετὰ τὴν ἀδωδίαν, πῆρε ἕνα πλοῖο, ἔπλενε στὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπανελάβε τὴς συνεννοήσεις του μὲ τὸν Ξέρξην.

Οἱ ἔφοροι τῆς Σπάρτης τὸν ἀνεκάλεσαν γιὰ δευτέρη φορά, ἀλλὰ καὶ πάλι δὲ βρῆκαν ἐπίσης στοιχεῖα τῆς προδοσίας του, ὥστε νὰ μπόρουν νὰ τὸν καταδικάσουν μὲ ἡσυχὴ συνείδησι. Ἰότε, ἕνας ἐμπιστὸς τοῦ Pausanias, ἐνεχείρισε στὴς ἀρμόδιες ἀρχὲς μιὰ ἐπιστολή, ἡ ὁποία ἀπευθυνόταν πρὸς τὸν Ἀρταβάζον καὶ ἀνέφερε λεπτομερῶς τὰ σχέδια καὶ τὴς ἐπιδιώξεις του.

Κατόπιν τοῦτου, οἱ ἔφοροι ἀποφασίσαν νὰ τὸν συλλάβουν. Ὁ Pausanias τὸν πληροφορήθηκε ἐγκαίρως μὲσῳ ἑνὸς φίλου του καὶ κατὰφυγε σὲ τὸν ἑλβετικὸν ἄλυσον. Ἐκεῖ δὲ μπόρουν νὰ τὸν κάνουν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ τὸν ἀφίσουν νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα. Ἐτοί κ' ἔγινε. Στὴν ἀρχὴ, οἱ Σπαρτιάτες ἤθελαν νὰ τὸν θάψουν σ' ἕνα κοινὸ λάκκον, ὅπου ἔβριχαν τὸν κοκούργου, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρησμὸν τὸν ἔθαψαν στὸν περίβολον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

Κ. Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Μέσα στὸ πανέρι βρισκόταν τὸ κομμένο κεφάλι μιᾶς κοπέλλας 15-16 χρονῶν.

ΕΝΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΙ

σὰν πορτοκάλι...

Ἡ παράξενη μέθοδος τῶν Ἰθαγενῶν τοῦ Ἑκουαδόρ

ΗΤΖΕ-Ι'Ν Ντόλινγκερ εἶναι μιὰ ἄσπρη Ἀμερικανίδα περιηγήτρια, ποὺ ἔφτασε, ὁλομόναχη, στὰ βάθη μιᾶς τρομερῆς ζούγκλας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, μεταμφιεσμένη ὡς Ἰθαγενῆ. Ἐπέτυχε δηλαδὴ στὴν πρὶ ἐπικίνδυνον ἀποστολή, ποὺ ἀνέλαβε ποτὲ μιὰ λευκὴ γυναίκα.

Μεταξύ ἄλλων, γνώρισε ἀπὸ κοντὰ τὴ φυλὴ τῶν Ἰνδιάνων Ζιβάρο κ' ἔμαθε τὸ μυστικὸ τῆς μεθόδου τους, μὲ τὴν ὁποία μικραίνουν τὰ κομμένα κεφάλια τῶν ἐχθρῶν τους καὶ τὰ κάνουν σὰν πορτοκάλια. Ἄλλ' ἂς ἀφίσουμε τὴν ἱδίαν νὰ μᾶς διηγηθῇ αὐτὴ τὴν περιπέτειά της:

Ἀκόμα καὶ σήμερα μοῦ φαίνεται ἀπίστευτο. Κι' ὅμως εἶδα μὲ τὰ μάτια μου νὰ ἐκθρῶν καὶ νὰ μισοκρίνῃ ἕνα ἀνθρώπινο κεφάλι!

Εἶχα φτάσει, μαζί μὲ τοὺς δυὸ Ἰθαγενεῖς ὁδηγούς μου, τὸν Τάισα καὶ τὴν Ζουάνκι, σ' ἕνα χωριὸ τῶν Ζιβάρο, στὰ βάθη τῆς ζούγκλας τοῦ Ἑκουαδόρ. Καί μὲ φιλοξενοῦσε σὲ σπῆτι τὸν ὁ μάγος-γιατρός τῆς φυλῆς. Ἦταν μιὰ καλύβα μὲ σχῆμα ὠοειδές, μὲ τοίχους ἀπὸ καλαμῖνα μπαμπού, γεμάτη καπνοῦς. Ἐνὰ μικροσκοπικὸ ἀνθρώπινο κεφάλι κρεμόταν πάνω ἀπ' τὴ στενὴ πόρτα της.

Τὴν πρῶτη νύχτα, παρακολούθησα μιὰ παράξενη θρησκευτικὴ τελετὴ μὲ τραγούδι καὶ ὑστερικοὺς χορούς τοῦ μάγου, ποὺ ἔπεσε σὲ τέλος λιποθύμους.

Τὴν ἄλλη μέρα, μάθαμε, ὅτι οἱ πολεμιστὴς τῆς φυλῆς εἶχαν ἐπιτεθῇ σ' ἕνα ἐχθρὸ χωριὸ, εἶχαν σκοτώσει μιὰ κοπέλλα καὶ τῆς εἶχαν κόψει τὸ κεφάλι. Ἦταν μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ νὰ δῶ πῶς θὰ τὸ μισοκρίνουν...

Ἐνὰς νέος Ἰθαγενὴς τόφερε στὴν καλύβα τοῦ μάγου, μέσα σ' ἕνα πανέρι στρωμένο μὲ φύλλα. Ἀνατρίχισσα, βλέποντας τὸ φριχτὸ αὐτὸ τρόπαιον...

Δὲν ὑπόρχαν καθόλου αἵματα μέσα σ' αὐτὸ το πανέρι. Φαίνεται πῶς εἶχαν στραγγίξει προηγουμένως τὸ κομμένο κεφάλι ἀπ' ὅλο τὸ αἷμα του, ἀφίνοντας τὸ σχεδὸν ἄσπρο.

Τὰ μάτια ἦταν κλειστά. Οἱ προετοιμασίες δὲν κράτησαν πολὺ. Δυὸ ἄντρες ἀναψαν φωτιά καὶ κρέμασαν ἀπὸ πάνω ἕνα μεγάλο τσουκάλι γεμάτο νερό. Ὁ Σαρούπι — ὁ νέος ποὺ εἶχε φέρε τὸ κεφάλι σὲ χωριὸ — κράτησε γερά τὸ τρόπαιόν του ἀπ' τὰ μα-

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

— Τὸ μόνο μέσο γιὰ ν' ἀπαλλαγῇς ἀπ' τὸν πονόλαιμό σου, δεσποινίς, εἶναι νὰ περιορίσετε τὸ ντεκολτέ σας!...

— Ἀρνέτα γιὰ σήμερα, δεσποινίς! Στείλτε μόνο καὶ τὸ συνηθισμένο τηλεγράφημα στὴ γυναίκα μου: «Εἰμαι καλά, ζῶ μὲ τὴ σκέψιν σου!»

ΤΖΕ-Ι'Ν ΝΤΟΛΙΝΓΚΕΡ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΟΙ δὲν καταφέρναι ἀκόμη νὰ μᾶς πουν ἂν ἡ καρδιά εἶναι ἕνα πρᾶγμα ἐξαιρετικὸ ἀπὸ τὴς αἰσθήσεις ἢ ἡ πεμπτοῦσά τους. Ἀλλ' εἰπε τὸ ὅτι οἱ ψυχολόγοι, εἰτε ὅχι, ὁ κοινὸς ἀνθρώπος ἐξεχωρίζει πάντα αὐτὰ τὰ δυὸ πράγματα. Κι' οἱ ἐξέρωμε, ὅτι διαφορετικὰ ἀγαπάμε μὲ τὴν καρδιά καὶ διαφορετικὰ μὲ τὴς αἰσθήσεις. Στὴν πρῶτη περίπτωσι κυριαρχεῖ τὸ συναίσθημα, στὴ δεύτερη τὸ πάθος. Ἡ ἀγάπη μὲ τὴν καρδιά ἔχει τὴν ἀπεραντοσύνη τῶν οὐρανῶν. Ἡ ἀγάπη μὲ τὴς αἰσθήσεις εἶναι καυτερὴ σὰν τὴ λάδα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸν κρατὴρα ἑνὸς ἡφαιστείου.

Ὁ τύπος τοῦ ἐρωτευμένου, ποὺ ἀγαπᾷ μὲ τὴν καρδιά του, εἶναι ὁ Βέρθερος. Τὸ ἀγαπᾷ μὲ τὴν καρδιά του σημαίνει, ὅτι ἀγαπᾷ μόνο μὲ τὴν καρδιά του κ' ὅτι, ἔξω ἀπ' αὐτήν, ἡ ἀγάπη δὲν ἔχει σὲ μάτι κανένα νόημα.

Ὁ Σταντὰλ παρομοιάζει τὸ ἀσθημα τοῦ Βέρθερου μὲ τὴς ἱστορίες, ποὺ σκαρώνουν τὰ παιδιὰ στὰν παίζον. Γίνονται στρατηγὸι ἢ ληστές, κάνουν μάχες, ντύνονται στὸν ἀέρα φρουρία, περνᾶνε ποτάμια καὶ θάλασσες, πετᾶνε στὰ βῆλη, βομβαρδίζουν πόλεις... Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ πιστεύουν στὰ σοβαρά. Ἀλλ' ὅταν σταματήσουν τὸ παίξιμό τους, τὰ ξεχνᾶνε. Ὁ Βέρθερος, τὸν ἀντιτίθεν, δὲ τὰ ξεχνᾷ, γιὰ τὸ σταματᾷ ποτὲ τὸ παίξιμό του, ποὺ εἶναι γι' αὐτὸν ἡ ἱδία ἡ ζωὴ του.

Κι' ὁ Σταντὰλ συνεχίζει:

«Ὁ Βέρθερος ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ ὁ ἀγαπῶν, βάζει ἕναν καινούργιον σκοπὸ στὴ ζωὴ του κ' αὐτὸς ὁ σκοπὸς ἀλλάζει στὰς μάτια του τὴν ὅλη τοῦ κόσμου... Ἀρχίζει τότε νὰ βλέπῃ τὴν γυναίκα ποὺ ἀγαπᾷ στὴ γραμμὴ τοῦ ὀρίζοντος ὅλων τῶν ἀντικλόντων ἀντικρῶν, τρέχει ἔκτακτ' ἐλπίδες γιὰ νὰ τὴ δῇ μιὰ μόνον στιγμὴ, καθὲς βῆμα καὶ καθὲς βράχος τοῦ μιλᾷνε γι' αὐτήν μὲ τρόπο διαφορετικὸ τὴν κάθε φορά καὶ τὸν μεταβιβάζει πάντα κατὰ καινούργιον... Ἡ ἀγάπη τοῦ Βέρθερου ἔχει περιέργους χαρές. Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνον ἢ δύο, ὅταν πιά ὁ ἐρωτευμένος δὲν ἔχῃ τίποτα ἄλλο ἀπὸ μιὰ ψυχὴ, μὲ τὴν ὁποία ἀγαπᾷ, ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ν' ἀναρωτιέται: «Ἡ Λεονώρα μου, ἀγαπᾷ, ἐξυπνᾷ; Καί μὲ θυμῆθηκε μόλις ἀνοίξε τὰ μάτια της;» Ἐξέρει καλά πῶς θὰ τὴ δῇ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ὥρες σὲ μέρος ὅπου συναντιοῦνται πάντα. Κι' ὅσο-τόσο τρέμει μὴπως ἡ ἀγαπημένη του δὲν ἔρθῃ. Τί

Ἡ καρδιά κ' οἱ αἰσθήσεις

φοβᾶται: Δὲν εἶναι σὲ θέσιν νὰ τὸ πῇ...». Ἰὸ χαρακτηριστικὸ τῶν ἐρωτευμένων αὐτῆς τῆς μορφῆς εἶναι, ὅτι δὲ ἀκτονται τίποτα ἀπὸ τοῦ πάθους. Μπορεῖ νὰ μιλᾷνε χρόνια καὶ νὰ λένε ἀκατάπαυστα τὰ ἴδια πράγματα, χωρὶς νὰ κουραστοῦν ποτέ. Κι' αὐτὸν ἀκόμη τὸ γάμο δὲν τὸν συλλογίζονται. Τί νὰ τὸν κάμουν; Μήπως δὲν ἔχουν τὴν ἀγάπην τους;

Ὁ ἀντίποδες τοῦ Βέρθερου εἶναι ὁ Δὸν Ζουάν. Ὁ ἀντίποδες πῶς ὁ Βέρθερος πρέπει νὰ εἶναι πολὺ εὐτυχισμένος, γράφει ὁ Σταντὰλ, γιὰ τὸ λόγο, ὅτι ὁ Δὸν Ζουάν κάνει τὴν ἀγάπην μιὰ πολὺ συνηθισμένη ὑπόθεσι. Ἀντὶ νὰ πλάθῃ τὴν πραγματικότητα σύμφωνα μὲ τὴς ἐπιθυμίες του, ἔχει μόνον ἐπιθυμῆσαι ποὺ τὴς ἱκανοποιεῖ μὲ τὸ πρὸ ἀτέλει, ὅπως γίνεται μὲ τὴ φιλοδοξία, τὴ φιλαργυρία καὶ τὰ ἄλλα παθῆ. Δὲ χάνεται σὲ γοητευτικὸς ρεμβασμούς. Σκέφτεται, τὸν ἀντιτίθεν, σὰν τὸ στρατηγὸν, ποιοὺς ἐλιγμούς πρέπει νὰ κάμῃ γιὰ νὰ κερδίσῃ τὴ μάχην καί, μὲ μιὰ λέξι, σκοτώνει τὴν ἀγάπην, ἀντὶ νὰ τὴ χαίρεται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, ὅπως πιστεύει ὁ πολὺς κόσμος γι' αὐτὸν... Στὸ θρίαμβόν τοῦ Δὸν Ζουάν εἶναι ἀπαραίτητὴ ἡ δημοσιότητα τῶν κατορθωμάτων του, ἐνῶ ὁ Βέρθερος ἐπιζητεῖ τὴν μυστικότητα, τὸ σκοτάδι. Ἡ ἀγάπη τοῦ Δὸν Ζουάν εἶναι ἕνα ἀσθημα ὅμοιον μὲ τὴν κλίσι γιὰ τὸ κυνήγι. Ὁ κυνήγος δὲ ζητεῖται παρὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν λέια του. Κι' ἕνας μόνον τρόπος ὑπάρχει γι' αὐτό: νὰ τὴ σκοτώσῃ.

Ἀλλ' ὁ Βέρθερος κ' ὁ Δὸν Ζουάν ἀποτελοῦν δυὸ ἀκροῦς τύπους, ποὺ δὲν τοὺς συναντᾷ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΧΕΣ: Ἀγάπη μὲ τσακώματα.

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ

αργότερα

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ φορούσε ένα γκριζο παλτό, κουμπωμένο ως το λαιμό, και τα μαλλιά του ήταν κάτασπρα, μ' όλο που το πρόσωπό του έδειχνε αρκετή ενεργητικότητα. Θά ήταν κάπου έξηντα έτών, αλλά τα χρόνια του δεν έμοιαζαν και τόσο να τον βαρύνουν.

— Σείς με γυρεύατε; τόν ρώτησε ο Ζάκ.

— Λυπάμαι που σάς άνησυχά, είπε ο γέρος, με άργη φωνή, άλλ' ήταν ανάγκη να σάς συναντήσω. Μπορούμε να μιλήσουμε ελεύθερα εδώ; φυσικά, απάντησε ο Ζάκ.

— Ο γέρος έριξε μία ματιά γύρω του: το μπάρ ήταν σχεδόν έρημο και μόνο δυο-τρεις πελάτες έπιναν τα ποτά τους. Κτύπησε το νεο, που είχε απέναντί του, σά νάθελε να τόν έρευνήσει. Ο Ζάκ κι' ο Καρριέ, ο γέρος, παράγγειλαν δυο βερμούτ.

— Νύχτα, γεμάτη ύγρασία, είπε ο γέρος. Έπεσε χιόνι στα περικόρα... Δε φαντάζομαι να πειράξη που άφησα το αυτοκίνητό μου έξω για λίγη ώρα...

— Μη φοβάστε, απάντησε ο νέος, δεν πρόκειται να σάς τόν κλέψουν, κύριε Καρριέ.

— Πώς; είπε ο γέρος. Ξέρετε, λοιπόν, ποιός είμαι;

— Ναι, απάντησε ο Ζάκ, ή Φρανσουάζ μου μίλησε για σάς.

— Από πότε γνωρίζετε την κόρη μου;

— Πάνε τώρα δυο μήνες...

— Έρωτικό αίσθημα; ρώτησε ο γέρος, καθώς κάπνιζε...

— Δε ρωτήσατε την κόρη σας; είπε ο Ζάκ, αποφεύγοντας ν' απαντήσει.

— Έσας ρωτάω, επέμεινε ο Καρριέ.

— Ακούστε με, άρχισε να λέη ο γέρος, πλησιάζοντας την καρέκλα του κοντά στο νεο. Η κόρη μου είναι πολύ πλούσια. Δεν της έλειψε ποτέ τίποτα. Από μικρή είχε πάρα πολλά δώρα. Τώρα είναι δεκαεφτά χρονών, σέ μία ήλικία δηλαδή που τα κορίτσια είναι πολύ άφελη. Αυτή είναι ή κόρη μου ή Φρανσουάζ απ' τόνα μέρος, απ' το άλλο είστε σείς, κύριε Ζάκ Μαρτέν... Δε' μου λέτε έχετε καμμία δουλειά;

— Για την ώρα όχι... απάντησε με δυσκολία ο Ζάκ. Το γεγονός είναι πως...

— Το γεγονός είναι πως σάς έδιωξαν απ' την 'Εταιρεία, που δουλεύατε, είπε ο γέρος, διακόπτοντάς τον, λόγω πλεονάζοντος προσωπικού. Τί δουλειά σκέπτεσθε να βρήτε; Σε κανένα άλλο γκαράζ κάποιος άλλης 'Εταιρείας;

— Είμαι καλός μηχανικός, είπε απλά ο Ζάκ. Η Φρανσουάζ κι' εγώ αγαπιόμαστε... Σκέφτηκα το γάμο μου μαζί της, σκέφτηκα όλες τις δυσκολίες, σκέφτηκα καλά την κατάσταση...

— Αγαπάτε, λοιπόν, την κόρη μου;

— Νομίζω πως σάς το είπα.

— Τότε πρέπει να την παρατήσετε, είπε απότομα ο γέρος Καρριέ. Είναι ή μόνη λογική λύση. Καταλαβαίνετε γιατί σάς τόν προτείνω αυτό; Είστε χωρίς δουλειά, χωρίς μέλλον, ή κόρη μου είναι συνθησμένη να ζή άλλοιώς... Έπειτα είναι νέα, δίχως πείρα, θά ξεχαστεί γρήγορα... Είμαι ίσως σκληρός, αλλά ξέρω κιόλας να βοηθήσω εκείνους που με υπακούνε... Βοηθήστε με κι' εγώ μπορώ να βοηθήσω εσάς, μία και είστε άνεργος. Μη γράψετε στην κόρη μου, μίν της τηλεφωνήσετε. Ίσως να είναι δλ' αυτά απότομα, άλλ' αυτή ή ιστορία πρέπει να πάρη τέλος μία και καλή...

— Ο γέρος έβγαλε απ' τή μέσα τσέπη του τόν μπλόκ τών επιταγών, έσκισε μία, έγραψε πάνω ένα ποσό, υπέγραψε κι' έδωσε τήν επιταγή στο Ζάκ. Αυτός τήν πήρε με τρεμάμενα χέρια, έριξε μία ματιά, ύστερα τήν έκανε κομμάτια και τά πέταξε πάνω στο τραπέζι.

— Ο Καρριέ τά είχε χάσει.

— Μήν άνησυχήτε, είπε τέλος ο Ζάκ στο γέρο, δε θά ξαναδώ π'ά τήν κόρη σας. Δεν είν' ανάγκη να με πληρώσετε γι' αυτό...

— Δεν καταλαβαίνω, ψιθύρισε ο γέρος, είστε, μά τήν αλήθεια, κύριε Μαρτέν, ή άνωτερος άνθρωπος, ή πολύ πονηρός. Η χειρονομία σας ήταν λίγο μελοδραματική, αλλά πάντως άραία. Δε' μου συμβαίνουν συχνά κάτι τέτοια...

— Η φωνή του ήταν συγκινημένη. Αλλά συνήλθε γρήγορα και πρόσθεσε ψυχρά:

— Λοιπόν, νεαρέ μου, σύμφωνοι, δε θά ξαναδείτε τήν κόρη μου!

— Σύμφωνοι, δε θά τήν ξαναδώ!...

— *

Είχαν περάσει άκριδώς δυο χρόνια, έπειτ' απ' τή συνάντησι του Ζάκ Μαρτέν και του γέρο Καρριέ, όταν, κάποιον πρωινό, ο Ζάκ τόν είδε έξω να τού χτυπή τήν πόρτα.

— Μπορώ να μπώ; ρώτησε ο γέρος με τ' άσπρα μαλλιά.

— Περσάτε μέσα, είπε ευγενικά ο Ζάκ.

— Με πολλή δυσκολία ανακάλυπα τή διευθυνσί σας, είπε ο Καρριέ, κυττάζοντας με περιέργεια τόν περιποιημένο σαλονάκι.

— Σε τί μπορώ να σάς φανώ χρήσιμος; ρώτησε ο Ζάκ.

— Θάθελα, είπε με κάποια προσπάθεια ο γέρος, θάθελα νάρθητε μαζί μου, κύριε Μαρτέν. Νά δητε τήν κόρη μου. Η Φρανσουάζ θέλει να σάς δει κι' αν ή αίτησί μου έχη κάποια αξία, δεν έχετε παρά να μου τόν πείτε...

— Μπορείτε να μου υπογράψετε μία επιταγή;...

— Φυσικά, απάντησε ο γέρος. Ποσα θέλετε;

— Αλλά, κυττάζοντας τόν νεο, κατάλαβε καλά πως ύπρχε πολλή ειρωνεία στην έρωσή του.

— Δυο χρόνια, πρίν, είπε ο Ζάκ, μου προτείνατε να με πληρώσετε για να μίν ξαναδώ τήν κόρη σας, τώρα είστε έτοιμος να με πληρώσετε για να πάω να τή δω. Όλ' αυτά είναι πολύ παράξενα!

— Η κόρη μου, απάντησε θλιμμένα ο γέρος, είναι άρρωστη. Πάρα πολύ άρρωστη. Η άρρώστεια της αλλάζει τήν κατάσταση... Μέσα σ' αυτά τά δυο χρόνια, δεν κατάφερα τίποτα για να σάς ξεχάσει...

— Κι' όμως ήσαστε σίγουρος γι' αυτό...

— Έσφαλα, τόν αναγκωρίζω... Ακούστε με...

— Τώρα πιά είναι πολύ άργά, απάντησε απότομα ο Ζάκ.

— Ακούστηκαν βήματα και μία νεαρή μελαχροινή κοπέλλα, κομψή κι' απλά ντυμένη, μπήκε στο σαλόνι.

— Η γυναίκα μου, έξηγησε ο Ζάκ, είναι ένημερη σέ όλα, δεν ύπάρχουν μυστικά μεταξύ μας. Μπορείτε να μιλήσετε ελεύθερα.

— Είστε παντρεμένος; Η γυναίκα σας;... ψιθύρισε ο γέρος. Φυσικό, πολύ φυσικό, αλλά δεν τόν είχα φανταστή... Βέβαια, πέρασαν δυο χρόνια από τότε... Μία και είναι έτσι τά πράγματα, δεν έχω πιά καμμία δουλειά εδώ... Με συγχωρείτε για τήν ενοχλήσι...

— Ο Καρριέ είχε σκηωθή και κατευθυνόν στην έξοδο. Στάθηκε και πρόσθεσε με ραγισμένη φωνή:

— Μου φαίνεται πως ή κόρη μου δε θά περάση τή νύχτα. Οι γιατροί μου τόπαν άπροκάλυπτα.

— Μά δε' μου είπατε πως ή κατάσταση της ήταν τόσο άπελπιστική, είπε σιγα ο Ζάκ, που τόν πρόσωπό του χλώμιασε με μιάς.

— Μά γι' αυτό ήρθα να σάς βρώ... απάντησε ο γέρος. Η Φρανσουάζ είναι στο νοσοκομείο... Τίς τελευταίες αυτές μέρες, σάς ζήτησε πολλές φορές, κύριε Μαρτέν... Παράξενο, αλήθεια, για μία κοπέλλα, που ποτέ δεν της έλειψε τίποτα... Κι' όμως τόν στήθος της... μέσα σ' έξη μήνες... κάτι τόν κεραυνόδολο... καταλαβαίνετε, βέβαια... Βέβαια, δεν έχω τόν δικαίωμα να σάς γυρέω κάτι τέτοιο... Για σάς δε θά είναι τίποτα, αλλά για τή δυστυχισμένη τήν κόρη μου, θά είναι πάρα πολύ... Οι τελευταίες στιγμές της θά είναι πιο γλυκές... Φτάνει να μή μάθω πως είστε παντρεμένος...

— Θάρρομμε μαζί σας στο νοσοκομείο, είπε ή νεαρή σύζυγος στον Καρριέ, ξέρω πως τόν ίδιο σκέφτεται κι' ο άντρας μου.

— *

Είχε πιά ξημερώσει, όταν ή πόρτα του μικρού θαλάμου άνοιξε και άντήχησαν βήματα στο διάδρομο του νοσοκομείου—πρώτα τά βήματα τών δυο ανδρών, έπειτα της νεαρής γυναίκας του Ζάκ. Μέσα στο θάλαμο είχε μείνει μία άδελφή, που προσευχόταν κοντά στη νεκρή.

— Λέτε να υπέφερε πολύ; ρώτησε ο γέρος, με πνιγμένη φωνή.

— Δε' φαντάζομαι, απάντησε ο Ζάκ.

— Έσφαλα, έσφαλα πολύ, είπε ο γέρος. Δεν είχα τόν δικαίωμα να έμποδίσω τήν ετυχία της. Καί, μαζί σας, θά ζούσε ετυχισμένη.

— Δεν είναι όπως τά λέτε, απάντησε ο Ζάκ. Δεν αγαπούσα τή Φρανσουάζ, ήθελα να τήν παντρευτώ για τά λεφτά της. Σείς τόν καταλαβατε άμέσως, κύριε Καρριέ, πρίν δυο χρόνια. Ήμουν απένταρος, χωρίς δουλειά, τάπαίκα όλα για όλα...

— Μά τότε πως σκίασε τήν επιταγή;...

— Σας είπα, τί να τόκανα ένα ποσό; Ήθελα τή μεγάλη της προίκα, καταλαβαίνετε; Δεν αγαπούσα τήν κόρη σας, αγαπούσα τά λεφτά της, τίποτ' άλλο! Δε' θά ζούσε ίσως ετυχισμένη μαζί μου.

— Καλύτερα έτσι... καλύτερα... είπε ο γέρος. Μου βγάζετε ένα βάρος πολύ μεγάλο από πάνω μου... Τότε, δεν έσφαλα... δεν έσφαλα...

— Όταν ο γέρος έφυγε απ' τόν νοσοκομείο, ή γυναίκα του Ζάκ πήγε κοντά του.

— Είσαι χλωμός... Γιατί τού είπες ψέματα;

— Τό ξέρεις πολύ καλά, Άννα. Δε θά μπορούσε να σηκώση τέτοιο βάρος στίς γεροντικές του πλάτες. Είναι ένας δυστυχισμένος γέρος, που έχασε τή μοναχοκόρη του. Έπειτα, αγαπούσαμε κι' οι δυο μας τή Φρανσουάζ, με διαφορετική βέβαια άγάπη... Με συγχωρείς, Άννα...

— Δεν ύπάρχει λόγος να σέ συχωρέσω, Ζάκ. Τά ξέρω όλα... Τίποτα όμως δεν άλλαξε μεταξύ μας.

— Ναι, τίποτα δεν άλλαξε μεταξύ μας, Άννα, είπε ο Ζάκ λυπημένα, καθώς αναλογιζόταν τόν παρελθόν και τόν χαμένο του έρωτα.

ZAN - ZAK PIBIEP

— Είσαι χλωμός... Γιατί τού είπες ψέματα; ρώτησε ή Άννα τόν Ζάκ.

Συναίκες

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΙΟΥΔΗ ΚΑΙ ΟΛΟΦΕΡΝΗΣ

ΕΙΧΑΝ περάσει τρεις ολόκληρες ώρες κι' ήταν χωμένοι ακόμη στο άρωματισμένο λάδι του μπάνιου του. Κι' ενώ λουζόταν, έρωγε πάνω σε άπλωμένο δέρμα βωδιού, μικρούς βολβούς βουτηγμένους σε μέλι και κρασί. Κοντά του, ο γιατρός του, άκίνητος μέσα σ' ένα μακρύ κίτρινο μανδύο, έλεγε και ξαναζέσταναν τότε - τότε το λουτρό. Δύο παιδιά, σκυμμένα στο σκαλοπάτι της δεξαμενής, του έβριθαν τις γάμπες. Οι περιπολίες όμως στο κορμιοί, δε σταματούσαν τις σκέψεις του. Ύπαρχε ένα γράμμα για το βασίλειό του, το Ναβουχοδονόσορα. Κι' έπειδή είχαν πιάσει ένα σωρό αλχημάλωτους, αναρωτιόταν τι τρομερή τιμωρία να τους επιβάλει.

— Στάσου! έλτε σ' ένα σκλάβο που έγραφε όρθος σε μια πλάκα. "Ας μου φέρουν τρεις αλχημάλωτους. Θέλω να τους δω".
— Από το βάθος της σάλας, που ήταν γεμάτη από άσπρο άτμο κι' οι πυρσοί έρριχναν κόκκινα σημάδια, έσπρωξαν τρεις άνθρωποι με μακριά μαλλιά, κουρελιάρηδες, που τον κυττούσαν χωρίς να καταλαβαίνουν τί λέει. "Ήθεραν ωστόσο πως αυτός ήταν ο Όλοφέρνης, ο ξακουστός στρατηγός του Ναβουχοδονόσορα, που τους είχε τσάκισει με τις άπαισιες νίκες του. Ήταν αυτός που είχε απλώσει το βασίλειό του 'Ασσυρίων, από τον Εφράται και τον Τίγρη και τον 'Υδράτη, την Περσία, την Κιλικία, τη Δαμασκό, μέχρι το Αίβανο και τον 'Αντιλίβανο. Ήταν αυτός τέλος, που είχε κατακτήσει όλα τα έθνη του Καρχηδών, της Γαλααδ και της κοιλάδας του 'Εσθρλών. Δε χωρούσε αμφιβολία πως ο Όλοφέρνης ήταν ασύνγκριτος πολεμιστής. Μα ήταν και σκληρός και απάνθρωπος κι' όλη η παλληκαριά του χανόταν, όταν σήκωνε το σπαθί του και σκότωνε ανθρώπους άδυσωδούς".
Οι τρεις αλχημάλωτοι είχαν πληγές σ' όλο τους το κορμί. Οι χοντρές αλυσίδες των χεριών τους σύρθηκαν μ' ένα βαρύ, μεταλλικό δαχτυλίδι, πάνω στις πλάκες της σάλας. Ο Όλοφέρνης άναγκάστηκε με την απάθειά τους. Τους περίμενε να τρέμουν μπροστά του πασιένοι και φοβισμένοι, σαν τ' άρνια στο στόμα του λύκου. Κι' αυτοί τον κυττούσαν τώρα με βλέμμα ήρεμο, δυνατό, σαν να μη τους τρόμαζε ή ιδέα ότι σε λίγο μπορούσαν να πεθάνουν.

— Γονατίστε! ούρλιασε θέλοντας να τους δει να σέρνονται στα πόδια του. "Έχω όρεξη να τους γδάρω. Μα πρώτα πρέπει να μάθω αυτό που θέλω κι' ύστερα...".

— Οτιόσο οι αλχημάλωτοι δεν έκαναν την παραμικρή κίνηση για να γονατίσουν, ούτε χαμήλωναν το κεφάλι τους. Ή περήφανη αψησά τους, άναψε για καλά τον Όλοφέρνη. Χωρίς να τους κάνει καμιά ερώτηση, γι' αυτό που ήθελε να μάθει, βγήκε από το λουτρό σαν τρελλός και πρόσταξε να τους σκατώσουν άμέσως. "Ενας Αιθίοπας έσυρε από τη ζώνη του ένα μακρύ μαχαίρι. Τα τρία κεφάλια πέσανε στο λεφτό. Σημέρνανε. Οι λάμπες του πρωινού, έμπαιναν από τους έξωστες. Τό τρία κορμιά, πεσμένα μπρομύτα, άδειάζαν το αίμα τους, σαν τρεις βρύσες. "Ενα κόκκινο ποτάμι, που μαύριζε σιγά-σιγά, έτρεχε πάνω στα μωσαϊκά. Ο Όλοφέρνης βούτηξε το χέρι του στο ζεστό αίμα κι' έτριψε μ' αυτό τα γονάτια του. Ήταν πρόληψη...".

Μόλις βράδυσε, έφυγε από την πόλη το βαθερών, πήρε το στρατό του και πράττει για την 'Ιερουσαλήμ, που έλπιζε να την κατακτήσει γρήγορα. Μέχρι τότε ήταν συνηθισμένος σ' εύκολες νίκες και θά του φαινόταν παράξενο αν εύρισκε εκεί αντίστασι. Ήταν αποφασισμένος να εξαφανισθεί από πό πρόσωπο της γής ολόκληρο το έθνος των 'Εβραίων. Τό είχε πάρει όμως πάνω του και δε λογάριζε τίποτε, ούτε τη θεία όρηγν. Την έποχη εκείνη, στην 'Ιερουσαλήμ, κατοικούσε μια πεντάμορφη νέα: Η 'Ιουδή, θυγατέρα του Μερρρι κι' έγγονη του 'Ωε. Από τη Βετυλόα. Από δέκα πέντε χρονών κορίτσι, είχε παντρευτεί τον εκλεκτό της καρδιάς της, το Μανασσή. Ήταν ήμισιόστον παλληκάρι ο τελευταίος, κι' όλες οι κοπέλλες τον είχαν φάει στο μάτι. Όμως αυτός άγαστούσε την 'Ιουδή.

— Ω, θαυμάσο το ρόδο της Γαλααδ! της είπε ένα βράδυ που την είδε μόνη. Κύτταξέ με. Κι' αν τα ώραια σου μάτια με βρούν, όπως θέλουν, χαμογέλασέ μου. Σ' άγατώ, 'Ιουδή. Σ' άγατώ και θέλω να σε κάνω γυναίκα μου!...

— Ξέρεις που κατοικού, άποκρίθηκε εκείνη. Και ξέρεις ποιός είναι ο πατέρας μου. Άν μ' άγαπάς αληθινά, έλα να με ζητήσεις. Δε θά πω όχι...".

— Ένα μήνα άργόπερα, ή άρχοντοπούλα και το πλουσιότατο έβγαλαν άνδρόγυνο. Μα ή εύτυχία τους δεν κράτησε πολύ. Πάνω στο χρόνο πέθανε το παλληκάρι κι' ή μικρή νέα χήρεψε στην καλύτερη ώρα της. Ήταν παράξενο. Όλοι λογάριζαν πως με την ηλικία που είχε, θά ξεχνούσε γρήγορα τον άγαπημένο νεκρό. Γελαστήκαν όμως και δεν πίστευαν πως ή νεορή αυτή γυναίκα, θά κρατούσε βαρύ πένθος τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Είχε κλειστή στο σπίτι της, τυλιγμένη σε μαύρα πέπλα. Ούτε γελούσε πιά, ούτε διασκεδάζε. Τού κάκου προσπαθούσαν οι δικοί της να την κάνουν να εύθυμώση. Τίποτα!

— Για μένα έσθυσαν όλα, έλεγε και ξανάλεγε. Χωρίς το Μανασσή ζωή δεν υπάρχει. Περιμένω λοιπόν την ώρα που θά με καλέση κοντά του, στην άλλη όχθη της γής.

— Έκλαψε ο πατέρας της ο Μερρρι και την παρακαλούσε ν' αλλάξη γνώμη. Έχανε άδικα τα λόγια του. Η 'Ιουδή τον κυττούσε με τό λυπημένο της βλέμμα. Κι' όταν εκείνος έπαυε τα δάκρυα, τού χάιδευε πριφερά το χέρι.

— Η ζωή έκλεισε πιά για μένα, πατέρα. Μη με βασανίζεις περιωτότερο, τούλεγε.

— Έχουμε πόλεμο, κόρη μου. Ένας κακός βασιλιάς, ο Ναβουχοδονόσορ, έστειλε τα στρατεύματά του για να πολιορκήσουν τον τόπο μας. Άνέβα στα τείχη μαζί με τις άλλες γυναίκες. Από κει πάνω θής πως ο θάνατος δεν είναι τόσο βαρύς όσο νομίζεις. Από κει πάνω θά δής πως κορμιά πέφτουν και χάνονται και σβύνουν, χωρίς γυρισμό. Μην κλαίς πιά, άγαπημένη μου. Τα δάκρυά σου δε θά ξαναφέρουν πίσω το Μανασσή.

Για πρώτη φορά ή 'Ιουδή, έπειτα από τέσσερα χρόνια, γύρισε και κύτταξε ξαφνασμένη τον πατέρα της.

— Έχουμε πόλεμο; ρώτησε. Κι' ή πόλι μας πολιορκείται;

— Ναι, κόρη μου.

— Από ποιόν, πατέρα μου;

— Από ένα στρατηγό, τον Όλοφέρνη.

— Η 'Ιουδή έμεινε πολλή ώρα σιωπηλή. Κι' άξαφνα, σαν να τη συ-

κλόνισε κάτι βαθύ και μεγάλο, τινάχτηκε πάνω κι' άρπαξε το Μερρρι από το χέρι.

— Πάμε, τού είπε. Θέλω ν' ανέβω στα τείχη, να δω τον πόλεμο από κοντά.

Εύτυχισμένος ο γέρος, κίνησε μαζί της κι' έτρεξε ν' ανέβη στις έπαλξεις, όπου γινόταν το τρομερό πανηγύρι. Ο έχθρος σιχνύεται με λύσσα πάνω στα τείχη, για να σπάση τη γενναία άμυνα των 'Εβραίων. Ένας φοβερό τρέξιμο σίμωνε, άνακαταμένο με βρογμίες φωνές και ούρλιασματα. Ήταν ή μεγάλη έλεπολις των 'Ασσυρίων. Την τραβούσαν με τα χέρια εκατοντάδες στρατιώτες, τη ρυμούλκωναν με τα σκονιά και την έσπρωχναν με τον όμο, γιατί ή γή ήταν μαλακή κι' άδιάσπτη, για μηχανές με τόσο υπερβολικό βάρος. Είχε μαλαπούτα όχτω τροχούς με σιδερένιους χαλκάδες κι' από τό πρωί προχωρούσε έτσι, άργά, όμοια με βουνό που χτίστηκε πάνω σε άλλο. Έπειτα όηγχε από τη βάση της ένας πελώριος κριάς. Στο μακρος των τριών προσόψεων που κύτταζαν προς την πόλι, οι πόρτες έπесαν και φάνηκαν, σαν σιδερένιες στήλες, στρατιώτες θαρρακισμένοι. Φαινόντουσαν πολλοί, καθώς σκαρφάλωναν και κατέβαιναν τις δυο σκάλες, που περνούσαν από τα πατώματά της. Μερικοί περίμεναν ν' άγγιζούν οι άρπάγες τις τετράγωνες πέτρες των τειχών, για να όρμησουν. Τα κουδούνια των βαλιστρών γυρνούσαν άδιάκοπα κι' ο μεγάλος άξοντας τού καταπέλτη χαμήλωνε.

Την ώρα εκείνη, ο Όλοφέρνης ήταν όρθιος πάνω στο διαβολικό μηχανήμα του. Κυττούσε δεξιά κι' άριστερά με όπεροπτικό βλέμμα. Λές κι' είχε νικήσει κιόλας την άπόρθητη πόλι. Οι 'Εβραίοι, έτοιμοι στις έπαλξεις, περιμεναν να τους ύποδεχτούν. Κρατούσαν μπαλτάδες, κεφαλοθραύστες, σπαθιά. Οι γυναίκες έτοιμαζαν το καυτό λάδι και τη στάχτη, όπλα τρομερά και τά δύο. Γιατί δεν έκαναν μονάχα τις σάρκες. Τυφλώναν κιόλας. Η έλεπολις βρισκόταν τώρα σε μικρή άπόσταση από τα τείχη. Καθώς ζύγωνε για ν' άκουμπήση πάνω τους, ο Όλοφέρνης χαμογέλουσε σαρκαστικά. Ήταν φοβερός με τη γυμνή σπάθα στο χέρι.

Ξάφνου τα μάτια του έπесαν στην 'Ιουδή, που σκυμμένη στις έπαλ-

— Άρπαξε το κορμένο κεφάλι από τα μαλλιά και βγήκε από τη σκηνή...

ξεις, προσπαθούσε να μαντέψη το αποτέλεσμα. Ο στρατηγός του Ναβουχοδονόσορα θνατρίχισε άγρια. Εκείνο τό γλυκό, τό παιδικό σχεδόν πρόσωπο που θέλεπε μπροστά του, τον γέμισε μ' ένα παράξενο αίσθημα. Ήταν ή πρώτη φορά αϊή ζωή του, που μια γυναίκα τού έκανε τέτοια έντύπωσι. Ήταν ή πρώτη φορά που ή καρδιά του χτύπησε βαθειά από έρωτα. Σκέπασε τα μάτια του με τό χέρι και πρόστάθηκε να μη βλέπη. Μα δε μπορούσε. Η λαχτάρα που ήταν μεγάλη.

— Στάθιθε! πρόσταξε τούς στρατιώτες που διέβυναν την έλεπολι. Σταθίθε!...

Ύπακουσαν εκείνοι μονομιάς, μα δε μπορούσαν να καταλάβουν τί ήταν αυτό που τον έκανε να δώση μια τέτοια πρόσταγή. Τη στιγμή ακριβώς που όλα θά τελείωναν. Από την άλλη μεριά οι 'Εβραίοι, που άκουσαν εκείνη τη φωνή, έμειναν με στόμα άνοιχτό καθώς είδαν τό άχθρικό μηχανήμα να χαμηλώνη τις γέφυρές του. Μια βαθειά σιγή άπλώθηκε όλόγυρα. Κι' οι δυο παρτάδες κρατούσαν την άνάστα τους. Τι συνέβαινε λοιπόν; Ο Όλοφέρνης έκανε ένα βήμα μπροστά και ύψωσε τό κεφάλι του. Τα μάτια του καρφώθηκαν έρωτευμένα στο ύπεροχο πρόσωπο της 'Ιουδής.

— Ω, λαμπρό άστρο! φώναξε από τη θέση του με τό χέρι στο στήθος. Μιλώσέ μου και πές μου τ' όνομά σου. Θέλω να τ' άκούσω. Έκτός αν δε ζής και δεν υπάρχει. Εκτός αν ο κάματος τού πολέμου, με κάνει να βλέπω σκίες και φαντάσματα.

— Έβραίοι και 'Ασσύριοι έσπρωξαν τό βλέμμα τους στην 'Ιουδή, που στεκόταν όλη στις έπαλξεις. Σ' αυτή λοιπόν μιλούσε ο απάνθρωπος στρατηγός; Σ' αυτήν έλεγε τα εύγενικά εκείνα λόγια, που ταίριαζαν μονάχα σε στόμα ραψώδου; Η πιντάμορφη άρχοντοπούλα τινάζε ύπερηφανα τό κεφάλι της κι' έμεινε με σφιγμένα χείλη. Μα ο Όλοφέρνης έανέλαβε:

— Μιλώσέ μου! Άν με προστάξης, θά πάω τό στρατό μου και θ' άποτραβήχω στη Γαδών, όπου θά σε περιμένω νάρθης να μ' άνταμώσης. Σ' όση τη φυλή σου, αν την άγαπάς.

— Η 'Ιουδή και πάλι δεν άποκρίθηκε. Κι' ο 'Ασσύριος στρατηγός ξαναπήρε τό λόγο:

τίποτε; Εκεί, πάνω στις έπαλξεις, γονάτισαν κι' εύχαρίστησαν τό Θεό, για τό μεγάλο καλό που τούς έκανε. Μα ως τότε θά κρατούσε ή μεγάλη λύπη του; Ο στρατηγός τάχε δηλώσει ξεκάθαρα πως θά ξαναγύριζε, αν ή 'Ιουδή δεν πήγαινε να τον συναντήση στη Γαδών.

— Κόρη μου, της είπε ο Μερρρι μόλις βρέθηκαν μόνοι. Δε πιά; — Πρώτα θά προσευχηθώ. Κι' άσπιο, χαράματα, θά ξεκινήσω...

Χτύπησε λυπημένα ή καρδιά του Μερρρι, μα ήξερε πως δε μπορούσε να γίνη άλλως, αφού αυτό ήταν τό θέλημα τού 'Ιεχωά. Ο πατέρας της άποτραβήχτηκε κι' ή 'Ιουδή έμεινε μόνη με τη δούλα της, τη Ναά, που θά της έτοιμάζε τό χώρο της προσευχής. Έπειτα, ξεδιπλώσε μεγάλους τάπητες της Βαβυλώνας και τούς έπλώσε όλόγυρα στο δαμάτιο. Από τό μεγάλο έξώστη τού άρχοντικού έμπαιναν θόρυβοι άκαθάρστοι. Ήταν δειλινό. Μακριά, τό βουητό των δρόμων έσβυε. Σκίες μακρείες ανέβαιναν από τα περιστόλια των ναών. Κάτι παράξενο βράβαινε στον άέρα. Η 'Ιουδή έμεινε πολλή ώρα γονατιστή και προσευχήθηκε σιωπηλά. Τό φεγγάρι βγήκε από τον ούρανό.

Χαράματα, άνιξε ή μεγάλη πόλη της 'Ιερουσαλήμ, για να περάση ή άρχοντοπούλα. Τη συνάδωναν ως εκεί ο άρχιερέας 'Ιωακείμ, όλα τα μέλη της Γερουσίας κι' ο Μερρρι. Ο γέρος ήταν άκαρυσμένος.

— Μα με θυμάσαι, πατέρα, τού είπε εκείνη. Όλοι να με θυμάστε.

— Πότε δε θά σε ξεχάσουμε.

— Και να προσεύχεστε για μένα.

— Τ' όνομά σου θά θροισκται πάντα στους ψαλμούς μας.

Ο άνδρώνας που την οδηγούσε, την πέρασε σ' ένα μονοπάτι άνηφορικό. Ο ούρανος άρχισε ν' άσπρουδίζει. Τα δυο άλογα περπατούσαν κοντά- κοντά, μα ή 'Ιουδή δεν άνοιγε τό στόμα της. Ήταν ευθαγμένη σε σκέψεις. Τα χαράματα, αν και ήταν ή έποχη της πρώτης συγκομιδής, όσο μακριά κι' αν πήγαινε τό μάτι ήταν άδεια σαν την έρημο. Ύπαρχαν πού και πού, σκουπισμένοι σωροί σιταριού. Άλλοι κριθάρια κοκκινισμένα ξεποδιάζανε. Στόν όρίζοντα, θά χωριά φαινόντουσαν μαύρα, με σχήματα άκαθάρστα. Πότε- πότε, κανένα κομμάτι μουσαμμένου τοίχου όρθωνόταν στην άκρη τού δρόμου. Οι σκεπές των καλυδιών ήταν γκρεμισμένες. Από μέσα διέκρινε κανείς θρόματα τανακιά, κούρελια ρούχων, κάθε λογής σκευή και πράγματα σπασιμένα, δυσκολογνώριστα. Σιχνά κάποιο κοκκαλιάρικο παιδί, με όφι χωματένια, έβγαυε ανάμεσα από τα έρείπια. Άπλωνε ίκευτικά τα χέρια.

— Παιδιά!

Η 'Ιουδή έστρεψε άλλού τό πρόσωπο λυπημένη, γιατί δεν είχε τίποτε μαζί της να τού δώση. Ήξερε πως όλο αυτό τό κακό που έβλεπε, ήταν έργο του Όλοφέρνη. Μέσα της φούντωνε σιγά-σιγά τό μίσος.

Πιά γρήγορα! πρόσταξε το συνοδό της. Πιά γρήγορα...

Βίτσισε εκείνος τ' άλογα, που πήραν πρέποντας την άπότομη άνηφορία. Έφτασαν στην κορυφή ενός λόφου βράδυ πιά. Από εκεί πάνω, είδαν τό στρατόπεδο των 'Ασσυρίων, έξω από τη Γαδών. Άναμένες δάδες φεγγολούσαν όλόγυρα.

— Θά προχωρήσω μόνη, είπε πάλι ή 'Ιουδή στο συνοδό της. Χαίρε...

Χαίρε, θυγατέρα του 'Ισραήλ! Ο 'Ιεχωάδς άς σ' εύλογήση. Πέρασε σιωπηλή, μ' ύψωμένο τ' ώραιο της μέτωπο, άνάμεσα από τούς 'Ασσυρίους, που άνοιγαν έκπληκτοι τό δρόμο μπροστά της. Η σκηνή τού Όλοφέρνη ξεχώριζε άπ' όλες τις άλλες. Ήταν μαύρη, με κίτρινες ραβδώσεις και μ' ένα κόκκινο άστρο στην κορυφή τού κονταριού της. Δύο μαύροι, κρατώντας μεγάλα δαδιά, στεκότουσαν στις δυο πλευρές της είσοδου. Η 'Ιουδή προχώρησε προς τα εκεί, πήδησε άνάσασρα από τό άλογό της και αποφασιστικά μπήκε μέσα. Η σκηνή ήταν άπείρανη. Ένα μεγάλο καντήλι, σε σχήμα λωτού, τη φωτίζε άπλετα. Καμτοίκια, κύμβαλα, κουδούνια, περιδέραια, άνάκατα, άπλώνονταν μέσα σε σπαρτάλετρα πανέρια. Ένα γυμνό σπαθί ήταν άκουμπισμένο πάνω σ' σκαμνί από μαύρο όνυχας. Δίπλα του μιά άσπιδα.

— Ηρθες, λοιπόν; Σε περιμένα μ' ήμουν βέβαιος πως θάρθης. Κι' όστόσο έτρεμα στην ιδέα πως μπορούσα να γελαστώ...

Χωρίς ν' άπάντηση, κύτταξε όλόγυρα της άργά. Ύστερα τα μάτια της σταμάτησαν στο βάθος. Ένας άνθρωπος στεκόταν και την παρατηρούσε. Ήταν ο Όλοφέρνης. Άνατρίχισε ή 'Ιουδή κι' έκανε ένα βήμα πίσω. Μία γοργά ξαναθάρθηκε τον έαυτό της και χαμογέλασε.

— Ναι, ήρθα, είπε, σαν ν' άπαντούσε στην ερώτησή του ύστερα από ώρα. Ηρθα, όχι γιατί με κάλεσες, αλλά γιατί βορέθηκες τον πόλεμο και τις πολιορκίες. Θέλω να σώσω την πατρίδα μου. Τί άντάλλαγμα θά μου ζητήσεις, αν σε παρακαλέσω να φύγης άπ' τον τόπο μου;

Ο στρατηγός γέλασε σαρκαστικά.

— Δεν παρέρω, άπάντησε. Τώρα που ήρθες θά τό σκεφτώ. Έτσι ή άλλοις είσαι δική μου. Γιατί να φύγω, αφού μπορώ να προσέσω μέσα στις νίκες μου άλλη μία;

— Θά μού φαινόταν παράξενο αν έκανες τό αντίθετο, άποκρίθηκε. Τώρα πιά δε με νοιάζει τίποτε. Πάρε με στην άγκαλιά σου και φιλά με.

— Πές μου τ' όνομά σου, ψιθύρισε ο Όλοφέρνης. Θέλω ν' τ' άκούσω από τα χείλη σου.

— 'Ιουδή.

— Τ' όνομά σου κι' ή φωνή σου, μοιάζουν μ' άπόκοστη μουσική. Μού άρέσει και θά σε κρατήσω. Και μεθούριο τα χαράματα, θά έπιτεθώ στην 'Ιερουσαλήμ. Δεν θά την άφίσω να πάη χαμένη.

— Η 'Εβραία άκούμπησε την παλάμη της στα μαλλιά του.

— Κάνε ό,τι θές. Έγώ όμως θέλω να ζήσω για πάντα κοντά σου.

— Εκείνο τό άγγιγμα, μόλις αίσθητό, τράνταξε τον Όλοφέρνη άς τ' άντίστασά του. Ολόκληρο τό είναι του τον έσπρωχνε σ' αυτή, κι' άξαφνα πετάχτηκε πάνω και πρόσταξε να τού φέρουν ένα εκλεκτό κρασί, που είχε παραγγείλει στα 'Εκδάτανα. Τού τώφεραν. Σηκώθηκε ή 'Ιουδή και γέμισε την κοίτη του.

— Κι' έσύ;

— Έγώ θά τό ρουφώ από τα χείλη σου, τού είπε σιμά σ' αυτή.

— Η μία κοίτη διαδοχόταν την άλλη. Ο Όλοφέρνης την άγκαλιάζε και τη φιλούσε και τη χάιδευε. Κι' έλεγε λόγια άσυνάρτητα. Και σιγοτραγουδούσε. Και πάνω που τάβλεπε όλα ρόδινα κι' εύτυχισμένα, έπεσε άνάσκελα σε κάτι χαλιά κι' άρχισε να ροχαλίζει. Η 'Ιουδή σηκώθηκε τότε. Πήγε άς την είσοδο της σκηνής και κύτταξε έξω. Εκτός από τούς μαύρους που φύλαγαν με τ' άναμένα δαδιά, όλο τό άλλα στρατόπεδο κοιμόταν. Πουδέν να φοβήθουν;

— Πηγαίνετε, είπε στους δυο σκλάβους. Ο κύριός σας δε θέλει φως. Έφυγαν εκείνοι κι' ή 'Ιουδή ξαναμπήκε μέσα. Πήρε το σπαθί που ήταν άκουμπισμένο πάνω στο σκαμνί και μ' ένα χτύπημα τού έκαμε τό κεφάλι. Το αίμα τινάχτηκε πάνω της και τη λέρωσε. Όμως δε τρόμαξε.

— Άρπαξε τό κεφάλι από τα μαλλιά, βγήκε από τη σκηνή, κατέβηκε ένα άλογο και χάρθηκε σαν την άστραπη. Όταν οι 'Ασσύριοι πήραν είδησι τό φόνι τού άρχηγού τους, τούς έπιασε πανικός. Και πριν άκούη χαράξη έφυγαν, άφίοντας εκεί όλα τα πλούσια λάφυρά τους. Τα λάφυρα αυτά, θά πρόσφεραν οι 'Εβραίοι στην 'Ιουδή, που τούς είχε σώσει από βέβαια άφανισμό.

— Δε θέλω τίποτα, είπε εκείνη. Να μοιρασθούν όλα στους φτωχούς. Ο,τι έκανα, τό έκανα μονάχα για την πατρίδα μου.

Πολλοί ζήτησαν τότε να την παντρευτούν. Άλλά αυτή άπέρριψε όλες τις προτάσεις, γιατί έξακολουθούσε να μνηστή στη μνήμη τού Μανασσή. Έφυγε για τη Βετυλόα, όπου πέθανε σε βαθειά γεράματα, τιμημένη από όλους. Και μέχρι σήμερα θεωρείται, από τον 'Εβραϊκό λαό, ή πλέον ήρωική γυναίκα της Βίβλου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ

ΜΑΡΤΖΟΥ ΣΤΕ.Ι.Σ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η Άννα Ίθανόβνα, η μεγάλη δούκισσα της Κουρλανδίας, έπληττε τρομερά στο παλάτι της. Πολύ νέα ακόμα, είκοσι μονάχα χρόνων, — αν όχι καλλονή, τουλάχιστον πολύ νόστιμη με τα ροδοκόκκινα μάγουλα και την άφροζυμη μένη επιδερμίδα της, ανόπαντη για την ώρα επειδή φιμένη έπιδερμίδα της, ανόπαντη για την ώρα επειδή φιμένη έπιδερμίδα της, ανόπαντη για την ώρα επειδή φιμένη έπιδερμίδα της...

Την εποχή εκείνη, — γύρω στα 1750, — τ' ένομα του πρίγκηπος Μαυρικού της Σαξωνίας είχε γίνει θρόνος στην Εύρωπη. Σήμερα, τους τύπους αυτούς τους λέμε τυχοδιώκτες. Τότε, ήταν ηρωικές μορφές... Παιδί ακόμα, δώδεκα μόλις ετών, κατετάγη στο στρατό, για να πολεμήσει κατά των Γάλλων. Σε ηλικία δεκαοχτώ ετών, τον πάντρεψαν με μια κομισσα του Λόμπεν. Πριν περάσει πολύς καιρός, η γυναίκα του τον χώρισε, επειδή δε μπορούσε πια να υποφέρει τις άπιστιές του...

Ό Μανρίκιος δεν άργησε ν' αναλάβει τα ύψηλά του καθήκοντα. Δεν έλειναν ιστορικός εξακριβωμένος αν οι μεταρρυθμίσεις που έφερε στον στρατιωτικό κανονισμό της Κουρλανδίας απέδωσαν ευεργετικές για τη χώρα. Γεγονός, όμως, είναι ότι η μεγάλη δούκισσα έμεινε απόλυτως ικανοποιημένη από το έργο του νεαρού στρατάρχου...

Ξαφνικά, παρουσιάστηκε μπροστά της ένας υπηρέτης των ανακτόρων, κρατώντας ένα αναμμένο φανάρι.

τητικό στο κεφάλαιο αυτό. Και η μεγάλη δούκισσα δεν ανταποκρινόταν έπολύτως στο ίδιο κίνημα που είχε σχηματίσει για τη γυναίκα. Ήταν, βέβαια, πολύ θερμή, πολύ παράφορη, σχεδόν βάρβαρη στις εκδηλώσεις της. Μα της έλειπε η λεπτότητα και η χάρις, που συγκινούσαν τον Μαυρίκιο περισσότερο και από μια σπανία καλλονή. Τού άρεσαν τα λουλούδια που λέγονται γυναίκες. Τά προτιμούσε, όμως, με διακριτικό άρωμα...

Όλα τα προσόντα που δνειροπολούσε ο Μαυρίκιος σε μια γυναίκα, τά βρήκε συγκεντρωμένα στην Γρουνχίλδη, μία δεσποινίδα επί των τιμών της μεγάλης δούκισσας. Και την άγαμήσε, λησιμονώντας τις σοβαρές υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι της Κουρλανδίας. Ή Άννα Ίθανόβνα δεν άργησε να καταλάβει ότι ο δούξ δεν εκτελούσε πια τα καθήκοντά του με τον παλιό του ζήλο, γιατί ο νους του και η καρδιά του ήταν άλλοι. Και θυώσε πολύ. Στην αρχή, σκέφτηκε να τον διώξει. Της ήταν, όμως, πολύ συμπαθητικός, δεν ήθελε να στερηθεί τις υπηρεσίες του. Και προτίμησε να κάνει κάτι άλλο: Να τον κρατήσει κοντά της φέρνοντας όμως ανυπέροχτα έμπόδια στην εύτυχια του με τη δεσποινίδα επί των τιμών...

Ήταν, όμως, καλός θεός και για τους έρωτες τους. Ένα μεσημέρι, ο Μαυρίκιος μπήκε να συναντήσει την αγαπημένη του, χωρίς μάρτυρες, σ' ένα δρόμο των ανακτόρων. — Δε μπορώ πια να υποφέρω το χωρισμό μαζί της είπε. Νά τί σκέφτηκα να κάνουμε. Απόψε τη νύχτα ν' αφήσω ανοιχτό το παράθυρό σου, που βλέπει στην αυλή του παλατιού. Φάρω, να σου πετάξω ένα σχοινί. Θα το δέσεις από το πόδι του κρεβατιού, θα πιαστής καλά απ' αυτό και θα γλυστρήσεις σιγά-σιγά κάτω. — Και τί θα γίνει τότε; ρώτησε η Γρουνχίλδη, με γλυκειά λαχτάρα. — Την ώρα αυτή, δε θα είναι κανείς στην αυλή. Κανείς δε θα μάς δει στο σκοτάδι... Θα σε πάρω και θα πάμε σ' ένα σπίτι, που έχω πιάσει εδώ κοντά. Θα μείνουμε λίγη ώρα μαζί και ύστερα θα σε βοηθήσω να ξαναβнеш στο δωμάτιό σου από τον ίδιο δρόμο. — Μά... δεν υπάρχει κανείς κίνδυνος; ψιθύρισε η Γρουνχίλδη. — Κανείς! την καθησυχασε ο Μαυρίκιος. Σού το έγχυώμαι έγω. Το πρώτο μέρος του προγράμματος εξετελέσθη, χωρίς κανένα δυσάρεστο άπρόοπτο...

Το δεύτερο μέρος — στο έρωτικό καταφύγιο — εξετελέσθη και αυτό με μεγάλη επιτυχία. Με τη διαφορά ότι βάσταξε τόσο πολύ, ώστε κόντευε σχεδόν να ημερεύσει όταν οι δύο έρωτες άσκησαν, αναστενάζοντας, πως ήταν πια καιρός να πραγματοποιήσουν και το τρίτο μέρος του προγράμματος, — να εγκαταλείψουν δηλαδή τη ζεστή φωλιά τους και να επιστρέψουν στο παλάτι. Ήταν χειμώνας τότε, και η αυλή των ανακτόρων είχε σκεπαστεί από πυκνό στρώμα πάγου. Ο Μαυρίκιος προγαρούσε σιγά-σιγά, με προφύλαξη, σηκώνοντας σ' αθλητικά του μπράτσα την Γρουνχίλδη, που δε μπορούσε να περπατήσει με τα μεταξωτά της γοβάκια. Κόντευαν να φτάσουν κάτω από το παράθυρό της, όταν, ξαφνικά, παρουσιάστηκε μπροστά τους ένας υπηρέτης των ανακτόρων, κρατώντας ένα αναμμένο φανάρι. Ο Μαυρίκιος, χωρίς να χάσει την ψυχραιμία του, σήκωσε το δεξί του πόδι και, με μία δυνατή κλωστή, έκανε φανάρι χίλια κομμάτια. Με την άποψη, όμως, κινισί που έκανε, γλυστρήσε στον πάγο και βρέθηκε έσπακμένος κάτω, μαζί με το πολυτιμο φορτίο του.

Βοήθεια! βοήθεια!... άρχισε τότε να φωνάζει ο υπηρέτης. Ή φρουρά σηκώθηκε στο πόδι με τις κραυγές του κι έτρεξε στην αυλή. Ο Μαυρίκιος δοκίμασε να σηκωθεί και να φύγει, μαζί με την Γρουνχίλδη, που είχε λιποθυμήσει στο μεταξύ απ' το φόβο της. Μά ήταν πολύ άργα πια. Σε λίγο, είκοσι περίεργα κεφάλια έσκυβαν άνω πάνω τους. Ή ιστορία αυτή έφτασε άμέσως σ' αυτή της μεγάλης δούκισσας, που θεώρησαν υποχρεώσι τους να την ζητηθούν και να της πουν το σκάνδαλο που έγινε στο παλάτι. Και η Άννα Ίθανόβνα, βαθεία τραυματισμένη στον έγωισμό και στην περηφάνεια της, δε συγχώρεσε, τη φορά αυτή. Μόλις ημέρωσε, η δεσποινίδα επί των τιμών χάθηκε από το παλάτι, χωρίς να μπορεί ποτέ να μάθει κανείς τί απέγινε.

Όσο για τον πρίγκηπα Μαυρίκιο της Σαξωνίας και δούκα της Κουρλανδίας διατάχθη να μαζέψει τα πράγματά του και να εγκαταλείψει άμέσως το έδαφος της χώρας. Ή άποστολή του είχε λήξει. Πέρασαν αρκετά χρόνια από τότε. Μία μέρα, ο Μαυρίκιος, που βρισκόταν τότε στο Παρίσι, πληροφορήθηκε κατάπληκτος ότι η μεγάλη δούκισσα της Κουρλανδίας πραγματοποιήσε, επί τέλους, το παλιό όνειρό της να κάνει ένα λαμπρό γάμο: είχε γίνει γυναίκα του Παύλου, διαδόχου του ρωσικού θρόνου. Και με κατάπληξη ακόμα πιο μεγάλη έμαθε, ύστερ' από λίγον καιρό, ότι η γυναίκα αυτή, αφού διάταξε να στραγγαλιστούν τόν άντρα της, — που είχε γίνει τότε μετά από αυτοκράτορα, — ανέβηκε στο θρόνο της Ρωσίας ως Αικατερίνη Α' — που θα έμεινε στην ιστορία με τ' όνομα Αικατερίνη η Μεγάλη!... Ο Μαυρίκιος αναπόλησε τότε την παλιά του γνωριμία με τη θερμάαιμη Γερμανίδα πριγκίπισσα, σκέφτηκε τί όφελήματα θα είχε, αν κατακτούσε και πάλι τη συμπάθειά της, και την ειδοποίησε μ' έναν άπεσταλμένο του ότι θα ήταν πρόθυμος ν' αναλάβει, — να την πείρα που είχε, — την αναδιοργάνωση του στρατού της χώρας της. Μά η Αικατερίνη δεν είχε λησμονήσει την προσβολή που της είχε κάνει κάποτε. Και η άπάντησή της στην πρότασή του ήταν: — Δε μού χρειάζονται πια οι υπηρεσίες που πρίγκιπες! Βρήκα άλλους στρατάρχες... πιο ικανούς από εσένα!... Είχε βρή, πράγματι, τρεις μαζί στρατάρχες: τούς αδελφούς Όρλώφ, ΖΑΝ ΠΡΙΕ

Ξαφνικά πειύματα

Συγκινητικό, κοινωνικό και δραματικό μυθιστόρημα υπό ΣΑΡΛ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΑΓΑΠΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ. Ο Φερνέ μαθαίνει τις λεπτομέρειες για τη μονομαχία του Μπερνάρ και αναστέτι στη Ρόζα να είδοποήσει την Άντρέ, ώστε να προσπαθήσει να τη μεταιώσει. Την άλλη μέρα, φτάνουν στον τόπο της μονομαχίας ο Ζακ και ο Φερνέ, και σε μία άλλη θέσι, εκεί κοντά, ο Σαμπαί. Άλλ' ο Ρομπέρ δεν έχει φανή. Άντί γι' αυτόν, φτάνει ο γιατρός Μπερνάρ και αναγγέλλει ότι ο Ραμπέρ αυτοκτόνησε. Μόλις η Άντρέ προειδοποιήθηκε απ' τη Ρόζα για τη μονομαχία, πήγε στο σπίτι του Ραμπέρ και του έπαίτησε να μη μονομαχήσει με τόν άντρα της, αλλιώς τον άπειλανε πως θα τον σκοτώσει μ' ένα πιστόλι που βρήκε στο γραφείο του. Έκείνος κατάλαβε πως ήταν αδύνατο πια να κερδίσει την καρδιά της και της έδωσε την υπόσχεση που του ζητούσε. Όταν έμεινε ύστερα μόνος, έκαψε όλα τα χαρτιά του, εκτός από δυο γράμματα και μία φωτογραφία της Άντρέ, που τάβαλε σ' ένα φάκελλο, για να παραδοθούν στα χέρια της. Τη στιγμή εκείνη, έφτασε η Ραυμόντ. Τού άναγγειλε πως θα πήγαινε να εγκατασταθεί σε μία έπαρχική πόλη και τού πρότεινε να πάν κι αυτοί μαζί της.

— Άς δούμε... της είπε. Τί μού προσφέρεις; — Τόν έαυτο μου και μία περσούσια.

— Με ποιους όρους; — Να ούδης τα περασμένα, να φύγεις μαζί μου, αφού παντρευτούμε κρυφά, να περιοριστής στη ζωή τις έπαρχιας και να μην ξαναπαίξεις νασιτιά. — Αυτά μονάχα; ποόφερε σαρκαστικά ο κόμης.

— Είναι τόσο δύσκολο; — Ο Ραμπέρ αναστέναξε κι' άπάντησε: — Καλά, θα τό σκεφθώ... Άφισέ μου μερικές μέρες προθεσμιά! — Άδύνατον! Φεύγω σήμερα. — Δε μπορείς να ξαναβρεις; — Ναι, φυσικά... Νομίζα όμως... — Ότι θα δεχούμαι άμέσως; — Άκριβώς!

— Θέλω να τό σκεφθώ... Με συγκινεί πολύ η πρότασή σου, σε βεβαιώ... — Άλήθεια; — Άφού στο λέω... Μού άποδεικνύει πως είσαι καλλίτερος από... — Άπ' ό,τι νόμιζες;

— Καλλίτερος από πολλές άλλες! — Θα μού γράφεις λοιπόν; — Ναι, σού τό υπόσχομαι. — Ο Ραμπέρ σηκώθηκε. Είχε κυττάξει για τριακοστή φορά το ρολόι. — Είσαι βιαστικός; τού είπε η Ραυμόντ. — Ναι, έχω κάποιο ραντεβού... Σηκώθηκε κι' αυτή. — Σ' άφινω λοιπόν. Έλπιζα όμως να μού δάσεις άλλη άπάντησι, από τώρα! — Κάνε λίγη ύπομονή. Τη συνάδεψε ως την πόρτα. Βιαζότανε να μείνει υνός. Ή Ραυμόντ έφευγε λίγο άπογορευμένη, άλλ' εύχαριστημένη κατά βάθος γιατί διατηρούσε την έλευθερία της. Θαδρισκε όσους άντρες ήθελε, εκεί που τά πηγαινε... Ο Ραμπέρ ξαναγύρισε στο σαλόνι. Βεβαιώθηκε πως δεν άπομεινε τίποτα απ' ό,τι ήθελε να καταστρέψει. Έβαλε πάνω στο γραφείο του ένα φάκελλο με την έπιγραφή «Η διαθήκη μου». Ύστερα πέρασε στην κρεβατοκάμαρά του και στάθηκε μπροστά στον καθορτή.

Κυττάχτηκε κι' είδε πως ήταν κατάχλωμος. «Νομίζα πως ήμουν πιο δυνατός!» σκέφθηκε, με κάποια περιφρόνησι για τόν έαυτο του. Τώρα οι δείκτες του ρολογιού τού φαίνονταν πως τρέχανε με λιγυγίωδη ταχύτητα... Είχε πάρει πια την άπόφασή του. Δεν τόν είχε κλονίσει η έπισκεψή της Ραυμόντ. Την είχε άκούσει μ' άδιαφορία, άνυπομονώντας να τη δει να φεύγει. Δεν τούμεινε πια, παρό να εκτελέσει α-

τό που είχε άποφασίσει απ' τη στιγμή που είχε φύγει από κεί η Άντρέ...

Έκαμε ένα τελευταίο γύρο στο διαμέρισμά του, κυττάζοντας τό περιβάλλον όπου είχε ζήσει τόσα χρόνια. Πήρε έπειτα τό πιστόλι με τό όπιοι τόν είχε φοβερίσει η Άντρέ, και ζαπλώθηκε στο κρεβάτι του, με τ' αυτί τεντωμένο, για ν' άκούση τό κουδούνισμα τού γιατρού...

Θυμήθηκε στο μεταξύ τά γράμματα της Άντρέ και τη φωτογραφία της. Τάβαλε απ' την τσέπη του, τά ζακατύταξε και τ' άκούμπησε πάνω στο στήθος του...

Μαζί με τό χτύπημα τού κουδουνιού της πόρτας, άνηχσαν και δυο πιστολιές, ή μία μετά την άλλη. Ο Ραμπέρ είχε πυροβολήσει στην καρδιά του — από φιλαρέσκεια, για να μην παραμορφωθεί — κι' είχε βρή με ακρίβεια τό στόχο του! — Ο γιατρός κι' ο ύπηρέτης τρέσανε, άκούγοντας τις πιστολιές.

Μά ήταν πολύ άργα πια! Τού κάκου προσπαθήσε ο δόκτωρ Μπερνάρ να τόν ξαναφέρει στη ζωή. Σε μερικά δευτερόλεπτα, είχαν τελειώσει όλα...

ΜΑΓΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

Ο τζοναδόρος

Ο Βρασιδάς, ο ατοΐδας, δεν γνωρίζει τί είναι κόπος, επειδή δεν είναι βλακας, κι' όλο τι βολέψει, όπως ό... Πενίτο απ' το Καράκας. Με τό ζάρια στον χέρι, με την τράπουλα στο άλλο, έφτιαξε γερό κεμερί και κομπόζεμα μεγάλο. Και δουλεύει μπαλαμουτι στο χαρτί — από υπομνηστού ο ατοΐδας, ο Βρασιδάς.

Ντερμπεντέρης, σκορποχερής, σεβνταλής και κατονατός, δυνάστες στο πεισι-πισί, κι' έτσι, κάθε βράδυ νάτος συντροφιά μ' άλλο κορσίσι. Κι' όλος καλλόνες, μπουμπουκία — πότε η Ρέα, πότε η Ρόν — και τό βράδυ στα μπουζούκια μέχρι διαράγκο τα τρώει την ήμερα «πάρσο» «ρίχτα» και τη νύχτα — κάθε νύχτα — σκορποχερής, ντερμπεντέρης.

Τζοναδόρος γεννημένος πάντα και παντού θα παίξει, και στον έρωτα, ώριμενως, και στο πράσινο τραπέζι, ο Βρασιδάς, ο ατοΐδας... Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο γιατρός βρήκε πάνω στο στήθος τού νεκρού τό φάκελλο με τά γράμματα και τη φωτογραφία και διάβασε αυτό που είχε γράψει άπάνω ο κόμης.

Άφού βεβαιώθηκε πως δεν είχε πια να κάνει τίποτ' άλλο εκεί, έβαλε τό μικρό δέμα στην τσέπη του κι' έτοιμάστηκε να φύγει.

Ο Ραμπέρ είχε βάλεi κατά κάποιον τρόπο την υπογραφή του στα γράμματα της Άντρέ, που άποδεικνυαν την αθωότητά της μετά τό γάμο: Μία σφαίρα είχε τρυπήσει στο κέντρο τό φάκελλο και τό περιεχόμενό του. Ο νεκός είχε υπογράψει με τό αίμα του!

Τά υπόλοιπα μάς είναι γνωστά. Έπειτα από μερικές στιγμές, ο δόκτωρ Μπερνάρ άναγγέλλε στους μάρτυρες και στο Σαμπαί την αυτοκτονία τού Ραμπέρ. Κι' εκείνοι πήραν τό δρόμο της έπιστροφής στο Παρίσι.

Αν ο Μπερνάρ Σαμπαί κι' ο Σαβινιά ήταν λιγώτερο άπορροφημένοι απ' τις σκέψεις τους, θα βλέπανε μία γυναίκα που τους παρακολουθούσε από μακριά. Ήταν η Άντρέ.

Βλέποντας τό Μπερνάρ να φεύγει άναστενάξε μ' άνακουσίσι και τό πρόσωπό της έλαμψε από χαρά.

ΙΑ

Συνήθως, οι μονομαχίες δεν έχουν δυσάρεστες συνέπειες. Οι αντίπαλοι δισταυρώνουν τα σπαθιά τους, κάνουν ο ένας μιά γρατζουνιά στον άλλο, δίνουν ύστερα τά χέρια και πάνε να φάνε μαζί με τούς μάρτυρες τους.

Υπάρχουν όμως κι' εξαιρέσεις σ' αυτό τό παϊχνίδι.

Κι' ο δόκτωρ Μπερνάρ κατάλαβε εύθες άμέσως ότι ή μονομαχία τού βαρώνου Φερνέ με τό Ζακ Μπαγιέλ θ' άποτελούσε μιά τέτοια εξαιρεσι.

Ήταν φυσιογνωμίστης, ο γιατρός. Κυττάζοντας λοιπόν έρωτητικά τόν αντίπαλο τού βαρώνου, είδε στο μάτια του τό άσπιοδο μίσος, την άμειλικτή άποφασιστικότητα και τη θέλησι ν' άπαλλάξει από ένα αντίζηλο ενοχλητικό και άνυπόφορο.

Κατάλαβε δε τό λόγο αυτής της έχθρας — γιατί συνδεότανε στενά με τόν βαρώνο. Ήξερε τη Ρόζα. Την είχε δει άλλοτε, απειρες φορές, στο ανθοπωλείο της Γκαμπριέλ, και την είχε θαυμάσει όπως όλοι οι πελάτες. Είχε μάθει μερικά πράγματα απ' την ιστορία της: τόν έρωτά της για τό Ζακ, τη διάλυσι των άραβικών των, τόν πόνο της που την είχε κάνει να αυτοεξορίσει στο Παρίσι.

Ήταν ήταν δύσκολο λοιπόν να συμπεράνει τη συνέχεια: Ο πρώην άραβανισατικός της Ρόζας ήταν εκείνο τό άσπιοδο παλικάρι που είχαν συναντήσει στο δρόμο και στο ρεστώρ, που είχε προκαλέσει τη μονομαχία, που επρόκειτο τώρα να χτυπηθεί με τό βαρώνο.

Βλέποντας πόσο μικροκαμωμένος, άσθενικός και χλωμός φαίνόταν μπροστά τού ο Φερνέ, ο δόκτωρ Μπερνάρ άνυσχησε μιά στιγμή γι' αυτόν...

Αντίθετα, ο Λοχαγός Μπαρμπέρ ήταν ίκανοποιημένος απ' αυτή τη συγκρίσι, καθώς κι' ο δεύτερος υάστες τού Ζακ Μπαγιέλ. Ήταν βέβαια πως ο συνάδεός τους θαδίνε ένα τσουκερό μάθημα σ' αυτό τό γελίο...

Όσο για τό στρατιωτικό γιατρό που θα παρακολουθούσε κι' αυτός τη μονομαχία για λογαριασμό τού Ζακ, κυττάζε τους δυο αντίπαλους με άπόλυτη άδιαφορία. Είχαν δει τόσα και τόσα τά μάτια του, ώστε τίποτα δεν τούκανε πια έντύπωση. Άνυπομονούσε μονάχα να ξεμπερδέψει μ' αυτή την ιστορία...

Η μονομαχία άρχισε. Ο Ζακ Μπαγιέλ δεν ήταν άδέσιος έφομάχος. Είχε μακρό υπάριο, σιδερένιο χέ-

ρι, πδβια νευρώδη, κι' οι επιθέσεις του είχαν άπιστευτη όρμη και δύναμη.
Δυσκόλια κατώρθωαν ο λοχαγός Μπαρμπερό να παρακολουθή τα σπαθιά, που πετούσαν σπίντες...

Μα σε λίγο η πείρα του κι' η παρατηρητικότητα του τον έκαναν να καταλάβει ότι ο Βαρώνος δε σπαταλούσε τις δυνάμεις του κι' ότι περιοριζόταν μόνο σε άμυνα ώσπου να μελετήσει το σύστημα του αντιπάλου του.

Ο ένας τους ήταν η δύναμη, η όρμη, η τυφλή παραφορά. Ο άλλος, η φινέτσα, η φρόνησι, η ψυχραιμία.

Εύκολα θα μπορούσε ο Φερνέ να βρή ένα δρόμο για να περάσει το σπαθί του, αλλά δεν τόν άναγκούσε. Περιοριζόταν μόνο να κλείνει διαρκώς το δρόμο στο σπαθί του αντιπάλου του.

Ο λοχαγός Μπαρμπερό άρχισε τώρα ν' άμφιβάλλη για την έκδοσι της μονομαχίας. Κουνούσε το κεφάλι του και δάγκανε νευρικά τó μουστάκι του...

Ξαφνικά, άναπτερώθηκαν οι έλπίδες του για μερικές στιγμές.

Ο θυμός του υπολοχαγού μεγάλωνε, δσο έδλεπε τις μάταιες προσπάθειές του. Πάνω στην έξαψή του, κατάφερε στο Βαρώνω μια σπαθιά που θα μπορούσε να τρυπήσει και τοίχο άκούη...

Η ξαφνική αυτή επίθεσι, έπειδή ακριβώς ήταν παράτολη κι' επικίνδυνη για τον ίδιο το Ζάκ Μπαγιέλ, βρήκε άπρετοιμαστο το Βαρώνω. Δέ μπόρεσε ν' άποκρούση άμέσως τó χτύπημα. Τό άπόφυγε μονάχα, παραμερίζοντας γρήγορα. Έτσι, τó σπαθί του Μπαγιέλ, αντί να τó τρυπήσει τó στήθος, τού άγγιξε μονάχα τó πλευρό. Τό πουκάμισό του βόφηκε από αίμα.

— Πληγωθήκατε, κύριε! φώναξε ο Μπαρμπερό.

Φαινόταν γοητευμένος—και ήταν πραγματικά. Γιατί η μονομαχία θα τελείωνε χωρίς σοβαρές ζημιές και με τή νίκη του συναδέλφου του. Τί καλλίτερο θα μπορούσε να επιθυμήσει;

Μα κι' ο στρατιωτικός γιατρός χάριξε, με την ιδέα πως θα ξεμπέρδευε πιά...

Οι δύο αντίπαλοι είχαν χαμηλώσει τά όπλα τους. Οι γιατροί εξέτασαν τó τραύμα. Διαπίστωσαν πως ήταν έντελως επιτόλαιο, στο δέρμα μόνο. Όστόσο θέλησαν να σταματήσουν τή μονομαχία.

Άλλ οι μάρτυρες του υπολοχαγού, άπακούοντας σ' ένα γεύμα του, έπέμειναν να συνεχιστή. Ο Βαρώνος δεν είχε παρά μια γρατζουνιά.

Θέλοντας και μη, ο Μπαρμπερό ύποστήριξε αυτή την άποψι του Ζάκ. Ο Φερνέ δεν πρόφερε λέξι, άφίνοντας τούς μάρτυρες ν

άποφασίσουν άνεπηρέαστοι. Κύτταζε όμως με προσοχή τόν αντίπαλό του. Θάλεγε κανείς πως τόν λυπότανε για τήν άσυλλόγηστη παραφορά του... Μα έπρεπε να σκεφθ τόν εαυτό του, τήν ασφάλειά του.

Η μονομαχία ξανάρχισε, πιο δύσκολη κι' επικίνδυνη. Κράτησε μερικά λεπτά άκούη.

Ξαφνικά, ο Μπαρμπερό άρρησε, άπλώνοντας τά χέρια του. Είχε δη τó Ζάκ νά άφινη άπ' τó χέρι του το σπαθί και να κλονίζεσαι, σάν δέντρο έτοιμο να πέση.

Πρόλαβε να τόν συγκρατήσει στήν άγκαλιά του και τόν έπλυνσε μαλακά πάνω στα χόρτα, κάτω άπó ένα δέντρο.

Ο Βαρώνος, κατάχλωμος, βύθισε τή ματωμένη μύτη του σπαθιού του στο χορτάρι.

Τί είχε συμβή; Ο Ζάκ Μπαγιέλ είχε άπαυδίσει πιά να βρήκει συνεχώς μπροστά του τó σπαθί του Βαρώνου, που τόν τύφλωνε καθώς στριγγυρίζει άπειλητικά και μ' άπίστευτη ταχύτητα στο ύψος τών ματιών του. Θέλοντας να τελειώσει πιά, άρρησε για να χτυπήσει τόν αντίπαλό του. Έκείνος τó άπόφυγε πάλι, με τήν ίδια γρηγοράδα. Με τήν όρμη όμως που είχε, ο Ζάκ καρφώθηκε μόνος του πάνω στο σπαθί του Φερνέ!

Βλέποντας ότι τó όπλο του ήταν ματωμένο σε μήκος δέκα πόντων, ο Βαρώνος κατάλαβε άμέσως πόσο σοβαρό ήταν τó τραύμα τού άξιωματικού. Τόν κύτταξε, άναστατωμένος, κι' είπε στο δόκτωρ Μπερτώ:

— Σας ίκετεύω, σώστε τον. αν είναι δυνατό!

Μα ο στρατιωτικός γιατρός, που είχε ξετάσει κι' όλος τó Ζάκ, είχε πάρει ένα ύφος καθόλου ένθαρρυντικό... Πραγματικά, ο άξιωματικός ψυχωραγούσε! Έκανε νόημα στον αντίπαλό του να πάη κοντά του και τού ψιθύρισε με φωνή σβυσμένη:

— Είμαι χαμένος, τó νοιώθω... Πέστε της πως πεθαίνω εξ αίτίας της... Δεν έχω τίποτα με σας... Άντιό!...

Και τούσφιξε τó χέρι.
Ο δόκτωρ Μπερτώ είχε γονατίσει δίπλα στο συνάδελφό του για να ξετάσει κι' αυτός τó Μπαγιέλ. Άνασκήώθηκε και δήλωσε στο Βαρώνω:

— Δυστυχώς, φίλε μου, δέ μπορώ να κάνω τίποτα... Είναι νεκρός!

ΙΒ'.

Τ' αυτοκίνητο του Βαρώνου Φερνέ γύριζε στήν πόλι, μεταφέροντας τó γιατρό, τó Βαρώνω και τούς μάρτυρές του.

Ο Φερνέ ήταν άμילητος και σκυθρωπός. Ο θάνατος ενός ανθρώπου βάραινε τή συνείδησί του...

Βέβαια, δεν είχε καμιά εύθυνη. Δεν εί-

χε προκαλέσει αυτός τόν καυγά. Η μονομαχία είχε γίνει κανονικά, μ' όλους τούς τύπους. Τό τραγικό όμως τέλος της έθλιβε Βαθεία τó Βαρώνω.

Τώρα που δεν ύπήρχε πιά ο αντίζήλος του, η ζήλεια τού Βαρώνου είχε παραχωρήσει τή θέση της στον όικτο. Λυπόταν ειλικρινά τó νέο και γεναίο εκείνο άξιωματικό, που είχε πεθάνει δίχως να προλάβη ν' άποκατεστήσει τούς γονείς του και τούς φίλους του...

Σ' όλη τή διαδρομή, οι τέσσερις άντρες δεν πρόφεραν λέξι. Μόνο όταν φτάσανε πιά στον προορισμό τους, ο γιατρός άποφάσισε ν' άνοιξη τó στόμα του.

— Άσχημη μέρα σήμερα, είπε. Δεν είν αυτή η μόνη δυστυχία...

— Ξέρετε κι' άλλες, γιατρέ; ρώτησε ο Σαιν-Ρεμύ.

Ο γιατρός έδειξε στους συντρόφους του τó σημείωμα τού Ραμπέρ, που τόν παρακαλούσε να παρευρεθί στή μονομαχία του με τó Μπερνάρ Σαμπαί.

— Λοιπόν;... είπε ο Σαιν-Ρεμύ.

— Πήγα στο σπίτι του.

— Και;...

— Αν δεν ήμουν εγώ, ο αντίπαλος κι' οι μάρτυρες θα έχαναν τήν ύπομονή τους περιμένοντας τού κάκου τó Ραμπέρ!

— Μα γιατί; Δεν τόν φοβίζει μια μονομαχία. Τόχει άποδείξει άρκετές φορές!

— Ναι, μα τόν έμπόδιζε κάτι πολύ σπουδαίο: ο θάνατος!

Η λέξι αυτή σκόρπισε μια καινούργια παγωνιά μέσα σ' αυτοκίνητο...

— Πώς! Πέθανε ο Ραμπέρ; φώναξε ο Σαιν-Ρεμύ, κατάπληκτος. Μα χτες τή νύχτα ήταν μια χαρά στήν ύγεια του κι' έπαίξε χαρτιά με μανία!

— Κι' όμως είναι γεγονός αυτό που σας είπα. Νά ή άπόδειξι!

Κι' ο γιατρός έδειξε στους άλλους τά φάκελλο, τρυπημένο στο κέντρο άπó μια σφαίρα και λερωμένο άπó λίγο αίμα.

— Ο Ραμπέρ τήναξε τά μυαλά του; ρώτησε ο Σαιν-Ρεμύ, κατάπληκτος.

— Όχι. Φύττωε δυό σφαίρες στήν καρδιά του.

Άφου πέρασε η πρώτη συγκίνηση, είπε καθένας τή γνώμη του για τή τραγική εκείνη αυτοκτονία. Όστόσο, στήν πραγματικότητα ήταν κάτι που τó περίμεναν σχεδόν...

Στή λεωφόρο Φρίντλαντ, ο γιατρός κι' ο Βαρώνος μεναινε μόνι.

— Ξέρετε καλά τόν κ. Σαμπαί, αγαπητέ φίλε; ρώτησε ο πρώτος.

— Βεβαίως.

— Και τή γυναίκα του;

— Κι' αυτήν... Είναι άπ' τó Ταβερναί.

Έχω κάτι κτήματα σ' αυτή τήν περιφέρεια... Μα θα προτιμούσα να μίν τά είνα, για να μίν έρθουν έτσι τα πράγματα!

— Μα τί φταίτε σεις; είπε ο γιατρός. Ο μόνος υπαίτιος είναι αυτός ο δυστυχισμένος, που σας προκάλεσε... Ο ίδιος δέ θέλησε να σταματήσει η μονομαχία, όταν πληγωθήκατε λίγο... Κι' ύστερα, εσεις άποφύγατε να τόν χτυπήσετε! Μόνος του ήρθε κι' έπεσε πάνω στο σπαθί σας. Τί εύθυνη έχετε λοιπόν;

— Ναι, βέβαια... αλλά...

— Όλοι οι μάρτυρες της μονομαχίας θα μιλήσουν ευνοικά για σας.

— Πάντως, είμαι πολύ λυπημένος. Λογάριαζα να τού δώσω ένα μάνημα, για να πάψη να με κυνηγά, όχι όμως με τέτοιο τραγικό τρόπο!

— Άς άφίσουμε τώρα τó άνεπανόρθωτο κι' άς ξαναγυρίσουμε στήν κ. Σαμπαί επε ο γιατρός. Είναι, νομίζω, όμογάλακτη άδελφή της Ρόζας...

— Ακριβώς.

— Κι' είναι πολύ αγαπημένες οι δυό τους:

— Λατρεύουν ή μια τήν άλλη.

— Καλά. Μπορείτε να με παρουσιάσετε στήν προστατευομένη σας;

— Πολύ ευχαρίστως.

— Ο Ραμπέρ μου έμπιστεύθηκε ένα μύημα. Μπορεί να τó αναθέσω σ' αυτήν.

— Είμαι στή διάθεσί σας... Οά σας παρακαλέσω μόνο να μη της μιλήσετε για ό,τι συνέβη.

— Ά. δεν ξέρει τίποτα.

— Όχι. Και δεν έχω βρή άκόμη τόν τρόπο που θα τής τó πώ... Οά περιμένω μια κατάλληλη ευκαιρία... Δέ θέλω να τήν κάνω να ύποφέρει.

— Τήν αγαπάτε πολύ;

— Περισσότερο άπ' όσο φαντάζεσθε!

Τ' αυτοκίνητο έφτασε στήν όδο Φορτυνύ.

— Σας άφινω έδώ, είπε ο Βαρώνος. Πηγαίετε να τήν δείτε... και πείτε της πως βάρβω κι' εγώ άμέσως. Οά πεταχτώ ως τó σπίτι μου και θα ξαναγυρίσω...

Ο γιατρός έγινε άμέσως δεκτός. Η Ρόζα τόν ήξερε άπó καιρό. Όστόσο άναρωτιόταν για ποιά λόγο τήν είχε έπισκεφθ έτσι ξαφνικά...

Ο δόκτωρ Μπερτώ της εξήγησε ότι είχε υόλις χωρίσει άπ' τó φίλο του, τó Βαρώνω, κι' ότι είχε κάτι να τήν παρακαλέσει. Συγχρόνως τήν κύτταξε με θαυμασμό κι' έλεγε με τó νού του:

«Μα τήν πίστι μου έχει δίκιο που ξετρελλάθηκε μαζί της ο Φερνέ!»

Και συλλογιζόταν αθέλητα τή μονομαχία και τó νεκρό που είχε άφισει πάνω στα χόρτα τού άσους.

Γι' αυτήν είχε πεθάνει ο άνθρωπος εκείνος. Κι' αυτή τó άγνοούσε...

— Ναι έχω να σας ζητήσω μια χάρι, πρόσθεσε.

— Άν περνά άπ' τó χέρι μου...

— Τάχετε καλά με τήν άδελφή σας, τήν κυρία Σαμπαί;

— Βλεπόμαστε κάπου-κάπου...

— Τήν αγαπάτε;

— Μ' όλη μου τήν καρδιά.

— Ξέρετε τά μικρά μουσικά της;

Και, βλέποντας τή Ρόζα να κοκκινίζει, ο δόκτωρ Μπερτώ πρόσθεσε:

— Ό, μη φοβάσαστε τίποτα! Έμεις οι γιατροί είμαστε και λιγάκι έξομολογηταί. Εγώ μάλιστα είμαι τάφος! Μπορείτε να μου τά πείτε όλα... Ο κ. ντε Ραμπέρ μου έδωσε κάτι, υπό ειδικές περιπτώσεις... κάτι που άφορά τήν άδελφή σας.

— Λοιπόν;...

— Έψαξα να βρώ ένα τρόπο να τής τó δώσω, χωρίς να τή θίξω...

— Και τόν βρήκατε;

— Ναι. Σκέφθηκα να τó δώσω στο πρόσωπο που αγαπάει κι' έμπιστεύεται πιο πολύ.

Έτσι, δέ φτάση στα χέρια της χωρίς να ξέρη πως έλαβαν κι' άλλοι γνώσι. Κι' αν τυχόν τή συναντήσω καμιά μέρα στο δρόμο, δέ θα με ντραπή. Πώς σας φαίνεται ή ιδέα μου;

— Πολύ καλή, κύριε.

— Θ' αναλάβετε λοιπόν να με βοηθήσετε;

— Πολύ ευχαρίστως.

— Οά δώσετε στήν κ. Σαμπαί αυτό που θά σας έμπιστευθώ;

— Άμέσως μόλις τήν δώ.

— Ευχαριστώ... Ά. δεν έπείγει τó πράγμα! Διαλέξτε μόνη σας τήν κατάλληλη ευκαιρία.

Ο γιατρός δεν κατώρθωσε να ξεκολλήσει τά μάτια του άπ' τó γλυκό πρόσωπο της Ρόζας, με τή μελαγχολική έκφρασι, που χαμογελούσε, κουρασμένα.

Υπήρχε σ' αυτήν κάποιο αίνιγμα, που βάθελε πολύ να διαφωτίσει... Συγχρόνως άναρωτιότανε γιατί ο Βαρώνος Φερνέ τού είχε συστήσει με τόση έπιμονή να μίν κλη δίδωλο λόγο για τή μονομαχία και τó άποτέλεσμά της...

Δεν τόλμησε ωστόσο να τó εξακριβώσει Τόν έδενε άλλωστε ή ύποψήσί του.

Έδγαλε άπ' τήν τσέπη του τó φάκελλο με τά γράμματα και τó πορτραίτο της Άντρε και τόν έδωσε στήν κοπέλλα.

— Αυτό είναι... της είπε. Κάτι γράμματα... Μπορείτε να τά διαβάσετε και να κρίνετε πότε πρέπει να τά παραδώσετε στήν άδελφή σας.

Η Ρόζα είχε άπλώσει τó χέρι της να τó πάρη. Ξαφνικά όμως τραβήχτηκε πίσω.

— Αίματα!... είπε τρουαγμένη.

— Ναι, δυστυχώς, δεσποινίσι!

— Μια σφαίρα έχει τρυπήσει αυτό τó φάκελλο; Σέ καμιά μονομαχία ίσως;

— Όχι, δεσποινίσι.

— Γιατί μού ήρθε αυτή ή ιδέα; μρυμυούρισε ή Ρόζα, κυττάζοντας τó γιατρό με τά μεγάλα μαύρα μάτια της. Γιατί πρόσθερα αυτή τή λέξι; Όφειλω να σας τó εξηγήσω! Όπως είπατε και μόνος σας, ο γιατρός είναι έξομολογητής!

— Άκούστε λοιπόν. Είχα άλλοτε ένα φίλο... ένα άρροσθωνιστικό... Τόν λάτρευα κι' έπρόκειτο να παντρευτώμε, στήν πατρίδα μου, στο Ταβερναί... Αυτός ήταν

πλούσιος κι' εγώ φτωχεία. Μα υ' αγαπούσε αληθινά, Βαθεία...

Όστόσο, ξεγελήθηκε, άπó κάποιο μοιραίο λάθος, και με νόμιζε ένοχη... Έφυγε τότε για τήν Ινδοκίνα. Εκεί έγινε άξιωματικός, πολέμησε ήρωικά και πληγώθηκε. Έφτασε όμως στή Γαλλία ή είδησι πως είχε σκοτωθ. Οι γονείς του με καταραστήκανε...

Έδειξε στο γιατρό τó τηλεγράφημα που της είχε στείλει ο Μπαγιέλ.

— Διαβάστε... συνέχισε. Άπελιπίστηκε τότε... Η άδελφή μου είχε τήν ανάγκη μου. Ήταν κι' αυτή περισσότερο δυστυχισμένη παρά ένοχη. Πληρώνει σκληρά κάποιο παλιό σφάλμα, που μ'ας κατάστρεψε και τις δυό...

— Έγινε τότε... αυτό που είμαι, άπó άπελπισία άφ' ενός και άφ' έτέρου έπειδή μονάχα ο κ. Φερνέ μπορούσε να σώση τήν άδελφή μου άπó κάποιο μεγάλο κίνδυνο! Υπήρχε πάντα καλός μαζί μου ο Βαρώνος και τόν ευγνωμιώ.

— Έδώ και δυό μέρες όμως, αυτός που νόμιζα νεκρό ξαναγύρισε. Τόν είδα, τού μίλησα... Ύστερα δεν τόν ξαναείδα πιά... Και τρέμω μήπως μάθω πως προκάλεσε τó Βαρώνω και μονομαχία μαζί του.

— Νά γιατί μού ήρθε στα χείλη αυτή ή λέξι: μονομαχία! Φοβάμαι! Θάθελα να βρισκόμαι μακριά, πολύ μακριά!... Άφου είσαστε φίλος τού Βαρώνου, πέστε του να με πάρη, να φύγουμε άπ' τó Παρίσι!...

Ο δόκτωρ Μπερτώ κύτταξε με τά διαπεραστικά του μάτια τή διοφρη κι' άίσταται έκείνη κοπέλλα. Τού έκανε έντοπωσι τó τόσο σωστό προαίσθημά της. Κατάλαβε τις συστάσεις τού φίλου του και τόν κίνδυνο που ή άποτελούσε γι' αυτήν μια πολύ δυνατή συγκίνηση. Ένας τέτοιος κλονισμός θα άπορούσε να τή σκοτώση!...

Προσπάθησε να τήν καταπραύνη. Της έπιασε τά χέρια, μαλακά, τή Βεβαίως πως ο Βαρώνος τή λάτρευε και πως ήταν έτοιμος να κλην ό,τι θα τού ζήτησε.

— Όχι, δέ μονομάχησε ο κόμης ντε Ραμπέρ, άλλ' αυτοκτόνησε, της εξήγησε. Είχε χάσει όλα του τά λεοτά και δεν έδλεπε πιά άλλη λύσι.

— Έκείνη τή στιγμή, υπήκε κι' ο Βαρώνος.

Φαινόταν ίκανοποιημένος, πρόσχαρος.

— Έτοιμασε τά πράγματά σου, είπε στή Ρόζα. Φεύγουμε!

— Πού θα πάμε;

— Όπου θέλεις!

— Μακριά;...

— Στο Λονδίνο, στη Μαδρίτη, στη Ρώμη, στη Βενετία... όπου σ' άρέσει!

Η Ρόζα κύτταξε τó γιατρό κι' έκείνος της είπε χαμογελώντας:

— Βλέπετε; Άπó συμπάθεια μάντεψε τήν επιθυμία σας! Ευχαριστήστε τον λοιπόν.

Η νέα γυναίκα φίλησε στο μάγουλο τó Βαρώνω και βγήκε γρήγορα.

Όταν έμεινε μόνος με τó φίλο του, ο γιατρός τόν κύτταξε, κουνώντας τó κεφάλι του.

— Καλά κάνετε που φεύγετε, τού είπε. Πρέπει να προσυλάξετε όσο τó δυνατόν άπ' τις συγκινήσεις αυτή τήν κοπέλλα. Είναι πολύ ευαίσθητη...

— Γιατί μού τó λέτε, αυτό; Μιλήστε καθαρά... Τί φοβάσαστε;

— Ο γιατρός σβαρεεύτηκε.

— Τήν αγαπάτε πολύ; ρώτησε.

— Πάσα πολύ!

— Σας καταβαίνουν και σας δικαιολογώ. Είναι τόσο όμορφη!... Μα πρέπει να τήν προσέχετε...

— Με τρουάζετε!

— Όχι, δεν έχω αυτό τó σκοπό. Θέλω μόνο να σας συστήσω κάποια προφύλαξι... Άλλωστε, μπορεί να κλην και λάθος.

— Μιλήστε λοιπόν! Έξηγηθήτε!

— Άν κατάλσβα καλά, ή κοπέλλα αυτή έχει ύποφέρει πολύ... περισσότερο ίσως άπ' όσα φαντάζεσθε! Τό ήθικό της έχει έξασθενήσει. Η στοργή σας τήν έσωσε... αλλιώς, δεν ξέρω τί θα γινότανε! Σας χρωστώ τή σωτηρία της, αλλά...

— Άλλά...

— Έκτός αν συμβή κάποιο θαύμα, που έσείς μονάχα μπορείτε να τó επιτύχετε, ή δυστυχισμένη αυτή κοπέλλα θα πεθάνη νέα ή θα τρελλαθί!... Νά γιατί σας συστήσα να φύγετε άμέσως άπ' τó Παρίσι!

Ο Βαρώνος τρουοκρατήθηκε άπ' αυτή τήν ιατρική πρόγνωση.

Η Ρόζα είχε άνεθι στήν κόμαρά της. Η καμαριέρα στοίβαζε μέσα σ' ένα μπαούλο ό,τι μπορούσε να χρειαστή ή κυρία της. ένω έκείνη έβαζε βιαστικά ένα ταξιδιωτικό φόρεμα.

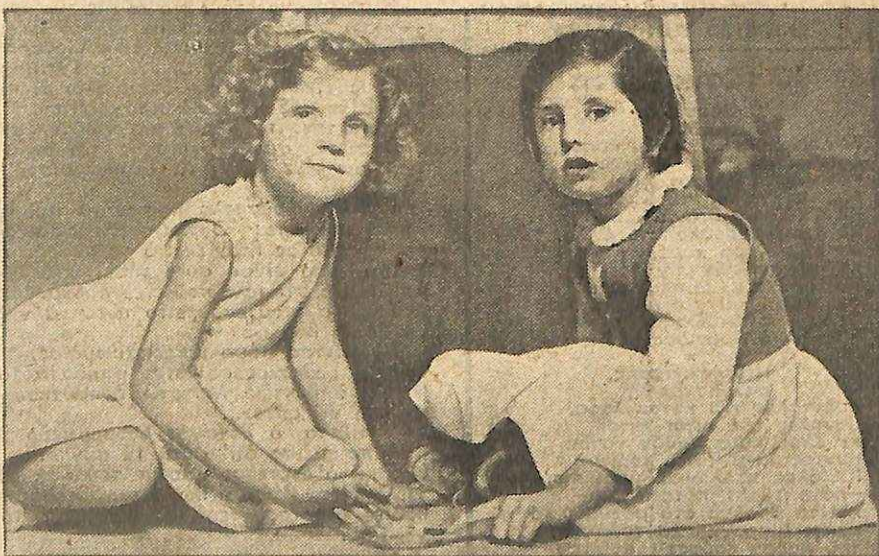
Είχε σχεδόν έτοιμαστή ή Ρόζα, όταν έφτασε ένα σύντομο γράμμα της άδελφής της:

«Φεύγω για τó Ταβερναί. Θέλω να δώ τó παιδί μου. Ο Βαρώνος με λατρεύει. Παρακάλεσε τον να σε φέρη μουσικά για μερικές μέρες στο κτήμα του, στο Όρν. Οά ιδωθούμε έκει.

Με πολλή αγάπη. Άντρέε.

Η Ρόζα άπάντησε άμέσως:

«Φεύγω για ταξείδι! Δεν ξέρω για πού.

ΔΥΟ ΔΙΑΣΗΜΕΣ ΠΙΤΣΙΡΙΚΕΣ

Οι μικρές αυτές Ιταλίδες είναι ή Λουτσιάννα Νιέλλα Μόρα (άριστερά) και ή Σουζάννα Φορτούνα, έξη χρόνων ή καθεμιά, οι όποιες παρά τή νεαρή τους ηλικία, έχουν κιόλας γίνει προσωπικότητες στήν πατρίδα τους. Η Σουζάννα, κόρη ενός άσσου τών ποδηλατοδρομιών, κέρδισε ένα σημαντικό ποσό σ' ένα διαγωνισμό της τηλεόρασεως άπαντώντας σε μια σειρά άπó δύσκολες — για τήν ηλικία της — έρωτήσεις άριθμητικής φύσεως. Όσο για τή Λουτσιάννα, ήρθε πρώτη σ' ένα διαγωνισμό παιδικών καλλιτεσιών και προκείται τώρα να κλην τó ντεμπούτο της στον κινηματογράφο, παίζοντας στο φίλμ «Περπαθήσει», παρά τó πλευρό τού Άμεντέο Νασσάρι.

Ο ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ

Ο καρδινάλιος Φράνσις Σπέλμαν, άρχιεπίσκοπος της Νέας Υόρκης και ο Πρόεδρος των Φιλιππίνων Κάρλος Γκάρσια σκυδουν συγχρόνως για να πιάσουν τά τριαντάφυλλα που έπεσαν άπó τά χέρια της συζύγου τού Προέδρου. Τό περιστατικό αυτό συνέβη στήν έξοδο τού καθεδρικού ναού τού Άγίου Πατρικίου, στή Νέα Υόρκη, κατά τήν άναχώρησι τού ζεύγους άπó τήν έκκλησία όπου παρακολούθησε τή θεία λειτουργία. Ο Πρόεδρος Γκάρσια διεσχέθη πριν άπó δυό χρόνια τόν Πρόεδρο Ραμόν Μαγκουαίσα, όταν αυτός σκοτώθηκε σ' ένα άεροπορικό δυστύχημα.

Μά ελπίζω να σε δω γρήγορα και να σου φέρω ενδιαφέροντα νέα.

«Η αδελφούλα σου Ρόζα».
«Υστερα, έγραψε πάνω τη διευθυνσί: «Κυρία Αντρέ Σαμπάι — Πύργον του Ταβερναί—Νιέδρ».

Κατέβηκε κατόπι στο ισόγειο. Είχε γίνει πολύ όμορφη. Μία παράξενη ζωορότητα έβγαζε ροδόκκινο το πρόσωπό της.

«Απομάκρυνα τουλάχιστον τον κίνδυνο. Δε θα μονομαχήσουν» έλεγε με το νου της. «Ο Φερνέ την έδειξε με μία χειρονομία στο γιατρό, που έσφιξε τα χείλη του, ενώ εκείνη προχωρούσε προς το βαρώνο λέγοντάς του:

—Τί καλός που είσαι! Πρόβλεψες την επιθυμία που είχα να ταξιδεύω...
«Ανέβηκαν μαζί στ' αυτοκίνητο κι' ο Φερνέ διάταξε το σάφερ να τους πάει στο Σταθμό του Βορρά. Ο γιατρός κατέβηκε πεζή προς το βουλευτάριο Ψωμάν αναστενάζοντας και λέγοντας με το νου του:

«Είναι κρίμα!... Λάτρευε το νεκρό. Θα τον ακολουθήση κι' αυτή η θά τρελλαθή!»

ΙΓ'.

Ο πύργος του Ταβερναί είχε χάσει τη ζωορότητά του. Έμοιαζε μ' ένα σπίτι όπου έχει πέσει ο θάνατος.

Είχαν λείψει πια τα γλέντια, οι δεξιότητες, τα τραπέζια, τα μεγάλα κυνήγια. Ο μαρκήσιος πήγαινε συχνά ιππασία, αλλά μονάχος και βαρευσμένος. Προτιμούσε τις έρημιές, όπου συνηθίσει κάποτε τον άγριο και σκυθρωπό φύλακά του, το Ζερόμ Μπρινόν.

Είχε καιπουριάζει, όχι μόνο απ' τα χρόνια που τον βάραιναν, αλλά κι απ' την ταπεινώσή του, γιατί τον συντηρούσε ο γαμπρός του, μ' όλο που δεν τον έκανε πια μαζί του άλλος δεσμός από ένα μικρό παιδάκι χωρισμένο απ' τη μητέρα του... Ο ξεπεσμένος άρχοντας ζούσε απ' τη γενναιοδωρία του γιου του Ξυλοκόπου!

Ούτε ο Μπερνάρ Σαμπάι ούτε ο Σαβινιά είχαν πη λείψι για αυτό. Δε θάκαναν ποτέ τέτοια άδιακρισία. Κάτι τέτοια πράγματα όμως γίνονται γνωστά, χωρίς να τα πη κανείς. Πλανιούνται στον αέρα, σαν σύννεφα...

«Ήξεραν λοιπόν όλοι ότι ο Μπερνάρ Σαμπάι εξακολουθούσε να δείχνει μία ανεξάντλητη καλωσύνη στους Μελάν κι' ότι προσπαθούσε να διορθώσει το Ροζέ και να του εξασφαλίσει το μέλλον του.

Πραγματικά, ο Ροζέ ντε Μελάν είχε συγκινηθεί απ' την λεπτότητα και τη μεγαλοψυχία του Σαβινιά που είχε πληρώσει τα χρέη του, καθώς κι απ' την αξιοπρέπεια που του είχε μιλήσει ο Μπερνάρ Σαμπάι, δίνοντάς του την υπόσχεση να τον βοηθήσει και να τον ενθαρρύνει για να δημιουργήσει με την εργασία του. Κι' είχε δεχθεί μ' ευγνωμοσύνη μία εμπιστευτική θέση στο εξωτερικό.

Όλος ο κόσμος έπαινούσε το Σαμπάι.

Ήταν γενναϊόδωρος, άνθρωπος με καρδιά και με τιμή.

Όλοι μίλούσαν μ' ενθουσιασμό γι αυτόν. Κι' ο μαρκήσιος τ' άκουγε, τ' καταλάβαινε, κι' η κακοκεφία του μεγάλωνε μέρα με την ημέρα, γιατί η άνοστη κόρη του είχε καταστρέψει τη ζωή της—και τη δική τους.

Η δυστυχισμένη μαρκησία υπόφερε χωρίς να μιλάει. Έμενε απ' το πρωί ως το βράδυ στην κἀμαρά της, στην πολυθρόνα της, ράβοντας αδιάκοπα, με μόνη συντροφιά της μία γοργά και πιστή υπηρέτρια, τη Μπριζίτ—που ήξερε πόσες πικρίες είχε δοκιμάσει η κυρία της σ' όλη της τη ζωή.

Η μοναδική παρηγοριά της ήταν οι κρυφές επισκέψεις που έκανε, το βράδυ ή το πρωί χωρίς, στη Ροσέρ για να φιλήσει τον έγγονό της και να πάει ύστερα τα νέα του στην Αντρέ, που την αγαπούσε πάντα μ' όλη την τρυφερότητα της μητρικής καρδιάς της.

Στο σπίτι του Σαμπάι, της φέρνονταν όλοι με βαθύ σεβασμό. Τη βλέπανε σαν ένα βασίλισσα ανώτερο, αδικημένο και βασανισμένο.

Την επομένη της τραγικής μονομαχίας, κατά τις 9 το πρωί, ο μαρκήσιος στεκότανε στην εξώπορτα του πύργου, κυττάζοντας άφηρημένα το πάκο που το σκέπαζε ακόμη καταχνιά. Οι ρυτίδες του μετώπου του προδίδαν πως τον απασχολούσαν θλιβερές σκέψεις.

Συλλογιζότανε τον ξεπεσμό του... Τί είχαν γίνει τα παλιά μεγαλεία του;...

Ενώ περίμενε τώρα να του φέρουν τ' αλλογό του, για το συνηθισμένο του περίπατο, είδε ναρχεται κάποιος προς το μέρος του. Όταν πλησίασε, τον αναγνώρισε:

Ήταν ο διανομέας του τηλεγραφήμου.

Εδώ και μερικών καιρό, ο μαρκήσιος είχε συνηθίσει στις άσχημες ειδήσεις. Τί του φέρνε λοιπόν αυτός ο διανομέας;

Δεν άργησε να το μάθει. Ο νεοφερμένος χαίρεται ευγενικά και τούδωσε ένα τηλεγράφημα. Έκείνος το πήρε, δίχως να το ανοίξει, και είπε:

—Ευχαριστώ πολύ φίλε μου. Πηγαίνετε να σας δώσουν να φάτε και να πιείτε κάτι, για τον κόπο σας.

Ο διανομέας δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Ήξερε πόσο φιλόξενοι ήταν για όλοους σ' αυτό τον πύργο.

Ενώ ο μαρκήσιος ήταν έτοιμος ν' ανοίξει το τηλεγράφημα, είδε ναρχεται μία μικροκαμωμένη γυναίκουλα. Ήταν η μαρκησία.

Προχώρησε για να την υποδεχθεί. Βλέποντάς τον, εκείνη χαμογέλασε γλυκά. «Ότι κι' αν της είχε κάνει ο άντρας της, παρ' όλες τις απιστίες και τις άσυνειδήσιες, ήταν ο συντροφός της ζωής της, ο υγιής άνθρωπος που είχε αγαπήσει, ο πατέρας των παιδιών της.

—Ερχομαι απ' την εκκλησία; τη ρώτησε εκείνος, με τη συνηθισμένη του ευγένεια που δεν του είχε λείψει ποτέ.

—Ναί.

—Έχεις θάρρος;

—Προσπαθώ να έχω...

—Διάδεξέ μου λοιπόν αυτό έδω...

Η μαρκησία πήρε το τηλεγράφημα και ρώτησε τόν άντρα της, κυττάζοντάς τον στα μάτια:

—Γιατί χρειάζεται θάρρος για να το διαβάσω;

—Γιατί είμαι βέβαιος πως περιέχει κάποια θλιβερά είδηση... Αυτό γίνεται έδω και πολλών καιρό!

Η μαρκησία ξεδίπλωσε το χαρτί κι' έμπηξε μία φωνή.

—Ωστε δεν έκανα λάθος; είπτε θλιβερά ο άντρας της;

—Όχι, δυστυχώς!... Πέθανε ο Όλιβιέ!

—Πάει! Ο Ραμπέρ;

—Ναί, φίλε μου. Αυτόκτόνησε ο καυμένος!

—Ποιος στέλνει το τηλεγράφημα;

—Ο καμαριέρης του.

Ο μαρκήσιος δεν πρόσθεσε άλλη λέξη. Πρόσφερε το μπράτσο του στη γυναίκα του και την πήγε ως την κἀμαρά της. Υστερα ματαίωσε τον περίπατό του με τ' αλλογο κι' έκανε ένα μεγάλο γύρο στο πάκο, βυθισμένος σε σκέψεις ακόμη πιο θλιβερές.

Τι αξιολύπητο τέλος που είχε βρή ο Ραμπέρ!... Του φαινόταν ακόμη ένα δείγμα του ξεπεσμού της γενιάς τους.

Έτσι θα τελείωνε άσφαλός κι' αυτός την άρχοντη και τεμπέλικη ζωή του, αν δε συναντούσε στο δρόμο του το Μπερνάρ Σαμπάι! Και θ' άφινε τότε τους δικούς του στο δρόμο, δίχως στήριγμα, χωρίς πόρο ζωής.

Τί ξεπεσμός!... Κι' από δικό του σφάλμα! Καθώς πλανιότανε έτσι μέσα στο πάκο, άκουσε έσθνικά ένα θόρυβο, απ' το μέρος του νεκροταφείου: φωνές, γαυγίσματα σκυλιών σαν να μάλωναν κάποιον...

Παραξευήθηκε, γιατί το χωριό ήταν φιλήσυχο. Τάχυνε το βήμα του κι' έφτασε στη μικρή πόρτα του πάρκου, κοντά στο σπίτι με τους κισσούς.

Και να τί είδε τότε:

Η Νικόλ Ραμπου, η μπακάλισσα, μαζί μ' άλλες γυναίκες του χωριού, όπλισμένες με σκούπες, με δίχαλεις, με φτυάρια, και μαζί με μερικούς χωρικούς μ' έπικεφαλής τους το Σιμόν Ραμπου, στέκονταν αντίκρου στο Ζερόμ Μπρινόν, το δασοφύλακα, τον βρίζανε και τον φοβέριζαν.

Έκείνος καθότανε σ' ένα πεζούλι, με την καρμπίνα του πάνω στα γόνατά του και το σκυλί του ανάμεσα στα πόδια του. Με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος του, Μιανότανε να τους άμυνόταν, ενώ ο Πιόάρ, ο γερο-βοσκός, συζητούσε ζωηρά μαζί τους.

Τα σκυλιά του Πιόάρ μούγκριζαν κι' έδειχναν τα δόντια τους, νομίζοντας πως κινδύνευε ο άφεντικός τους. Οι γυναίκες ούρλιαζαν και χειρονομούσαν. Καί, μέσα σ' αυτή την κοσμοκαλασιά, ο Μπρινόν έμεινε άπαθής κι' άμιλητος, βυθισμένος στις σκέψεις του.

Δεν έχεις δικη, Νικόλ, έλεγε ο Πιόάρ. Κι' αν ακόμη είν' αλήθεια αυτή η είδηση, τί φταίει ο καυμένος ο Μπρινόν;

Μα οι βρισιές συνεχίζονταν, οι φωνές δυναμώναν κι' οι μεγάρες φοβέριζαν με τις γροθιές τους και με τις σκούπες τους το δασοφύλακα, που φαινόταν συντετριμμένος απ' την είδηση που είχε μάθει.

Ο μαρκήσιος προχώρησε προς το μέρος τους. Βλέποντάς τον, σώπασαν όλοι για λίγο.

Αυτός πλησίασε τη Νικόλ Ραμπου και τη ρώτησε:

—Τί συμβαίνει; Γιατί φωνάζετε έτσι;

—Συμβαίνει, κύριε μαρκήσιε, πως μάθαμε ένα μεγάλο κακό... και πως φταίει γι' αυτό ο Μπρινόν!

—Ναί, βέβαια, πρόσθεσε κι' ο Ραμπου ρίχνοντας μία φαρμακερή ματιά στο μαρκήσιο. «Αν μ' άκουγε ο δασοφύλακάς σου, δε θα γινόταν αυτό... Έθκανε καλλίτερα να φυλάει την κόρη του, παρά να προσέχη μήπως σκοτώσουμε καμιά πέρδικα σας!

—Μά θα μου εξηγήσετε επιτέλους;... Η Νικόλ πήγε πιο κοντά στο μαρκήσιο και φώναξε:

—Θα σας πω εγώ τί έγινε. Ο γυιός των Μπαγιέλ δεν είχε σκοτωθεί στην Ίνδοκίνα. Είχε πληγωθεί μονάχα. Και ξαναγύρισε μία νύχτα στο πατρικό του σπίτι, έδω και μερικές μέρες...

—Α, υπάδα! Λοιπόν;... Ηθέλε όμως να ξαναδθ τη Ρόζα. Πήγε στο Παρίσι, κι' εκεί μονομάχησε με το φίλο της... και σκοτώθηκε! Θα τον φέρουν να τον θάψουνε έδω!

—Είσαστε βέβαιη;

—Βεβαίως! Μας το είπε ο διανομέας του τηλεγραφήμου.

Κι' η Νικόλ, κυττάζοντας με μίσος το Ζερόμ Μπρινόν, ούρλιασε, αφρίζοντας απ' το κακό της:

—Θάπρεπε να ντρέπεσαι και να κρύβεσαι, παλιάνθρωπε, αντί να βασανίζεις το φτωχό κοσμάκι!

—Αν είν' αλήθεια αυτό που λέτε, τότενίσε ο μαρκήσιος, ώστε να μη χρειάζεται να τον βρίζετε κι' από πάνω!

Και πρόσθεσε, γυρίζοντας στο δασοφύλακα:

—Έλα, πάμε!

Όταν έφυγε ο Μπρινόν, ο κόσμος ήσυχασε. Αλλάστανε στο χωριό δε μισούσε τους ανθρώπους του πύργου, έκτός απ' το Ραμπου και τη γυναίκα του.

Την ίδια ώρα, φάνηκε στην άκρη του δρόμου εν' αυτοκίνητο, που πήγαινε προς τον πύργο. Ο μαρκήσιος διέκρινε μέσα σ' αυτό την κόρη του και τη Σουζάν, την καμαριέρα της.

Μπήκε κι' αυτός στο πάρκο απ' τη μικρή πόρτα, μαζί με το δασοφύλακά του.

Οι γυναίκες του χωριού γύρισαν στα σπίντια τους, αφήνοντας μονάχη τη Νικόλ, που άφριζε απ' το κακό της και τάβαζε με τον Πιόάρ για να ξεθυμάνει.

Στο μεταξύ, ο Μπρινόν έλεγε στο μαρκήσιο:

—Το φανταζόμουν πως δεν είχε πεθάνει ο Ζάκ και πως θα ξαναγύριζε. Θυμάσθε που σας τόλεγα μία μέρα, στο δάσος;... Αυτό είναι το τελευταίο χτύπημα!

—Μην κάνεις έτσι, Μπρινόν! τον παρηγόρησε ο μαρκήσιος. «Όλοι έχουμε τα βάσανά μας σ' αυτό τον κόσμο, φίλε μου.

—Ξέρω πως έχετε και σεις τα δικά σας. Μά έμένα με παρακινύησε η Τύχη!... Θέλω να φύγω από έδω. Αυτοί οι Ραμπου με βρίζουνε και δεν ξέρω τί να τους απαντήσω... Στο τέλος, θα κάνω κανένα κακό!...

—Υπομονή, φίλε μου.

—Όχι, όχι, κύριε μαρκήσιε! Καλλίτερα να πεθάνω αλλού απ' την πείνα, παρά να γίνω φονιάς δίχως να το θέλω, πάνω στο θυμό μου!

Δε σέ κρατάει λοιπόν πια το σπίτι σου, ο τόπος σου;

—Θα στενοχωρηθώ όσο δε φαντάζεσθε, κύριε μαρκήσιε. Πρέπει όμως να φύγω! Πρέπει!

Ο μαρκήσιος έπέμεινε, με μαλακό τρόπο, και τον έπεισε να κάνει υπομονή μερικές μέρες ακόμη.

Στο μεταξύ, η Αντρέ κι' η Σουζάν είχαν κατέβει από τ' αυτοκίνητο.

Ο μαρκήσιος υποδέχθηκε την κόρη του χωρίς τρυφερότητα, δίχως τα στοργικά χάδια του πατέρα που ξαναδρίσκει το παιδί του έπειτα από μακρύ χωρισμό.

—Γιατί δε μας είδοποιήσες πως θάρθες; της είπε παγωμένα.

Η Αντρέ δεν άπάντησε. Ο πατέρας της την πήρε μαζί του σ' ένα μεγάλο σαλόνι και πρόσθεσε:

—Θάκανες καλλίτερα να μείνης στο Παρίσι. Έδω θ' άκουε κάθε μέρα να έπαινούνε τον άντρα σου. Ίσως μάλιστα και να τον συναντήσης, αν θα βγαίνεις έξω, γιατί άσχολεται με την προεκλογική προπαγάνδα του. Σε δεκαπέντε μέρες θάχωμε εκλογές.

Δε θα βγαίνω έξω, αν το επιθυμώ, είπτε η Αντρέ.

Η ζωή έδω δε θα σου είναι καθόλου ευχάριστη. Ο πύργος μας έχει χάσει την παλιά του ζωντάνια... Νιώθω ταπεινώση για την κατάσταση μου κι' αναρωτιέμαι αν μου επιτρέπεται να εξακολουθήσω να τη δέχομαι!... Εφόσον συζούσε με τον Κ. Σαμπάι, μπορούσα να συγκρατηθώ στη θυσία που έκανε για μας. Τώρα όμως έχουν αλλάξει όλα.

Η Αντρέ έσκυψε το κεφάλι της κι' ο μαρκήσιος συνέχισε:

—Όσπου να πάρω μία απόφαση, έχω περιορίσει όσο το δυνατόν τα έξοδά μας. Πρέπει λοιπόν ν' άρκεσθής σε μία ζωή άποτραβηγμένη... Είν' άλλωστε η μόνη που ταιριάζει στην κατάσταση σου, αν θέλεις ν' άποφύγης τα λόγια του κόσμου.

Η Αντρέ δεν ήταν συνηθισμένη σε πα-

ρατηρήσεις, προπώντων εκ μέρους του πατέρα της. Η παλιά περηφάνεια της εξέγερθηκε κι' άπάντησε:

—Ξέρω πως έσφαλα, πατέρα μου. Πριν όμως φανήτε τόσο σκληρός απέναντί μου, θάπρεπε ίσως να ξέρετε τί συνέβη και ως ποιο σημείο είμαι ένοχη.

Ο Μπερνάρ Σαμπάι είν' ένας άνθρωπος με μεγάλη αξία, ύπομονετικός, καλόκαρδος. Πρέπει ναχε σοβαρούς λόγους, για ν' άποφασίσει να χωρίσετε, ενώ σ' αγαπούσε με πάθος.

—Σας τους είπτε, αυτούς τους λόγους; —Όχι. Τους κράτησε μυστικούς, από λεπτότητα. Μου είπτε μονάχα πως ο χαρακτήρας σου δε συμβιβάζεται με το δικό του, δε θέλησε όμως να προχωρήσει σε λεπτομέρειες... Πιστεύω ωστόσο ότι σκέφθηκε πολύ πριν πάρη την απόφασή του, κι' ότι δεν πρόκειται πια να την αλλάξει.

Η Αντρέ είχε γίνει κατάχλωμη. Σκούπισε τον ιδρώτα που έβρεχε το μέτωπό της. Τότε μόνο την κύτταξε ο μαρκήσιος με προσοχή και παρατήρησε τη μεταβολή που παρουσίαζε. Η δροσιά της είχε χαθεί. Ο πόνος είχε σκάψει τη φυσιολογία της, αρχίζοντας το καταστρεπτικό έργο του. Φαινόταν πως είχε κλάψει πολύ...

Η μαρκησία είχε πλησιάσει στο μεταβύ, άθρομβά. Κυτταζε ίκετευτικά τόν άντρα της και του είπε:

—Μην τη βασανίζης! Δεν βλέπεις πόσο υποφέρει;

Κι' άνοιξε την άγκαλιά της στην κόρη της, που άκούμπησε το μέτωπό της στον ώμο της κι' έβαλε τα κλάματα...

Υστερα από μερικά λεπτά, η Αντρέ έμαθε με φρίκη τις δυο τραγωδίες: την αυτοκτονία του Ραμπέρ και το θάνατο του Ζάκ Μπαγιέλ.

Σκέφθηκε τη Ρόζα, καταλαβαίνοντας τόν πόνο της... Κι' είπτε σ' αυτή της μητέρας της:

—Δε μου μένει πια παρά το μοναστήρι! Η μαρκησία σήκωσε τα μάτια της στον ουρανό κι' άπάντησε:

—Περίμενε ακόμη! Ποιος ξέρει;...

ΙΔ'.

Φεύγοντας απ' το Παρίσι, ο Βαρώνος Φερνέ είχε ακόμη στ' αυτιά του τα λόγια του φίλου του:

«Αυτή η κοπέλλα θα πεθάνει νέα ή θα τρελλαθή!»

Η προφητεία αυτή του γιατρού τον κυνηγούσε σαν εφιάλτης, σ' όλο το ταξίδι ως το Λονδίνο.

Όταν έφτασαν εκεί, προσπάθησε όσο μπορούσε να διασκεδάσει τη Ρόζα. Και πίστεψε πως η πληγή της καρδιάς της είχε αρχίσει να γιατρούεται.

Αν η νέα γυναίκα έδειχνε πως άρρεσε κάτι τι, τούδρισκε την άλλη μέρα στην κἀμαρά της. Ο Βαρώνος προσπαθούσε να την ευχαριστήσει με κάθε τρόπο, κι' εκείνη πάλι τον πλήρωνε με την ευγνωμοσύνη της.

—Γιατί δε μας είδοποιήσες πως θάρθες; της είπε παγωμένα.

Η Αντρέ δεν άπάντησε. Ο πατέρας της την πήρε μαζί του σ' ένα μεγάλο σαλόνι και πρόσθεσε:

—Θάκανες καλλίτερα να μείνης στο Παρίσι. Έδω θ' άκουε κάθε μέρα να έπαινούνε τον άντρα σου. Ίσως μάλιστα και να τον συναντήσης, αν θα βγαίνεις έξω, γιατί άσχολεται με την προεκλογική προπαγάνδα του. Σε δεκαπέντε μέρες θάχωμε εκλογές.

Δε θα βγαίνω έξω, αν το επιθυμώ, είπτε η Αντρέ.

Η ζωή έδω δε θα σου είναι καθόλου ευχάριστη. Ο πύργος μας έχει χάσει την παλιά του ζωντάνια... Νιώθω ταπεινώση για την κατάσταση μου κι' αναρωτιέμαι αν μου επιτρέπεται να εξακολουθήσω να τη δέχομαι!... Εφόσον συζούσε με τον Κ. Σαμπάι, μπορούσα να συγκρατηθώ στη θυσία που έκανε για μας. Τώρα όμως έχουν αλλάξει όλα.

Η Αντρέ έσκυψε το κεφάλι της κι' ο μαρκήσιος συνέχισε:

—Όσπου να πάρω μία απόφαση, έχω περιορίσει όσο το δυνατόν τα έξοδά μας. Πρέπει λοιπόν ν' άρκεσθής σε μία ζωή άποτραβηγμένη... Είν' άλλωστε η μόνη που ταιριάζει στην κατάσταση σου, αν θέλεις ν' άποφύγης τα λόγια του κόσμου.

Η Αντρέ δεν ήταν συνηθισμένη σε πα-

Την είχε πια αγαπήσει, τόσο ώστε θα του ήταν αδύνατο να τη χάσει. Ο έρωτας γέμιζε την καρδιά του, παραμερίζοντας κάθε άλλο αίσθημα.

Την ήθελε ευτυχισμένη... και δική του για πάντα! Πίστευε πως κανένα έμποδιο δεν τον χώριζε πια απ' αυτήν, αφού είχε κατορθώσει να κερδίση την εμπιστοσύνη της και να ξεριτί τις μυστικότερες σκέψεις της.

Μία μέρα, του μίλησε για την επιστροφή του Ζάκ.

Ναί, την είχε κακομεταχειριστή, την είχε βρίσει, πάνω στο θυμό του. Μά είχε αυτό το δικαίωμα!

Ήταν ωστόσο ευτυχισμένη για το γυρισμό του. Ένοιωσε λιγότερο βιάος στη συνειδήσή της, ξερώντας τον ζωντανό.

—Πρίν, είπτε, τόν φανταζόμουν νεκρό, να πλέη μέσα στο αίμα του!...

Εξηγήσε ακόμη στο Βαρώνο τί επιθυμούσε για το Ζάκ: να μάθει πως είχε διαλέξει μία καλή και τίμια κοπέλλα και την είχε παντρευτεί. Τότε θα την ξεχνούσε πιο εύκολα. Κι' οι γέροί γονείς του δε θα την καταριόνταν πια για το κακό που τους είχε κάνει!

Αναστέναζε, προσφέροντας αυτά τα λόγια. Αλλά οι στεναγμοί της θα μπορούσαν να θεωρηθούν σαν οι τελευταίοι παλμοί ένοχς έρωτα που προσπαθούσε να πνίξη!

Ένα πρωί, ο Βαρώνος την άφισε για λίγο μόνη στο ξενοδοχείο, γιατί είχε κάποια δουλειά. Βγήκε λοιπόν κι' αυτή, μονάχη, κι' έκανε ένα γύρο κοντά στο Χάυντ-Πάρκ.

Περνώοντας από ένα φαρμακείο, σταμάτησε και κύτταξε μέσα, απ' τη θιτρίνα. Είχε τραβήξει την προσοχή της μία έπιγραφή που είχε διαβάσει πάνω σε μία μοτίλια: «Όπιον».

Η Αντρέ της είχε πη κάποτε πως το δηλητήριο αυτό άποκοιμίζει κι' έφερνε ένα θάνατο ήσυχο κι' ανώδυνο...

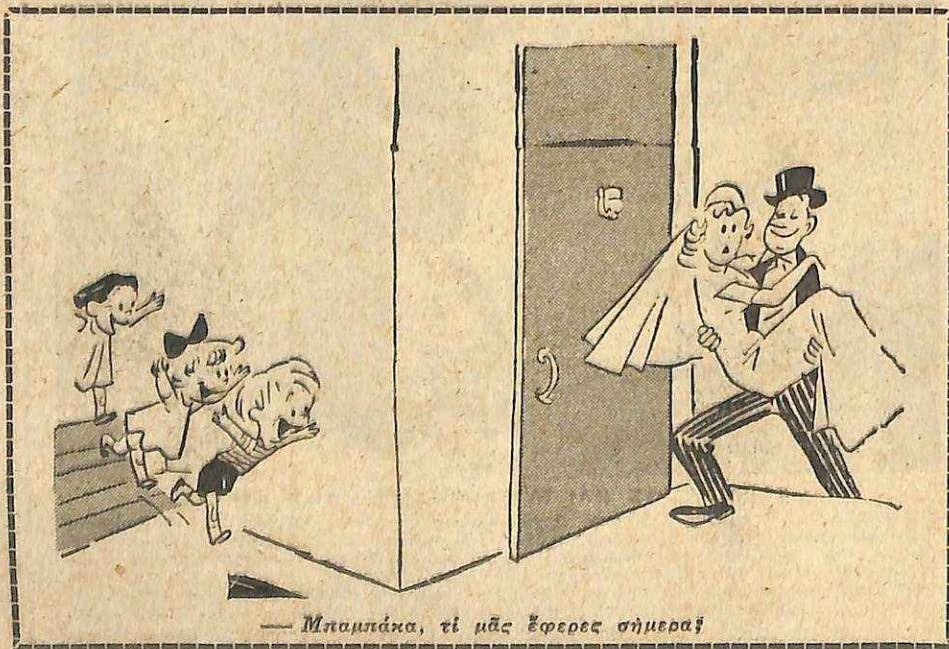
Μπήκε στο φαρμακείο, με κάποιο δισταγμό, έδειξε τη μοτίλια κι' άγόρασε μία ποσότητα απ' το φάρμακο που είχε μέσα. Μιάν άλλη μέρα, έξηγησε στο φίλο της, προσπαθώντας να χαμογελάσει, γιατί ήθελε τόσο πολύ να φύγη απ' το Παρίσι.

Φοβόταν—του είπτε—γιατί ο Ζάκ Μπαγιέλ είχε προσφέρει λόγια έξαλλα και άπειληκτα. Δε μπορεί να λογικευθή κανείς, στο θυμό του... Γι' αυτό είχε βιαστή να φύγη για όπουδήποτε!

Τώρα ήταν πια ήσυχη. Βρίσκονταν τόσο μακριά απ' το Παρίσι!... Ο Ζάκ θα ήρεμυόσε σιγά-σιγά, με τόν καιρό. Θα καταλάβαινε πως το κακό ήταν ανεπανόρθωτο!

Ο Βαρώνος την άκουγε, με σφιγμένη καρδιά. Όσο περισσότερο προσπαθούσε εκείνη να νική πιο αξιολάτρευτη, για να τη συγχωρήσει για το παλιό αίσθημά της που διατηρούσε πάντα μέσα στην Ψυχή της, τόσο εκείνος καταλάβαινε τί φοβερό πλήγμα θα ήταν γι' αυτήν, όταν θα μάθαινε τη μοιραία είδηση!

Κι' ήταν αδύνατο να μην τη μάθει μία

—Μπαμπάκα, τί μας έφερες σήμερα;

—Τό... βοήκα!

μέσα, άρχα ή γρήγορα... Πώς θα κατώ-
θαινε τότε να την παρηγορήσει;...

Στο μεταξύ, της έδειχνε με κάθε τρόπο
την αγάπη του και την άφοβησί του.

Ένα απόγευμα, γυρίζοντας στο ξενοδό-
χείο, βρήκε ένα τηλεγράφημα που τον στε-
νοχώρησε ιδιαίτερα: Ο θείος του είχε πά-
θει καρδιακή κρίση και τον είδοποιούσε να
γυρίσει άμεσα στο Παρίσι.

Αυτό του χαλούσε τα σχέδια... Σκέφθη-
κε όμως πώς είχαν περάσει τόσες μέρες
απ' τη μονομαχία και πώς θαχε πάψει πιά
ο κόσμος να μιλάει γι' αυτήν. Θα φρόντιζε
δὲ να μὴ φτάσει στα χέρια της Ρόζας κα-
νένα γράμμα απ' το Ταβερναί, χωρίς να
το εξελέγη αυτός πρώτα. Καί, μόλις θά-
μενε ελεύθερος, θα την έπαιρνε και θαφευ-
γαν πάλι, για να περάσουν όλο το χειμώ-
να στην Ιταλία.

Έξ' άλλου, άναπόδσε το γέρο θείο του
κι' οι επιθυμίες του ήταν διαταγές γι' αυτόν.

Αποχαιρέτησε λοιπόν το Λουίδο και την
Άγγλία και πήρε το πρώτο τραίνο για το
Παρίσι. Τ' άλλο πρωί, κατά τις 11, η Ρό-
ζα ξύπνησε στην καμάρα της, στο σπίτι
της οδού Φορτυνύ, όπου είχε φτάσει τη
νύχτα.

Δὲν την περίμενε εκεί κανένα γράμμα.
Κι' όμως διψούσε να μάθῃ νέα απ' τον τό-
πο της. Ακόμη κι' η Άντρέ δὲν της έδινε
σημεία ζωής. Στην αρχή παρανευήθηκε γι'
αυτό. Ύστερα σκέφθηκε την άποστολή που
είχε αναλάβει, κι' ετοιμάστηκε να βῇ έξω.

— Ο κ. Βαρώνος θα ξαναρθῇ σε λίγο,
της εἶπε η καμαριέρα της. Δὲ θέλησε να
σας ξυπνήσει...

Η Ρόζα αποφάσισε να περιμένη. Άλλω-
στε φοβότανε μήπως ξανασυνατήση το
Ζάκ Μπαγιέλ.

Τί θα τούλεγε τότε; Γιατί ν' ανασκαλέ-
ψη του κάκου τόσες οδυνηρές αναμνήσεις;...

Τό μεσημέρι, ο Φερνέ την είδοποίησε
πως ο θείος του πήγαυε καλύτερα. Ο κιν-
δυνος είχε περάσει μάλλον. Θα την επισκε-
πτόταν τ' απόγευμα, στην οδό Φορτυνύ.

Η Ρόζα άγιοούσε ακόμη το περιεχόμε-
νο του φακέλλου που της είχε εμπιστευθῇ
ο δόκτωρ Μπερτιν. Δὲν τολμούσε να τον
στείλει στην Άντρέ. Ήθελε να της τον πα-
ραδώσει ή ίδια.

Μη ξέροντας τί να κάνει στο μεταξύ, για
να περάσει την ώρα της, γυρίζει εδῶ κι' έ-
κει, στο δωμέριό της.

Κάποια στιγμή, θέλησε ν' άνάψη το τζά-
κι, γιατί κρύωνε. Καθώς έσκυβε, μ' ένα
στιγμό στο χέρι, τα μάτια της πέρασε σε
μία παλιά εφημερίδα, που την είχε χάσει
ή υπηρέτριά της κάτω απ' τα ξύλα για
προσάναμμα.

Αντί να της βάλλῃ φωτιά, την τράβηξε
μηχανικά και την κύτταξε.

Εἶχε ήμερομηνία της επομένης της ανα-
χωρήσεώς της για το Λονδίνο. Μία εἰδησι,
στην πρώτη σελίδα, είχε τον τίτλο, με χον-
τρά κεφαλαία ψηφία: «Μονομαχία στο Δά-
σος της Βουλώνης».

Γίνονταν συχνά μονομαχίες στο Δάσος
—οί πιό πολλές χωρίς κανένα εἰς-αφέρον,
μόνα για φιγούρα!

Όστόσο, η Ρόζα, μὴ έχοντας τί άλλο να
κάνῃ, άρχισε να διαβάει αυτή την εἰδησι.

Απ' τις πρώτες γραμμές, άρχισε να
τρέμῃ. Νά πὼς άρχίζει ή εἰδησι:

«Μία μονομαχία συνταρακτική και με
τραγικό τέλος έγινε χθες τ' απόγευμα, κα-
τά τις 4, στο Δάσος της Βουλώνης. Έ-
πειτα από μία φιλονεικία στην Όπερα, έ-
νας νέος αξιωματικός του στρατού της Ίν-
δοκίνας και ο Βαρώνος Φ. αποφάσισαν να
λυσουν τη διαφορά τους με τα όπλα.

»Ο Βαρώνος θεωρείται ένας από τους
λαμπρότερους ξιφιομάχους της Γαλλίας.
Όστόσο, όπως βεβαιώνουν ακόμη και οι
μάρτυρες του αντιπάλου του, κράτησε συ-
νεχώς στάσι άμυντική. Όταν μάλιστα
τραυματίστηκε ελαφρά — και μολοντί ή-
ταν ο προσβεβλημένος — άφισε ελεύθερους
τους μάρτυρες να σταματήσουν τη μονομα-
χία. Άλλ' ο αντίπαλός του επέμεινε να τη
συνεχίσουν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΚΚΛΟΦΗΡΗΣΕ ΤΗ «ΕΛΛΑΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ»,
των γ' λοιογραφών Β. Χριστοδούλου — Λο-
χέλου. Ένα κομψό χιουμοριστικό βιβλίο 160
σελίδων. Τιμή δραχ. 3.

Η Έντιτ Πιάφ

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ άστéρι... σθήνει

Με κλεισιμένη την ύγεια της, η Έν-
τιτ Πιάφ άνγκάζεται σήμερα να έγ-
καταλείψῃ το τραγούδι, τη μόνη πα-
ρηγορία της στη ζωή

Οι θεατές άπότομα τινάχτηκαν όρριοι, με
μία φωνή. Στη σκηνή, η Έντιτ Πιάφ είχε
διακοφεί ξαφνικά το τραγούδι της. Για μία
στιγμή, άπλωσε τα χέρια, σαν να ήθελε να
στηριχτεί από το μικρόφωνο κι' έπειτα σω-
ριάστηκε κάτω βαρειά...

Τό επεισόδιο αυτό συνέβη εδῶ και λίγες
βδομάδες στο μεγαλύτερο μιούζικ χάλ της
Στοκχόλμης. Η διάσημη Γαλλίδα τραγου-
δίστρια, αφού εξέτελεσε, μέσα σε ατμό-
σφαιρα άσυγκράτητου ενθουσιασμού, το με-
γαλύτερο μέρος του ρεπερτορίου της, λι-
ποθύμησε ξαφνικά — και χρειάστηκε να πε-
ράσουν αρκετά λεπτά, ώπου να ξαναρθῇ
της αίσθησής της. Την επομένη, ναυλώ-
νταν ειδικό αεροπλάνο, για να γυρίσει,
σε κακή κατάσταση, στο Παρίσι.

Μέσα σε διάστημα μερικῶν μηνῶν, ήταν
ή τρίτη φορά, που η Έντιτ Πιάφ λιποθυμού-
σε στη σκηνή και αναγκαζόταν να σταμα-
τήσῃ το τραγούδι της. Στην κλινική, όπου
την μεταφέρανε, μετά την επιστροφή της
από την Στοκχόλμη και όπου έμεινε άρκε-
τές μέρες για παρατήρηση, διαπιστώθηκε
πως ο λεπτεπίλεπτος οργανισμός της είχε
προσβληθῇ από δραστική υπερκόπωση.

«Αν η Πιάφ εξακολουθούσε να τραγου-
δῇ — γνωμάτευαν οι γιατροί — ή επιστή-
μη δὲ μπορεί να έγυνηθῇ για τη ζωή της».

Για τη μεγάλη τραγουδίστρια, την ά-
ναγνωρισμένη απ' όλους σαν τη μεγαλύ-
τερη της Γαλλίας, που ο Ζαν Κοκτώ πα-
ρωμοίωσε τη φωνή της με «ψηλό κύμα από
μαύρο βελούδο», ή γνωμάτευσι αυτή των
γιατρῶν δὲν αποτέλεσε έκπληξη. Την πε-
ρίμενε. Ήξερε πως τριάντα χρόνια υπε-
ράνθρωπος, αδιάκοπη δουλειάς και, πα-
ράλληλα, άφάνταστα σκληρῶν κατατρεγ-
μῶν της μοίρας δὲν ήταν δυνατόν παρά να
φέρουν αυτό το αποτέλεσμα: Νά την έ-
ξαναγκάσουν να εγκαταλείψῃ το τραγού-
δι, την εποχή ακριβώς, που ή φωνή της
βρίσκεται πᾶνυ στην πιό θαυμαστή της ά-
νάπτυξη και τ' όνομά της έχει φτάσει στο
καρτελ του της δόξας.

Η αλήθεια είναι πως, για την ώρα, κα-
νείς δὲ μπορεί να προβλέψῃ αν η Πιάφ
τελικά θα ένδωση στην άπειλητική προει-
δοποίησι των γιατρῶν.

Τό βέβαιο, ωστόσο, είναι πως, αν επιμεί-
νῃ να ξανατραγουδῇ, δὲ θα της δοθῇ ή
ευκαιρία να χορῇ παρά λίγες στιγμές θρι-
άμβου ακόμη. Ο οργανισμός της είναι πρό-
ωρα τασκισμένος — τασκισμένος σε τέτοιο
σημείο, ώστε τίποτα πιά να μὴ μπορεί να
συνεχίσῃ, εκτός από την άπόλυτη σωμα-
τική ανάπαυσι και την τέλεια ψυχική άμε-
ριμνησία. Τα δύο πράγματα, όπλashed, που,
όπως θα δούμε, η Πιάφ δὲν αξώθηκε σχε-
δὸν ποτέ να τα γυρίσει στη ζωή της.

Κόρη ενός ακροβάτη, του Λουί Γκασιόν,

και μίας πλανόδιας τραγουδίστριας, της
Άντας Μαγιάρ, που τραγουδούσε στους
δρόμους και μπροστά στα καφενεία, για
να μαζεύῃ μερικές πενταροδεκάρες, ή
Έντιτ γεννηθηκε... στο πεζοδρόμιο της ο-
δού Μπελβίλ, μία κρύα Δεκεμβριανή νύ-
χτα. Ής τριών χρόνων, ακολουθούσε τους
γονείς της στην άτακτη, τη μισοέμικη, τη
πεινασμένη ζωή τους. Έπειτα, την περι-
μαζεψε ή γιαγιά της.

Η σεβάσμια αυτή δέσποινα άκούσε ένα
ιδιότυπο κάπως επάγγελμα: Ήταν διευ-
θυντρια ενός κακόφημου οίκου στο Μπερ-
ναί. Καί τὸ κοριτσάκι μεγάλωσε στο μο-
λυσμένο αυτό περιβάλλον, ώπου το βρή-
κε μία ξαφνική συμφορά, ή πρώτη απ' ό-
σες έμελλε να επακολουθήσουν: Έχασε
το φως του!

Βαθεῖα παραγμένη ή γιαγιά της πήρε
την Έντιτ και ακολουθούμενη απ' άλλες
τις τρωίμους του σπιτιού της, την ώδηγη-
σε στο Λιζιέ και προσευχθήκε εκεί στην
Άγια Θηρεσία να κάνει το θαύμα της.

Τό θαύμα άρχισε τρία χρόνια να γίνῃ,
μὰ έγινε. Η Έντιτ ξαναβρήκε την όρασί
της, έντελως άνεξήγητα, όπως άνεξήγη-
τα την είχε χάσει.

Λίγο άργότερα, παρότιπε τη γιαγιά της
κι' άρχισε ν' ακολουθῇ τὸν πατέρα της —
ή μητέρα της είχε πεθάνει στο μεταξύ —
στις συνοικιακές πλατείες, όπου αυτός ά-
γωνιζόταν να κερδίσι το ψωμί του, έπιδει-
χνοντας τις άκροβατικές του ικανότητες.

Ένα βράδυ, μετά την συνθησμένη του
επίδειξη, κάλεσε την κόρη του να τραγου-
δήσι. Αυτή στάθηκε έμμηχανη. Δὲν ήξερε
τά λόγια κανενός τραγουδιού. Ξαφνικά,
καθώς τὸ πλῆθος, περιερνο να δῇ τί φωνή
θα έδινε από τὸ μικροσκοπικό αυτό πλά-
σμα, χτυπούσε μ' άνυπομονησία τα πόδια
του, της ήρθε μία ιδέα. Καί με τη φιλία, την
άσχημίστη ακόμη φωνούλα της, τραγού-
δησε... την Μαρσαλιττίδα, τὸν γαλλικό έ-
θνικό ύμνο — τὸ μόνο τραγούδι που ήξερε!

Άλλά για να φτάσι από τὸ άσυνήθιστο
αυτό... ντεμπουτούρισμα ως τη σημερινή
παγκόσμια φήμη της, η Έντιτ χρειάστηκε
να ζήσι ακόμη πολλές περιπέτειες και ν'
αντιμετωπίσι πολλές δυστυχίες.

Χωρίζοντας τὸ δρόμο της από τὸν πα-
τέρα της, ανακάλυψε τὸν έρωτα στην άγ-
καλιά ενός νεαρού μαθητευόμενου έργα-
τη, του Πτι Λουί. Για να συμπληρώσι τὸ
φτωχικό μεροκάματο του φίλου της, η Έν-
τιτ αναγκαζόταν... να γυαλίσι παπούτσια.
Για λίγο καιρό, ζήσανε μαζί, προσπαθών-
τας να χορτάσουν την μόνιμη πείνα τους
... με σάντουιτς, με νερό και με φιλία. Ό-
που ο Πτι Λουί την παρότιπε με τὸ παιδί
του που θα έφερνε ή Έντιτ στὸν κόσμο.

Τό δεύτερο αυτό μεγάλο χτύπημα της
μοίρας στη ζωή της δὲν άργησε να άκο-
λουθῇ κι' από τὸ τρίτο. Η μικρούλα
Μαρσέλ, ή κόρη της, πέθανε λίγο πριν
κλείσι τα δύο της χρόνια...

Άλλά, μία μέρα, όπως διόλου άπροσδ-
κπτα, ή τύχη της χαμογέλασε. Ο Λουί Λε-
πλ, διευθυντής του κέντρου «Ζερνύ», στη
λεωφόρο των Ήλυσίων, την άκούσε να
τραγουδῇ στο δρόμο με τη βαθεῖα και
μελαγχολική φωνή της, παλιά, λυπητερὰ
τραγουδία, ενώ ύψωνε κάθε τόσο τα με-
γάλα μάτια της στα φωτισμένα παράθυρα
των σπιτιῶν. Για λίγο, άπόμεινε συνεπαρ-
μένος, άκούοντας την. Έπειτα έτρεξε
κοντά της και την άγκαζόρισε για τὸ κέν-
τρο του! Η Έντιτ έκανε τὸ ντεμπουτό
τὸ άλλο βράδυ στο «Ζερνύ», με τὸ ψευδ-
ώνυμο, που της είχε δοθῇ ο Λεπλ: Πιάφ.

Όστόσο, αν από την εποχή εκείνη κι'
έπειτα, οὔτε τὸ χρήμα, οὔτε ή άγάπη κι'
ο θαυμασμός του κοινού δὲν της άγίασε,
ή δόξα της δὲν έμελλε να έπιφραγίσῃ
με την έρωτική ευτυχία.

Μετά τὸ θλιβερό και άτυχο πρώτο έρω-
τικό επεισόδιο της ζωής της, ήταν γραφτό
να δοκιμάσι ακόμη μία, και πολύ τραγι-
κώτερο, άπαγοήτευσι.

Ένώ τραγουδούσε σ' ένα κέντρο της
έας Ύορκης, έμαθε πως ο Μαρσέλ Σερν-
τάν, ο μόνος άντρας, που την είχε κάνει
να νοιώσι την αληθινή χαρά της ζωής,
όκατώθηκε σ' ένα αεροπορικό δυστύχημα.
Σφιγγοντας τα δόντια, συνέχισε τὸ πρό-
γραμμα της ως τὸ τέλος κι' έπειτα, όταν
γύρισε στο καμαρίνι της, άπωσε τα δά-
κρυά της να κυλήσουν ελεύθερα.

Αργότερα, προσπάθησε για μία
κόμη να βοηθῇ την ευτυχία στο νόμο της με
τὸν Ζάκ Πίλε. Για λίγο, πίστεψε πως τὸ εἶ-
χε καταφέρει. Έπειτα όμως από τέσσερα
χρόνια, τὸ ζευγάρι χώρισε.

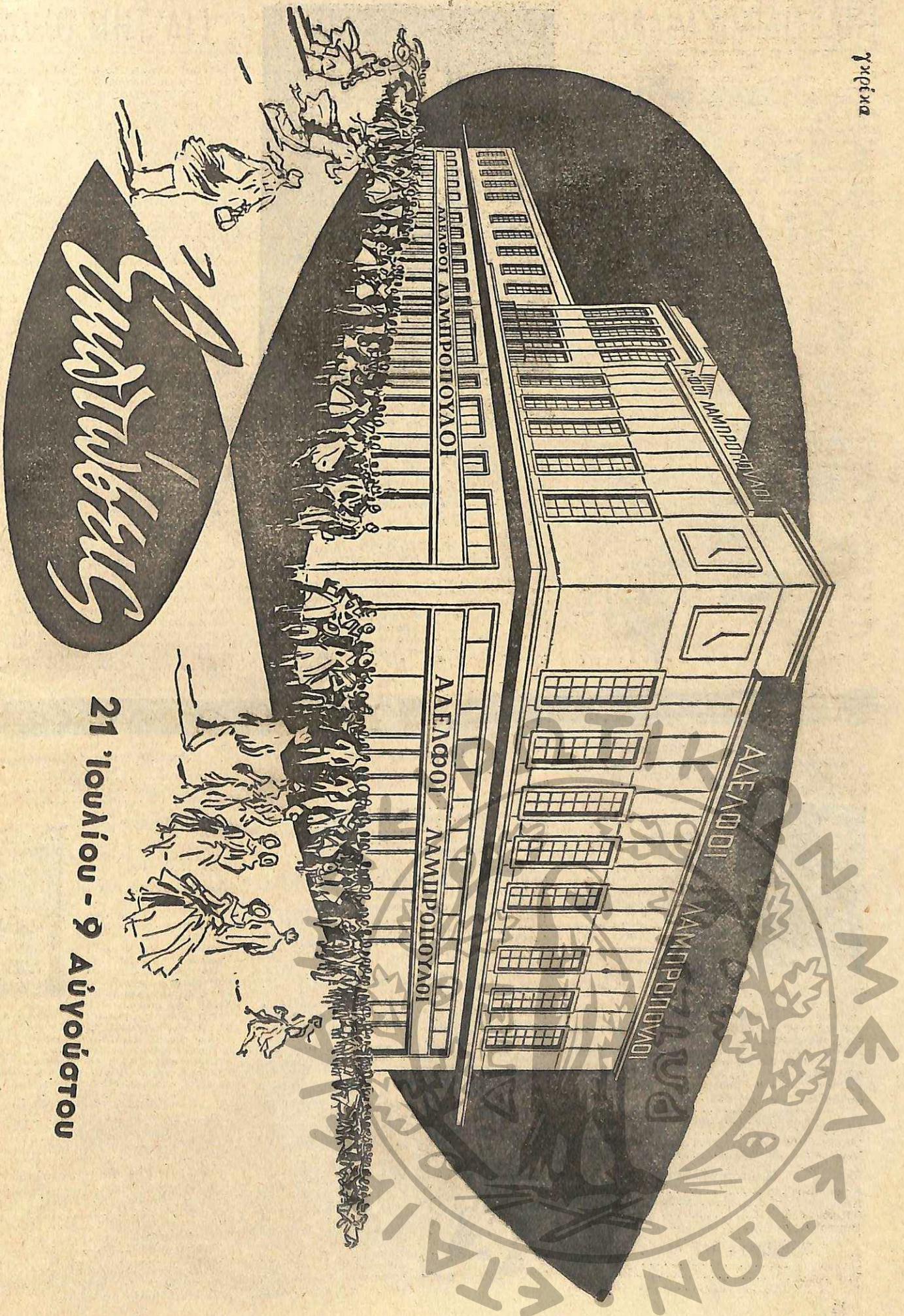
Όλομύναχη πιά στὸν κόσμο, ή μεγάλη,
ή άσυνγκρίτη Πιάφ δὲν είχε κανέναν άλλο
συντροφο και καμμία άλλη παρηγορία από
τὸ τραγούδι της.

Αν τώρα έναγκαστῇ να τὸ εγκαταλεί-
ψῃ κι' αυτό, δὲν θα της άπομείνῃ παρά,
καθώς λέει και ή ίδια, να «φυτοζῶν», ανά-
μεσα στις άναμνήσεις των θορύβων της
και τις στάχτες μίας ζωής γεμάτης πίκρας,
δυστυχίες και άπογοητεύσεις...

ΑΔΕΛΦΟΙ ΔΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ-ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

21 Ιουλίου - 9 Αυγούστου

γρήγορα